

RADA MINISTRÓW

**USTAWA BUDŻETOWA
NA ROK 2021**

UZASADNIENIE

Warszawa, sierpień 2020

SPIS TREŚCI

Wstęp	5
Rozdział I	
Ocena sytuacji makroekonomicznej Polski oraz kierunki polityki fiskalnej	7
1. Ocena sytuacji makroekonomicznej Polski	7
2. Kierunki polityki budżetowej w 2021 r.	16
3. Stabilizująca reguła wydatkowa	17
Rozdział II	
Przewidywane wykonanie budżetu państwa w 2020 r.	23
Rozdział III	
Podstawowe wielkości budżetu państwa w 2021 r.	25
Rozdział IV	
Dochody budżetu państwa	27
1. Warunki realizacji dochodów budżetu państwa w 2020 r.	27
2. Dochody budżetu państwa w 2021 r.	27
3. Dochody podatkowe	29
4. Dochody niepodatkowe	36
5. Środki z Unii Europejskiej i z innych źródeł niepodlegające zwrotowi	41
Rozdział V	
Wydatki budżetu państwa w 2021 r.	43
1. Wydatki budżetu państwa – informacje ogólne	43
2. Grupy wydatków	47
3. Wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych	79
Rozdział VI	
Programy wieloletnie	81
Rozdział VII	
Agencje wykonawcze, instytucje gospodarki budżetowej i państwowe osoby prawne	117
1. Agencje wykonawcze	117
2. Instytucje gospodarki budżetowej	125
3. Państwowe osoby prawne, o których mowa w art. 9 pkt 14 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych	130

Rozdział VIII	
Państwowe fundusze celowe	147
Rozdział IX	
Rozliczenia z Unią Europejską	173
Rozdział X	
Budżet środków europejskich	177
1. Dochody budżetu środków europejskich	177
2. Wydatki budżetu środków europejskich	177
Rozdział XI	
Finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa	187
1. Potrzeby pożyczkowe netto budżetu państwa i ich finansowanie	187
2. Przychody i rozchody budżetu państwa	189
Rozdział XII	
Należności Skarbu Państwa	195
Rozdział XIII	
Sektor finansów publicznych	201
1. Dochody, wydatki oraz saldo sektora finansów publicznych	201
2. Dług publiczny	203
Rozdział XIV	
Omówienie artykułów ustawy budżetowej na rok 2021	207
Spis tablic	219

Wstęp

Rada Ministrów, zgodnie z art. 141 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, z późn. zm.), dalej uofp, uchwała projekt ustawy budżetowej i wraz z uzasadnieniem przedkłada go Sejmowi w terminie do dnia 30 września roku poprzedzającego rok budżetowy.

Projekt ustawy budżetowej na rok 2021 przygotowany został z uwzględnieniem sytuacji makroekonomicznej, powstałej w związku z pandemią COVID-19, która rozprzestrzeniła się błyskawicznie na całym świecie i przyczyniła się do wywołania kryzysów gospodarczych na niespotykaną dotychczas skalę.

Od połowy marca bieżącego roku gospodarka doświadczyła negatywnego szoku podażowo-popytowego o nieobserwowanej dotąd sile, który wpłynął znacząco na przebieg procesów makroekonomicznych w Polsce i innych krajach dotkniętych pandemią, w tym na gwałtowne wyhamowanie aktywności gospodarczej i załamanie dotychczasowych trendów większości kategorii makroekonomicznych. Sytuacja wywołana COVID-19 wymusiła aktualizację parametrów budżetowych i makroekonomicznych oraz uruchomienie odpowiednich narzędzi do walki ze skutkami pandemii. W tej sytuacji istotna jest kontynuacja ekspansywnej polityki budżetowej poprzez wspieranie ożywienia gospodarczego, tak aby dążyć do niezwłocznego wyjścia z recesji.

Wyjątkowa niepewność, w tym ryzyko wystąpienia drugiej fali pandemii, utrudnia opracowanie prognoz. Zakładając, że szeroko zakrojona pomoc rządu, mająca na celu podtrzymanie potencjału gospodarczego kraju przez ochronę miejsc pracy i głównie małych i średnich przedsiębiorstw złagodzi rozmiary recesji w gospodarce, w 2021 r. założono odbudowę wzrostu gospodarczego, wspieraną przez wzrost udziału inwestycji sektora instytucji rządowych i samorządowych w PKB.

Również poziom dochodów budżetu państwa w 2021 r. będzie determinowany przewidywanym powrotem gospodarki na ścieżkę wzrostu. Oprócz sytuacji makroekonomicznej, na stronę dochodową budżetu państwa wpływ będą miały kontynuowane oraz nowe działania ukierunkowane na wspieranie odbudowy wzrostu gospodarczego oraz uszczelnienie systemu podatkowego. W prognozie dochodów budżetu państwa uwzględniono m.in. wprowadzenie automatycznej wymiany informacji o schematach podatkowych transgranicznych, wprowadzenie nowego, proinwestycyjnego systemu opodatkowania osób prawnych, wzorowanego na rozwiązaniu zastosowanym w Estonii oraz odliczenie straty poniesionej w 2020 r. od dochodu z działalności, uzyskanego w 2019 r. oraz odliczenie od przychodu (dochodu) darowizn przekazanych na przeciwdziałanie COVID-19.

Po stronie wydatkowej budżetu państwa na rok 2021 zabezpieczono niezbędne środki na kontynuację dotychczasowych, priorytetowych działań, jak również na realizację nowych.

Budżet państwa na rok 2021 uwzględnia m.in.:

- realizację zobowiązania Rządu do zwiększenia w roku 2021 nakładów na finansowanie ochrony zdrowia do poziomu 5,3% PKB,
- waloryzację świadczeń emerytalno-rentowych od 1 marca 2021 r. wskaźnikiem waloryzacji na poziomie 103,84%,
- finansowanie potrzeb obronnych Rzeczypospolitej Polskiej na zwiększonym poziomie 2,2% PKB,
- zwiększenie wydatków w obszarze szkolnictwa wyższego i nauki.

Rozdział I

Ocena sytuacji makroekonomicznej Polski oraz kierunki polityki fiskalnej

1. Ocena sytuacji makroekonomicznej Polski

Otoczenie zewnętrzne

Prognozy Komisji Europejskiej z lipca 2020 wskazują na głęboką recesję w strefie euro w 2020 r., oraz stopniową odbudowę aktywności gospodarczej w drugiej połowie 2020 i w 2021 r. Skala spadku PKB w strefie euro w 2020 r. szacowana jest na 8,7%, natomiast w roku przyszłym oczekiwany jest wzrost o 6,1%. Oznacza to pogorszenie prognoz w porównaniu do publikacji Komisji Europejskiej z maja br., gdy przewidywane zmiany realnego PKB w latach 2020-2021 wynosiły odpowiednio 7,7% oraz 6,3%. Na koniec 2021 r., prognozowany poziom PKB w strefie euro pozostanie o ok. 2% niższy niż przed wybuchem kryzysu spowodowanego pandemią COVID-19. Impuls fiskalny w krajach strefy euro spowoduje, że konsumpcja publiczna będzie czynnikiem ograniczającym skalę spadku PKB w bieżącym roku. KE swoje prognozy przygotowała przy założeniu, że w 2020 r. realne tempo światowego PKB spadnie o 3,9% wobec 3,0% wzrostu zanotowanego w roku 2019. Obostrzenia związane z pandemią będą miały istotny wpływ na handel zagraniczny. KE zakłada, że w roku 2020 światowa dynamika eksportu wyniesie -11,5% r/r, a importu - 10,3% r/r, a w roku 2021 światowy eksport wzrośnie o 6,2%, a import o 6,1%.

Produkt krajowy brutto

Tempo wzrostu PKB w 2019 r. w Polsce wyniosło 4,1%, o 1,2 pkt. proc. mniej niż rok wcześniej. Pomimo wyhamowania tempa wzrostu i wyraźnie niższej dynamiki popytu krajowego, Polska pozostała jednym z najszybciej rozwijających się krajów UE. Dodatni wkład we wzrost PKB miał eksport netto. Prognozy rynkowe z początku br. zakładały, że dynamika PKB w 2020 r. będzie o ok. 1 pkt proc. niższa niż w 2019 r. Na stosunkowo umiarkowane spowolnienie dynamiki aktywności gospodarczej w br. wskazywały również wyniki produkcji przemysłowej, budowlano-montażowej oraz sprzedaży detalicznej ze stycznia i lutego br.

Wybuch epidemii COVID-19 w Chinach i jej szybkie rozprzestrzenianie się na całym świecie, w tym w Polsce i pozostałych krajach UE, tj. na głównych polskich rynkach eksportowych, wymusił radykalne działania władz wielu państw, w tym ograniczenie mobilności osób. Miało to znaczący wpływ na przebieg procesów gospodarczych w Polsce. Załamaniu uległy dotychczasowe trendy większości kategorii makroekonomicznych. Jednocześnie zmiany uległy ekonomiczne zachowania gospodarstw domowych i przedsiębiorstw, a badania sentymentu konsumentów pokazały nieobserwowany wcześniej pesymizm.

Znacząco wzrosła też niepewność w odniesieniu do krótkookresowych perspektyw gospodarki. Rząd i bank centralny, podjęły szereg działań, których celem było niedopuszczenie do utraty płynności i masowych upadłości przedsiębiorstw, a w efekcie silnego wzrostu bezrobocia oraz dramatycznego pogorszenia sytuacji dochodowej gospodarstw domowych.

Administracyjne ograniczenia działalności firm oraz mobilności osób wpłynęły już na dynamikę PKB w I kw. w Polsce, choć równoważyły je jeszcze relatywnie dobre wyniki gospodarcze z początku roku. W I kw. br. PKB zanotował spadek (o 0,4% kw/kw, sa), a roczne tempo wzrostu obniżyło się do 2,0% osiągając najniższy poziom od III kw. 2013 r. Niskie było też tempo wzrostu dwóch głównych komponentów PKB, tj. konsumpcji gospodarstw domowych oraz inwestycji. Neutralny wkład we wzrost miały zapasy, a dodatni eksport netto, przy stosunkowo niskiej dynamice obrotów handlowych. Po stronie wartości dodanej niemal wszystkie sektory gospodarki (poza rolnictwem oraz działalnością związaną z kulturą, rozrywką i rekreacją) charakteryzowały się jeszcze wyższym poziomem aktywności niż przed rokiem, choć dwa ważne sektory, tj. przemysł i handel zanotowały spadki w ujęciu kw/kw, sa.

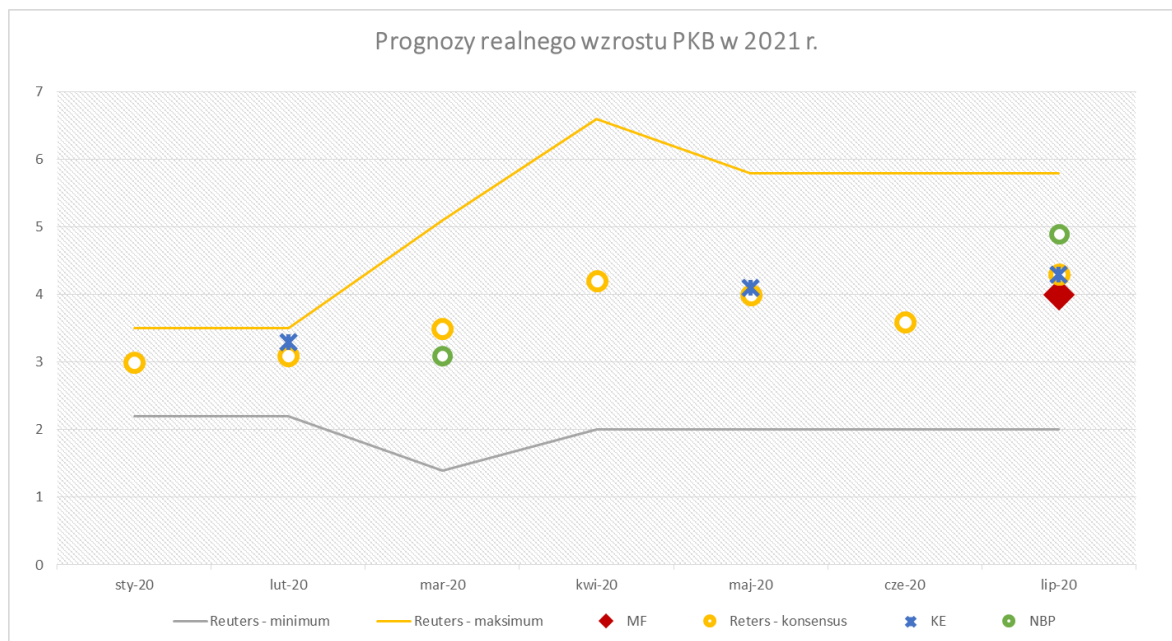
W prognozie przyjęto, że w całym roku 2020 realne tempo wzrostu PKB spadnie o 4,6% r/r za sprawą spadków konsumpcji gospodarstw domowych oraz inwestycji prywatnych. Szeroko zakrojona pomoc rządu, mająca na celu podtrzymanie potencjału gospodarczego kraju przez ochronę miejsc pracy i głównie małych i średnich przedsiębiorstw oznacza wzrost konsumpcji publicznej, która wraz z inwestycjami wspieranymi funduszami unijnymi łagodzić będą rozmiary recesji w gospodarce. Przewidywane na 2021 r. tempo wzrostu realnego PKB w wysokości 4,0% r/r mieści się w przedziale prognoz rynkowych, jest bliskie prognozie KE dla Polski z lipca br. i nie odbiega istotnie od prognoz NBP, na co wskazuje wykres nr 1¹.

Analiza prognoz realnego tempa wzrostu PKB dla pięciu kolejnych lat budżetowych poprzedzających opracowanie scenariusza makroekonomicznego na rok 2020 wskazuje na brak występowania znaczących odchyłeń prognoz makroekonomicznych przygotowywanych przez MF². Prognozy przygotowywane dla lat budżetowych 2014-2019 w latach odpowiednio 2013-2018 mieściły się w przedziale wyznaczonym przez minimalne i maksymalne prognozy rynkowe. Były też bliskie konsensusowi rynkowemu i prognozom niezależnych instytucji (KE i NBP).

¹ Wykres nr 1 przedstawia porównanie prognoz realnego tempa wzrostu PKB przygotowanych przez Ministerstwo Finansów (MF) z dostępnymi w poszczególnych miesiącach prognozami rynkowymi.

² Poza prognozą realnego tempa wzrostu PKB porównano również prognozy inflacji CPI.

Wykres 1. Porównanie prognoz realnego wzrostu PKB w 2021 r.

Źródło: Opracowanie własne

Analiza podstawowych składników zagregowanego popytu

Scenariusz przyjęty na potrzeby uzasadnienia ustawy budżetowej na 2021 r. zakłada, że w 2020 r. udział inwestycji sektora instytucji rządowych i samorządowych w PKB wzrośnie do poziomu 4,8% wobec 4,3% w 2019 r. W 2021 r. udział ten zwiększy się o dodatkowe 0,1 pkt proc. Wśród czynników wspierających wzrost popytu inwestycyjnego w najbliższych latach należy wymienić ułatwienia w dostępności funduszy z bieżącej perspektywy finansowej UE. Dodatkowy impuls do zwiększania inwestycji może być związany z uruchomieniem nowych instrumentów finansowych UE, będących odpowiedzią na pandemię COVID-19. Inwestycje powinny być też wspierane przez niski koszt kapitału, a także działania rządu nakierowane na wzrost innowacyjności i produktywności gospodarki. Przyjęty scenariusz zakłada, że w 2020 r. realna dynamika nakładów brutto na środki trwałe sektora prywatnego wyniesie -16,2% r/r. Łączny udział nakładów brutto na środki trwałe spadnie z 18,6% PKB w 2019 r. do 17,2% PKB w 2020 r., by w roku 2021 zwiększyć się o dodatkowe 0,1 pkt proc. Natomiast realne tempo wzrostu inwestycji ogółem w Polsce wyniesie -10,6% w 2020 r., a w roku 2021 przewidywane jest na 4% r/r.

Realne tempo wzrostu spożycia ogółem w 2020 r. wyniesie -2,6%, a w przyszłym roku ukształtuje się ono na poziomie 3,7%. Zmiany spożycia ogółem są konsekwencją przyjętego scenariusza kształtowania się spożycia publicznego i spożycia prywatnego.

Realny wzrost spożycia publicznego uwarunkowany będzie działaniami rządu ukierunkowanymi na podtrzymanie potencjału gospodarczego kraju w dobie recesji

spowodowanej przez COVID-19. Przyjęto, że realne tempo wzrostu spożycia publicznego wyniesie 2,5% w 2020 r. oraz 1,5% w 2021 r.

W przypadku spożycia prywatnego zakłada się, że w 2020 r. realny spadek tej kategorii ekonomicznej wyniesie 4,2%. W kolejnym roku realne tempo wzrostu spożycia prywatnego wyniesie 4,4%. Spadek spożycia prywatnego w roku bieżącym wynika z czasowego zamrożenia gospodarki, znacząco niższej dynamiki wynagrodzeń oraz postawy ostrożnościowej w obliczu zwiększonej niepewności i pogorszenia się sytuacji na rynku pracy. Konsumpcję prywatną wspierać będą transfery socjalne, wynikające z utrzymania wcześniejszej polityki społecznej oraz wprowadzenia w ramach *Tarczy antykryzysowej* nowych instrumentów wsparcia, łagodząc skutki pandemii w gospodarce.

Od czasu przystąpienia Polski do UE pogłębiała się integracja polskiej gospodarki z rynkami światowymi. Udział eksportu towarów i usług w PKB zwiększał się regularnie, osiągając w 2019 r. rekordowy poziom 55,8%. Jednym z czynników tłumaczących tę zmianę struktury polskiego PKB jest utrzymująca się wysoka konkurencyjność polskich przedsiębiorstw. Ponadto okresy relatywnie słabego popytu krajowego, zwłaszcza w latach 2012-13, zmuszały przedsiębiorców krajowych do szukania nowych rynków zbytu. W warunkach obserwowanego załamania koniunktury światowej i światowego handlu, zakłada się, że w 2020 r. polski eksport spadnie o 9,3% w ujęciu realnym, by w 2021 r. wzrosnąć o 6,9%. Powinno się to przełożyć na dalszy wzrost udziałów polskiego eksportu w światowym handlu. Tempo wzrostu importu Polski będzie determinowane popytem finalnym. Zakłada się, że zmniejszenie konsumpcji prywatnej oraz mniejszy eksport w 2020 r. przełoży się na spadek importu o 10,2% w 2020 r. Odbudowa popytu w przyszłym roku powinna przyczynić się do wzrostu importu o 7,3% w rezultacie oczekiwany wkład eksportu netto we wzrost PKB jest bliski zera zarówno w 2020 r., jak i w latach następnych.

W zakresie wkładu zmiany zapasów we wzrost gospodarczy przyjęto, że w roku 2020 będzie on ujemny, na poziomie -0,6 pkt. proc., a w roku następnym wraz z odbudową popytu wewnętrznego wzrośnie o 0,3 pkt. proc. Przedstawiony wyżej scenariusz kształtowania się podstawowych komponentów popytu krajowego oznacza, że w roku bieżącym realne tempo spadku tego agregatu makroekonomicznego wyniesie 4,8%, a w 2021 r. wzrośnie o 4,1%.

Bilans płatniczy

Wynik eksportu w ujęciu netto ma wpływ na wysokość salda obrotów towarowych i jest ważnym elementem salda rachunku obrotów bieżących w bilansie płatniczym. w latach 2020-2021 bilans rachunku bieżącego pozostanie dodatni, sięgając odpowiednio 2,3% PKB i 0,5% PKB. W roku 2020 oczekuje się znacznego zmniejszenia się deficytu dochodów pierwotnych, a w roku 2021 ponownego wzrostu tej kategorii.

Rynek pracy

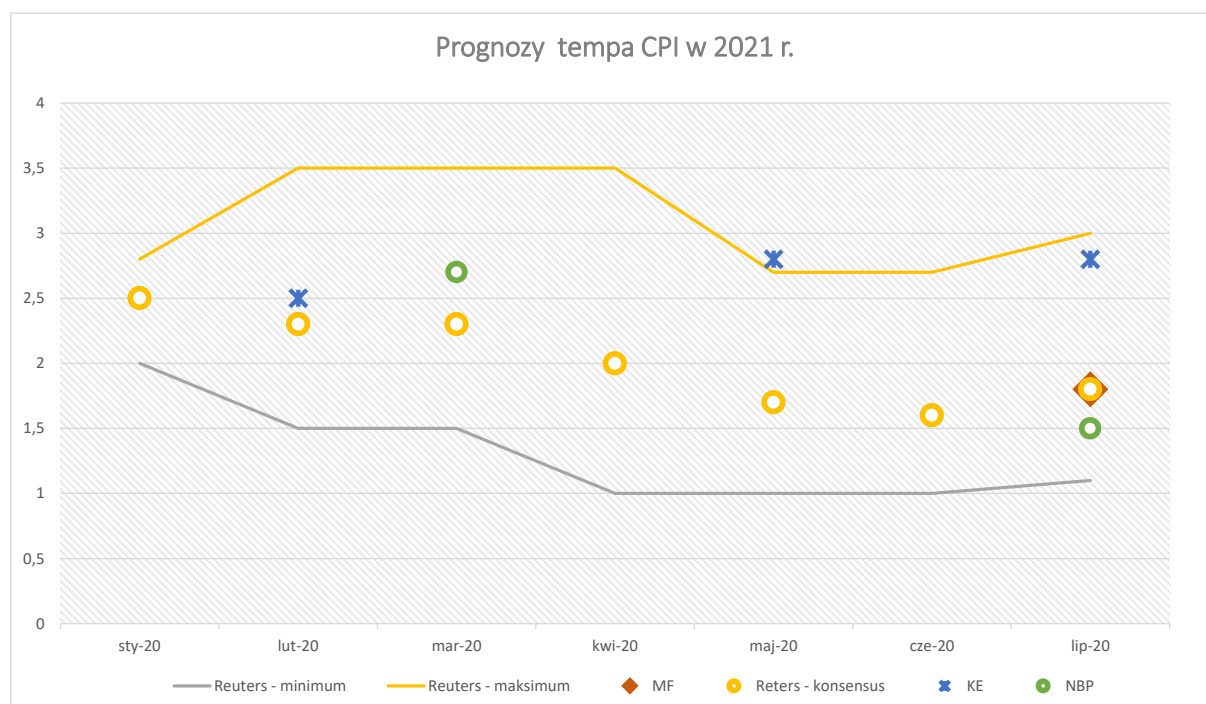
Zamrożenie gospodarki w celu ograniczenia rozprzestrzeniania się epidemii spowodowało odwrócenie wieloletniego trendu poprawy sytuacji na rynku pracy. Scenariusz na 2020 r. zakłada spadek przeciętnego zatrudnienia w gospodarce narodowej o 2,4%, a w kolejnym roku o 0,7%. Znajdzie to swoje odzwierciedlenie we wzroście bezrobocia. Przewiduje się, że stopa rejestrowanego bezrobocia podniesie się z 5,2% grudnia 2019 r. do 8,0% na koniec 2020 r., by na koniec 2021 r. sięgnąć 7,5%. w latach następnych bezrobocie będzie powoli spadać wraz z poprawą sytuacji na rynku pracy i procesem demograficznym powodującym ubytek siły roboczej.

W zakresie nominalnego tempa wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej przyjęto, że wyniesie ono 3,5% w 2020 r. oraz 3,4% w 2021 r.

Inflacja, stopy procentowe i kurs walutowy

Przyjęty scenariusz nie przewiduje wystąpienia dodatkowych szoków podaźowych ani popytowych mających wpływ na ceny żywności i surowców energetycznych. Zakłada się spadek inflacji bazowej z uwagi na wyhamowanie tempa wzrostu wynagrodzeń. Scenariusz zakłada średnioroczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych o 3,3% w 2020 r i 1,8% w 2021 r. Zakłada się, że w kolejnych latach średnioroczne zmiany CPI będą stopniowo podążać w kierunku celu inflacyjnego NBP.

Wykres 2. Porównanie prognoz tempa CPI w 2021 r.

Źródło: Opracowanie własne

Przyjęty scenariusz wzrostu gospodarczego oraz założenia dotyczące kształtowania się procesów inflacyjnych oparte są na technicznym założeniu stałej stopy referencyjnej NBP, średnioroczna w 2020 wyniesie 0,51%, a w latach następnych 0,1%.

Odnosnie do kształtowania się kursu złotego przyjęto techniczny scenariusz, który zakłada, że średnioroczny kurs euro wyniesie 4,43 zł w 2020 r. i 4,45 zł w 2021 r., a kurs dolara amerykańskiego odpowiednio 3,98 zł i 3,96 zł.

Lata 2022-2024

Przyjęty scenariusz wzrostu gospodarczego zakłada, że w kolejnych latach sytuacja ekonomiczna w otoczeniu zewnętrznym Polski ustabilizuje się, co sprzyjać będzie stabilizacji tempa wzrostu PKB w Polsce na poziomie zbliżonym do tempa wzrostu potencjalnego. Zakłada się, że w latach 2022-2024 realne tempo wzrostu PKB wyniesie odpowiednio 3,4%, 3,0% oraz 3,0%.

Luka produktowa istotnie ujemna od 2020 r. stopniowo będzie się domykać. Głównym czynnikiem wzrostu będzie popyt krajowy, a w jego strukturze dominować będzie sektor prywatny. Wraz ze stabilizacją sytuacji w otoczeniu zewnętrznym w kolejnych latach oczekuje się stopniowego wzrostu dynamiki inwestycji w sektorze rynkowym. Istotny wkład we wzrost gospodarczy będzie miało spożycie prywatne, którego realna roczna dynamika w omawianym okresie ukształtuje się średnio na poziomie 3,1%. Kształtowanie się popytu publicznego będzie z kolei podporządkowane limitom wynikającym z obowiązujących reguł fiskalnych i zobowiązań wynikających z członkostwa w UE oraz konieczności zmniejszenia deficytu budżetowego po wydatkach wspierających gospodarkę w latach 2020-21. W ramach przyjętego scenariusza założono, że eksport netto nie będzie miał znaczącego wkładu we wzrost gospodarczy w latach 2022-2024 (odpowiednio: 0,1; 0,1; 0,0 pkt proc.).

Efektom powrotu do relatywnie dobrej koniunktury gospodarczej w Polsce oraz powoli rosnącego popytu inwestycyjnego w sektorze rynkowym będzie powolna stabilizacja na rynku pracy. Stopa bezrobocia rejestrowanego zacznie się stopniowo obniżać i na koniec 2024 r. wyniesie 5,0%. Realne tempo wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej zbliżone będzie do poziomu długookresowego tempa wzrostu produktywności pracy.

W latach 2022-2024 polityka pieniężna NBP ukierunkowana będzie na osiągnięcie, a następnie stabilizację tempa wzrostu cen konsumpcyjnych na poziomie celu inflacyjnego wynoszącego 2,5%. Nierównowaga zewnętrzna będzie się stopniowo zmniejszać, a saldo obrotów bieżących wyniesie 0% PKB w 2024 roku.

Czynniki ryzyka dla przyjętego scenariusza makroekonomicznego

Prezentowany wyżej scenariusz wzrostu gospodarczego w Polsce jest spójny z przyjętymi przez Radę Ministrów w lipcu br. *Założeniami projektu budżetu państwa na rok 2021*.

Bieżące informacje dotyczące kształtowania się krótkookresowych wskaźników koniunktury gospodarczej i rozwoju epidemii COVID-19 wskazują na zwiększone ryzyko odchylenia wyników dla wybranych kategorii makroekonomicznych względem przyjętego scenariusza. Głównym czynnikiem ryzyka jest długość trwania epidemii COVID-19 i ewentualna konieczność blokowania działalności gospodarczej zarówno w kraju, jak i u głównych partnerów handlowych Polski. Dłuższy i ostrzejszy przebieg epidemii wymuszający dystans społeczny, zaburzający łańcuchy dostaw, wymagający większego zaangażowania budżetu państwa w walkę ze skutkami epidemii oraz izolacja krajów mogą prowadzić nie tylko do niższego niż oczekiwany wzrostu gospodarczego, ale również obniżenia potencjału gospodarczego kraju w dłuższym okresie. w przyjętym scenariuszu makroekonomicznym nie zakłada się ograniczeń po stronie podaży. Przeciągająca się pandemia może jednak doprowadzić do wzrostu cen ze względu na wzrost kosztów operacyjnych podmiotów, jak również w sytuacji, gdyby ograniczenia po stronie podaży jednak wystąpiły. Ze względu na pesymistyczne nastroje podmiotów gospodarczych oraz zwiększoną niepewność inwestycje w sektorze prywatnym mogą wspierać wzrost gospodarczy w stopniu mniejszym niż założono w scenariuszu. Zwiększone koszty operacyjne firm i niechęć do długoterminowych zobowiązań inwestycyjnych może odbić się negatywnie na rynku pracy i wolniejszym spadku bezrobocia oraz wzroście płac w horyzoncie projekcji.

Naturalnie możliwy jest łagodniejszy przebieg epidemii związany np. z pojawieniem się skutecznej terapii, który niewątpliwie wpłynąłby pozytywnie na poprawę sentymentu, szybszą odbudowę handlu międzynarodowego i w rezultacie szybszy powrót do pełnego potencjału wytwórczego gospodarki. Taki obrót spraw miałby również pozytywny wpływ na finanse publiczne i szybszy powrót do deficytu poniżej 3% PKB, zwiększając wpływy do budżetu i obniżając koszty zwalczania pandemii. Najważniejszym pozytywnym rezultatem lepszej niż zakładana koniunktury byłaby odbudowa popytu pozwalająca firmom przetrwać trudny okres pandemii, nie ograniczać zatrudnienia, a w rezultacie potencjału gospodarczego kraju.

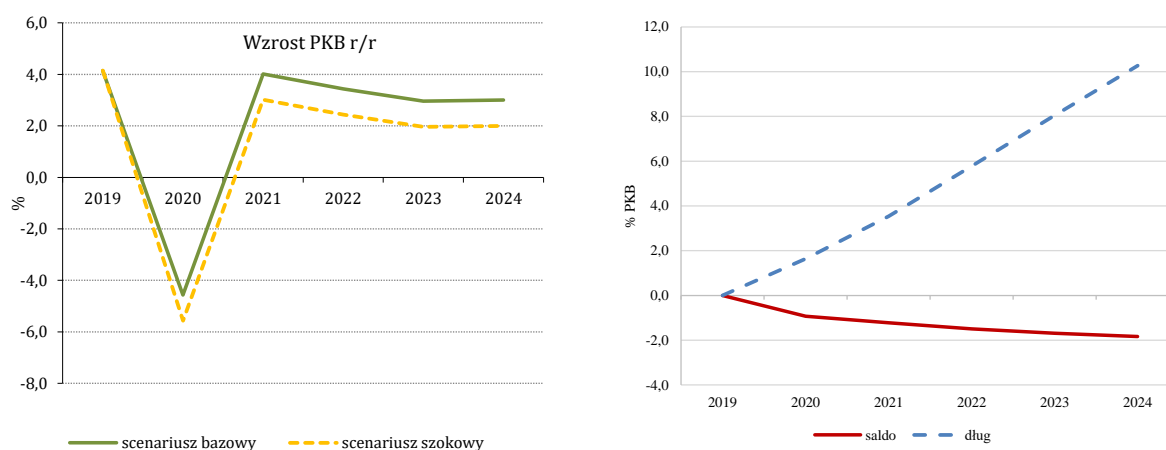
Prezentowany scenariusz zakłada, że wzrost gospodarczy w UE, która jest największym partnerem handlowym Polski, będzie zgodny z aktualnie dostępnym scenariuszem zaprezentowanym przez KE w lipcu 2020 r. Zdaniem ekspertów Komisji, bilans czynników ryzyka dla tej prognozy jest jednak negatywny. Wśród głównych czynników ryzyka KE wymienia przede wszystkim skutki epidemii COVID-19 i niewystarczająco szybką odbudowę popytu prowadzącą do pogorszenia sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Wzrost liczby bankructw i niespłaconych kredytów mógłby prowadzić do poważnych konsekwencji na rynkach finansowych i wydłużenia procesu odbudowy gospodarek po recesji 2020 roku. Ponadto szybkie rozprzestrzenianie się wirusa na całym świecie powoduje, że perspektywy handlu międzynarodowego są obciążone niespotykaną dotychczas dużą niepewnością.

Przedstawiony w uzasadnieniu scenariusz wzrostu gospodarczego na lata 2020-2024 zakłada wykorzystywanie środków unijnych przyznanych Polsce w ramach perspektywy finansowej 2014-2020. z uwagi na brak szczegółów w zakresie unijnej perspektywy finansowej na lata 2021-2027, na obecnym etapie nie uwzględniono skutków z tego wynikających.

Czynnikiem ryzyka dla realizacji prognozy inflacji jest również możliwość innego niż założono kształtowania się cen na światowych rynkach surowców energetycznych i żywności, co bezpośrednio przełoży się na ścieżkę zmiany cen w Polsce. Zwłaszcza ceny energii, zależne od rozwoju sytuacji na rynkach ropy naftowej oraz krajowych regulacji na rynku energii elektrycznej, są trudne do prognozowania.

Poniżej przedstawiono wrażliwość wyniku i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych w latach 2020-2024 na wzrost krajowej stopy procentowej oraz spowolnienie wzrostu gospodarczego w kraju zobrazowane w postaci odchylenia od scenariusza bazowego. w przypadku reakcji długu poziom odchylenia dla państwowego długu publicznego jest analogiczny, jak dla długu sektora instytucji rządowych i samorządowych w rozumieniu rozporządzenia Rady (WE) nr 479/2009 z dnia 25 maja 2009 r. o stosowaniu Protokołu w sprawie procedury dotyczącej nadmiernego deficytu załączonego do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską. Analizy dokonano w oparciu o rozwijany w Ministerstwie Finansów ekonometryczny model finansów publicznych (eMPF). Wyniki symulacji bazują na historycznych elastycznościach oszacowanych dla przyjętych postaci równań behawioralnych.

Wykres 3. Szok na tempo wzrostu PKB r/r (lewy wykres) oraz reakcja wyniku i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych na pogorszenie koniunktury (prawy wykres)

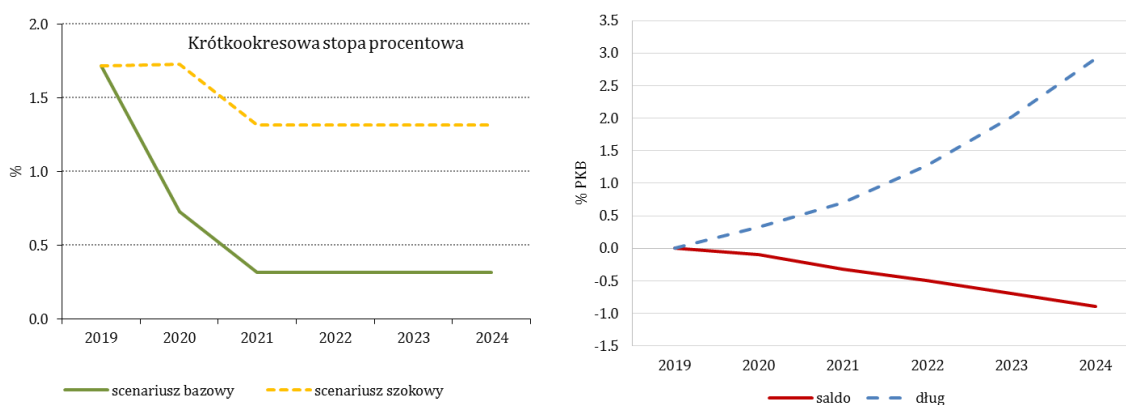

Źródło: Ministerstwo Finansów.

Impuls poprawy koniunktury wprowadzony jest poprzez zwiększenie popytu z zagranicy na produkty wytwarzane na rodzimym rynku. Wzrost popytu zagranicznego zdefiniowano

tak, aby wzrost PKB w pierwszym roku scenariusza szokowego spadł dokładnie o 1 pp. i w całym horyzoncie analizy podtrzymany był na poziomie średnio o 1 pp. niższym niż w scenariuszu bazowym. Bezpośrednim efektem spadku popytu z zagranicy jest spadek wolumenu eksportu. Ze względu na wysoką importochłonność eksportu, spadkowi eksportu towarzyszy również obniżenie importu. Niższy popyt na polskie towary powoduje z kolei spadek popytu wewnętrznego, co ma niekorzystny wpływ na sytuację na rynku pracy, przekładającą się na niższe dochody gospodarstw domowych oraz wydatki konsumpcyjne. Spadek popytu wpływa niekorzystnie na działalność inwestycyjną, która w mniejszym stopniu wspiera wzrost PKB w horyzoncie prognozy. Niższy wzrost gospodarczy prowadzi również do spadku dochodów sektora instytucji rządowych i samorządowych, co ostatecznie prowadzi do pogorszenia wyniku sektora publicznego i w konsekwencji w scenariuszu szokowym dług sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2024 r. jest w relacji do PKB wyższy niż w scenariuszu bazowym. Zmiana relacji długu do PKB w kolejnych okresach jest pochodną skumulowanej zmiany wyniku sektora rządowego i samorządowego i niższego mianownika w relacji dług do PKB. Dodatkowo, słabsza koniunktura i wolniejsza akumulacja kapitału, wpływające na potencjalnie wolniejsze tempo rozwoju gospodarczego Polski, przyczyniają się deprecjacji złotego względem walut obcych.

Wykres 4. Krótkookresowa stopa procentowa (lewy wykres) oraz reakcja wyniku i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych na zmianę krótkookresowej stopy procentowej (prawy wykres)

Źródło: Ministerstwo Finansów.

Impuls stopy procentowej został zdefiniowany jako skokowy wzrost nominalnej krótkookresowej stopy procentowej o 1 pkt. proc. w całym horyzoncie objętym analizą.

Podwyżka krótkookresowych stóp procentowych pociąga za sobą wzrost stóp długookresowych i w rezultacie prowadzi do zwiększenia kosztu pozyskiwania kapitału, co skutkuje ograniczeniem poziomu inwestycji względem scenariusza bazowego oraz zwiększeniem kosztów finansowania długu. na skutek przesunięcia konsumpcji w czasie

w ramach międzyokresowej substytucji oraz zaostrzenia warunków udzielania kredytów zmniejsza się też poziom spożycia prywatnego. w rezultacie impuls interpretowany jako wzrost restrykcyjności polityki monetarnej prowadzi do obniżenia wolumenu PKB w horyzoncie prognozy. Wraz z rosnącymi kosztami obsługi długu oraz relatywnie niższym poziomem PKB wynik sektora instytucji rządowych i samorządowych w relacji do PKB pogarsza się, rośnie też udział długu do PKB względem relacji ze scenariusza bazowego.

2. Kierunki polityki budżetowej w 2021 r.

W marcu br. Komisja Europejska uruchomiła jednak tzw. ogólną klauzulę wyjścia, przewidzianą w *Pakcie Stabilności i Wzrostu*. Miało to związek z obserwowanym w całej Unii Europejskiej poważnym spowolnieniem gospodarczym wywołanym pandemią koronawirusa. Klauzula umożliwia państwom członkowskim odejście w 2020 r. od zaleceń Rady Ecofin dotyczących pożądanego tempa wzrostu wydatków³. Elastyczne podejście UE do wzrostu wydatków nie zawiesza unijnych reguł budżetowych ani nie wyklucza procedury nadmiernego deficytu, ma natomiast ułatwić skoordynowaną reakcję państw na kryzys.

Wszystkie kraje UE oczekują w 2020 r. pogorszenia sytuacji finansów publicznych wskutek działań związanych z COVID-19 i ubytku dochodów sektora instytucji rządowych i samorządowych wywołanego recesją. w rezultacie w maju Komisja Europejska rozpoczęła procedurę nadmiernego deficytu wobec 25 krajów UE, w tym Polski. Wiosenna prognoza Komisji Europejskiej wskazywała, że w 2020 r. deficyt sektora osiągnie 9,5% PKB, a w kolejnym roku zmniejszy się do 3,8% PKB. Wyjątkowy stopień niepewności co do okresu trwania pandemii i jej wpływu na gospodarkę stanowi zarazem według Komisji czynnik łagodzący w ocenie spełniania kryterium deficytu w br.

Ponadto, wyjątkowa niepewność (w tym ryzyko wystąpienia drugiej fali pandemii w ostatnim kwartale br.) utrudnia opracowanie wiarygodnych prognoz sektora instytucji rządowych i samorządowych, a także określenie zalecanej ścieżki zlikwidowania nadmiernego deficytu. Komisja Europejska dostrzega przy tym potrzebę kontynuacji przez państwa członkowskie ekspansywnej polityki budżetowej, tak aby wspierać wyjście z recesji. Z tych względów Komisja nie uznała za wskazane przejść do dalszych etapów procedury nadmiernego deficytu. KE ponownie oceni sytuację finansów publicznych w krajach UE na jesieni br., po publikacji nowych prognoz.

Instytucje UE odstąpiły też od wyznaczania w tym roku państwom członkowskim pożądanego tempa wzrostu wydatków, który należałoby uwzględnić przy projektowaniu budżetu na rok 2021. W zaleceniach Rady UE dla Polski, wydanych po analizie *Programu*

³ Rada Ecofin wystosowała 8 lipca 2019 r. wobec Polski zalecenie dotyczące ograniczenia nominalnego tempa wzrostu wydatków do 4,4% w 2020 r. w ocenie Rady, realizacja tempa wzrostu wydatków zgodnie z zaleconym benchmarkiem pozwoliłaby w 2020 r. na poprawę wyniku strukturalnego o 0,6% PKB.

konwergencji, rekomenduje się Polsce skuteczne przeciwdziałanie skutkom epidemii i wspieranie ożywienia gospodarczego. Wraz z poprawą sytuacji gospodarczej konieczne będą z kolei działania ukierunkowane na wzmocnienie finansów publicznych oraz zapewnienie zdolności do obsługi długu, przy wspieraniu inwestycji. Należy także poprawić wydajność i dostępność systemu opieki zdrowotnej poprzez zapewnienie odpowiednich środków i wdrażanie e-usług. Zalecenia te są zbieżne z podejściem rządu i Polska nie zgłaszała do nich uwag.

3. Stabilizująca reguła wydatkowa

Projekt ustawy budżetowej na rok 2021 został przygotowany z zastosowaniem stabilizującej reguły wydatkowej, wprowadzonej do polskiego porządku prawnego ustawą z dnia 8 listopada 2013 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r. poz. 1646, z późn. zm.).

Zakresem stabilizującej reguły wydatkowej objęte są wydatki:

- 1) organów władzy publicznej, w tym organów administracji rządowej, organów kontroli państwowej i ochrony prawa oraz sądów i trybunałów,
- 2) jednostek samorządu terytorialnego i ich związków,
- 3) związków metropolitalnych,
- 4) jednostek budżetowych,
- 5) funduszy zarządzanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i funduszy zarządzanych przez Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,
- 6) Narodowego Funduszu Zdrowia,
- 7) Funduszu Pracy,
- 8) Bankowego Funduszu Gwarancyjnego,
- 9) funduszy utworzonych, powierzonych lub przekazanych Bankowi Gospodarstwa Krajowego,

z wyłączeniem:

wydatków finansowanych z budżetu środków europejskich i środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077 oraz z 2018 r. poz. 62, 1000 i 1366).

W związku ze spełnieniem kryteriów zawartych w art. 112d ustawy o finansach publicznych, w przyjętym przez Radę Ministrów w dniu 20.08.2020 r. i przekazanym Sejmowi projekcie ustawy o zmianie ustawy budżetowej na rok 2020 czasowo zawieszono stabilizującą regułę

wydatkową. Jednocześnie przedstawione w projekcie ustawy budżetowej na rok 2021 prognozy makroekonomiczne implikują powrót do stosowania reguły zgodnie z pierwotną formułą z art. 112aa ustawy o finansach publicznych w drugim roku budżetowym od zawieszenia, tj. w 2022 r. w związku z powyższym, kwota wydatków na rok 2021 została powiększona, na podstawie art. 112d ust. 3 ustawy o finansach publicznych, o połowę prognozowanej sumy skutków finansowych po stronie dochodów i wydatków wynikających z działań dyskrejonalnych bezpośrednio nakierowanych na powstrzymanie skutków stanu epidemii w 2020 roku i walkę z tymi skutkami oraz na bezpośrednie wsparcie dotkniętych nim podmiotów. Zaś kwotę wydatków SRW na lata 2022-24 wyznaczono w oparciu o standardową formułę reguły, zawartą w art. 112aa ustawy o finansach publicznych.

Kwota planowanych wydatków na rok 2021, obliczona na podstawie znowelizowanego⁴ art. 112d ust. 3 ustawy o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, z późn. zm.⁵), wynosi 976.601.897 tys. zł. Kwota ta została ustalona w oparciu o:

- 1) obliczoną zgodnie z art. 112aa ust. 1 kwotę wydatków na rok 2020, która wynosi 878.503.145 tys. zł,
- 2) ogłoszoną przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego dnia 16 kwietnia 2020 r. zgodnie z art. 38b pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych łączną dynamikę wartości produktu krajowego brutto w cenach stałych za lata 2014–2019 oraz prognozy wzrostu gospodarczego na lata 2020-2021 wykorzystane do opracowania projektu ustawy budżetowej na rok 2021,
- 3) wartość korekty, o której mowa w art. 112aa ust. 4 ustawy o finansach publicznych, wynoszącą w 2021 r. 0 pkt. proc., ponieważ relacja państwowego długu publicznego przeliczonego zgodnie z art. 38a ustawy o finansach publicznych do PKB w 2019 r. (Obwieszczenie Ministra Finansów z dnia 22 maja 2020 r., Monitor Polski z 2020 r. poz. 456) kształtuje się poniżej 43% PKB,
- 4) prognozowaną wartość ogółem działań dyskrejonalnych,
- 5) połowę prognozowanej sumy skutków finansowych po stronie dochodów i wydatków wynikających z działań dyskrejonalnych bezpośrednio nakierowanych na powstrzymanie skutków stanu epidemii w 2020 roku i walkę z tymi skutkami oraz na bezpośrednie wsparcie dotkniętych nim podmiotów, o której mowa w art. 112d ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

Suma prognozowanych na rok 2020 skutków finansowych wynikających z działań dyskrejonalnych bezpośrednio nakierowanych na powstrzymanie skutków stanu epidemii

⁴ ustawą z dnia 28 maja 2020 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych (Dz. U. 2020 poz. 1175)

⁵ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2019 r. e. poz. 1622, 1649, 2020 i 2473 oraz z 2020 r. poz. 284, 374, 568, 695 i 1175.

wynosi 86.294.932 tys. zł i obejmuje w szczególności wydatki finansowane z budżetu państwa (w tym z rezerw budżetowych i skutki przeniesień wydatków budżetowych), przez jednostki samorządu terytorialnego (jst) oraz z Funduszu przeciwdziałania COVID-19, z uwzględnieniem przewidywanego wykonania tych wydatków w planach finansowych odpowiednich funduszy (ZUS, KRUS, FP).

Zgodnie z art. 112aa ust. 1 ustawy o finansach publicznych działania dyskrecjonalne w zakresie podatków i składek na ubezpieczenia społeczne są uwzględniane w formule stabilizującej reguły wydatkowej, o ile wartość każdego z nich przekracza 0,03% wartości produktu krajowego brutto, prognozowanej w przedłożonym Sejmowi projekcie ustawy budżetowej na dany rok. w związku z tym, w kwocie wydatków na rok 2021 uwzględniono następujące działania dyskrecjonalne:

- 1) skutek opłaty mocowej wprowadzonej ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. o rynku mocy (Dz.U. 2018 poz. 9), której termin wejścia w życie został przesunięty ustawą z dnia 14 sierpnia 2020 r. o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 437), wraz z doliczonym skutkiem w podatku od towarów i usług w łącznej wysokości 6.174.600 tys. zł,
- 2) skutek rządowego projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów (druk sejmowy nr 210) wraz z doliczonym skutkiem w podatku od towarów i usług w łącznej wysokości 3.354.393 tys. zł,
- 3) skutek działań w zakresie struktur hybrydowych i automatycznej wymiany informacji o schematach podatkowych transgranicznych na podstawie ustawy z dnia 28 maja 2020 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy o podatku od towarów i usług, ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2020 poz. 1106) w wysokości 1.255.275 tys. zł,
- 4) skutek podatku od sprzedaży detalicznej wprowadzonego ustawą z dnia 6 lipca 2016 r. o podatku od sprzedaży detalicznej (Dz.U. z 2016 r. poz. 1155), w przypadku którego w związku z toczącym się postępowaniem w drugiej instancji przed Trybunałem Sprawiedliwości UE ustawą z dnia 12 grudnia 2019 r. o zmianie ustawy o podatku od sprzedaży detalicznej zawieszono stosowanie przepisów ustawy, a następnie ustawą z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020, poz. 568) wydłużono termin zawieszenia do końca 2020 r., w wysokości 1.180.980 tys. zł,

- 5) skutek rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw w wysokości -5.000.000 tys. zł (nr w wykazie prac Rady Ministrów: UA5).

Suma różnic, o której mowa w art. 112aa ust. 5 ustawy o finansach publicznych, tj. skumulowanych różnic pomiędzy relacją wyniku nominalnego sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB oraz poziomem średniookresowego celu budżetowego w roku 2019 wyniosła -3,84 pkt. proc.⁶

Kwota planowanego limitu wydatków, o którym mowa w art. 112aa ust. 3 ustawy o finansach publicznych w roku 2021 wynosi 756.001.323 tys. zł. Kwota ta została wyznaczona w oparciu o:

- 1) planowaną kwotę wydatków,
- 2) prognozowany na 2021 rok poziom skonsolidowanych:
 - a) wydatków jednostek samorządu terytorialnego i ich związków oraz samorządowych jednostek budżetowych z uwzględnieniem m. in. realizacji budżetów jednostek samorządu terytorialnego i ich związków w ostatnich latach, przewidywanego wykonania roku 2020, z uwzględnieniem przepisów art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 24 lipca 2020 r. o delegowaniu pracowników w ramach świadczenia usług oraz niektórych innych ustaw,
 - b) planowanych w projekcie ustawy budżetowej na rok 2021 wydatków organów i jednostek, o których mowa w art. 139 ust. 2 ustawy o finansach publicznych,
 - c) planowanych kosztów Narodowego Funduszu Zdrowia wyliczonych na podstawie planu finansowego NFZ,
 - d) planowanych wydatków Bankowego Funduszu Gwarancyjnego określonych w planie finansowym Funduszu,
- 3) kwotę prognozowanych na 2021 rok działań jednorazowych i tymczasowych po stronie dochodów, uwzględniających dochody ze sprzedaży uprawnień do emisji gazów cieplarnianych CO₂ oraz dochody z rozdysponowania zasobów częstotliwości z pasma 3480-3800 MHz.

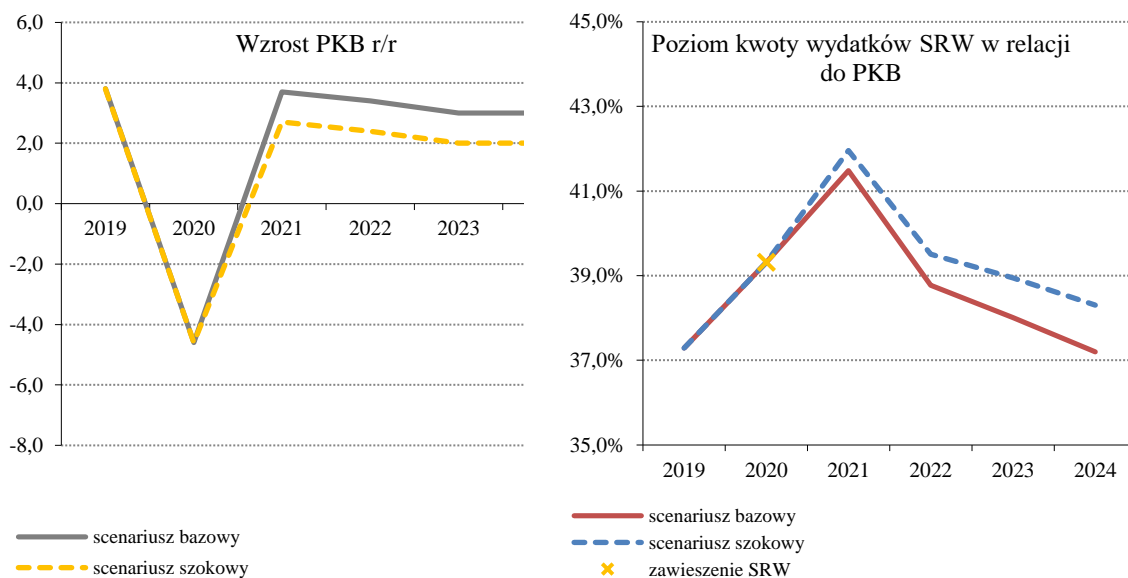
Szacunkowe kwoty wydatków na lata 2022-2024 wynoszą odpowiednio: 965.706.854 tys. zł, 997.966.291 tys. zł oraz 1.031.201.063 tys. zł.

Poniższy wykres przedstawia analizę wrażliwości kwoty wydatków w latach 2021-2024 na spowolnienie wzrostu gospodarczego w Polsce (por. rozdział I.1) w rozumieniu ustawy z dnia 6 czerwca 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych (Dz. U. 2018 poz. 1366). Wyniki symulacji wskazują, że w scenariuszu szokowym relacja wydatków podmiotów objętych stabilizującą regułą wydatkową do PKB byłaby w latach 2021-24 wyższa niż

⁶ Suma odchyżeń od deficytu 1% PKB w wartościach nominalnych (tj. w tys. zł) w relacji do PKB w danym roku.

w scenariuszu bazowym, ze względu na wolniejszy wzrost PKB od uwzględnianego w formule SRW 8-letniego indykatora wzrostu. z uwagi na statyczny charakter symulacji poniższe wyniki należy interpretować z ostrożnością.

Wykres 1. Wzrost PKB r/r (lewy wykres) oraz reakcja poziomu kwoty wydatków na poprawę koniunktury (prawy wykres)

Źródło: Ministerstwo Finansów.

Rozdział II

Przewidywane wykonanie budżetu państwa w 2020 r.

W ustawie budżetowej na rok 2020 z dnia 14 lutego 2020 r. w zakresie środków krajowych przewidziano:

- łączną kwotę podatkowych i niepodatkowych dochodów budżetu państwa w wysokości 435.340.000 tys. zł,
- łączną kwotę wydatków budżetu państwa w wysokości 435.340.000 tys. zł,
- zrównoważenie dochodów i wydatków na dzień 31 grudnia 2020 r.

Ustawa ta określiła także dla budżetu środków europejskich:

- łączną kwotę dochodów w wysokości 71.448.652 tys. zł,
- łączną kwotę wydatków w wysokości 88.402.533 tys. zł oraz
- deficyt budżetu środków europejskich w wysokości 16.953.881 tys. zł.

Wybuch pandemii COVID-19 spowodował, że gospodarka doświadczyła negatywnego szoku podażowo-popytowego o nieobserwowanej dotąd sile, który wpłynął znacząco na przebieg procesów makroekonomicznych w Polsce i innych krajach dotkniętych pandemią.

Sytuacja wywołana COVID-19 wymusiła aktualizację parametrów budżetowych i makroekonomicznych oraz uruchomienie odpowiednich narzędzi do walki ze skutkami pandemii.

Nowelizacja ustawy budżetowej na rok 2020 stała się konieczna. Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o zmianie ustawy budżetowej na rok 2020, który stanowić ma jednocześnie kolejny instrument Rządu wykorzystywany w celu nadania nowego, pozytywnego impulsu dla rozwoju polskiej gospodarki aby mogła ona jak najszybciej wrócić na ścieżkę wzrostu. W tym celu zdecydowano m.in. o zwiększeniu – w stosunku do pierwotnych zapisów ustawy budżetowej na rok 2020 z dnia 14 lutego 2020 r. – łącznych wydatków budżetu państwa, w tym wydatków majątkowych.

Zgodnie z przedstawioną nowelizacją ustawy budżetowej na rok 2020 w obszarze środków krajowych zaplanowano:

- łączną kwotę podatkowych i niepodatkowych dochodów budżetu państwa w wysokości 398.671.644 tys. zł,
- łączną kwotę wydatków budżetu państwa w wysokości 508.019.293 tys. zł,
- deficyt budżetu państwa na dzień 31 grudnia 2020 r. na kwotę nie większą niż 109.347.649 tys. zł.

Nowelizacja ustawy budżetowej ustala także dla budżetu środków europejskich:

- łączną kwotę dochodów w wysokości 72.944.052 tys. zł,
- łączną kwotę wydatków w wysokości 89.897.933 tys. zł oraz
- deficyt budżetu środków europejskich w wysokości 16.953.881 tys. zł.

Kształtowanie się dochodów podatkowych budżetu państwa w 2020 r. jest zdeterminowane pogorszeniem się sytuacji społeczno-gospodarczej w związku z wybuchem pandemii COVID-19.

Przewiduje się, że w 2020 r. dochody budżetu państwa będą niższe od zaplanowanych w ustawie budżetowej na 2020 r. o 36.668.356 tys. zł, tj. o 8,4%, w tym dochody podatkowe budżetu państwa będą niższe o 40.298.733 tys. zł, tj. o 10,3% w stosunku do kwot pierwotnie planowanych na 2020 r.

W nowelizacji ustawy budżetowej na rok 2020 limit wydatków uległ zwiększeniu o 72.679.293 tys. zł, tj. do kwoty 508.019.293 tys. zł. Najistotniejsze zwiększenie wydatków nastąpi w obszarach: zabezpieczenia społecznego (o 26,6 mld zł), transportu (o 12,1 mld), obrony narodowej (o 3 mld zł) i bezpieczeństwa publicznego (o 1,4 mld zł). Ponadto w 2020 r. dodatkowa kwota w wysokości 12 mld zł zostanie przeznaczona na wpłatę do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Przewiduje się, że w 2020 r. potrzeby pożyczkowe netto budżetu państwa wyniosą 101.318,6 mln zł wobec kwoty 103.340,0 mln zł przyjętej w nowelizacji ustawy budżetowej. Planuje się, że finansowanie krajowe potrzeb pożyczkowych netto ukształtuje się na poziomie 115.022,0 mln zł, a finansowanie zagraniczne na ujemnym poziomie 13.703,3 mln zł.

Szczegółowe omówienie potrzeb pożyczkowych zostało przedstawione w rozdziale XI.

Rozdział III

Podstawowe wielkości budżetu państwa w 2021 r.

W projekcie ustawy budżetowej na 2021 rok w zakresie środków krajowych zaplanowano:

- dochody budżetu państwa na kwotę 403.727.972 tys. zł,
- wydatki budżetu państwa na kwotę 486.027.972 tys. zł,
- kwotę planowych wydatków, obliczoną zgodnie z art. 112aa ust.1 ustawy o finansach publicznych w wysokości 976.601.897 tys. zł,
- kwotę planowanego limitu wydatków, o której mowa w art. 112aa ust.3 ustawy o finansach publicznych w wysokości 756.001.323 tys. zł,
- deficyt budżetu państwa na kwotę nie większą niż 82.300.000 tys. zł.

Przedkładany projekt ustawy budżetowej na 2021 rok uwzględnia budżet środków europejskich, w którym zaplanowano:

- dochody w wysokości 80.475.876 tys. zł,
- wydatki w wysokości 87.340.722 tys. zł,
- ujemny wynik budżetu środków europejskich w wysokości 6.864.846 tys. zł.

Dochody

Poziom dochodów budżetu państwa w 2021 r. będzie determinowany przewidywanym powrotem gospodarki na ścieżkę wzrostu. Po spodziewanym spadku w 2020 r., prognozuje się, że w 2021 r. dochody podatkowe wzrosną o 5,3%.

Prognozy dochodów budżetu państwa zdeterminowane są przede wszystkim szacunkami następujących czynników makroekonomicznych: wzrostem PKB (w ujęciu realnym o 4,0%, nominalnym o 5,4%), średniorocznym wzrostem cen towarów i usług konsumpcyjnych (1,8%), nominalnym wzrostem przeciętnego rocznego funduszu wynagrodzeń w gospodarce narodowej (2,6%) oraz wzrostem spożycia prywatnego (w ujęciu nominalnym o 6,3%).

W 2021 r., w stosunku do bieżącego roku, zostanie ponownie zwiększony udział gmin¹ we wpływach z PIT. Łączny udział jednostek samorządu terytorialnego we wpływach z PIT wzrośnie z 50,01% w 2020 r. do 50,08% w 2021 r. W przypadku podatku CIT udział jednostek samorządu terytorialnego pozostanie na poziomie z 2020 r., tj. 22,86%.

Przewiduje się również uzyskanie dochodów z podatku od sprzedaży detalicznej.

W 2021 r. przewiduje się wpłatę do budżetu państwa pochodzącą z wpłaty z zysku NBP w wysokości 1.329.145 tys. zł.

¹ Zgodnie z art. 89 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Uwarunkowania prognozy dochodów budżetu państwa szczegółowo zostały opisane w rozdziale IV – Dochody budżetu państwa.

Wydatki

Polska polityka budżetowa jest prowadzona z uwzględnieniem ograniczeń zawartych w przepisach prawa krajowego i unijnego, obejmujących m.in. górny limit wydatków budżetu państwa ustalany na podstawie stabilizującej reguły wydatkowej zapisanej w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. 2019 poz. 869 z późn. zm.).

Projekt ustawy budżetowej na rok 2021 został przygotowany z zastosowaniem stabilizującej reguły wydatkowej obliczoną zgodnie z art. 112aa ust. 1, w którym kwota wydatków na rok 2021 została powiększona na podstawie art.112d ust. 3, o połowę prognozowanej sumy skutków finansowych po stronie dochodów i wydatków wynikających z działań dyskrejonalnych bezpośrednio nakierowanych na powstrzymanie skutków stanu epidemii w 2020 roku i walkę z tymi skutkami oraz na bezpośrednie wsparcie dotkniętych nim podmiotów. Jednocześnie na 2021 r. w zakresie SRW uwzględniono także przepisy art. 12 ustawy z dnia 24 lipca 2020 r. o delegowaniu pracowników w ramach świadczenia usług oraz niektórych innych ustaw. Tym samym, projekt budżetu państwa na rok 2021 został opracowany z uwzględnieniem ww. nieprzekraczalnego limitu wydatków dla budżetu państwa oraz przy zabezpieczeniu skutków finansowych niezbędnych do kontynuacji dotychczasowych priorytetów Rządu z zakresu prowadzonej przez Rząd polityki społeczno-gospodarczej, w tym w szczególności w ramach aktywnej i ambitnej polityki prorodzinnej i społecznej.

Stabilizująca reguła wydatkowa została omówiona szczegółowo w rozdziale I.

W kwocie wydatków budżetu państwa zaplanowano również środki na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej (w ramach funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności oraz funduszy unijnych finansujących Wspólną Politykę Rolną), a także środków pochodzących z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA).

Deficyt

W 2021 r. zakładany jest deficyt budżetu państwa w wysokości 82.300.000 tys. zł oraz deficyt budżetu środków europejskich w wysokości 6.864.846 tys. zł.

Biorąc pod uwagę plany finansowe pozostałych jednostek sektora finansów publicznych prognozowany deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych wg. metodyki unijnej – ESA'2010 (uwzględniając dostosowania metodyki krajowej do metodyki europejskiej oraz poziom wydatków zgodny z maksymalnymi limitami, wynikającymi ze stabilizującej reguły wydatkowej) wyniesie w 2021 r. 6% PKB.

Rozdział IV

Dochody budżetu państwa

1. Warunki realizacji dochodów budżetu państwa w 2020 r.

Kształtowanie się dochodów podatkowych budżetu państwa w 2020 r. jest zdeterminowane złą sytuacją gospodarczą wywołaną stanem epidemii. W horyzoncie całego 2020 r. przewiduje się realny spadek PKB o 4,6%, natomiast konsumpcji prywatnej o 4,2%. W warunkach recesji nastąpiło gwałtowne pogorszenie się strony dochodowej budżetu państwa. W chwili obecnej przewiduje się, że dochody budżetu w 2020 r. będą niższe od zanotowanych w 2019 r. (o 1,9 mld zł). Największe spadki w stosunku do 2019 r. spodziewane są w przypadku dochodów podatkowych (spadek o 17,6 mld zł), w tym w szczególności z podatków pośrednich VAT i akcyzy (spadek o 14,9 mld zł). Przewiduje się, że wyższe niż w 2019 r. będą dochody niepodatkowe (o 15,2 mld zł) – głównie ze względu na wpłatę z zysku NBP, jak również wyższe niż w 2019 r. wpływy z dochodów państwowych jednostek budżetowych i innych dochodów niepodatkowych.

2. Dochody budżetu państwa w 2021 r.

Poziom dochodów budżetu państwa w 2021 r. będzie determinowany przewidywanym powrotem gospodarki na ścieżkę wzrostu. Po spodziewanym spadku w 2020 r., prognozuje się, że w 2021 r. dochody podatkowe wzrosną o 5,3%.

Wskaźnikami makroekonomicznymi, które w głównym stopniu determinują prognozę dochodów są:

- wzrost PKB (w ujęciu realnym o 4,0%, nominalnym o 5,4%),
- średnioroczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych (1,8%),
- wzrost przeciętnego rocznego funduszu wynagrodzeń w gospodarce narodowej (nominalnie o 2,6%),
- wzrost spożycia prywatnego (w ujęciu nominalnym o 6,3%).

Na poziom dochodów podatkowych w 2021 r., oprócz sytuacji makroekonomicznej wpływ będą miały kontynuacja oraz wprowadzenie nowych działań ukierunkowanych na dalsze uszczelnienie systemu podatkowego.

Wśród działań mających na celu dalszą poprawę ściągальności podatkowej należy wymienić w szczególności:

- wprowadzenie kas on-line oraz tzw. wirtualnych kas rejestrujących,
- zmiany w zakresie poboru podatku u źródła w CIT,

- wprowadzenie automatycznej wymiany informacji o schematach podatkowych transgranicznych,
- wprowadzenia nowego, proinwestycyjnego systemu opodatkowania osób prawnych, wzorowanego na rozwiązaniu zastosowanym w Estonii.

W prognozie dochodów budżetu państwa uwzględniono również:

- efekt na zwiększenie bazy podatkowej wypłaty dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów, czyli tzw. 14. emerytury,
- odliczenie straty poniesionej w 2020 r. od dochodu z działalności, uzyskanego w 2019 r. oraz odliczenie od przychodu (dochodu) darowizn przekazanych na przeciwdziałanie COVID-19.

W 2021 r., w stosunku do bieżącego roku, zostanie ponownie zwiększony udział gmin¹ we wpływach z PIT. Łączny udział jednostek samorządu terytorialnego we wpływach z PIT wzrośnie z 50,01% w 2020 r. do 50,08% w 2021 r. W przypadku podatku CIT udział jednostek samorządu terytorialnego pozostanie na poziomie z 2020 r., tj. 22,86%. Przewiduje się również uzyskanie dochodów z podatku od sprzedaży detalicznej.

Dochody budżetu państwa w latach 2019-2021 prezentuje poniższa tablica:

Wyszczególnienie	Jedn.	2019	Projekt nowelizacji 2020	2021 Prognoza
1	2	3	4	5
Dochody budżetu państwa	tys. zł	400.535.582	398.671.644	403.727.972
Dynamika nominalna	%	105,4	99,5	101,3
Dynamika realna	%	103,0	96,4	99,5
W relacji do PKB	%	17,6	17,8	17,1

¹ Zgodnie z art. 89 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

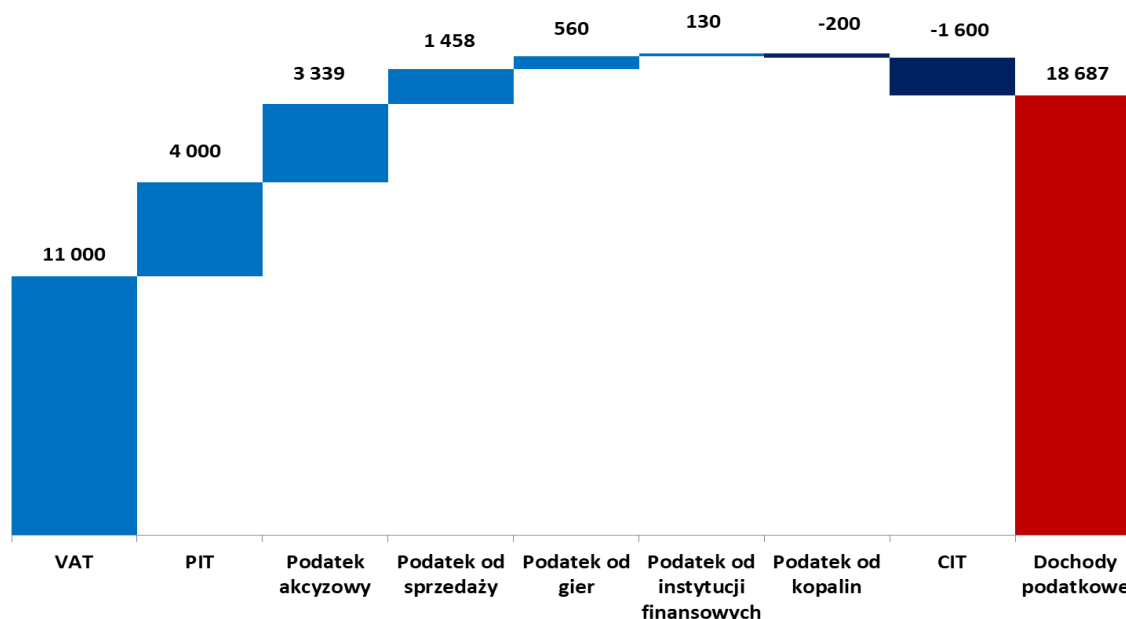
3. Dochody podatkowe

Dochody podatkowe budżetu państwa w latach 2019-2021 prezentuje poniższa tablica:

Wyszczególnienie	Jedn.	2019	Projekt nowelizacji 2020	2021 Prognoza
1	2	3	4	5
Dochody podatkowe	tys. zł	367.291.047	349.740.000	368.427.013
z tego:				
Podatek od towarów i usług		180.891.751	170.000.000	181.000.000
Podatek akcyzowy		72.395.920	68.400.000	71.739.000
Podatek od gier		2.336.574	2.300.000	2.860.000
Podatek dochodowy od osób prawnych		39.984.713	38.500.000	36.900.000
Podatek dochodowy od osób fizycznych		65.444.928	64.100.000	68.100.000
Podatek od wydobycia niektórych kopalin		1.536.509	1.700.000	1.500.000
Podatek od niektórych instytucji finansowych		4.700.379	4.740.000	4.870.000
Podatek od sprzedaży detalicznej				1.458.013
Dynamika nominalna dochodów podatkowych	%	105,1	95,2	105,3
Dynamika realna dochodów podatkowych	%	102,8	92,2	103,5
W relacji do PKB	%	16,2	15,7	15,6

Prognozowany wzrost dochodów podatkowych w 2021 r. w porównaniu do prognozowanego wykonania w 2020 r. w podziale na poszczególne podatki prezentuje poniższy wykres.

Główne źródła wzrostu dochodów podatkowych budżetu państwa w 2021 r. w porównaniu do 2020 r. (w mln zł)

3.1. Podatek od towarów i usług

Makroekonomiczne warunki gromadzenia dochodów podatkowych w 2021 r. będą bardziej korzystne niż w 2020 r. Po recesji w 2020 r. planowana jest odbudowa wzrostu gospodarczego, która będzie determinowana głównie wzrostem popytu krajowego.

W szczególności przewiduje się wzrost głównego elementu bazy podatku VAT – spożycia prywatnego, w ujęciu nominalnym o 6,3%, wobec spadku tej kategorii w 2020 r. o 1,1%.

W 2021 r. wysokość stawek podatku VAT pozostanie na obecnym poziomie.

Na prognozowany poziom dochodów z VAT w 2021 r. istotny wpływ będą miały również efekty już wdrożonych, ale również planowanych działań mających na celu wzrost efektywności poboru podatku oraz walkę z oszustwami i szarą strefą w tym obszarze.

W szczególności:

- wprowadzenie kas on-line oraz kas wirtualnych,
- dalsze efekty wprowadzenia tzw. mechanizmu podzielonej płatności,

- wprowadzenie obligatoryjnego mechanizmu podzielonej płatności, który będzie stosowany co do zasady w odniesieniu do dostaw towarów i świadczenia usług, które objęte są obecnie reżimem odwrotnego obciążenia lub odpowiedzialności solidarnej,
- wprowadzenie rozwiązań upraszczających rozliczenia VAT - Pakiet Slim VAT. Celem rozwiązań jest wyeliminowanie obciążeń administracyjnych w zakresie rozliczania podatku VAT po stronie podatników. Rozwiązania są możliwe do wdrożenia w związku z wprowadzeniem w ostatnich latach rozwiązań uszczelniających VAT, jak np. JPK_VAT, kasy online, MPP, STIR, SENT pozwalających na sprawną weryfikację rozliczeń podatników,
- inne zmiany mające na celu modyfikację istniejących rozwiązań nakierowane na uproszczenie i uszczelnienie systemu podatku VAT (m.in. nowa matryca stawek VAT, elektroniczny system zwrotu podatku podróżnym (TAX FREE)).

3.2. Podatek akcyzowy

Głównymi indykatorami bazy podatkowej podatku akcyzowego są produkt krajowy brutto oraz spożycie prywatne. W prognozie dochodów z akcyzy uwzględniono również wpływ zmian w przepisach prawnych.

Na mocy *ustawy z dnia 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (Dz. U. poz. 1123)*, w 2021 r. przedłużono obowiązywanie czasowego obniżenia stawki akcyzy dla paliw silnikowych z jednoczesną podwyżką opłaty paliwowej o tę samą kwotę. W zależności od rodzaju paliwa obniżka ta będzie wynosić 28,00 zł/1000 litrów, 28,00 zł/1000 kilogramów albo 0,56 zł/1 gigadzul (GJ). W efekcie obniżeniu ulegną wpływy budżetu z tytułu podatku akcyzowego od paliw silnikowych, które zwiększą wpływy z tytułu opłaty paliwowej, a tym samym nastąpi zwiększenie finansowania Krajowego Funduszu Drogowego, Funduszu Kolejowego oraz Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych o charakterze użyteczności publicznej.

Na dochody budżetu państwa w 2021 r. wpływ będzie miało także objęcie opodatkowaniem akcyzą dwóch nowych kategorii wyrobów akcyzowych: płynu do papierosów elektronicznych oraz wyrobów nowatorskich. Wyroby te zostały objęte podatkiem akcyzowym ze względu na ich substytucyjny charakter w stosunku do tradycyjnych wyrobów tytoniowych. Przepisy ustawy wprowadzającej opodatkowanie dwóch nowych kategorii wyrobów weszły w życie z dniem 1 lutego 2018 r. Równocześnie jednak ustanowiono zerową stawkę na te wyroby do 31 grudnia 2018 r. Następnie, na mocy przepisów *ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. zmieniającej ustawę o zmianie ustawy o podatku akcyzowym (Dz.U. poz. 2404)*, do dnia 30 czerwca 2020 r. przedłużone zostało obowiązywanie zerowej stawki akcyzy na płyn do papierosów elektronicznych oraz wyroby nowatorskie. Wyroby te są opodatkowane pozytywną stawką akcyzy od 1 lipca 2020 r. Jednocześnie w okresie od 1 lipca

do 30 września 2020 r. ma miejsce zaniechanie poboru podatku akcyzowego od płynu do papierosów elektronicznych lub wyrobów nowatorskich, w stosunku do których w ww. okresie powstał obowiązek podatkowy w podatku akcyzowym.

Ponadto na dochody w 2021 r. będą również oddziaływały zwolnienia od akcyzy samochodów osobowych stanowiących pojazdy elektryczne, hybrydowe i z napędem wodorowym, na mocy *ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych (Dz.U. poz. 317)*.

W 2021 r. nadal obowiązywać będzie stawka akcyzy na energię elektryczną w wysokości 5 zł/MWh, co wynika z przepisów *ustawy z dnia 28 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U poz. 2538, z późn. zm.)*.

Ponadto w 2021 r. planowane jest dalsze wdrażanie działań uszczelniających system podatku akcyzowego. Głównym celem projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw (tzw. pakiet akcyzowy) jest wyeliminowanie nieprawidłowości w obszarze opodatkowania akcyzą wyrobów akcyzowych oraz samochodów osobowych, poprzez wprowadzenie ustawowych zmian o charakterze uszczelniającym obrót tymi wyrobami.

3.3. Podatek od gier

Prognozowana wysokość dochodów z podatku od gier uwzględnia założenie odbudowania rynku gier hazardowych po negatywnym wpływie w 2020 r. zastosowanych obostrzeń związanych z pandemią zakaźnej choroby COVID-19 wywoływanej przez koronawirusa SARS-CoV-2, które bezpośrednio dotknęły branżę hazardową (m.in. poprzez zamknięcie ośrodków gier oraz naziemnych punktów przyjmowania zakładów wzajemnych, a także odwołanie większości imprez sportowych na świecie) oraz jego dalszy rozwój.

3.4. Podatek dochodowy od osób prawnych

Podstawowym indykatorem bazy podatkowej podatku dochodowego od osób prawnych jest wzrost gospodarczy i jego struktura. Na dochody podatkowe rejestrowane w danym roku wpływają również takie elementy systemu podatkowego, jak preferencje podatkowe polegające na możliwości rozliczania strat z lat ubiegłych⁷ oraz istnienie kilku metod opłacania zaliczek na podatek, w tym formy uproszczone. Ponadto w 2021 r. widoczne będą skutki epidemii COVID-19 i podjętych w związku z tym działań. Jednym z takich działań jest możliwość odliczenia wstecz strat poniesionych w 2020 r.

Prognozując dochody z podatku dochodowego od osób prawnych uwzględniono również m.in. wpływ zmian w przepisach prawnych:

⁷ Zgodnie z regulacjami ustawowymi okres rozliczania strat ograniczony jest do 5 lat, a w jednym roku nie można rozliczyć więcej niż 50% strat z ostatnich 5-ciu lat.

- zmiana systemu poboru podatku u źródła, w szczególności zmieniono stosowane dotychczas podejścia przyznające prawo do stosowania preferencji podatkowej już w momencie dokonania wypłaty przez płatnika (tzw. relief at source) na mechanizm przyznawania tej preferencji po uprzednim pobraniu podatku przez płatnika i po weryfikacji uprawnienia odbiorcy należności do skorzystania z danej preferencji (tzw. refund on request). Zmiana procedury obejmuje wypłaty podlegające podatkowi u źródła powyżej 2 mln zł rocznie od jednego płatnika na rzecz tego samego płatnika,
- podwyższenie limitu przychodów z bieżącego roku podatkowego uprawniających podatników do stosowania obniżonej 9% stawki podatku CIT. Aktualnie limit ten wynosi 1,2 mln euro i zakłada się, że zostanie on zwiększony do 2 mln euro,
- wprowadzenie do porządku prawnego przepisów regulujących cztery kategorie rozbieżności w kwalifikacji struktur hybrydowych, co jest dopełnieniem transpozycji dyrektywy Rady (UE) 2017/952 z dnia 29 maja 2017 r. zmieniającej dyrektywę (UE) 2016/1164 w zakresie rozbieżności w kwalifikacji struktur hybrydowych dotyczących państw trzecich (tzw. „dyrektywa ATAD 2”) oraz dyrektywy Rady (UE) 2018/8222 z dnia 25 maja 2018 r. zmieniającej dyrektywę 2011/16UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania w odniesieniu do podlegających zgłoszeniu uzgodnień transgranicznych (tzw. dyrektywa MDR), obejmujących rozbieżności:
 - wynikające z płatności dokonanych z tytułu instrumentu finansowego,
 - będące konsekwencją różnic w przydziale płatności dokonanych na rzecz podmiotu hybrydowego lub stałego zakładu, w tym w wyniku płatności na rzecz pominiętego stałego zakładu,
 - wynikające z płatności dokonanych przez podmiot hybrydowy na rzecz właściciela lub hipotetycznych płatności między siedzibą główną a stałym zakładem lub pomiędzy co najmniej dwoma stałymi zakładami,
 - sytuacje podwójnego odliczenia wynikające z płatności dokonanych przez podmiot hybrydowy lub stały zakład,
- wprowadzenie nowego, proinwestycyjnego systemu opodatkowania osób prawnych, wzorowanego na rozwiązaniu zastosowanym w Estonii.

Na wykonanie dochodów z podatku dochodowego od osób prawnych wpłyną ponadto:

- wprowadzenie Pracowniczych Programów Kapitałowych,
- wprowadzenie zachęty do pozostawiania w spółkach kapitału na rozwój poprzez zwiększenie podatkowej atrakcyjności finansowania własnego (NID),
- efekt wprowadzenia podatku od sprzedaży detalicznej,

- działania związane z COVID-19 (wsteczne rozliczanie strat za 2020 r. - stratę poniesioną w 2020 r. podatnicy mogą odliczyć od dochodu uzyskanego w 2019 r.),
- mechanizmy udzielania przedsiębiorcom wsparcia w procesie realizacji nowych inwestycji.

3.5. Podatek dochodowy od osób fizycznych

Głównymi indykatorami bazy podatku PIT są wielkości, przyjęte w prognozie makroekonomicznej, opisujące rynek pracy (fundusz wynagrodzeń), planowane wydatki realizowane przez system ubezpieczeń społecznych (fundusz emerytur i rent).

Największą część wpływów z podatku dochodowego od osób fizycznych stanowią wpływy z podatku rozliczanego według skali podatkowej. Dodatkowo w horyzoncie prognozy na dochody z tego tytułu będzie miało wpływ:

- wprowadzenie (od 2019 r.) ulgi termomodernizacyjnej,
- odliczenie straty poniesionej w 2020 r. od dochodu z działalności, uzyskanego w 2019 r.,
- odliczenie od przychodu (dochodu) darowizn przekazanych na przeciwdziałanie COVID-19,
- Pracownicze Plany Kapitałowe,
- wypłacenie dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów, czyli tzw. 14. emerytury – co spowoduje zwiększenie bazy podatkowej.

Istotną część wpływów z podatku dochodowego od osób fizycznych uzyskiwana jest od dochodu osób prowadzących działalność gospodarczą. Wpływy z tego tytułu są determinowane głównie bieżącą sytuacją gospodarczą oraz mechanizmami takimi jak rozliczenie roczne, odliczanie strat z lat poprzednich i możliwość stosowania uproszczonych form opłacania zaliczek na podatek. W 2021 r. dodatkowo negatywny wpływ na dochody z tego tytułu będzie miało wprowadzenie proinwestycyjnego systemu opodatkowania osób prawnych, wzorowanego na rozwiązaniu zastosowanym w Estonii - tzw. estońskiego CIT-u.

W 2021 r. zmianie ulegnie wysokość udziału jednostek samorządu terytorialnego we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych. Wynika to ze wzrostu wysokości udziału gmin z 38,16% do 38,23%.

3.6. Podatek od wydobycia niektórych kopalin

Prognoza dochodów z podatku od wydobycia niektórych kopalin w 2021 r. została sporządzona przy uwzględnieniu m.in. zmian legislacyjnych, które miały miejsce w 2019 r. tj. 15% obniżenia stawki podatku dla miedzi i srebra od 1 lipca 2019 r. oraz rozpoczęcia

poboru podatku od wydobycia niektórych kopalin w zakresie ropy naftowej i gazu ziemnego od 1 listopada 2019 r.

W prognozie wpływów budżetowych z podatku od wydobycia niektórych kopalin uwzględniono następujące czynniki wpływające na wysokość zrealizowanych dochodów: wolumen wydobycia w kraju, notowania miedzi i srebra na giełdach referencyjnych w Londynie, ceny ropy naftowej ustalane przez Organizację Krajów Eksportujących Ropę Naftową (OPEC), notowania gazu ziemnego na Towarowej Giełdzie Energii S.A. oraz kurs walutowy dolara amerykańskiego.

3.7. Podatek od niektórych instytucji finansowych

Prognozowana wysokość dochodów z podatku od niektórych instytucji finansowych zakłada realizację tempa wzrostu poszczególnych składowych tego podatku na poziomie 2,7%, co stanowi ostrożnościowe podejście w związku z niepewnością na rynku kredytowym spowodowaną pandemią COVID-19.

3.8. Podatek od sprzedaży detalicznej

Podatek od sprzedaży detalicznej wprowadzono ustawą z dnia 6 lipca 2016 r. o podatku od sprzedaży detalicznej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1293). W związku z toczącym się postępowaniem w drugiej instancji przed Trybunałem Sprawiedliwości UE ustawą z dnia 12 grudnia 2019 r. o zmianie ustawy o podatku od sprzedaży detalicznej kontynuowano zawieszenie stosowania przepisów ustawy o podatku od sprzedaży detalicznej do dnia 30 czerwca 2020 r. Następnie ustawą z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw termin zawieszenia podatku od sprzedaży detalicznej przedłużono do dnia 31 grudnia 2020 r.

4. Dochody niepodatkowe

Dochody niepodatkowe w latach 2019-2021 przedstawia poniższa tablica:

Wyszczególnienie	Jedn.	2019	Projekt nowelizacji 2020	2021 Prognoza
1	2	3	4	5
Dochody niepodatkowe	tys. zł	31.379.034	46.589.928	32.709.806
z tego:				
Cło		4.409.000	4.680.000	4.428.000
Dywidendy i wpłaty z zysku		3.510.656	499.868	386.740
Wpłaty z zysku NBP			7.437.077	1.329.145
Dochody państwowych jednostek budżetowych i inne dochody niepodatkowe		20.861.634	31.034.571	23.420.408
Wpłaty jednostek samorządu terytorialnego		2.597.744	2.938.412	3.145.513
Dynamika nominalna dochodów niepodatkowych	%	108,6	148,5	70,2
Dynamika realna dochodów niepodatkowych	%	106,2	143,7	69,0
W relacji do PKB	%	1,4	2,1	1,4

4.1. Dywidendy i wpłaty z zysku

Na dochody z tytułu dywidend i wpłat z zysku składają się następujące pozycje:

- wpłaty z zysku od przedsiębiorstw państwowych, planowany dochód dotyczy głównie wpłat z zysku realizowanych przez Przedsiębiorstwo Państwowe Porty Lotnicze,
- dywidendy od udziałów Skarbu Państwa w spółkach. Duży spadek dochodów z dywidend związany jest z obecną sytuacją wynikającą z możliwych dalszych negatywnych konsekwencji gospodarczych epidemii COVID-19. Perspektywa wyraźnego spowolnienia gospodarczego w Polsce, determinuje konieczność bardziej ostrożnego podejścia do podziału zysków niektórych spółek. Jest to szczególnie ważne w przypadku podmiotów, które realizują duże projekty inwestycyjne, strategiczne dla państwa, mogące stanowić czynnik stymulujący gospodarkę i pomagający ograniczyć skutki epidemii.

4.2. Cło

Do opracowania prognozy dochodów z cła w 2021 r. wykorzystano następujące wielkości makroekonomiczne:

- import spoza obszaru krajów Unii Europejskiej – 96.560 mln euro,
- stawkę celną na poziomie 1,03%,
- średni kurs złotego – 4,4545 PLN/EUR.

4.3. Wpłata z zysku NBP

W 2019 r. wynik finansowy Narodowego Banku Polskiego wyniósł 7.828.502 tys. zł. Główny wpływ na wielkość wyniku finansowego NBP miały wynik z odsetek dyskonta i premii oraz dodatni wynik operacji finansowych. Ponadto w 2019 r. NBP poniósł koszt powiększenia rezerwy na pokrycie ryzyka zmian kursu złotego do walut obcych. Zgodnie z ustawą o Narodowym Banku Polskim do budżetu państwa zostało przekazane 95% tej kwoty. Wpłata do budżetu państwa w 2020 r. wyniosła 7.437.077 tys. zł.

W 2021 r. przewiduje się wpłatę do budżetu państwa pochodzącą z wpłaty z zysku NBP w wysokości 1.329.145 tys. zł. Prognoza została przygotowana w oparciu o Plan finansowy NBP na 2020 r. zatwierdzony przez RPP w dniu 3 grudnia 2019 r.

Należy jednak zaznaczyć, że wykonanie wyniku finansowego NBP charakteryzuje duża niepewność, która przekłada się na dużą zmienność, ze względu na wrażliwość poszczególnych pozycji rachunku zysków i strat na zmiany czynników pozostających poza kontrolą banku centralnego, w tym w szczególności kursu złotego do walut obcych, w których utrzymywane są rezerwy dewizowe, stóp procentowych na światowych rynkach finansowych, a także płynności sektora bankowego. Wynik finansowy banku obciążają ponadto koszty działania i amortyzacji.

4.4. Dochody państwowych jednostek budżetowych i inne dochody niepodatkowe

W prognozie dochodów na 2021 r. z tytułu dochodów państwowych jednostek budżetowych i innych dochodów niepodatkowych istotniejsze dochody uzyskiwane są w następujących działach:

- Wymiar sprawiedliwości, w którym gromadzone są głównie dochody z:
 - opłat i kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego i prokuratorskiego,
 - wpływów z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych,
 - środków pozyskanych z opłat za publikację ogłoszeń w Monitorze Sądowym i Gospodarczym, a także za wydanie odpisu, wyciągu, zaświadczenia przez oddział

Krajowego Rejestru Sądowego lub ekspozyturę Centralnej Informacji o Zastawach Rejestrowych,

- wpływów ze spłat oprocentowanych pożyczek udzielonych sędziom i prokuratorom na zaspokojenie ich potrzeb mieszkaniowych,
- Obsługa długu Skarbu Państwa, którego głównymi dochodami są:
- dochody zagraniczne z tytułu odsetek i opłat od udzielonych przez Polskę kredytów i pożyczek zagranicznych,
 - dochody krajowe, na które składają się głównie wpływy ze sprzedaży i przedterminowego wykupu obligacji skarbowych, odsetki od środków na rachunku sum depozytowych CSA (Credit Support Annex), wpływy wynikające z zawartych umów gwarancji, odsetki od pożyczek udzielonych z budżetu państwa z tego od pożyczek na rzecz: jednostek samorządu, KUKA S.A., jednostek samorządu terytorialnego dotyczących prefinansowania w zakresie, wspólnej polityki rolnej,
- Gospodarka mieszkaniowa, w którym największym źródłem dochodów są dochody z tytułu gospodarowania przez starostów zasobem nieruchomości Skarbu Państwa, realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej,
- Administracja publiczna, w którym ujęte są dochody uzyskiwane głównie z wpływów z opłat paszportowych oraz pozostałych opłat konsularnych, wpływów z różnych opłat oraz wpływów z opłat za koncesje i licencje,
- Transport i łączność, w którym źródłem dochodów są głównie wpływy z tytułu:
- pobieranych przez Urząd Komunikacji Elektronicznej opłat za zezwolenia, akredytację oraz opłaty ewidencyjne, w tym opłaty za częstotliwość, w szczególności wpływy z przeprowadzonego przetargu na rozdysponowanie zasobów częstotliwości z zakresu 3480-3800 MHz, a także z opłat za udzielone koncesje w działalności telekomunikacyjnej, zgodnie z informacją dysponenta plan dochodów w części 76 Urząd Komunikacji Elektronicznej nie został pomniejszony o wpłaty na Fundusz Szerokopasmowy (państwowy fundusz celowy), utworzony ustawą z dnia 30 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych ustaw (Dz. U. z 2019 r., poz. 1815), ponieważ do chwili obecnej brak jest przepisów wykonawczych do art. 16a ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2410 z późn. zm.) – kwota 126.171 tys. zł
 - pobieranych przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad kar i odszkodowań wynikających z zawartych umów na wykonywanie robót drogowych i usług oraz

ubezpieczenie mienia (m.in. kary za nienależyte lub nieterminowe wykonanie umowy, odszkodowania za szkody wyrządzone w infrastrukturze drogowej),

- wpłaty lotniczej z tytułu kosztów realizowania przez Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego zadań państwowej władzy nadzorującej, związanych z zapewnieniem służb żeglugi powietrznej
- Rolnictwo i łowiectwo, w którym źródłem dochodów są głównie, wpływy z różnych opłat w powiatowych inspektoratach weterynarii oraz wpływy z usług w powiatowych inspektoratach weterynarii,
- Gospodarka komunalna i ochrona środowiska, w tym wpływy z tytułu sprzedaży praw do emisji CO₂.

4.4.1. Dochody z tytułu realizacji zadań zleconych

W ramach łącznej kwoty dochodów państwowych jednostek budżetowych i innych dochodów niepodatkowych, ujętych w projekcie ustawy budżetowej na 2021 r. zaplanowane zostały również wpływy związane z realizacją przez jednostki samorządu terytorialnego zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

W 2021 r. planowane jest wypracowanie przedmiotowych wpływów przez wojewodów między innymi w następujących działach:

- w dziale 855 – Rodzina, dochody dotyczą przede wszystkim ściągniętych należności od dłużników alimentacyjnych,
- w dziale 852 – Pomoc społeczna, dochody dotyczą przede wszystkim odpłatności za pobyt osób z zaburzeniami psychicznymi w ośrodkach wsparcia oraz odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze,
- w dziale 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej, dochody dotyczą przede wszystkim opłaty za wydanie karty parkingowej przez przewodniczącego powiatowego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności,
- w dziale 754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa, dotyczą realizowanych przez komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej wpływów głównie z tytułu najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa,
- w dziale 750 – Administracja publiczna, dochody dotyczą przede wszystkim opłat za udostępnienie danych osobowych z gminnych zbiorów meldunkowych,
- w dziale 600 – Transport i łączność, głównie z tytułu wpływów z opłat za wydanie zaświadczeń ADR lub ich wórników,

- w dziale 630 – Turystyka, dochody dotyczą przede wszystkim opłat związanych z zaszeregowaniem obiektów hotelarskich do określonego rodzaju i kategorii oraz opłat za przeprowadzone egzaminy językowe dla pilotów wycieczek i przewodników turystycznych,
- w dziale 710 – Działalność usługowa, głównie z tytułu grzywien nakładanych przez organy nadzoru budowlanego,
- w dziale 010 – Rolnictwo i łowiectwo, w tym m.in. wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa do własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości (w tym ze sprzedaży nieruchomości rolnych) oraz z tytułu pozyskanej zwierzyny łownej w ramach planowanych odstrzałów,
- w dziale 100 – Górnictwo i kopalnictwo, w tym m.in. z tytułu wynagrodzenia za ustanowienie użytkowania górniczego, zgodnie ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze,
- w dziale 900 – Gospodarka komunalna i ochrona, w tym wpływy z opłat i kar za korzystanie ze środowiska i w zakresie ochrony wód,
- w dziale 700 – Gospodarka mieszkaniowa, w tym m.in. z tytułu gospodarowania przez starostów zasobem nieruchomości Skarbu Państwa.

Szczegółowy opis dochodów zawartych w pozycji „Dochody państwowych jednostek budżetowych i inne dochody niepodatkowe” przedstawiony jest w opisie stosownych części budżetowych.

4.5. Wpłaty jednostek samorządu terytorialnego

Wpłaty jednostek samorządu terytorialnego do budżetu państwa związane są z mechanizmem redystrybucji dochodów pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego.

Wysokość wpłat zależy od relacji pomiędzy wysokością dochodów podatkowych poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego (odpowiednio: gmin, powiatów i województw) w przeliczeniu na jednego mieszkańca, a średnimi dochodami podatkowymi wyliczonymi na jednego mieszkańca danej grupy jednostek. Wzrost dochodów z tytułu wpłat jednostek samorządu terytorialnego do budżetu państwa spowodowany jest zróżnicowanym wzrostem dochodów podatkowych w przeliczeniu na jednego mieszkańca w poszczególnych jednostkach danej grupy samorządów.

5. Środki z Unii Europejskiej i innych źródeł niepodlegające zwrotowi

W projekcie ustawy budżetowej na 2020 r. ujęto środki europejskie i środki, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. b ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych na realizację projektów pomocy technicznej, a także środki pozostałych programów finansowanych z udziałem środków Unii Europejskiej, nieujętych w budżecie środków europejskich.

Na prognozę kwoty środków z UE i innych źródeł niepodlegających zwrotowi składają się wpływy z:

- realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna oraz innych programów w ramach perspektywy finansowej UE 2014-2020, w tym przede wszystkim w zakresie projektów pomocy technicznej, w wysokości 1.812.005 tys. zł,
- programów realizowanych z udziałem środków otrzymywanych od państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) w wysokości 35.311 tys. zł,
- pozostałych programów finansowanych z udziałem środków UE w wysokości 498.432 tys. zł,
- wspólnej polityki rolnej w wysokości 245.405 tys. zł.

Rozdział V

Wydatki budżetu państwa w 2021 r.

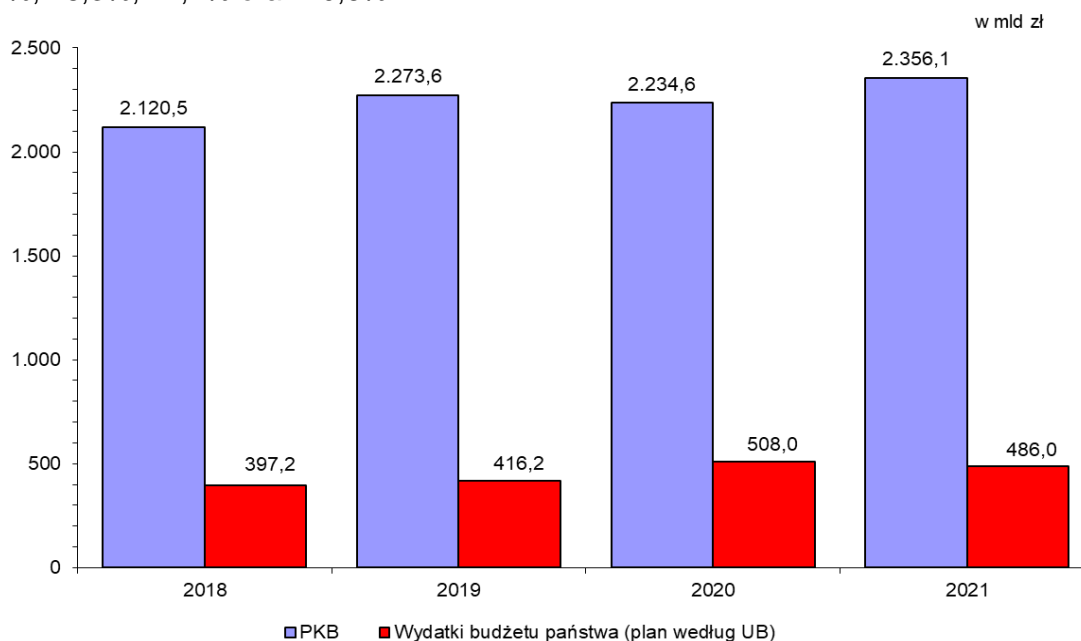
1. Wydatki budżetu państwa – informacje ogólne

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych w art. 110 określa konstrukcję budżetu państwa. Główne składowe to podatkowe i niepodatkowe dochody budżetu państwa, planowane wydatki budżetu państwa, kwota planowanych wydatków jednostek objętych stabilizującą regułą wydatkową obliczona zgodnie z art. 112aa ust. 1 uofp oraz kwota planowanego limitu wydatków, o którym mowa w art. 112aa ust. 3 uofp, planowany deficyt budżetu państwa wraz z informacją dotyczącą źródeł jego pokrycia. W ustawie budżetowej prezentowane są także prognozowane dochody oraz planowane wydatki budżetu środków europejskich, jak również wynik budżetu środków europejskich.

Ustalony w projekcie ustawy budżetowej na rok 2021 limit wydatków, o którym mowa w art. 52 ustawy o finansach publicznych wynosi 486.027.972 tys. zł i jest niższy od zaplanowanego w projekcie nowelizacji ustawy budżetowej na 2020 r. o 21.991.321 tys. zł, tj. o 4,3%.

Udział wydatków budżetu państwa w PKB w 2021 r. wyniesie 20,6% wobec 22,7% w roku 2020, co oznacza spadek o 2,1 punktu procentowego przy jednoczesnym nominalnym spadku wydatków oraz wzroście PKB.

Udział wydatków budżetu państwa w PKB w latach 2018 – 2021 wynosi odpowiednio 18,7%, 18,3%, 22,7% oraz 20,6%.

2020 r. - projekt nowelizacji ustawy budżetowej na rok 2020
Prezentowana kwota wydatków na lata 2018 - 2021 nie obejmuje wydatków zawartych w budżecie środków europejskich.

W ramach projektu ustawy budżetowej na rok 2021 zapewniono niezbędne środki finansowe zarówno na kontynuację dotychczasowych priorytetów Rządu z zakresu prowadzonej przez rząd polityki społeczno-gospodarczej, w tym w szczególności w ramach aktywnej i ambitnej polityki prorodzinnej, jak również na realizację nowych zadań przy niższych kosztach do roku planowanych kosztach obsługi długu Skarbu Państwa.

W projekcie ustawy budżetowej na rok 2021 zapewniono niezbędne środki m.in. na:

- 1) finansowanie Programu „Rodzina 500+”, który obejmuje wszystkie dzieci do 18 roku życia bez kryterium dochodowego, w tym dzieci umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

W 2021 r. na realizację ww. programu zostanie przeznaczony 41,0 mld zł,

- 2) realizację zobowiązania Rządu do zwiększenia w roku 2021 nakładów na finansowanie ochrony zdrowia do poziomu 5,3% PKB, zgodnie z art. 131c ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, wydatki budżetowe w porównaniu do roku 2020 rosną o ok. 11,6 mld zł, tj. wzrost o 104%,
- 3) waloryzację świadczeń emerytalno-rentowych od 1 marca 2021 r. wskaźnikiem waloryzacji na poziomie 103,84% (szacowany łączny koszt wynosi ok. 9,6 mld zł),
- 4) realizację świadczenia „Dobry Start”, którego celem jest wsparcie finansowe w ponoszeniu wydatków związanych z rozpoczęciem roku szkolnego w wysokości 300 zł na każde dziecko w wieku szkolnym lub osobę uczącą się do 20. roku życia (lub 24. roku życia – w przypadku dzieci lub osób uczących się legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności),

W 2021 r. na realizację ww. programu zostanie przeznaczony 1,4 mld zł,

- 5) finansowanie zadań w ramach Funduszu Solidarnościowego,
- 6) realizację świadczeń rodzinnych zakładającą podwyższenie kwoty świadczenia pielęgnacyjnego od 1 stycznia 2021, a także wzrost kryterium dochodowego uprawniającego do świadczenia z funduszu alimentacyjnego od 1 października 2020 r.,
- 7) finansowanie potrzeb obronnych Rzeczypospolitej Polskiej na zwiększonym poziomie do 2,2% PKB,
- 8) zwiększenie wydatków w obszarze szkolnictwa wyższego i nauki,
- 9) finansowanie zadań w obszarze mieszkalnictwa,
- 10) zadania w zakresie transportu lądowego: infrastruktury drogowej oraz krajowych pasażerskich przewozów kolejowych,
- 11) realizację Rządowego Programu Uzupelniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Drogowej – Mosty dla Regionów oraz programu wieloletniego pn. „Program na rzecz zwiększania szans rozwojowych Ziemi Słupskiej na lata 2019–2024”,
- 12) realizację programów wieloletnich w obszarze gospodarki morskiej, w tym inwestycyjnego – Budowa drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską,

- 13) realizację programów wieloletnich wsparcia finansowego inwestycji w infrastrukturę w ochronie zdrowia,
- 14) realizację programu wieloletniego pod nazwą „Budowa kampusu Akademii Muzycznej imienia Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy”,
- 15) realizację programu wieloletniego pod nazwą „Oświęcimski strategiczny program rządowy – Etap VI 2021–2025”,
- 16) realizację zadań Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie wynikających z ustawy Prawo wodne, w tym między innymi środki na realizację programów wieloletnich oraz na realizację projektu „Ochrona przeciwpowodziowa dorzecza Odry i Wisły”.

Ponadto, w projekcie budżetu zapewniono również kontynuację finansowania innych zadań rozpoczętych w latach ubiegłych takich jak: wypłata uzupełniającego świadczenia rodzicielskiego dla osób, które wychowały co najmniej 4 dzieci i z tytułu długoletniego zajmowania się potomstwem nie wypracowały emerytury w wysokości odpowiadającej co najmniej kwocie najniższej emerytury, zwiększenie dostępności wychowania przedszkolnego, finansowanie regulacji z ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej, dopłaty do ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, zwalczania chorób zakaźnych zwierząt, restrukturyzacja w sektorze górnictwa węgla kamiennego, czy też ochrona odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej.

Wydatki budżetu państwa realizowane są przez kierowników urzędów naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa, ministrów i kierowników urzędów centralnych, wojewodów oraz prezesów samorządowych kolegiów odwoławczych. Każdy wydatek budżetu państwa przypisany jest do określonego dysponenta części budżetowej, ponadto określony jest jego charakter ekonomiczny (tj. czy jest to dotacja, subwencja, świadczenie na rzecz osób fizycznych, wydatek bieżący jednostek budżetowych, wydatek majątkowy, wydatki na obsługę długu Skarbu Państwa, środki własne Unii Europejskiej, współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej). W ten sposób wydatki prezentowane są w załączniku nr 2 do projektu ustawy budżetowej. Niektóre wydatki uszczegółowione są dodatkowo w pozostałych załącznikach do ustawy budżetowej:

- załącznik nr 6 – prezentowane są kwoty wynagrodzeń w państwowych jednostkach budżetowych,
- załącznik nr 7 – zawiera zestawienie zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami,
- załącznik nr 8 – zawiera wykaz jednostek, dla których zaplanowano dotacje podmiotowe i celowe oraz kwoty tych dotacji,
- załącznik nr 9 – zawiera zakres i kwoty dotacji przedmiotowych i podmiotowych,

- załącznik nr 10 – zawiera zestawienie programów wieloletnich w układzie zadaniowym,
- załącznik nr 11 – zawiera plany finansowe agencji wykonawczych,
- załącznik nr 12 – zawiera plany finansowe instytucji gospodarki budżetowej,
- załącznik nr 13 – zawiera plany finansowe państwowych funduszy celowych,
- załącznik nr 14 – zawiera plany finansowe państwowych osób prawnych.

Wydatki według grup ekonomicznych

Wyszczególnienie	Projekt nowelizacji 2020	Projekt ustawy budżetowej 2021	Różnica (3-2)	Wskaźnik (3/2)	Struktura	
					2020 r.	2021 r.
	w tys. zł				%	
1	2	3	4	5	6	7
Ogółem	508.019.293	486.027.972	-21.991.321	95,7	100,0	100,0
w tym:						
1. Dotacje i subwencje	291.348.126	272.191.490	-19.156.636	93,4	57,3	56,0
2. Świadczenia na rzecz osób fizycznych	26.743.007	28.746.655	2.003.648	107,5	5,3	5,9
3. Wydatki bieżące jednostek budżetowych	88.837.160	92.962.823	4.125.663	104,6	17,5	19,1
4. Wydatki majątkowe	33.759.411	23.924.398	-9.835.013	70,9	6,6	4,9
5. Wydatki na obsługę długu Skarbu Państwa	29.799.900	27.999.900	-1.800.000	94,0	5,9	5,8
6. Środki własne Unii Europejskiej	25.592.407	28.520.043	2.927.636	111,4	5,0	5,9
7. Współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej	11.939.282	11.682.663	-256.619	97,9	2,4	2,4

Podobnie jak w latach poprzednich, największy udział w wydatkach ogółem będą stanowić dotacje i subwencje (56%), następnie wydatki bieżące jednostek budżetowych (19,1%), a także środki własne Unii Europejskiej (5,9%) oraz świadczenia na rzecz osób fizycznych (5,9%).

Zasadniczy podział poszczególnych wydatków określają działy klasyfikacji budżetowej, takie jak na przykład: rodzina, transport i łączność, szkolnictwo wyższe i nauka, obrona narodowa, oświata i wychowanie, ochrona zdrowia, pomoc społeczna. Należy podkreślić, iż wydatki zaplanowane w danym dziale budżetu państwa nie odzwierciedlają wszystkich nakładów zaplanowanych do poniesienia na realizację zadań z zakresu określonej dziedziny działalności państwa. Nakłady te ponoszone są także z budżetu środków europejskich oraz w ramach planów finansowych jednostek sektora finansów publicznych: agencji wykonawczych, instytucji gospodarki budżetowej, państwowych funduszy celowych, państwowych osób prawnych, o których mowa w art. 9 pkt 14 ustawy o finansach publicznych.

Opis wydatków zaplanowanych na realizację zadań publicznych wraz z celami oraz wartościami mierników przedstawia budżet w układzie zadaniowym.

2. Grupy wydatków

2.1. Subwencje i dotacje do jednostek samorządu terytorialnego

2.1.1. Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego

Planowana na 2021 r. subwencja ogólna dla jednostek samorządu terytorialnego została ustalona według zasad określonych w ustawie z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2020 r. poz. 23, z późn. zm.).

Na 2021 r. w części 82 – Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego zaplanowano wydatki w łącznej wysokości 70.145.024 tys. zł, tj. na poziomie wyższym o 5,2% niż zaplanowano na 2020 r.

Zgodnie z ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, subwencja ogólna dla jednostek samorządu terytorialnego składa się z:

- części oświatowej dla gmin, powiatów i województw,
- części wyrównawczej dla gmin, powiatów i województw,
- części równoważącej dla gmin i powiatów,
- części regionalnej dla województw.

Część oświatowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego

Część oświatowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego została zaplanowana na rok 2021 w wysokości 52.052.550 tys. zł i jest o 4,4% wyższa od kwoty części oświatowej subwencji ogólnej określonej w ustawie budżetowej na rok 2020 (49.835.775 tys. zł).

Ta część subwencji ogólnej ustalona została zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, zgodnie z którym kwotę przeznaczoną na część oświatową subwencji ogólnej dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego ustala się w wysokości łącznej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej, nie mniejszej niż przyjęta w ustawie budżetowej w roku bazowym, skorygowanej o kwotę innych wydatków z tytułu zmiany realizowanych zadań oświatowych.

W kwocie części oświatowej subwencji ogólnej planowanej na rok 2021 zostały uwzględnione m.in. skutki przechodzące na 2021 r. podwyżki wynagrodzeń nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego od dnia 1 września 2020 r. oraz skutki finansowe zmiany liczby etatów nauczycieli oraz awansu zawodowego nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego w 2021 r.

Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla gmin

Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla gmin zaplanowana na 2021 r. w wysokości 9.552.542 tys. zł jest wyższa o 6,3% od kwoty tej części subwencji zaplanowanej na 2020 r.

Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla gmin składa się z kwoty podstawowej i kwoty uzupełniającej.

Podstawę do ustalenia wysokości kwoty podstawowej na 2021 r. stanowiły dane ze sprawozdań z wykonania dochodów podatkowych gminy za 2019 r. oraz dane o liczbie mieszkańców według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r., ustalonej przez Główny Urząd Statystyczny.

Kwotę podstawową otrzymują gminy, w których dochody podatkowe na 1 mieszkańca są niższe od 92% średnich dochodów podatkowych wszystkich gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca kraju.

Wysokość kwoty uzupełniającej uzależniona jest od gęstości zaludnienia w gminie, w relacji do średniej gęstości zaludnienia w kraju i dochodu gminy na 1 mieszkańca.

Kwotę uzupełniającą otrzymują tylko te gminy, w których gęstość zaludnienia, ustalona przez Główny Urząd Statystyczny według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r., jest niższa od średniej gęstości zaludnienia w kraju i dochód podatkowy na 1 mieszkańca gminy jest nie wyższy niż 150% średniego dochodu podatkowego na 1 mieszkańca kraju.

Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla powiatów

Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla powiatów zaplanowana na 2021 r. w kwocie 2.999.685 tys. zł, jest o 10,3% wyższa od kwoty zaplanowanej na 2020 r.

Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla powiatów składa się z kwoty podstawowej i kwoty uzupełniającej.

Kwotę podstawową otrzymują powiaty, w których wskaźnik dochodów podatkowych z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych i udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych na 1 mieszkańca w powiecie jest mniejszy niż wskaźnik dochodów podatkowych dla wszystkich powiatów.

Wyrównaniu podlega 90% różnicy między średnim dochodem podatkowym na 1 mieszkańca kraju a dochodem podatkowym na 1 mieszkańca powiatu.

Kwota podstawowa stanowi iloczyn ww. kwoty wyrównania na 1 mieszkańca i liczby mieszkańców danego powiatu.

Kwota uzupełniająca zależy od wskaźnika bezrobocia w danym powiecie i przeznaczona jest dla tych powiatów, w których wskaźnik bezrobocia – liczony jako iloraz stopy bezrobocia

w powiecie i stopy bezrobocia w kraju – jest wyższy od 1,10. Im wyższy jest wskaźnik bezrobocia w powiecie, tym wyższa jest ta kwota.

Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla województw

Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla województw zaplanowana na 2021 r. w kwocie 1.738.735 tys. zł jest o 10,3% wyższa od kwoty zaplanowanej na 2020 r.

Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla województw składa się z kwoty podstawowej i kwoty uzupełniającej.

Kwota podstawowa jest przeznaczona dla tych województw, w których wskaźnik dochodów podatkowych na 1 mieszkańca z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych i udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych CIT jest mniejszy niż wskaźnik dochodów podatkowych dla wszystkich województw.

Wyrównaniu podlega 72% różnicy między średnim dochodem podatkowym województw na 1 mieszkańca w kraju a dochodem podatkowym na 1 mieszkańca województwa.

Kwota podstawowa stanowi iloczyn ww. kwoty wyrównania i liczby mieszkańców w danym województwie.

Kwota uzupełniająca uzależniona jest od liczby mieszkańców w województwie.

Kwotę tę otrzymują województwa, w których wskaźnik dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w województwie jest niższy od 125% wskaźnika dochodów podatkowych dla wszystkich województw, a więc te, które nie dokonują wpłat i w których liczba mieszkańców nie przekracza 3 milionów. Podstawę do jej wyliczenia stanowi przeliczeniowa liczba mieszkańców województwa ustalana w sposób określony ustawowo.

Wysokość kwoty uzupełniającej należnej danemu województwu stanowi iloczyn przeliczeniowej liczby mieszkańców i 9% średniego dochodu podatkowego województw w przeliczeniu na 1 mieszkańca w kraju.

Część równoważąca subwencji ogólnej dla gmin

Część równoważąca subwencji ogólnej dla gmin na 2021 r. została zaplanowana w wysokości 808.345 tys. zł, tj. na poziomie o 3,6% wyższym od zaplanowanego na 2020 r.

Część równoważąca subwencji ogólnej jest rozdzielana między gminy według następujących, określonych ustawowo, kryteriów:

- 1) 50% – między gminy miejskie, w których wydatki na dodatki mieszkaniowe wykonane w roku poprzedzającym rok bazowy, w przeliczeniu na jednego mieszkańca gminy, były wyższe od 80% średnich wydatków na dodatki mieszkaniowe wszystkich gmin miejskich wykonanych w roku poprzedzającym rok bazowy, w przeliczeniu na jednego mieszkańca tych gmin,

- 2) 25% – między gminy wiejskie i gminy miejsko-wiejskie, w których wydatki na dodatki mieszkaniowe wykonane w roku poprzedzającym rok bazowy, w przeliczeniu na jednego mieszkańca gminy, były wyższe od 90% średnich wydatków na dodatki mieszkaniowe wszystkich gmin wiejskich i miejsko-wiejskich wykonanych w roku poprzedzającym rok bazowy, w przeliczeniu na jednego mieszkańca tych gmin,
- 3) 25% – między gminy wiejskie i gminy miejsko-wiejskie, w których suma dochodów za rok poprzedzający rok bazowy z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych oraz dochodów z podatku rolnego i z podatku leśnego, w przeliczeniu na jednego mieszkańca gminy, jest niższa od 80% średnich dochodów z tych samych tytułów za rok poprzedzający rok bazowy we wszystkich gminach wiejskich i miejsko-wiejskich, w przeliczeniu na jednego mieszkańca tych gmin.

Część równoważąca subwencji ogólnej dla powiatów

Część równoważąca subwencji ogólnej dla powiatów na 2021 r. została zaplanowana w wysokości 1.698.344 tys. zł, tj. o 8,5% wyższej niż zaplanowana na 2020 r.

Część równoważąca subwencji ogólnej jest rozdzielana między powiaty według następujących kryteriów określonych w ustawie:

- 1) 9% – między powiaty, które w roku poprzedzającym rok bazowy nie dokonywały wpłat do budżetu państwa i powiaty, które dokonały wpłaty do budżetu państwa w kwocie niższej niż 1.000.000 zł, w zależności od wysokości wydatków na rodziny zastępcze poniesionych w roku poprzedzającym rok bazowy,
- 2) 7% – między powiaty, ustalone przez ministra właściwego do spraw pracy, w których nie działa powiatowy urząd pracy, a zadania tej jednostki realizowane są przez inny powiat,
- 3) 30% – między powiaty, w których długość dróg powiatowych w przeliczeniu na jednego mieszkańca powiatu jest wyższa od średniej długości dróg powiatowych w kraju w przeliczeniu na jednego mieszkańca kraju,
- 4) 30% – między miasta na prawach powiatu w zależności od długości dróg wojewódzkich i krajowych, znajdujących się w granicach miast na prawach powiatu,
- 5) 24% – między powiaty, w których kwota planowanych dochodów powiatu na rok budżetowy jest niższa od kwoty planowanych dochodów powiatu na rok bazowy.

Część regionalna subwencji ogólnej dla województw

Część regionalna subwencji ogólnej dla województw na 2021 r. została zaplanowana w wysokości 638.824 tys. zł, tj. o 7,8% wyższej niż zaplanowano na 2020 r.

Kwotę części regionalnej subwencji ogólnej otrzymują województwa, których dochody podatkowe (udział w PIT i CIT), powiększone o część wyrównawczą subwencji ogólnej, w przeliczeniu na jednego mieszkańca, są niższe od 125% wskaźnika dochodów podatkowych dla wszystkich województw. Kwota tej części subwencji jest ustalana jako iloraz sumy dochodów podatkowych wszystkich województw, uzyskanych w roku poprzedzającym rok bazowy oraz liczby mieszkańców kraju.

Część regionalna subwencji ogólnej, stanowiąca 52% kwoty wpłat województw do budżetu państwa, jest rozdzielana proporcjonalnie do przeliczeniowej liczby bezrobotnych ustalonej dla danego województwa z uwzględnieniem liczby bezrobotnych w przedziałach wiekowych.

Kwotę stanowiącą 48% części regionalnej subwencji ogólnej otrzymują województwa, w których dochody podatkowe za rok poprzedzający rok bazowy, powiększone o część wyrównawczą subwencji ogólnej i kwotę części regionalnej subwencji ogólnej ustaloną z zastosowaniem przeliczeniowej liczby bezrobotnych (w przeliczeniu na jednego mieszkańca), były niższe od 125% wskaźnika dochodów podatkowych dla wszystkich województw. Województwa dokonujące wpłat nie otrzymują części regionalnej subwencji ogólnej.

Rezerwa subwencji ogólnej dla województw

W części 82 budżetu państwa została zaplanowana rezerwa subwencji ogólnej, w wysokości 320.000 tys. zł, z przeznaczeniem na dofinansowanie budowy i przebudowy, remontu, utrzymania, ochrony i zarządzania drogami wojewódzkimi. Środki te zostaną podzielone według ustawowych kryteriów.

Uzupełnienie subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego

Na 2021 r. zaplanowano, w części 82 budżetu państwa, środki na uzupełnienie subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w łącznej wysokości 335.999 tys. zł, tj. w tej samej wysokości co środki zaplanowane na ten cel na 2020 r.

Środki tej rezerwy przeznaczone będą na dofinansowanie inwestycji na drogach publicznych powiatowych i wojewódzkich oraz na drogach powiatowych, wojewódzkich i krajowych w granicach miast na prawach powiatu, utrzymanie rzecznych przepraw promowych o średnim natężeniu ruchu w skali roku powyżej 2000 pojazdów na dobę, wskazanych przez ministra właściwego do spraw transportu, a także na remont, utrzymanie, ochronę i zarządzanie drogami krajowymi i wojewódzkimi w granicach miast na prawach powiatu.

2.1.2. Dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego

Zgodnie z ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz ustawami ustrojowymi jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymywać dotacje na dofinansowanie zadań własnych, finansowanie zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, a także dotacje na realizację zadań na podstawie porozumień z organami administracji rządowej.

Na rok 2021 dla jednostek samorządu terytorialnego na finansowanie zadań z zakresu administracji rządowej, na dofinansowanie ich zadań własnych oraz zadań realizowanych na podstawie porozumień zaplanowano dotacje w wysokości 64.276.877 tys. zł, z tego na zadania bieżące zaplanowano 63.239.603 tys. zł, a zadania inwestycyjne 37.274 tys. zł.

W powyższej kwocie dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego nie są ujęte dotacje na współfinansowanie oraz finansowanie (wydatki podlegające refundacji) programów i projektów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, a także zaplanowane w rezerwach celowych.

Dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego przekazywane są przez ministrów, wojewodów oraz innych dysponentów części budżetowych.

Dotacje według części budżetowych przedstawia poniższe zestawienie.

Części	Kwota dotacji ogółem	z tego dotacje na realizację zadań:	
		bieżących	majątkowych
w tys. zł			
Dotacje ogółem	64.276.877	64.239.603	37.274
Krajowe Biuro Wyborcze	7.650	7.650	
Obrona narodowa	33.447	13.447	20.000
Oświata i wychowanie	764	764	
Rolnictwo	300	300	
Wyznania religijne oraz mniejszości narodowe i etniczne	124	124	
Zabezpieczenie społeczne	5.300	5.300	
Sprawy zagraniczne	900	900	
Zdrowie	343.440	343.440	
Główny Urząd Statystyczny	76.841	76.841	
Województwa	63.808.111	63.790.837	17.274

Jak wynika z powyższego zestawienia 99,3% dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego zaplanowane jest w budżetach wojewodów. Natomiast dotacje w pozostałych 9 częściach stanowią 0,7% łącznej kwoty dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego. Należy podkreślić, że w trakcie wykonywania budżetu poziom dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego ulega zwiększeniu, głównie ze środków ujętych w rezerwach celowych.

Dotyczy to m.in. rezerw celowych na zadania określone w ustawach o: pomocy społecznej, świadczeniach rodzinnych, pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a także na zwiększenie dostępności wychowania przedszkolnego, przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych oraz na dofinansowanie zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego.

Dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego według działów przedstawia zestawienie.

Wyszczególnienie		Kwota dotacji ogółem	z tego dotacje na realizację zadań:	
			bieżących	majątkowych
		w tys. zł		
	Dotacje ogółem	64.276.877	64.239.603	37.274
010	Rolnictwo i łowiectwo	11.884	10.884	1.000
020	Leśnictwo	5.986	5.986	
050	Rybołówstwo i rybactwo	219	219	
100	Górnictwo i kopalnictwo	770	770	
600	Transport i łączność	636.111	636.111	
630	Turystyka	2.949	2.949	
700	Gospodarka mieszkaniowa	106.685	106.546	139
710	Działalność usługowa	355.175	353.409	1.766
750	Administracja publiczna	584.493	584.493	
751	Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	7.650	7.650	
752	Obrona narodowa	35.185	15.185	20.000
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	2.830.546	2.816.461	14.085
755	Wymiar sprawiedliwości	100.320	100.320	
758	Różne rozliczenia	73.934	73.934	
801	Oświata i wychowanie	77.214	77.214	
851	Ochrona zdrowia	346.837	346.837	0
852	Pomoc społeczna	4.075.077	4.074.943	134
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	150.652	150.652	
855	Rodzina	54.850.023	54.850.023	
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	4.958	4.958	
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	404	404	
925	Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	19.805	19.655	150

Dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego przekazywane będą w ramach wydatków na zadania klasyfikowane w 22 działach. Najwyższe kwoty dotacji przeznaczane są na zadania: rodziny, pomocy społecznej, bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej, transportu i łączności oraz administracji publicznej. Dotacje

przekazywane na zadania w tych działach wynoszą łącznie 62.976.250 tys. zł, co stanowi 98% łącznej kwoty dotacji przekazywanych do jednostek samorządu terytorialnego.

Strukturę dotacji według ich rodzajów przedstawia poniższe zestawienie.

Wyszczególnienie	Kwota dotacji ogółem	z tego na zadania:	
		bieżące	majątkowe
		w tysiącach złotych	
Dotacje na zadania	64.276.877	64.239.603	37.274
- własne *	3.352.680	3.332.530	20.150
- z zakresu administracji rządowej	60.816.157	60.799.033	17.124
- realizowane na podstawie porozumień	108.040	108.040	

*) kwota uwzględnia wydatki zaplanowane w § 287 *Dotacja z budżetu państwa dla gmin uzdrowiskowych*

Najwyższą kwotę stanowiącą 94,6% łącznej kwoty dotacji przekazywanych do jednostek samorządu terytorialnego, stanowią dotacje na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami.

Dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego kierowane są do gmin, powiatów i samorządów województw. Wielkość dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego przedstawia poniższe zestawienie.

Nazwa jednostki samorządu terytorialnego	Kwota dotacji ogółem	z tego na realizację zadań:	
		bieżących	majątkowych
		w tys. zł	
Ogółem	64.276.877	64.239.603	37.274
- Gminy *	58.061.545	58.061.461	84
- Powiaty	5.096.310	5.059.270	37.040
- Samorzady województw	1.119.022	1.118.872	150

*) kwota uwzględnia wydatki zaplanowane w § 287 *Dotacja z budżetu państwa dla gmin uzdrowiskowych*

Dotacje w wysokości 58.061.545 tys. zł, tj. 90,3% łącznej kwoty dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego kierowane jest do gmin, z tego na zadania: z zakresu administracji rządowej – 55.585.119 tys. zł, realizowane na podstawie porozumień – 27.119 tys. zł, własne – 2.449.307 tys. zł.

Dotacje dla gmin przeznaczane są głównie na:

- finansowanie i dofinansowanie zadań z zakresu rodziny – 54.455.638 tys. zł (całość stanowią wydatki bieżące), co stanowi 93,8% dotacji zaplanowanych dla gmin, z tego całość planowana jest na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej.

Z powyższej kwoty planuje się przeznaczyć środki na:

- realizację ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Ustawa dotyczy wypłaty świadczenia wychowawczego w wysokości 500 zł na dziecko – 40.155.000 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej),
 - wypłaty świadczeń rodzinnych (zasiłek rodzinny, dodatki do tego zasiłku, zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy, świadczenie pielęgnacyjne, świadczenie rodzicielskie), świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zasiłków dla opiekunów oraz na koszty ich obsługi, a także na opłacenie składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekunów – 12.868.300 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej),
 - realizację świadczenia dobry start w wysokości 300 zł na dziecko z przeznaczeniem na wydatki związane z edukacją szkolną – 1.333.000 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej),
 - opłacania składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów – 99.338 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej),
- finansowanie i dofinansowanie zadań z zakresu pomocy społecznej – 2.983.342 tys. zł (z tego na zadania bieżące 2.983.258 tys. zł i zadania inwestycyjne 84 tys. zł), co stanowi 5,1% dotacji zaplanowanych dla gmin, z tego na zadania: z zakresu administracji rządowej – 605.516 tys. zł, realizowane na podstawie porozumień – 2.550 tys. zł, własne – 2.375.276 tys. zł.

Z powyższej kwoty planuje się przeznaczyć środki głównie na:

- wypłaty zasiłków stałych oraz gwarantowanej z budżetu państwa części zasiłków okresowych – 1.497.000 tys. zł (zadania własne),
 - działalność ośrodków pomocy społecznej – 445.277 tys. zł (zadania własne – 433.996 tys. zł oraz z zakresu administracji rządowej – 11.281 tys. zł),
 - realizację zadań w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 – 350.000 tys. zł (zadania własne),
 - działalność ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 481.867 tys. zł, z tego na zadania bieżące 481.783 tys. zł, zadania inwestycyjne 84 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej).
- finansowanie zadań administracji publicznej – 511.816 tys. zł (tylko zadania bieżące), z tego na zadania: z zakresu administracji rządowej – 511.127 tys. zł, realizowane na podstawie porozumień – 689 tys. zł. Z powyższej kwoty planuje się przeznaczyć środki głównie na zadania realizowane przez urzędy stanu cywilnego, prowadzenie ewidencji

ludności, wydawanie dowodów osobistych, zadania związane z ewidencją działalności gospodarczej.

Powiaty otrzymują z budżetu państwa dotacje w wysokości 5.096.310 tys. zł, co stanowi 7,9% łącznej kwoty dotacji zaplanowanych dla jednostek samorządu terytorialnego, z tego na zadania: z zakresu administracji rządowej – 4.182.188 tys. zł, realizowane na podstawie porozumień – 36.913 tys. zł, własne – 877.209 tys. zł.

Dotacje dla powiatów przeznaczone są głównie na:

- bezpieczeństwo publiczne i ochronę przeciwpożarową – 2.828.906 tys. zł (z tego na zadania bieżące 2.814.821 tys. zł i zadania inwestycyjne 14.085 tys. zł), co stanowi 55,5% dotacji zaplanowanych dla powiatów. Dotacje w powyższej kwocie przeznaczone są na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, w tym głównie:
 - dla komend powiatowych Państwowej Straży Pożarnej – 2.827.659 tys. zł, z tego na zadania bieżące 2.813.574 tys. zł, zadania inwestycyjne 14.085 tys. zł,
 - zadania obrony cywilnej – 859 tys. zł,
- finansowanie i dofinansowanie zadań z zakresu rodziny, pomocy społecznej i innych zadań w zakresie polityki społecznej – 1.599.382 tys. zł (z tego na zadania bieżące 1.599.332 tys. zł i zadania inwestycyjne 50 tys. zł), co stanowi 31,4% dotacji zaplanowanych dla powiatów, z tego na zadania: z zakresu administracji rządowej – 754.796 tys. zł, realizowane na podstawie porozumień – 2.150 tys. zł, własne – 842.436 tys. zł. Z powyższej kwoty planuje się przeznaczyć środki głównie na:
 - dofinansowanie utrzymania w ponadgminnych domach pomocy społecznej osób przyjętych na zasadach sprzed 1 stycznia 2004 r. oraz osób, które zostały przyjęte do domów ze skierowaniami wydanymi przed tym dniem – 842.436 tys. zł (bieżące zadania własne),
 - realizację dodatku wychowawczego na każde umieszczone dziecko w rodzinie zastępczej oraz w rodzinnym domu dziecka, dodatku w wysokości świadczenia wychowawczego, a także dodatku do zryczałtowanej kwoty na każde umieszczone dziecko w instytucjonalnej pieczy zastępczej (w wysokości 500 zł) – 345.000 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej),
 - działalność powiatowych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 219.306 tys. zł, z tego na zadania bieżące 219.256 tys. zł, zadania inwestycyjne 50 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej),
 - działalność powiatowych zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności – 150.577 tys. zł (bieżące zadania z zakresu administracji rządowej),
 - realizację świadczenia dobry start w wysokości 300 zł na dziecko umieszczone w pieczy zastępczej lub osobę uczącą się będącą osobą usamodzielnioną

z przeznaczaniem na wydatki związane z edukacją szkolną – 17.000 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej).

Dotacje z budżetu państwa przewidziane do przekazania dla samorządów województw wynoszą – 1.119.022 tys. zł, co stanowi 1,7% dotacji zaplanowanych dla jednostek samorządu terytorialnego, z tego na zadania: z zakresu administracji rządowej – 1.048.850 tys. zł, realizowane na podstawie porozumień – 44.008 tys. zł, własne – 26.164 tys. zł.

Z powyższej kwoty planuje się przeznaczyć środki głównie na:

- transport i łączność – 633.944 tys. zł, co stanowi 56,7% dotacji zaplanowanych dla samorządów województw. Powyższa kwota przeznaczona zostanie na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, tj. na dopłaty dla przewoźników wykonujących krajowe autobusowe przewozy pasażerskie z tytułu stosowania obowiązujących ustawowych ulg – 631.110 tys. zł oraz na zadania realizowane przez samorząd województwa na podstawie ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (m. in. wydawanie zaświadczeń ADR) – 2.834 tys. zł,
- zdrowie – 344.021 tys. zł, co stanowi 30,7% dotacji zaplanowanych dla samorządów województw. Powyższa kwota zostanie przeznaczona głównie na realizację zadań związanych z finansowaniem staży podyplomowych lekarzy i lekarzy dentyistów,
- oświatę i wychowanie – 44.203 tys. zł, co stanowi 4% dotacji zaplanowanych dla samorządów województw. Powyższa kwota zostanie przeznaczona głównie na wspieranie organizacji doradztwa metodycznego na terenie województwa,
- rodzinę – 32.110 tys. zł, co stanowi 2,9% dotacji zaplanowanych dla samorządów województw. Powyższa kwota przeznaczona zostanie na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, tj. prowadzenie ośrodków adopcyjnych (w tym prowadzące adopcje zagraniczne), o których mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

2.2. Wydatki majątkowe

W ustawie budżetowej na rok 2021 wydatki majątkowe zaplanowane zostały w wysokości 23.924.398 tys. zł, w następującej szczegółowości:

Wyszczególnienie	Ustawa budżetowa 2020	Projekt nowelizacji 2020	Projekt ustawy budżetowej 2021	4:2	4:3
	w tys. zł			%	
1	2	3	4	5	6
Ogółem	24.058.053	33.759.411	23.924.398	99,4	70,9
Wydatki na zadania inwestycyjne jednostek budżetowych	16.909.039	18.148.884	17.478.203	103,4	96,3
Rezerwy na inwestycje i zakupy inwestycyjne	2.104.124	4.108.649	2.024.649	96,2	49,3
Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych	3.148.531	4.281.004	3.078.572	97,8	71,9
Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych	1.539.597	2.748.000	870.371	56,5	31,7
Wydatki na zadania inwestycyjne pozostałych jednostek	126.051	126.051	301.255	239,0	239,0
Wydatki na współfinansowanie programów inwestycyjnych NATO i UE	4.000	4.000	2.000	50,0	50,0
Dotacje/wydatki dotyczące zadań inwestycyjnych obiektów zabytkowych	128.052	225.533	125.574	98,1	55,7
- dla jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	67.219	143.943	87.570	130,3	60,8
- dla jednostek budżetowych	60.833	81.590	38.004	62,5	46,6
Dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego	60.159	179.284	37.274	62,0	20,8
- dotacje dla gmin	84	84	84	100,0	100,0
- dotacje dla powiatów	59.900	179.025	37.040	61,8	20,7
- dotacje dla samorządów województw	175	175	150	85,7	85,7
Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa dla państwowej instytucji kultury na dofinansowanie zadań inwestycyjnych objętych mecenatem państwa	38.500	38.500	6.500	16,9	16,9
Wpłaty jednostek na państwowy fundusz celowy na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych	0	3.000.000	0	0	0
Wydatki na zakup i objęcie akcji i udziałów	0	899.506	0	0	0

W ramach wydatków majątkowych kwota 21.904.326 tys. zł ujęta została w budżetach dysponentów, a kwota 2.020.072 tys. zł w rezerwach celowych budżetu państwa.

Największy udział (99,94%) w kwocie wydatków majątkowych ujętych w budżetach dysponentów stanowią wydatki zaplanowane na zadania realizowane w ramach niżej wymienionych 13 obszarów:

- **Obrona narodowa** – 15.174.228 tys. zł, w tym głównie wydatki na modernizację techniczną Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej m.in. na zakup uzbrojenia i sprzętu wojskowego, wydatki na inwestycje budowlane na potrzeby wojska, na dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji budowlanych dotyczących Programu Inwestycji NATO w Dziedzinie Bezpieczeństwa (NSIP),
- **Transport i łączność** – 1.800.665 tys. zł, w tym głównie na inwestycje związane z rozwojem infrastruktury drogowej realizowane w ramach programu wieloletniego pn. „Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023 (z perspektywą do 2025 r.)”, a także na zadania inwestycyjne na potrzeby urzędów morskich (w tym głównie na realizację programu wieloletniego pn. „Budowa drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską”), infrastruktury kolejowej, przejść granicznych, Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, Inspekcji Transportu Drogowego oraz Urzędu Komunikacji Elektronicznej,
- **Ochrona zdrowia** – 1.450.621 tys. zł, głównie na:
 - inwestycje szpitali ogólnych i klinicznych, w tym 10 programów wieloletnich wsparcia finansowego inwestycji w infrastrukturę w ochronie zdrowia, tj.:
 - „Wieloletni program inwestycji w zakresie rewitalizacji i rozbudowy Centrum Onkologii – Instytut im. Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie – etap I”,
 - „Wieloletni program medyczny – rozbudowa i modernizacja Szpitala Uniwersyteckiego Nr 2 im. dr Jana Biziela w Bydgoszczy”,
 - „Drugi etap budowy Centrum Kliniczno–Dydaktycznego Uniwersytetu Medycznego w Łodzi wraz z Akademickim Ośrodkiem Onkologicznym”,
 - „Centralny Zintegrowany Szpital Kliniczny – centrum medycyny interwencyjnej (etap I CZSK)”,
 - „Przebudowa i rozbudowa Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego Nr 1 Uniwersytetu Medycznego w Lublinie”,
 - „Powstanie Śląskiego Ośrodka Kliniczno-Naukowego Zapobiegania i Leczenia Chorób Środowiskowych, Cywilizacyjnych i Wieku Podeszłego im. prof. Zbigniewa Religi”,
 - „Wieloletni Plan Inwestycyjny – budowa, przebudowa, modernizacja infrastruktury Narodowego Instytutu Kardiologii Stefana Kardynała Wyszyńskiego – Państwowego Instytutu Badawczego w celu zwiększenia dostępności i jakości

wysokospecjalistycznych świadczeń zdrowotnych dla pacjentów z chorobami układu sercowo-naczyniowego”,

- „Rozbudowa wraz z modernizacją Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie i Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego Nr 1 w Szczecinie w zakresie kliniczno-dydaktycznym i medycznych wdrożeń innowacyjnych”
 - „Budowa Centrum Medycyny Nieinwazyjnej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego”,
 - „Przebudowa Uniwersyteckiego Szpitala Dziecięcego w Krakowie”,
- inwestycje budowlane oraz zakupy inwestycyjne na potrzeby SP ZOZ podległych ministerstwom: obrony narodowej oraz spraw wewnętrznych i administracji,
- realizację programów polityki zdrowotnej, w tym głównie programów wieloletnich pn.: „Narodowa Strategia Onkologiczna na lata 2020–2030” oraz „Narodowy Program Rozwoju Medycyny Transplantacyjnej”,
- **Wymiar sprawiedliwości** – 799.124 tys. zł, w tym głównie na potrzeby:
- jednostek sądownictwa powszechnego – na inwestycje mające na celu zapewnienie właściwych warunków pracy, usprawnienie postępowań sądowych, zapewnienie powszechnego, elektronicznego dostępu do informacji oraz rozbudowę i utrzymanie sprawności funkcjonujących systemów informatycznych,
 - więziennictwa – m.in. na budowę budynków i pawilonów zakwaterowania osadzonych, termomodernizację budynków,
 - jednostek powszechnych prokuratury – głównie na inwestycje budowlane w obiektach Prokuratury Krajowej, Prokuratur Rejonowych i Okręgowych,
 - centralnych administracyjnych jednostek wymiaru sprawiedliwości i prokuratury – głównie na zakupy inwestycyjne związane z informatyzacją,
- **Szkolnictwo wyższe i nauka** – 751.655 tys. zł z przeznaczeniem przede wszystkim na realizację:
- programów wieloletnich:
- „Uniwersytet Warszawski 2016-2025”,
 - „Budowa kampusu Akademii Muzycznej imienia Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy”,
 - „Rozbudowa wraz z modernizacją Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie i Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego Nr 1 w Szczecinie w zakresie kliniczno-dydaktycznym i medycznych wdrożeń innowacyjnych”,
- zadań inwestycyjnych na potrzeby uczelni prowadzonych przez ministra właściwego do spraw nauki i szkolnictwa wyższego, wyższych szkół artystycznych, jednostek naukowych (w tym m.in. na zakup aparatury naukowo- badawczej, kontynuację finansowania udziału w przedsięwzięciu inwestycyjnym realizowanym przez Wydział Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej Uniwersytetu Jagiellońskiego pn.: „Budowa

Ośrodka Badań Antyprotonami i Jonami w Europie, a także Polskie Multidyscyplinarne Laboratorium Badań Polarnych w Antarktyce), Akademii Morskiej w Szczecinie, Polskiej Akademii Nauk oraz szkół wojskowych,

- **Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego** – 589.548 tys. zł, w szczególności na inwestycje na potrzeby muzeów (w tym realizację programu wieloletniego pn. „Budowa Muzeum Historii Polski w Warszawie”), dotacje na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji budowlanych i zakupów inwestycyjnych w ramach programów Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, inwestycje na potrzeby archiwów, teatrów, pozostałych instytucji kultury oraz ochronę zabytków,
- **Administracja publiczna i urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa** – 540.774 tys. zł, w tym głównie na wydatki inwestycyjne na potrzeby ministerstw i urzędów centralnych organów administracji rządowej wraz z jednostkami podległymi, urzędów naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa, izb skarbowych, urzędów wojewódzkich, Centrum Informatyki Resortu Finansów, placówek zagranicznych, naczelných organów sądownictwa, Centrum Personalizacji Dokumentów, naczelných organów sądownictwa,
- **Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa** – 350.815 tys. zł, w tym głównie na inwestycje budowlane i zakupy inwestycyjne na potrzeby Policji, Państwowej Straży Pożarnej i Straży Granicznej, zakup samochodów ratowniczo-gaśniczych, motopomp i sprzętu ratownictwa technicznego na potrzeby jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, modernizację i remont śmigłowca dla Tatrzańskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, a także inwestycje i zakupy inwestycyjne na potrzeby Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego i Agencji Wywiadu,
- **Przetwórstwo przemysłowe** – 191.523 tys. zł, w tym głównie na realizację programu wieloletniego pn. „Program wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej na lata 2011-2023”, jak również na realizację przez Polską Agencję Kosmiczną zadań polegających na budowie, rozwoju i eksploatacji krajowego systemu świadomości sytuacyjnej w przestrzeni kosmicznej oraz utrzymanie trwałości i rozwój projektów CEIDG, PEF oraz PIP,
- **Rolnictwo i łowiectwo oraz rybołówstwo i rybactwo** – 146.411 tys. zł, głównie na zadania inwestycyjne Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego, rolniczych państwowych instytutów badawczych, jak również na potrzeby Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz powiatowych inspektoratów weterynarii,
- **Oświata i wychowanie oraz edukacyjna opieka wychowawcza** – 68.358 tys. zł, w tym przede wszystkim na zadania inwestycyjne głównie o charakterze budowlanym na potrzeby szkół artystycznych i rolniczych, Centrum Edukacji Artystycznej w Warszawie

(zadania związane z kompleksową modernizacją placówek szkolnictwa artystycznego), internatów i burs szkolnych, Zespołu Szkół Morskich w Świnoujściu oraz szkół leśnych,

- **Gospodarka komunalna i ochrona środowiska** – 19.764 tys. zł, w tym głównie na realizację programu wieloletniego „Program Ochrony Brzegów Morskich”, zakupy inwestycyjne na potrzeby Głównego i Wojewódzkich Inspektoratów Ochrony Środowiska,
- **Działalność usługowa** – 8.792 tys. zł, głównie na inwestycje budowlane i zakupy inwestycyjne Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego oraz zakupy inwestycyjne Powiatowych i Wojewódzkich Inspektoratów Nadzoru Budowlanego.

Wydatki majątkowe zostały zaplanowane również w rezerwach celowych w wysokości 2.020.072 tys. zł, które zostaną przeznaczone na:

- dofinansowanie realizacji niektórych zadań kontynuowanych, w tym środki na odbudowę dochodów budżetu państwa i zadania związane z poprawą finansów publicznych – 739.404 tys. zł,
- uzupełnienie środków na realizację programu wieloletniego pn. Budowa drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską – 465.629 tys. zł,
- środki na zadania w obszarze zdrowia – 298.173 tys. zł,
- środki na dofinansowanie zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego oraz na zadania realizowane na podstawie art. 20b ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju – 190.000 tys. zł,
- rezerwa na zmiany systemowe i niektóre zmiany organizacyjne, w tym nowe zadania – 70.959 tys. zł,
- dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej – 67.468 tys. zł,
- zwrot części wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego w 2020 r. – 58.200 tys. zł,
- budowa, modernizacja i wyposażenie przejść granicznych – 47.540 tys. zł,
- zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt (w tym finansowanie programów zwalczania), badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt, produktach pochodzenia zwierzęcego i paszach, finansowanie zadań zleconych przez Komisję Europejską oraz dofinansowanie kosztów realizacji zadań Inspekcji Weterynaryjnej, w tym na wypłatę wynagrodzeń dla lekarzy, wyznaczonych na podstawie art. 16 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej – 31.234 tys. zł,
- środki na realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego – 16.557 tys. zł,
- wspieranie zwalczania przemytu i podrabiania wyrobów tytoniowych – 16.000 tys. zł,
- środki na realizację Oświęcimskiego strategicznego programu rządowego – Etap VI 2021-2025 – 12.876 tys. zł,

- utrzymanie rezultatów niektórych projektów zrealizowanych przy udziale środków z UE, w tym systemy informatyczne, a także środki na wsparcie potencjału realizacji zadań publicznych – 3.182 tys. zł,
- finansowanie Inicjatywy Wspólna Infrastruktura Informatyczna Państwa – 2.250 tys. zł,
- środki na finansowanie ustawowo określonych zadań dotyczących wyborów i referendów – 600 tys. zł.

2.3. Obsługa długu Skarbu Państwa

W ustawie budżetowej na 2021 r. na wydatki w grupie ekonomicznej - obsługa długu Skarbu Państwa⁸ zaplanowano łącznie kwotę 27.799.900 tys. zł, tj. o 6% niższą niż w projekcie nowelizacji na 2020 r.

Planowane wydatki obejmują:

- obsługę zadłużenia, należności i innych operacji finansowych Skarbu Państwa na rynku krajowym w wysokości 21.492.832 tys. zł,
- obsługę zadłużenia, należności i innych operacji finansowych Skarbu Państwa na rynkach zagranicznych w wysokości 6.507.068 tys. zł.

Wyszczególnienie	Projekt nowelizacji 2020	Projekt budżetu na 2021	3/2
	tys. zł		%
1	2	3	4
Obsługa długu Skarbu Państwa	29.799.900	27.999.900	94,0
Obsługa zadłużenia, należności i innych operacji finansowych Skarbu Państwa na rynku krajowym	22.775.692	21.492.832	94,4
Obsługa zadłużenia, należności i innych operacji finansowych Skarbu Państwa na rynkach zagranicznych	7.024.208	6.507.068	92,6

Część 79 - Obsługa długu Skarbu Państwa

W ustawie budżetowej na 2021 r. na wydatki z tytułu obsługi długu Skarbu Państwa zaplanowano kwotę 28.000.000 tys. zł, tj. o 6% niższą niż w projekcie nowelizacji na rok 2020. Planowane wydatki obejmują:

- obsługę zadłużenia, należności i innych operacji finansowych Skarbu Państwa na rynku krajowym,
- obsługę zadłużenia, należności i innych operacji finansowych Skarbu Państwa na rynkach zagranicznych,
- rozliczenia z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa.

⁸ Grupa ta nie obejmuje rozliczeń z tytułu poręczeń krajowych udzielonych przez Skarb Państwa dotyczących kosztów prowadzonych postępowań sądowych związanych z poręczeniami SP w wysokości 100 tys. zł, które są planowane i ewidencjonowane w cz. 79 bp – Obsługa długu Skarbu Państwa, w grupie ekonomicznej - wydatki bieżące jednostek budżetowych.

Wyszczególnienie	Projekt nowelizacji 2020	Projekt budżetu na 2021	3/2
	w tys. zł		%
1	2	3	4
Obsługa długu Skarbu Państwa – cz. 79 bp	29.800.000	28.000.000	94,0
Obsługa zadłużenia, należności i innych operacji finansowych Skarbu Państwa na rynku krajowym	22.775.692	21.492.832	94,4
Obsługa zadłużenia, należności i innych operacji finansowych Skarbu Państwa na rynkach zagranicznych	7.024.208	6.507.068	92,6
Rozliczenia z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa	100	100	100,0

1. Na wydatki z tytułu obsługi zadłużenia, należności i innych operacji finansowych Skarbu Państwa na rynku krajowym zaplanowano kwotę 21.492.832 tys. zł, tj. o 5,6% niższą niż w projekcie nowelizacji na rok 2020.

Na wydatki te składają się:

- a) odsetki i dyskonto od skarbowych papierów wartościowych oraz innych instrumentów finansowych na rynku krajowym w łącznej wysokości 21.319.799 tys. zł,
- b) odsetki od środków przyjmowanych w depozyt lub zarządzanie przez Ministra Finansów w wysokości 59.341 tys. zł,
- c) odsetki od zabezpieczeń gotówkowych związanych z transakcjami CSA (Credit Support Annex) w wysokości 1.500 tys. zł,
- d) koszty emisji skarbowych papierów wartościowych na rynku krajowym oraz inne opłaty i prowizje w wysokości 112.192 tys. zł.

Odsetki i dyskonto od skarbowych papierów wartościowych oraz innych instrumentów finansowych na rynku krajowym

Planowane na 2021 r. wydatki z tytułu odsetek i dyskonta od skarbowych papierów wartościowych oraz innych instrumentów finansowych na rynku krajowym w wysokości 21.319.799 tys. zł, dotyczą:

- 1) dyskonta od wykupywanych w 2020 r. bonów skarbowych w wysokości 118.845 tys. zł. Wydatki te będą dotyczyć bonów skarbowych emitowanych w 2020 roku.
- 2) dyskonta i odsetek od obligacji rynkowych z uwzględnieniem transakcji swap w wysokości 20.076.629 tys. zł. Wydatki te obejmują obsługę obligacji:
 - stałoprocentowych w wysokości 18.841.697 tys. zł,

- zmiennoprocentowych w wysokości 1.098.853 tys. zł,
- indeksowanych w wysokości 136.079 tys. zł.

W 2021 r. obsługiwane będą obligacje hurtowe emitowane od 2002 r.

3) odsetek i dyskonta od obligacji oszczędnościowych w wysokości 1.124.325 tys. zł.

Wydatki te obejmują obsługę obligacji oszczędnościowych:

- krótkookresowych w wysokości 3.241 tys. zł,
- trzymiesięcznych o oprocentowaniu stałym OTS w wysokości 5.958 tys. zł,
- dwuletnich o oprocentowaniu stałym DOS w wysokości 152.618 tys. zł,
- trzyletnich o zmiennej stopie procentowej TOZ w wysokości 2.456 tys. zł,
- czteroletnich indeksowanych COI w wysokości 725.453 tys. zł,
- emerytalnych dziesięcioletnich EDO w wysokości 234.512 tys. zł,
- rodzinnych sześcioletnich ROS i dziesięcioletnich ROD w wysokości 87 tys. zł.

W 2021 r. obsługiwane będą obligacje oszczędnościowe emitowane od 2011 r.

Odsetki od środków przyjmowanych w depozyt lub zarządzanie przez Ministra Finansów

Wydatki na odsetki od środków przyjmowanych w depozyt lub zarządzanie przez Ministra Finansów od niektórych jednostek sektora finansów publicznych, a także depozytów sądowych szacowane są w 2021 r. na kwotę 59.341 tys. zł.

Odsetki od zabezpieczeń gotówkowych związanych z transakcjami CSA

Wydatki na odsetki należne kontrahentowi od zabezpieczeń gotówkowych związanych z transakcjami CSA szacuje się w 2021 r. na kwotę 1.500 tys. zł.

Koszty emisji skarbowych papierów wartościowych na rynku krajowym oraz inne opłaty i prowizje

Wydatki na koszty emisji krajowych spw oraz inne opłaty i prowizje szacuje się w 2021 r. na 112.192 tys. zł. Obejmują one głównie wynagrodzenie agenta emisji obligacji detalicznych (PKO BP), opłaty i wynagrodzenie agenta (BGK) związane z przyjmowaniem środków przez Ministra Finansów w depozyt lub zarządzanie od niektórych jednostek sektora finansów publicznych, a także depozytów sądowych oraz opłaty za usługi rozliczeniowo-depozytowe (KDPW) i prawne.

2. Na wydatki z tytułu obsługi zadłużenia, należności i innych operacji finansowych Skarbu Państwa na rynkach zagranicznych zaplanowano kwotę 6.507.068 tys. zł, tj. o 7,4% niższą niż w projekcie nowelizacji na 2020 r.

Na wydatki te składają się:

- a) odsetki i dyskonto od obligacji skarbowych wyemitowanych na międzynarodowych rynkach finansowych po uwzględnieniu przepływów związanych z instrumentami pochodnymi w wysokości 6.013.573 tys. zł,
- b) odsetki i opłaty od kredytów i pożyczek w wysokości 426.315 tys. zł,
- c) koszty emisji skarbowych papierów wartościowych na rynkach zagranicznych oraz inne opłaty i prowizje w wysokości 67.180 tys. zł.

Odsetki i dyskonto od obligacji skarbowych wyemitowanych na międzynarodowych rynkach finansowych oraz przepływy związane z innymi instrumentami finansowymi

Wydatki z tytułu odsetek i dyskonta od obligacji wyemitowanych na międzynarodowych rynkach finansowych po uwzględnieniu przepływów związanych z instrumentami pochodnymi zaplanowano na 2021 r. w wysokości 6.013.573 tys. zł. Płatności dotyczą obligacji emitowanych od 2004 r. na rynku euro, dolara amerykańskiego, jena japońskiego i franka szwajcarskiego.

Odsetki i opłaty od kredytów i pożyczek

Wydatki z tytułu odsetek i opłat od kredytów i pożyczek zaplanowane na 2021 r. w wysokości 426.315 tys. zł będą realizowane na rzecz:

- Europejskiego Banku Inwestycyjnego w wysokości 337.332 tys. zł. Dotyczą one głównie kredytów na: infrastrukturę drogową, modernizację sieci kolejowych oraz na projekty związane z nauką i szkolnictwem wyższym, projekty z obszaru gospodarki morskiej, medycyny i zdrowia, a także związane ze współfinansowaniem wkładu z budżetu państwa do wybranych programów/priorytetów w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia (NSRO) i Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) na lata 2007-2013 i 2014-2020,
- Banku Światowego w wysokości 85.859 tys. zł. Na kwotę tę składają się odsetki i opłaty od zaciągniętych kredytów, głównie na usuwanie skutków powodzi i ochronę przeciwpowodziową dorzeczy Odry i Wisły oraz wsparcie reform strukturalnych polskiej gospodarki,
- Banku Rozwoju Rady Europy w wysokości 3.124 tys. zł. Na kwotę tę składają się odsetki od zaciągniętych kredytów, głównie na projekty usuwania skutków powodzi i ochronę przeciwpowodziową dorzeczy Odry i Wisły.

Koszty emisji skarbowych papierów wartościowych na rynkach zagranicznych oraz inne opłaty i prowizje

Wydatki na sfinansowanie kosztów emisji spw na rynkach zagranicznych oraz innych opłat i prowizji zaplanowano na 2021 r. w wysokości 67.180 tys. zł. Koszty zaplanowane w tej pozycji dotyczą głównie wydatków związanych z przygotowaniem emisji obligacji na międzynarodowych rynkach finansowych, opłat za ratingi, prowizji dla BGK i NBP z tytułu zawartych umów agencyjnych oraz innych kosztów za promocje, prospekty, a także usługi prawne i bankowe.

3. Rozliczenia z tytułu poręczeń i gwarancji krajowych udzielonych przez Skarb Państwa zaplanowano na 2021 r. w wysokości 100 tys. zł, tj. 100% kwoty projektu nowelizacji na 2020 r. Kwota ta obejmuje wydatki związane z prowadzonymi postępowaniami sądowymi dotyczącymi udzielonych poręczeń Skarbu Państwa.

2.4. Wydatki na realizację projektów z udziałem środków Unii Europejskiej

W projekcie ustawy budżetowej na rok 2021 zaplanowano wydatki budżetu państwa, nieuwzględnione w budżecie środków europejskich, na realizację projektów z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w wysokości 11.682.663 tys. zł, w tym na:

- współfinansowanie projektów realizowanych z udziałem środków europejskich,
- finansowanie i współfinansowanie projektów z udziałem innych środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej nieujętych w budżecie środków europejskich,
- finansowanie projektów pomocy technicznej,
- finansowanie rozliczeń programów i projektów finansowanych z udziałem środków z UE,
- finansowanie wspólnej polityki rolnej.

W ramach powyższej kwoty w poszczególnych częściach budżetowych zaplanowana została kwota 6 382 138 tys. zł na wydatki przeznaczone na projekty realizowane m. in. w ramach:

- 1) Programów Perspektywy Finansowej Unii Europejskiej 2014-2020, w tym na:
 - 16 Regionalnych Programów Operacyjnych 2014-2020,
 - Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020,
 - Program Operacyjny Polska Wschodnia 2014-2020,
 - Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014-2020,
 - Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020,
 - Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020,
 - Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2014-2020,
 - Europejską Współpracę Terytorialną 2014-2020,
 - Europejski Instrument Sąsiedztwa 2014-2020,
 - Program Operacyjny Rybactwo i Morze 2014-2020,
 - Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020,
 - Instrument "Łącząc Europę",
- 2) Wspólnej polityki rolnej,
- 3) Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021,
- 4) innych programów finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej nieujętych w budżecie środków europejskich.

Pozostała część wydatków na realizację projektów unijnych, w tym na wynagrodzenia, została zaplanowana w rezerwie celowej budżetu państwa poz. 8 – z przeznaczeniem na realizację projektów współfinansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu UE oraz ze środków pomocy bezzwrotnej, rozliczenia programów i projektów finansowanych z udziałem tych środków, a także rozliczenia z budżetem ogólnym Unii Europejskiej – w kwocie 5.300.525 tys. zł.

Zaplanowanie rezerwy wynika z faktu, że na etapie opracowywania projektu ustawy budżetowej nie można dokonać podziału wszystkich wydatków na poszczególne podziały klasyfikacji budżetowej. Ponadto rezerwa poz. 8 obejmuje również wydatki na umowy, których podpisanie jest dopiero planowane. Jednocześnie należy zauważyć, że stopień realizacji poszczególnych projektów kształtuje się różnie w poszczególnych częściach budżetowych, więc trudno przewidzieć, który dysponent wykorzysta w pełni środki ujęte w ramach własnej części, a w których przypadkach realizacja projektów z różnych przyczyn będzie przebiegała z opóźnieniem, co ostatecznie będzie miało wpływ na różny poziom wykorzystania środków w ramach części danego dysponenta. Ponadto, różny stopień zaawansowania realizacji programów operacyjnych nie pozwala w pełni określić wszystkich potrzeb dysponentów.

Umieszczenie części wydatków w rezerwie celowej pozwoli na sprawniejszą i bardziej elastyczną realizację projektów finansowanych w ramach poszczególnych programów, a tym samym przyczyni się do lepszej absorpcji środków unijnych.

Zaplanowane w budżecie państwa wydatki – w poszczególnych częściach budżetowych – dotyczą następujących programów:

- 1) Krajowych Programów Operacyjnych 2014-2020 – w ramach tych programów zaplanowano na 2021 rok wydatki w częściach budżetowych w kwocie 2.266.135 tys. zł, z tego na:
 - Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 kwotę 870.085 tys. zł,
 - Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2014-2020 kwotę 590.732 tys. zł,
 - Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 kwotę 486.377 tys. zł,
 - Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014-2020 kwotę 153.403 tys. zł,
 - Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020 kwotę 125.343 tys. zł,
 - Program Operacyjny Polska Wschodnia 2014-2020 kwotę 40.195 tys. zł,
- 2) 16 Regionalnych Programów Operacyjnych 2014-2020 – w ramach 16 Regionalnych Programów Operacyjnych zaplanowano na 2021 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 1.417.867 tys. zł,

- 3) Instrumentu "Łącząc Europę" – w częściach budżetowych na 2021 r. zaplanowano kwotę 392.580 tys. zł,
- 4) Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze 2014-2020 – w ramach tego programu zaplanowano na 2021 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 80.368 tys. zł,
- 5) Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021 – w ramach tych programów zaplanowano na 2021 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 105.775 tys. zł,
- 6) Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 – w ramach tego programu zaplanowano na 2021 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 32.702 tys. zł,
- 7) Europejskiej Współpracy Terytorialnej 2014-2020 – w ramach programów zaliczanych do Europejskiej Współpracy Terytorialnej w częściach budżetowych zaplanowano na 2021 rok wydatki w wysokości 22.278 tys. zł,
- 8) Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa 2014-2020 – w ramach programów zaliczanych do Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa w częściach budżetowych zaplanowano na 2021 rok wydatki w wysokości 13.408 tys. zł,
- 9) Pozostałych programów finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu UE, nieujętych w budżecie środków europejskich – w ramach tych programów zaplanowano na 2021 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 88.961 tys. zł,
- 10) Wspólnej polityki rolnej – w ramach wspólnej polityki rolnej (WPR) zaplanowano na 2021 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 1.962.064 tys. zł. Z wydatków budżetu państwa finansowane będą następujące zadania: współfinansowanie płatności Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW), działań interwencyjnych, przejściowe wsparcie krajowe, a także finansowanie wyprzedzające PROW.

2.5. Wydatki budżetu państwa według działów

Dział		Projekt budżetu państwa na rok 2021
		w tys. zł
1		2
Razem		486.027.972
010	Rolnictwo i łowiectwo	5.812.894
020	Leśnictwo	12.817
050	Rybołówstwo i rybactwo	113.702
100	Górnictwo i kopalnictwo	409.287
150	Przetwórstwo przemysłowe	1.008.303
500	Handel	468.751
550	Hotele i restauracje	20.219
600	Transport i łączność	8.861.998
630	Turystyka	61.872
700	Gospodarka mieszkaniowa	379.860
710	Działalność usługowa	517.235
720	Informatyka	22.794
730	Szkolnictwo wyższe i nauka	25.399.433
750	Administracja publiczna	16.357.432
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	2.891.856
752	Obrona narodowa	42.197.361
753	Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	103.766.834
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	16.811.981
755	Wymiar sprawiedliwości	15.964.641
757	Obsługa długu publicznego	28.000.000
758	Różne rozliczenia	124.890.675
801	Oświata i wychowanie	2.417.502
851	Ochrona zdrowia	20.086.651
852	Pomoc społeczna	4.172.074
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	1.404.556
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	149.680
855	Rodzina	58.768.752
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1.522.002
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	3.136.348
925	Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	112.398
926	Kultura fizyczna	288.064

2.6. Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa i sądy powszechne

Zgodnie z art. 139 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych Minister Finansów włącza do projektu ustawy budżetowej dochody i wydatki Kancelarii Sejmu, Kancelarii Senatu, Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Trybunału Konstytucyjnego, Najwyższej Izby Kontroli, Sądu Najwyższego, Naczelnego Sądu Administracyjnego wraz z wojewódzkimi sądami administracyjnymi, Krajowej Rady Sądownictwa, sądownictwa powszechnego, Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Dziecka, Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, Krajowego Biura Wyborczego i Państwowej Inspekcji Pracy.

Poniższa tabela przedstawia wydatki dla tych jednostek zaplanowane w projekcie ustawy budżetowej na rok 2021:

Nr części	Nazwa części	Projekt nowelizacji 2020	Projekt ustawy budżetowej 2021	% 4:3
1	2	3	4	5
01	Kancelaria Prezydenta RP	199.331	205.374	103,0
02	Kancelaria Sejmu	519.739	529.069	101,8
03	Kancelaria Senatu	110.225	128.895	116,9
04	Sąd Najwyższy	164.565	181.519	110,3
05	Naczelný Sąd Administracyjny	565.783	604.842	106,9
06	Trybunał Konstytucyjny	39.198	40.350	102,9
07	Najwyższa Izba Kontroli	303.949	313.566	103,2
08	Rzecznik Praw Obywatelskich	45.214	60.572	134,0
09	Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji	65.182	64.200	98,5
10	Urząd Ochrony Danych Osobowych	36.707	40.331	109,9
11	Krajowe Biuro Wyborcze	80.608	81.681	101,3
12	Państwowa Inspekcja Pracy	362.287	386.477	106,7
13	Instytut Pamięci Narodowej - Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu	405.177	412.418	101,8
14	Rzecznik Praw Dziecka	13.794	14.410	104,5
15	Sądy powszechne	9.253.086	10.007.887	108,2
52	Krajowa Rada Sądownictwa	16.864	17.232	102,2
		12.181.709	13.088.823	107,4

Ustalono na 2021 rok wydatki urzędów naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa wynoszą 13.088.823 tys. zł, tj. o 7,4% więcej niż w projekcie nowelizacji ustawy budżetowej na rok 2020. Ze środków tych na wydatki bieżące zaplanowano 12.379.240 tys. zł (105,7% planu na 2020 r.), a na majątkowe 709.583 tys. zł (150,0% planu na rok 2020).

W ramach wyżej wymienionych wydatków finansowane będą:

- koszty utrzymania i funkcjonowania urzędów naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa – 2.891.856 tys. zł, w tym świadczenia na rzecz osób fizycznych – 139.495 tys. zł, wydatki bieżące – 2.584.337 tys. zł, (w tym na wynagrodzenia i pochodne m.in. dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, pracowników orzecznictwa, uposażenia parlamentarzystów – 1.893.848 tys. zł), dotacje celowe – 18.050 tys. zł, wydatki majątkowe – 149.963 tys. zł,
- uposażenia sędziów i prokuratorów w stanie spoczynku oraz uposażenia rodzinne – 701.754 tys. zł,
- nakłady na funkcjonowanie sądów powszechnych (rejonowych, okręgowych i apelacyjnych) – 9.443.616 tys. zł,
- dotacja dla Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa – 30.000 tys. zł, środki te przeznaczone będą na realizację programów rewaloryzacji zespołów zabytkowych Krakowa,
- środki na działalność związaną z ochroną pamięci walk i męczeństwa – 21.597 tys. zł.

Ponadto zaplanowano rezerwę celową na finansowanie ustawowo określonych zadań dotyczących wyborów i referendum przeznaczoną m.in. na wybory uzupełniające do Senatu RP, samorządowe oraz ewentualne referendum ogólnokrajowe w wysokości 216.200 tys. zł.

2.7. Obrona narodowa

Wydatki na obronę narodową na 2021 rok zaplanowano w łącznej wysokości 51.834.200 tys. zł, co stanowi 2,2% planowanego Produktu Krajowego Brutto w roku 2021.

Powyższa kwota obejmuje wydatki budżetowe: w części 29. Obrona narodowa i w dziale 752 – Obrona narodowa w innych częściach budżetu państwa, a także wydatki Funduszu Modernizacji Sił Zbrojnych oraz Agencji Mienia Wojskowego przeznaczane na inwestycje internatowe i mieszkaniowe. W ramach tej kwoty środki w wysokości 15.780.293 tys. zł zaplanowano na wydatki majątkowe, co stanowi 30,4% wydatków obronnych i gwarantuje realizację postanowień ww. ustawy. Natomiast na badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie obronności przeznaczone zostały środki w wysokości 1.295.855 tys. zł, kwota ta stanowi 2,5% wydatków obronnych, zgodnie z zapisami ww. ustawy.

W ramach wydatków obronnych zaplanowano:

- 51.182.743 tys. zł w budżecie części obrona narodowa,
- 445.774 tys. zł w dziale obrona narodowa w innych częściach budżetu państwa.

Ponadto na wydatki Funduszu Modernizacji Sił Zbrojnych oraz Agencji Mienia Wojskowego przeznaczane na inwestycje internatowe i mieszkaniowe ujęto kwotę 205.683 tys. zł.

W części obrona narodowa w ramach zaplanowanej kwoty sfinansowane będą:

- wydatki majątkowe przeznaczone głównie na realizację inwestycji i zakupy inwestycyjne resortu obrony narodowej oraz na współfinansowanie programów inwestycyjnych NATO – 15.635.787 tys. zł,
- wydatki osobowe, tj. uposażenia żołnierzy i funkcjonariuszy oraz świadczenia pieniężne relacjonowane do uposażeń oraz wynagrodzenia pracowników cywilnych wraz z pochodnymi – 12.407.697 tys. zł,
- wydatki na zakup usług remontowych, zdrowotnych, telekomunikacyjnych i pozostałych oraz na zakup materiałów i wyposażenia, sprzętu i uzbrojenia, energii oraz środków żywności – 9.580.356 tys. zł,
- emerytury i renty dla byłych żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy – 7.771.213 tys. zł,
- pozostałe wydatki bieżące – 1.835.816 tys. zł,
- świadczenia na rzecz osób fizycznych – 1.831.860 tys. zł,
- dotacje na zadania związane z obronnością – 2.116.561 tys. zł,
- projekty z udziałem środków UE (współfinansowanie) – 3.453 tys. zł.

Środki zaplanowane w dziale obrona narodowa w innych częściach budżetu państwa przeznaczone zostaną na sfinansowanie:

- projektów badawczych i celowych w dziedzinie obronności,
- „Programu Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych”,
- działalności jednostek organizacyjnych prokuratury powszechnej właściwych w sprawach wojskowych,
- zadań wynikających z „Programu Mobilizacji Gospodarki”,
- zadań wynikających z programu zapobieżenia negatywnym skutkom deficytu pilotów w Śmigłowcowej Służbie Ratownictwa Medycznego (HEMS) oraz modernizacji samolotowego zespołu transportowego w Lotniczym Pogotowiu Ratunkowym w Warszawie.

2.8. Środki własne Unii Europejskiej

Część budżetowa 84 – Środki własne Unii Europejskiej, została utworzona w celu dokonywania płatności polskiej składki członkowskiej do budżetu ogólnego UE (tzw. środków własnych UE). Wpłata ta wynika z konieczności wypełnienia traktatowego zobowiązania Polski wobec UE.

Kalkulacja wysokości środków własnych na kolejny rok budżetowy została oparta na projekcie budżetu UE na 2021 r., na podstawie obecnie obowiązującej Decyzji o Środkach Własnych z 2014 r. Po wejściu w życie zmienionej decyzji, zgodnie z ustaleniami Rady Europejskiej z dnia 21 lipca 2020 r., wydatki na składkę zostaną przeliczone wg zmienionego systemu (wprowadzony zostanie zmieniony sposób liczenia zasobu VAT, nowy środek własny oparty o niepoddane recydingowi odpady plastikowe, mechanizmy korekcyjne wkładów DNB dla niektórych państw oraz koszty poboru tradycyjnych zasobów własnych na poziomie 75%). Środki na skutki finansowe zmian w systemie środków własnych w 2021 r. zostaną ujęte w rezerwie. Zakłada się przy tym, że trwające uzgodnienia Rady UE z Parlamentem Europejskim nie przyniosą dalszych zmian w systemie finansowania budżetu UE. W zakresie lat 2022-2023 prognoza zakłada, iż ww. decyzja będzie obowiązywała w zmienionym kształcie, ustalonym przez Radę Europejską w lipcu 2020 r.

Należy przy tym zauważyć, że ostateczna wielkość wpłat poszczególnych państw członkowskich z tytułu środków własnych UE jest znana dopiero po zakończeniu procedury budżetowej, czyli po uchwaleniu budżetu przez Parlament Europejski i Radę UE, co z reguły następuje w grudniu roku poprzedzającego dany rok budżetowy. Ponadto poziom wydatków budżetu ogólnego UE może zostać zmieniony w trakcie roku budżetowego na podstawie nowelizacji budżetu, co pociąga za sobą zmianę wysokości wpłat poszczególnych państw członkowskich.

W ustawie budżetowej na 2021 r. w limicie części 84 zostały zaplanowane wydatki w kwocie 26.220.043 tys. zł. Dodatkowo, w związku z niepewnością co do terminu wejścia w życie zmienionej Decyzji o Środkach Własnych, która zakłada zmianę systemu finansowania budżetu UE w kolejnej perspektywie finansowej oraz w celu zapewnienia optymalnego zarządzania skutkami finansowymi tych zmian, podjęto decyzję o umieszczeniu części środków w rezerwie celowej.

Wyższa niż w 2020 r. składka wynika przede wszystkim ze zwiększonego poziomu płatności w projekcie budżetu UE na 2021 r. oraz wysokiego tempa rozwoju Polski w porównaniu do pozostałych państw członkowskich UE. Ponadto w związku z wystąpieniem Wielkiej Brytanii z UE nie będą w 2021 r. dokonywane wpłaty z tytułu finansowania rabatu brytyjskiego. Do czasu uchwalenia nowej Decyzji o środkach własnych nie będą dokonywane również

wpłaty z tytułu finansowania obniżki wkładów opartych na DNB dla niektórych państw członkowskich, w związku z ich wygaśnięciem do końca 2020 r.

W ramach limitu części 84 w wysokości 26.220.043 tys. zł ujęto:

- wpłatę obliczoną na podstawie Dochodu Narodowego Brutto (DNB) – 19.256.373 tys. zł,
- wpłatę obliczoną zgodnie z metodologią wynikającą z przepisów Unii Europejskiej, na podstawie podatku od towarów i usług – 3.398.826 tys. zł,
- wpłatę z tytułu udziału w opłatach celnych – 3.564.844 tys. zł.

3. Wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych

Wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych dla pracowników objętych przepisami ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 2288, z późn. zm.) zostały ustalone bez rezerw celowych w wysokości 40.673.242 tys. zł (bez składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych) i w porównaniu do roku 2020 (bez rezerw celowych – 40.601.558 tys. zł, wg projektu nowelizacji ustawy budżetowej na rok 2020) wzrosły per saldo o kwotę 71.684 tys. zł, co stanowi ok. 100,2%.

Dane w zakresie państwowych jednostek budżetowych objętych przepisami ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r., dotyczące kwot wynagrodzeń dla osób objętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń oraz osób nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń prezentowane są w załączniku nr 6 do projektu ustawy budżetowej na rok 2021 w podziale na poszczególne grupy pracownicze, części i działy klasyfikacji dochodów i wydatków.

Prezentowane kwoty w 2021 r. obejmują wynagrodzenia i inne świadczenia wynikające ze stosunku pracy oraz uposażenia, nagrody roczne i uznaniowe oraz dodatkowe uposażenia roczne, a także zapomogi przysługujące na podstawie odrębnych ustaw żołnierzom i funkcjonariuszom.

Zmiany wynagrodzeń w państwowych jednostkach budżetowych (bez rezerw celowych) w 2021 r., w porównaniu do projektu nowelizacji ustawy budżetowej na rok 2020, wynikają m.in. z następujących tytułów:

- 1) skutków przechodzących związanych z rozdysponowaniem rezerw celowych z roku 2020,
- 2) wzrostu dodatkowego wynagrodzenia rocznego, dodatkowego uposażenia żołnierzy oraz nagrody rocznej funkcjonariuszy,
- 3) wzrostu funduszu wynagrodzeń w obronie narodowej w związku ze zwiększeniem zatrudnienia żołnierzy zawodowych.

Ponadto w 2021 r. środki na wynagrodzenia w poszczególnych jednostkach państwowej sfery budżetowej zostały zmniejszone o planowany fundusz nagród.

Rozdział VI

Programy wieloletnie

W rozdziale zaprezentowano omówienie programów wieloletnich w układzie zadaniowym, które będą realizowane w 2021 r. Zestawienie programów wieloletnich w formie tabelarycznej, zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, zamieszczone zostało w załączniku nr 10 do projektu ustawy budżetowej, opracowanym w szczególności określonej w art. 122 ust. 2. Dla każdego z ujętych w nim programów wieloletnich wskazano podstawę prawną oraz określono: jednostkę organizacyjną realizującą program lub koordynującą jego wykonanie, cel programu, okres jego realizacji, łączne nakłady (w tym z budżetu państwa) na realizację programu, wysokość wydatków budżetowych w roku budżetowym oraz w dwóch kolejnych latach budżetowych, a także mierniki określające stopień realizacji celu.

W układzie zadaniowym, programy wieloletnie wykazywane są zasadniczo w ramach jednej podziałki zadaniowego układu wydatków. W uzasadnionych przypadkach dysponenci mogą ująć dany program wieloletni w ramach więcej, niż jednego zadania/podzadania/działania dla danego programu wieloletniego (uwzględniając podział programu na obszary działalności państwa, odpowiednio do właściwości podmiotów realizujących daną część programu), z zachowaniem zasady ciągłości ujęcia programu w układzie zadaniowym w latach poprzednich. Niektóre programy zostały więc wykazane w więcej, niż w jednym zadaniu/podzadaniu/działaniu (np. program wieloletni pn. "Posiłek w szkole i w domu").

W 2021 r. realizowanych będzie 38 programów wieloletnich, na które zaplanowano łączne wydatki budżetowe w wysokości 10.472.314 tys. zł, w tym 1.100.159 tys. zł z rezerw celowych, natomiast 9.372.155 tys. zł z poszczególnych części budżetowych.

W uzasadnieniu zamieszczonym poniżej zawarto dodatkowo omówienie jakie działania/prace przewiduje się wykonać w szczególności w 2021 r. w ramach realizacji każdego z opisanych programów.

1. Program wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej na lata 2011-2030

Wieloletni „Program wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej na lata 2011-2030” realizowany będzie w 2021 r. w ramach funkcji **6. Polityka gospodarcza kraju**, zadania 6.1. *Wsparcie konkurencyjności i innowacyjności gospodarki*, podzadania 6.1.4. *Wsparcie projektów inwestycyjnych*, działania 6.1.4.1. o tej samej nazwie.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 122/2011 Rady Ministrów z dnia 5 lipca 2011 r. z późn. zm.

Podmiotem odpowiedzialnym za realizację Programu jest Minister Rozwoju.

Celem Programu jest wzrost innowacyjności oraz konkurencyjności polskiej gospodarki, poprzez wspieranie dotacjami z budżetu państwa nowych inwestycji realizowanych przez polskie i zagraniczne firmy spełniające kryteria określone Programem. Wspierane są inwestycje określone w sektorach kwalifikowanych jako sektory wysokiej technologii (hi-tech). Sektory te generują najwyższą wartość dodaną, najsilniej przyczyniają się do rozwoju gospodarki oraz wzmacniają jej przewagę konkurencyjną. Zakłada się, że w wyniku realizacji inwestycji objętych Programem zostanie utworzonych w Polsce co najmniej 30 tys. miejsc pracy oraz zostaną zrealizowane projekty o wartości przekraczającej 20 mld zł.

Całkowite koszty Programu w latach 2011-2030 wynoszą 2.583.400 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2021 r. zaplanowano w kwocie 188.800 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2021 plan
Wzrost innowacyjności oraz konkurencyjności polskiej gospodarki	Ministerstwo Rozwoju	Liczba nowych miejsc pracy utworzonych w danym roku dzięki systemowi wsparcia inwestorów	2.373

W 2021 r. w związku z nowelizacją zasad przyznawania wsparcia na podstawie Programu i włączeniem do systemu jakościowej oceny projektów, wsparciem będą obejmowane przede wszystkim inwestycje z sektorów/branż o wysokim potencjale rozwoju oraz dużej innowacyjności (wysokich i średnio – wysokich technologii oraz usług biznesowych opartych na zaawansowanej wiedzy).

2. Udział Polski w Programie na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (COSME) oraz w instrumentach finansowych programów UE wspierających konkurencyjność przedsiębiorstw w latach 2015-2021

Program wieloletni „*Udział Polski w Programie na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (COSME) oraz w instrumentach finansowych programów UE wspierających konkurencyjność przedsiębiorstw w latach 2015-2021*” realizowany będzie w 2021 r. w ramach funkcji **6. Polityka gospodarcza kraju**, zadania 6.1.W *Wsparcie konkurencyjności i innowacyjności gospodarki*, podzadania 6.1.2.W *Tworzenie warunków do zwiększania innowacyjności przedsiębiorstw*, działania 6.1.2.1. *Wspieranie współpracy w systemie innowacji*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 17/2015 Rady Ministrów z dnia 3 lutego 2015 r.

Nadzór nad realizacją Programu przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) sprawuje Minister Rozwoju.

Celem programu jest zapewnienie finansowania wkładu własnego czterech polskich konsorcjów wchodzących w skład sieci Enterprise Europe Network, wybranych przez Komisję Europejską w drodze konkursu (finansowanego w 60% przez Komisję Europejską w ramach programu COSME), a także sfinansowanie działalności Krajowego Punktu Kontaktowego ds. instrumentów finansowych programów ramowych UE.

Dzięki realizacji Programu przedsiębiorcy mają zapewniony dostęp do bezpłatnych, kompleksowych usług informacyjnych i doradczych oferowanych przez 30 polskich ośrodków Enterprise Europe Network, usług z zakresu innowacji i transferu technologii, pomocy w poszukiwaniu partnerów technologicznych i handlowych. Ośrodki organizują także seminaria informacyjne, konferencje, panele konsultacyjne i imprezy kooperacyjne (targi i misje).

Ponadto przedsiębiorcy i instytucje finansowe mają zapewniony w jednym miejscu dostęp do informacji na temat instrumentów finansowych programów Unii Europejskiej takich jak: COSME, Horyzont 2021 – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji, program Kreatywna Europa na rzecz sektorów kultury i kreatywnych oraz Program Unii Europejskiej na rzecz zatrudnienia i innowacji społecznych („EaSI”), udzielanych przez Krajowy Punkt Kontaktowy ds. instrumentów finansowych programów UE działający przy Związku Banków Polskich.

Całkowite koszty Programu w latach 2015-2021 wynoszą 164.045 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2021 r. zaplanowano w kwocie 10.035 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2021 plan
Zapewnienie udziału polskich podmiotów w Programie na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (COSME) oraz wykorzystanie dla poprawy konkurencyjności przedsiębiorstw instrumentów finansowych oferowanych w ramach programów unijnych	Ministerstwo Rozwoju	Ogólna liczba odbiorców działań realizowanych przez instytucje wspierane w ramach Programu (w os.)	30.000

W 2021 r. zostaną zawarte z PARP – realizatorem programu – umowy wykonawcze do umów ramowych zawartych w roku 2015. Na ich podstawie przekazane zostaną środki na kontynuowanie zadań realizowanych w ramach Programu.

3. Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032

Wieloletni „*Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032*” realizowany będzie w 2021 r. na poziomie działania w ramach funkcji **12. Środowisko**, zadania 12.1.W *System ochrony środowiska i informacji o środowisku*, podzadania 12.1.6.W *Gospodarka odpadami*, działania 12.1.6.2. *Przedsięwzięcia w zakresie gospodarowania odpadami*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 122/2009 Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2009 r. z późn. zm.

Koordinatorem realizacji Programu jest Ministerstwo Rozwoju.

W ramach Programu realizowane są działania o charakterze edukacyjno-informacyjnym w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest oraz oczyszczania kraju z azbestu.

Do głównych efektów realizacji Programu należą: usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest oraz minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju oraz likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

Całkowite koszty Programu w latach 2009-2032 wynoszą 40.400.000 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2021 r. zaplanowano w kwocie 2.000 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2021 plan
Wycofanie azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski	Ministerstwo Rozwoju	Poziom aktualizacji danych w bazie azbestowej (w %)*	45

*został zastosowany nowy miernik od 2021 r.

W 2021 r. planowane są następujące działania:

- utrzymanie i rozwój Bazy Azbestowej,
- organizacja i przeprowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych w zakresie bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest oraz w zakresie podniesienia kompetencji kontrolnych dotyczących prawidłowego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest dla inspektorów inspekcji pracy, inspekcji sanitarnej, nadzoru budowlanego i pracowników urzędów gmin,
- wsparcie finansowe dla jednostek samorządu terytorialnego na działania edukacyjno-informacyjne oraz inwentaryzację wyrobów zawierających azbest.

4. Udział Rzeczypospolitej Polskiej w Światowej Wystawie EXPO 2020 w Dubaju w Państwie Zjednoczonych Emiratów Arabskich w latach 2019-2021

Program wieloletni „*Udział Rzeczypospolitej Polskiej w Światowej Wystawie EXPO 2020 w Dubaju w Państwie Zjednoczonych Emiratów Arabskich w latach 2019-2021*” realizowany będzie w 2021 r. w ramach funkcji **6. Polityka gospodarcza kraju**, zadania 6.1. *Wsparcie konkurencyjności i innowacyjności gospodarki*, podzadania 6.1.3. *Współpraca gospodarcza z zagranicą i promocja gospodarki polskiej za granicą*, działania 6.1.3.1. *Promocja gospodarki oraz wspieranie napływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 146/2018 Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2018 r. z późn. zm.

Nadzór nad realizacją Programu przez Polską Agencję Inwestycji i Handlu S.A. sprawuje Minister Rozwoju.

Celem głównym Programu jest zapewnienie udziału Polski w EXPO 2020 w Dubaju (z uwagi na sytuację epidemiologiczną Covid-19, nastąpiła zmiana terminu Wystawy) – od 1 października 2021 r. do 31 marca 2022 r.

Cele szczegółowe Programu to: przygotowanie wysokiej jakości Pawilonu i ekspozycji wewnętrznej promującej Polskę i jej osiągnięcia w wybranym obszarze tematycznym,

zrealizowanie atrakcyjnego programu promocyjnego obejmującego w szczególności promocję gospodarczą, ale także promocję turystyki, polskiej kultury, regionów. Wystawa w Dubaju ma służyć jako katalizator łączący umysły z całego świata oraz inspirować uczestników do mobilizacji wokół wspólnych wyzwań o zasięgu globalnym. Działania będą grupowały się w ramach 3 podtematów: *Możliwość, Mobilność, Zrównoważony Rozwój*.

Całkowite koszty Programu w latach 2019-2021 wynoszą 82.970 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2021 r. zaplanowano w kwocie 22.925 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2021 plan
Zapewnienie udziału Polski w EXPO 2020 w Dubaju	Ministerstwo Rozwoju, Polska Agencja Inwestycji i Handlu S.A.	Liczba odwiedzin w Pawilonie Polski (w mln)	1

W 2021 r. konieczne jest dostosowanie Programu wieloletniego do nowego terminu, w którym odbędzie się EXPO, planuje się przygotowanie Pawilonu do otwarcia, zapewnienie personelu obsługującego Pawilon, przygotowanie wydarzeń towarzyszących udziałowi w EXPO oraz uroczyste otwarcie Pawilonu Polski w dniu 1 października 2021 r. i rozpoczęcie realizacji działań promocyjnych i wydarzeń towarzyszących.

5. Program ochrony brzegów morskich

Wieloletni „*Program ochrony brzegów morskich*” na lata 2004-2023 realizowany będzie w 2021 r. na poziomie działania w ramach funkcji **19. Transport i infrastruktura transportowa**, zadania *19.3. Transport morski i żegluga śródlądowa*, podzadania *19.3.3. Ochrona brzegów i ograniczenie oddziaływania na środowisko morskie*, działania *19.3.3.1. Ochrona brzegów morskich*.

Program został przyjęty ustawą z dnia 28 marca 2003 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Program ochrony brzegów morskich” (Dz.U. z 2016 r. poz. 678).

Nadzór nad realizacją Programu przez Urzędy Morskie w Gdyni i Szczecinie sprawuje Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej.

W ramach Programu podejmuje się zadania dotyczące:

- budowy, rozbudowy i utrzymywania systemu zabezpieczenia przeciwpowodziowego terenów nadmorskich, w tym usuwania uszkodzeń w systemie zabezpieczenia przeciwpowodziowego brzegów morskich,
- zapewnienia stabilizacji linii brzegowej i zapobiegania zanikowi plaż,
- monitorowania brzegów morskich, a także wykonywania czynności, prac i badań dotyczących ustalenia aktualnego stanu brzegów morskich, mających na celu wskazanie

koniecznych i niezbędnych działań zmierzających do ratowania brzegów morskich, zapewnienia położenia brzegu morskiego po odwodnej stronie granicznej linii ochrony brzegu morskiego.

Całkowite koszty Programu w latach 2004-2023 wynoszą 911.000 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2021 r. zaplanowano w kwocie 34.000 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2021 plan
Zapewnienie minimalnych poziomów bezpieczeństwa brzegu morskiego oraz jego położenia po odwodnej stronie granicznej linii ochrony brzegu morskiego	Urzędy Morskie w Gdyni i Szczecinie	Długość linii brzegowej zabezpieczonej w ciągu roku przed zjawiskiem erozji i powodzi od strony morza (w km)	6,34

W ramach realizacji Programu w **2021 r.** planuje się sztuczne zasilanie brzegów morskich, remonty umocnień brzegowych, budowę opasek brzegowych oraz monitoring brzegu morskiego.

6. Budowa drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską

Program wieloletni „Budowa drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską” na lata 2016-2022, realizowany będzie w 2021 r. w ramach funkcji **19. Transport i infrastruktura transportowa**, zadania 19.3. *Transport morski i żegluga śródlądowa*, podzadania 19.3.5. *Rozwój infrastruktury dostępowej od strony morza*, działania 19.3.5.2. *Modernizacja, przebudowa oraz rozbudowa infrastruktury zapewniającej dostęp do portów*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 57/2016 Rady Ministrów z dnia 24 maja 2016 r.

Nadzór nad realizacją Programu przez Urząd Morski w Gdyni sprawuje Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej.

Celem programu jest realizacja przedsięwzięć w zakresie:

- budowy kanału żeglugowego przez Mierzęję Wiślaną wraz z infrastrukturą towarzyszącą,
- budowy toru wodnego od Zatoki Gdańskiej do wybranej lokalizacji kanału,
- modernizacji wejścia do portu Elbląg.

Całkowite koszty Programu w latach 2016-2022 wynoszą 1.987.466 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2021 r. zaplanowano w kwocie 700.000 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2021 plan
Zapewnienie bezpieczeństwa regionu oraz umożliwienie wzrostu społeczno-gospodarczego poprzez ustanowienie drogi wodnej, umożliwiającej swobodny i całoroczny dostęp statków morskich wszystkich bander do Elbląga jako morskiego portu Unii Europejskiej	Urząd Morski w Gdyni	Długość toru podejściowego wraz z infrastrukturą (w %)	32,4

W 2021 r. w ramach realizacji Programu planowana jest kontynuacja prac budowlanych związanych z Kanałem Żegludowym oraz rozpoczęcie prac budowlanych na rzece Elbląg.

7. Utrzymanie morskich dróg wodnych w rejonie ujścia Odry w latach 2019 - 2028

Program wieloletni „*Utrzymanie morskich dróg wodnych w rejonie ujścia Odry w latach 2019 - 2028*”, realizowany będzie w 2021 r. w ramach funkcji **19. Transport i infrastruktura transportowa**, zadania 19.3. *Transport morski i żegluga śródlądowa*, podzadania 19.3.5. *Rozwój infrastruktury dostępowej od strony morza*, działania 19.3.5.1. *Pogłębienie i utrzymanie torów wodnych i podejściowych*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 204/2017 Rady Ministrów z dnia 12 grudnia 2017 r. Nadzór nad realizacją Programu przez Urząd Morski w Szczecinie sprawuje Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej.

Celem programu jest realizacja przedsięwzięć w zakresie:

- przywrócenia parametrów, a następnie corocznego pogłębiania konserwacyjnego toru wodnego prowadzącego z redy portu morskiego w Świnoujściu do akwenów portowych i ze Świnoujścia przez Zalew Szczeciński i Odrę do Szczecina,
- zapewnienia trwałości projektu realizowanego poza programem wieloletnim pn. „Modernizacja toru wodnego Świnoujście – Szczecin do 12,5 m” po okresie jego realizacji,
- modernizacji i utrzymania pól refulacyjnych służących do odkładu urobku z prac pogłębiarskich,
- zapewnienia bezawaryjnego działania systemów bezpieczeństwa żeglugi wchodzących w skład infrastruktury zapewniającej dostęp do portów w Świnoujściu i Szczecinie.

Całkowite koszty Programu w latach 2019-2028 wynoszą 237.967 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2021 r. zaplanowano w kwocie 15.337 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2021 plan
Trwałe utrzymanie bezpiecznego dostępu od strony morza do portów położonych w rejonie ujścia Odry	Urząd Morski w Szczecinie	Kubatura urobku pochodząca z wybudowanych, przebudowanych oraz wyremontowanych torów wodnych w ciągu roku (w m ³)	350.000

W ramach realizacji Programu w 2021 r. planowane są m. in. prace konserwacyjno – remontowe infrastruktury zapewniającej dostęp do portów Świnoujście – Szczecin, znaków nawigacyjnych oraz na polach refulacyjnych, a także uzyskanie parametrów torów wodnych zgodnych z literą prawa i modernizacja pól refulacyjnych w celu odkładu urobku z prac pogłębiarskich.

8. Budowa Muzeum Historii Polski w Warszawie

Program wieloletni „Budowa Muzeum Historii Polski w Warszawie” na lata 2016-2021 realizowany będzie w 2021 r. w ramach funkcji **9. Kultura i dziedzictwo narodowe**, zadania 9.1.W *Ochrona i popularyzacja dziedzictwa i tożsamości narodowej w kraju i za granicą*, podzadania 9.1.1.W *Ochrona materialnego dziedzictwa kulturowego i miejsc pamięci narodowej w kraju i za granicą*, działania 9.1.1.2. *Ochrona, udostępnianie, digitalizacja i popularyzacja zasobów dóbr kultury i propagowanie wiedzy o dziedzictwie kulturowym*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 118/2015 Rady Ministrów z dnia 21 lipca 2015 r. z późn. zm.

Nadzór nad realizacją Programu przez Muzeum Historii Polski w Warszawie sprawuje Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Muzeum Historii Polski w Warszawie będzie prezentować najważniejsze wątki polskiej historii - państwa i narodu – ze szczególnym uwzględnieniem tematyki wolności – tradycji polskiego parlamentaryzmu, instytucji i ruchów obywatelskich, walki o wolność i niepodległość. Stała ekspozycja Muzeum będzie ukazywać najważniejsze wątki z dziejów Polski od X do XXI wieku. Centralne miejsce znajdzie w niej historia wolności w Polsce (dzieje parlamentaryzmu, ruchów niepodległościowych i obywatelskich) od czasów republiki szlacheckiej w XVI wieku aż po „Solidarność”. Wystawa będzie dokumentować i prezentować również inne wątki historii politycznej, społecznej, kultury i obyczajów.

Całkowite koszty Programu w latach 2016-2021 wynoszą 757.270 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2021 r. zaplanowano w kwocie 147.985 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2021 plan
Stworzenie nowoczesnego budynku Muzeum, w którym zostanie zorganizowana wystawa stała przedstawiająca historię Polski w sposób atrakcyjny i przystępny dla odbiorców z kraju i zagranicy	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Muzeum Historii Polski w Warszawie	Powierzchnia użytkowa budowanych obiektów (w m ²)	44.856

W ramach realizacji Programu w 2021 r. planuje się przede wszystkim kontynuację robót budowlanych nowego budynku, prace przy wystawie stałej oraz gromadzenie eksponatów, ich wybór i przygotowanie konserwatorskie do ekspozycji na wystawie stałej.

9. „Niepodległa” na lata 2017-2022

Program wieloletni „*Niepodległa*” na lata 2017-2022 realizowany będzie w 2021 r. w ramach funkcji **9. Kultura i dziedzictwo narodowe**, zadania 9.1.W *Ochrona i popularyzacja dziedzictwa i tożsamości narodowej w kraju i za granicą*, podzadania 9.1.1.W *Ochrona materialnego dziedzictwa kulturowego i miejsc pamięci narodowej w kraju i za granicą*, działania 9.1.1.9.W *Upamiętnianie wydarzeń historycznych*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 81/2017 Rady Ministrów z dnia 24 maja 2017 r., z późn. zm.

Wykonawcami Programu są Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Wojewodowie. Nadzór nad realizacją Programu sprawuje Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Celem głównym Programu jest wzmocnienie wspólnoty obywatelskiej Polaków, co przekłada się na rezultaty takie jak: zwiększenie liczby wydarzeń kulturalnych upamiętniających stulecie oraz zwiększenie liczby uczestników wydarzeń kulturalnych. Planuje się w ramach Programu łącznie 1.656 przedsięwzięć kulturalnych, w których udział weźmie 900.000 uczestników.

W ramach programu wieloletniego planuje się organizację szeregu wydarzeń kulturalnych upamiętniających stulecie odzyskania niepodległości, realizację projektów lokalnych oraz międzynarodowych. Będą to głównie wystawy, koncerty, festiwale, jak również różnego rodzaju działania animacyjne.

Całkowite koszty Programu w latach 2017-2022 wynoszą 242.922 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2021 r. zaplanowano w kwocie 18.826 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2021 plan
Wzmocnienie poczucia wspólnoty obywatelskiej Polaków	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Wojewodowie	Odsetek osób, które uważają, że Polaków więcej łączy niż dzieli oraz osób, które uważają, że Polaków tyle samo dzieli co łączy (w %)	78

W ramach realizacji Programu w **2021 r.** planowana jest między innymi organizacja konkursów dotacyjnych dla wydarzeń kulturalnych w kraju, organizacja konkursu dotacyjnego dla projektów międzynarodowych oraz realizacja indywidualnych projektów instytucji podległych MKiDN.

10. Budowa kampusu Akademii Muzycznej imienia Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy

Program „Budowa kampusu Akademii Muzycznej imienia Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy” na lata 2020-2023 realizowany będzie w 2021 r. w ramach funkcji **10. Szkolnictwo wyższe i nauka**, zadania *10.1 Zarządzanie systemem szkolnictwa wyższego i nauki*, podzadania *10.1.2 Utrzymanie i rozwój infrastruktury szkolnictwa wyższego i nauki*, działania *10.1.2.2 Rozwój infrastruktury związanej z kształceniem*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 79 Rady Ministrów z dnia 17 czerwca 2020 r.

Nadzór nad realizacją Programu przez Akademię Muzyczną imienia Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy sprawuje Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Budowa Kampusu Akademii Muzycznej imienia Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy stanowi wieloetapowe zadanie inwestycyjne polegające na budowie nowego kampusu uczelnianego oraz przeniesieniu całej działalności uczelni do nowego obiektu do roku 2023. Celem głównym Programu jest stworzenie właściwych warunków do rozwoju Akademii przez rozbudowę infrastruktury służącej do prowadzenia działalności artystyczno-edukacyjnej.

Cele szczegółowe stanowią: budowa przestrzeni dydaktycznych z uwzględnieniem specyfiki kształcenia artystycznego, budowa efektywnych energetycznie obiektów użyteczności publicznej oraz budowa i wyposażenie przestrzeni kulturalno-artystycznej.

Osiągnięcie założonych celów przyczyni się w sposób bezpośredni i pośredni do wystąpienia długookresowych korzyści dla szeroko pojętego sektora kultury. Wśród głównych beneficjentów Programu należy wymienić artystów tworzących, edukujących i koncertujących w nowej infrastrukturze, uczestników życia kulturalnego oraz społeczność akademicką uczelni.

Całkowite koszty Programu w latach 2020-2023 wynoszą 290.201 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2021 r. zaplanowano w kwocie 115.051 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2021 plan
Przeniesienie prowadzonej w różnych lokalizacjach działalności dydaktycznej i artystycznej Akademii Muzycznej im. F. Nowowiejskiego do jednej siedziby w celu poprawy procesu artystyczno-edukacyjnego	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego; Akademia Muzyczna im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy	Liczba nowych, modernizowanych i wyposażonych obiektów (sztuki)	1

W ramach realizacji Programu w **2021 r.** planuje się budowę obiektu (tj. konstrukcji i architektury, instalacji, wyposażenia obiektu w zakresie technik scenicznych i multimediiów) oraz finansowania kosztów związanych z pełnieniem funkcji nadzoru autorskiego oraz inwestorskiego.

11. Program Rozwoju Talentów Informatycznych na lata 2019-2029

Program wieloletni „*Program Rozwoju Talentów Informatycznych na lata 2019-2029*”, realizowany będzie w 2021 r. w ramach funkcji **16. Sprawy obywatelskie**, zadania 16.5.W *Informatyzacja działalności i budowa społeczeństwa informacyjnego*, podzadania 16.5.2. *Wspieranie rozwoju społeczeństwa informacyjnego*, działania 16.5.2.2. *Inicjatywy i projekty w zakresie społeczeństwa informacyjnego*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 43/2019 Rady Ministrów z dnia 28 maja 2019 r.

Nadzór nad realizacją Programu sprawuje Minister Cyfryzacji.

Celem głównym Programu jest zaktywizowanie młodzieży ze szkół ponadpodstawowych oraz uczelni pod kątem rozwoju najbardziej zaawansowanych umiejętności informatycznych, jakimi są algorytmiczne rozwiązywanie problemów i programowanie oraz projektowanie gier komputerowych, przez zapewnienie wsparcia metodycznego i merytorycznego. Wspiera działania ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w wyżej wymienionym zakresie.

Oczekuje się, że dodatkowym długofalowym celem Programu będzie wzmocnienie grupy specjalistów ICT na rynku pracy, zdolnych rozwiązywać złożone problemy informatyczne z pomocą zaawansowanej wiedzy oraz umiejętności algorytmiczno-programistycznych i precyzyjnego modelowania matematycznego, jak również specjalistów branży gamingowej, którzy będą w stanie konkurować na światowym rynku gier komputerowych.

Program powinien przyczynić się także do wzmocnienia wizerunku Polski jako kraju talentów informatycznych, w którym warto inwestować w rozwój zaawansowanego technologicznie oprogramowania.

Całkowite koszty Programu w latach 2019-2029 wynoszą 82.800 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2021 r. zaplanowano w kwocie 9.000 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2021 plan
Zaktywizowanie młodzieży ze szkół ponadpodstawowych oraz uczelni pod kątem rozwoju najbardziej zaawansowanych umiejętności informatycznych, jakimi są algorytmiczne rozwiązywanie problemów i programowanie oraz projektowanie gier komputerowych, przez zapewnienie wsparcia metodycznego i merytorycznego.	Ministerstwo Cyfryzacji	Liczba uczniów, którzy podnieśli zaawansowane kompetencje cyfrowe w wyniku uczestnictwa w Programie	555
		Liczba studentów, którzy podnieśli zaawansowane kompetencje cyfrowe w wyniku uczestnictwa w Programie	555
		Liczba nauczycieli/wykładowców, którzy podnieśli zaawansowane kompetencje metodyczne i merytoryczne w wyniku uczestnictwa w Programie	167

Program będzie realizowany w dwóch ścieżkach tematycznych, *Mistrzostwa w Algorytmice i Programowaniu* oraz *Mistrzostwa w Projektowaniu Gier Komputerowych*.

W ramach realizacji Programu w 2021 r. planowane jest:

- 1) zakończenie pierwszych pełnowymiarowych (nie pilotażowych) edycji: Mistrzostw w Algorytmice i Programowaniu – studenci, Mistrzostw w Algorytmice i Programowaniu – uczniowie, Mistrzostw w Projektowaniu Gier Komputerowych – studenci, Mistrzostw w Projektowaniu Gier Komputerowych – uczniowie,
- 2) podniesienie zaawansowanych kompetencji cyfrowych przez: 555 studentów, 555 uczniów oraz 167 nauczycieli/wykładowców.

12. Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy – V etap, okres realizacji: lata 2020-2022

Program wieloletni „*Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy*” – V etap, okres realizacji: lata 2020-2022 realizowany będzie w 2021 r. w ramach dwóch działań w zakresie:

- funkcji **10. Szkolnictwo wyższe i nauka**, zadania 10.2. *Badania naukowe służące praktycznym zastosowaniom*, podzadania 10.2.1. *Wspieranie badań aplikacyjnych, prac rozwojowych oraz komercjalizacji wyników B+R*, działania 10.2.1.2. *Finansowanie badań aplikacyjnych*,
- funkcji **14. Rynek pracy**, zadania 14.2. *Budowa nowoczesnych stosunków i warunków pracy*, podzadania 14.2.1. *Tworzenie ram prawnych stosunków i warunków pracy oraz*

współpraca międzynarodowa, działania 14.2.1.2. Promocja i poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 80/2019 Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2019 r. Nadzór nad realizacją Programu sprawuje Minister Rodziny Pracy i Polityki Społecznej.

Celem programu jest opracowanie innowacyjnych rozwiązań organizacyjnych i technicznych ukierunkowanych na rozwój zasobów ludzkich oraz nowych wyrobów, technologii, metod i systemów zarządzania, których wykorzystanie przyczyni się do znaczącego ograniczenia liczby osób zatrudnionych w warunkach narażenia na czynniki niebezpieczne, szkodliwe i uciążliwe oraz ograniczenia związanych z nimi wypadków przy pracy, chorób zawodowych i wynikających z tego strat ekonomicznych i społecznych. W ramach Programu zostaną podjęte działania polegające w szczególności na:

- stworzeniu podstaw spełnienia wymagań wynikających z nowych dokumentów strategicznych dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy oraz postanowień dyrektyw Unii Europejskiej,
- opracowywaniu i doskonaleniu rozwiązań umożliwiających rozwój i zachowanie zdolności do pracy w celu zapobiegania wykluczeniu z rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem osób starszych wiekiem i osób niepełnosprawnych,
- rozwoju metod i narzędzi do zapobiegania i ograniczania ryzyka zawodowego w środowisku pracy związanego z dynamicznym rozwojem technologii i procesów pracy,
- poszerzeniu stanu wiedzy o przyczynach oraz skutkach wypadków przy pracy i chorób związanych z pracą oraz o opłacalności ekonomicznej działań prewencyjnych na poziomie państwa i przedsiębiorstwa,
- kształtowaniu i promocji kultury bezpieczeństwa przez doskonalenie zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy oraz rozwoju nowoczesnego systemu edukacji i informacji społeczeństwa w powiązaniu z całym cyklem życia.

Całkowite koszty Programu w latach 2020-2022 wynoszą 101.500 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2021 r. zaplanowano w kwocie 34.500 tys. zł, z tego w części 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka w kwocie 12.500 tys. zł oraz w części 31 – Praca w kwocie 22.000 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2021 plan
Opracowanie innowacyjnych rozwiązań organizacyjnych i technicznych ukierunkowanych na rozwój zasobów ludzkich oraz nowych wyrobów, technologii, metod i systemów zarządzania, których wykorzystanie przyczyni się do znaczącego ograniczenia liczby osób zatrudnionych w warunkach narażenia na czynniki niebezpieczne, szkodliwe i uciążliwe oraz ograniczenia związanych z nimi wypadków przy pracy, chorób zawodowych i wynikających z tego strat ekonomicznych i społecznych.	Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego	Liczba produktów (rozwiązań prewencji organizacyjnej i technicznej) programu wieloletniego w części B	63
	Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej	Liczba produktów (rozwiązań prewencji organizacyjnej i technicznej) programu wieloletniego w części A	169

W 2021 r. w zakresie służb państwowych planowana jest realizacja zadań w 4 grupach tematycznych: ustalanie normatywów w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy; rozwój metod i narzędzi do zapobiegania i ograniczania ryzyka zawodowego w środowisku pracy; rozwój systemu badań maszyn i innych urządzeń technicznych, narzędzi oraz środków ochrony zbiorowej i indywidualnej, rozwój systemu edukacji, informacji i promocji w zakresie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia.

W zakresie badań naukowych i prac rozwojowych realizowane będą projekty w 4 przedsięwzięciach:

- zachowanie zdolności do pracy,
- nowe i narastające czynniki ryzyka związane z nowymi technologiami i procesami pracy,
- inżynieria materiałowa i zaawansowane technologie na rzecz bezpieczeństwa i higieny pracy,
- kształtowanie kultury bezpieczeństwa.

13. Uniwersytet Warszawski 2016-2025

Program wieloletni „*Uniwersytet Warszawski 2016-2025*”, realizowany będzie w 2021 r. w ramach funkcji **10. Szkolnictwo wyższe i nauka**, zadania 10.1. *Zarządzanie systemem szkolnictwa wyższego i nauki*, podzadania 10.1.2. *Utrzymanie i rozwój infrastruktury szkolnictwa wyższego i nauki*, działania 10.1.2.2. *Rozwój infrastruktury związanej z kształceniem*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 209/2015 Rady Ministrów z dnia 3 listopada 2015 r. z późn. zm.

Nadzór nad realizacją Programu przez Uniwersytet Warszawski sprawuje Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Celem Programu wieloletniego jest ożywienie potencjału nauk humanistycznych i społecznych oraz włączenie ich do innowacyjnych, eksperymentalnych programów, a także wzmocnienie międzynarodowej pozycji Uniwersytetu Warszawskiego oraz zwiększenie roli uczelni w animowaniu przemian społecznych i gospodarczych.

W ramach programu wieloletniego planuje się:

- rozwój transdyscyplinarnych centrów badawczych poprzez poprawę i rozbudowę infrastruktury dla nauk humanistycznych i społecznych,
- wdrożenie zmian wspierających umiędzynarodowienie poprzez m.in. rozbudowę i modernizację domów studenckich,
- rozwój nowoczesnego programu uczenia się przez całe życie, elastycznie odpowiadającego na potrzeby społeczeństwa i gospodarki poprzez adaptację, modernizację i rozbudowę infrastruktury w tym obszarze,
- wsparcie innowacyjności i przedsiębiorczości akademickiej poprzez rozbudowę infrastruktury,
- rozwój innowacji w kształceniu poprzez stworzenie eksperymentalnego centrum,
- podnoszenie jakości życia publicznego poprzez realizację m.in. Programu udostępniania uniwersyteckich zasobów wiedzy i narzędzi badawczych szerokiemu gronu odbiorców.

Całkowite koszty Programu w latach 2016-2027 wynoszą 980.382 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2021 r. zaplanowano w kwocie 134.529 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2021 plan
Rozbudowa infrastruktury Uniwersytetu Warszawskiego	Uniwersytet Warszawski	Wskaźnik przyrostu powierzchni całkowitej budynków w ramach programu wieloletniego (narastająco w m ²)	13.666

W 2021 r. planuje się realizację zadań związanych z:

- rozwojem transdyscyplinarnych centrów badawczych,
- zmianami wspierającymi umiędzynarodowienie,
- eksperymentalnym centrum innowacji w kształceniu,
- programami podnoszącymi jakość życia publicznego,
- realizacją inwestycji dotyczących rozwoju infrastruktury socjalno-bytowej, sportowej i naukowo-dydaktycznej.

14. Ochrona zdrowia zwierząt i zdrowia publicznego

Program wieloletni „*Ochrona zdrowia zwierząt i zdrowia publicznego*” realizowany będzie w 2021 r. w ramach funkcji **21. Polityka rolna i rybacka**, zadania 21.3.W *Ochrona zdrowia i dobrostanu zwierząt oraz zdrowia publicznego*, podzadania 21.3.1.W *Ochrona zdrowia*,

zwalczanie chorób zakaźnych i dobrostan zwierząt, działania 21.3.1.5. Badania w zakresie ochrony zdrowia zwierząt i zdrowia publicznego.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 116/2018 Rady Ministrów z dnia 28 sierpnia 2018 r. z późn. zm.

Nadzór nad realizacją Programu przez Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach, sprawuje Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Celem programu jest realizacja zadań badawczych ujętych w 3 grupach tematycznych:

- kontrola występowania substancji niedozwolonych w żywności pochodzenia zwierzęcego i substancji niepożądanych w paszach,
- ocena występowania chorób odzwierzęcych,
- ocena stanu występowania chorób zakaźnych zwierząt hodowlanych i wolno żyjących oraz poprzez realizację panelu szkoleniowego dla pracowników Inspekcji Weterynaryjnej.

Program stanowi zbiór zadań komplementarnych do działań realizowanych poprzez wdrażane programy zwalczania chorób zwierząt. Uwzględnia aktualną europejską i światową sytuację epizootyczną, rezultaty badań prowadzonych w poprzednich edycjach programu wieloletniego oraz zadania określone przepisami Unii Europejskiej. Zasadniczym celem tych badań jest tworzenie aktualnego profilu występowania zagrożeń dla zdrowia publicznego wynikających z występowania istotnych chorób zakaźnych zwierząt, w tym chorób odzwierzęcych oraz skażeń żywności pochodzenia zwierzęcego i pasz.

Całkowite koszty Programu w latach 2019-2023 wynoszą 69.867 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2021 r. zaplanowano w kwocie 15.106 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2021 plan
Stworzenie aktualnego profilu występowania zagrożeń dla zdrowia publicznego wynikających z występowania istotnych chorób zakaźnych zwierząt, w tym chorób odzwierzęcych oraz skażeń żywności pochodzenia zwierzęcego i pasz	Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach	Planowana liczba przeprowadzonych badań w ramach poszczególnych zadań Programu	46.648

W 2021 r. planuje się realizację 45 zadań m.in. w zakresie:

- oceny zagrożenia wynikającego z obecności dioksyn i związków dioksynopodobnych w żywności i paszach,
- oceny zagrożenia wynikającego z występowania histaminy w tuszach wybranych gatunków ryb i produktach rybnych dostępnych na rynku,
- oceny wyników badań kontrolnych pasz w kierunku obecności i identyfikacji gatunkowej

- przetworzonego białka zwierzęcego i jego markerów,
- oceny występowania zakażeń wirusami grypy (influenzy) ptaków w krajowej populacji drobiu i ptaków dzikich,
 - oceny sytuacji epidemiologicznej w zakresie leptospirozy u świń, koni, bydła i małych przeżuwaczy,
 - oceny występowania seroreagentów dla wirusa pryszczycy w populacji bydła w Polsce oraz różnicowanie zwierząt szczepionych od zakażonych,
 - analizy zużycia środków przeciwdrobnoustrojowych u wybranych gatunków zwierząt gospodarskich w Polsce,
 - panelu szkoleniowego – przeszkolenie 1 395 pracowników Inspekcji Weterynaryjnej w obszarze bezpieczeństwa żywności pochodzenia zwierzęcego i pasz, zwalczania chorób zakaźnych zwierząt oraz obowiązujących w tym zakresie przepisów krajowych i unijnych.

15. Program Rozpoznania Geologicznego Oceanów – PRoGeO

Program wieloletni „*Program Rozpoznania Geologicznego Oceanów – PRoGeO*” na lata 2017 – 2033 realizowany będzie w 2021 r. w ramach funkcji **12. Środowisko**, zadania 12.4.W *Gospodarka zasobami i strukturami geologicznymi*, podzadania 12.4.1.W *Gospodarcze wykorzystanie zasobów i struktur geologicznych oraz badania geologiczne*, działania 12.4.1.3.W *Badania geologiczne*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 113/2017 Rady Ministrów z dnia 25 lipca 2017 r. z późn. zm.

Wykonawcą Programu jest Minister Środowiska działający przy pomocy Głównego Geologa Kraju.

Celem Programu jest poprawa bezpieczeństwa surowcowego i energetycznego Polski, dzięki zwiększeniu bazy zasobowej złóż kopalin, poprzez badanie dna oceanicznego, będącego w jurysdykcji Międzynarodowej Organizacji Dna Morskiego (MODM), szczególnie metali strategicznych oraz pierwiastków ziem rzadkich. Odbywa się to na podstawie Umowy w sprawie eksploracji siarczków polimetalicznych między MŚ a MODM. Pierwszy etap prac, zaplanowany na lata 2018-2022, obejmuje wykonanie dwóch rejsów naukowo-badawczych na Oceanie Atlantyckim. W ramach badania zostaną zebrane dane środowiskowe i oceanograficzne oraz zlokalizowane złoża siarczków polimetalicznych.

Całkowite koszty Programu w latach 2017-2033 wynoszą 530.583 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2021 r. zaplanowano w kwocie 40 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2021 plan
Zwiększenie bezpieczeństwa surowcowego i energetycznego kraju poprzez podjęcie działań zmierzających do zwiększenia bazy zasobowej złóż kopalin, a docelowo eksploatacji dna oceanicznego.	Ministerstwo Środowiska, Główny Geolog Kraju	Liczba planów pracy na eksplorację zasobów dna oceanicznego, zatwierdzonych przez MODM w formie kontraktów	1

W 2021 r. w ramach realizacji programu planuje się w szczególności kontynuację prac badawczo-rozwojowych w zakresie technologii wydobywczej, przerobu metalurgicznego oraz badań oceanograficznych i środowiskowych oraz współpracy międzynarodowej (udział w sesji Międzynarodowej Organizacji Dna Morskiego).

16. Program zapobieżenia negatywnym skutkom deficytu pilotów w Śmigłowcowej Służbie Ratownictwa Medycznego (HEMS) oraz modernizacji samolotowego zespołu transportowego w Lotniczym Pogotowiu Ratunkowym w Warszawie

Program wieloletni „*Program zapobieżenia negatywnym skutkom deficytu pilotów w Śmigłowcowej Służbie Ratownictwa Medycznego (HEMS) oraz modernizacji samolotowego zespołu transportowego w Lotniczym Pogotowiu Ratunkowym w Warszawie*” na lata 2018 – 2023 realizowany będzie w 2021 r. w ramach funkcji 20. **Zdrowie**, w zadaniu 20.2.W *Ratownictwo medyczne*, podzadaniu 20.2.1.W o tej samej nazwie, działaniu 20.2.1.1. *Działalność lotniczych zespołów ratownictwa medycznego*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 12/2018 Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 2018 r. z późn. zm.

Nadzór nad realizacją programu sprawuje Minister Zdrowia.

Celem Programu jest poprawa dostępności do świadczeń opieki zdrowotnej realizowanych przez lotnicze zespoły ratownictwa medycznego oraz przez samolotowy zespół transportowy, zapobieżenie negatywnym skutkom niedoboru kadrowego pilotów w Śmigłowcowej Służbie Ratownictwa Medycznego oraz modernizacja samolotowego zespołu transportowego.

W ramach realizacji Programu zaplanowano: zakup nowych śmigłowców i samolotów szkoleniowych, wykorzystanie zakupionego sprzętu w okresie trwania Programu do przygotowania 32 pilotów śmigłowcowych do zatrudnienia na stanowisku dowódcy śmigłowca w operacjach HEMS, wymianę floty, wyposażenie nowych samolotów

w kabiny medyczne odpowiadające obecnym wymogom, zakup wyposażenia medycznego, umożliwiającego utrzymanie ciągłej, 24-godzinnej gotowości operacyjnej oraz minimalizację ograniczeń medycznych, budowę bazy HEMS.

Całkowite koszty Programu w latach 2018-2023 wynoszą 160.629 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2021 r. zaplanowano w kwocie 39.628 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2021 plan
Poprawa dostępności do świadczeń opieki zdrowotnej udzielanych przez lotnicze zespoły ratownictwa medycznego oraz samolotowy zespół transportowy przez zapobieżenie negatywnym skutkom deficytu pilotów w Śmigłowniczej Służbie Ratownictwa Medycznego oraz modernizacja samolotowego zespołu transportowego	Lotnicze Pogotowie Ratunkowe w Warszawie	1) Liczba wyszkolonych pilotów(w os.)	1) 20
		2) Skuteczność zakupu samolotów (w %)	2) 100
		3) Skuteczność budowy bazy HEMS wraz z lotniskiem w Kokotowie (w %)	3) 100

W 2021 r. przewiduje się:

- kontynuację realizacji Umowy na zakup dwóch samolotów transportowych,
- szkolenie pilotów,
- ukończenie bazy HEMS w nowej lokalizacji w Kokotowie.

17. Programy wsparcia finansowego inwestycji w infrastrukturę w ochronie zdrowia

W ramach funkcji **20. Zdrowie**, zadania 20.4.W *Rozwój infrastruktury systemu ochrony zdrowia*, podzadania 20.4.1.W o tej samej nazwie, działania 20.4.1.1.W *Inwestycje budowlane w obiektach związanych z ochroną zdrowia z wyłączeniem programów polityki zdrowotnej* w 2021 r. realizowanych będzie jedenaście programów wieloletnich wsparcia finansowego inwestycji w infrastrukturę w ochronie zdrowia.

Program wsparcia finansowego inwestycji w infrastrukturę w ochronie zdrowia składa się z następujących programów:

- 1) „*Budowa Centrum Medycyny Nieinwazyjnej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego*”, który został ustanowiony uchwałą Nr 66/2015 Rady Ministrów z dnia 12 maja 2015 r. z późn. zm.,
- 2) „*Przebudowa Uniwersyteckiego Szpitala Dziecięcego w Krakowie*”, który został ustanowiony uchwałą Nr 72/2011 Rady Ministrów z dnia 24 maja 2011 r. z późn. zm.,

- 3) „Przebudowa i rozbudowa Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego Nr 1 Uniwersytetu Medycznego w Lublinie”, który został uchwalony uchwałą Nr 197/2015 Rady Ministrów z dnia 3 listopada 2015 r. z późn. zm.,
- 4) „Drugi etap budowy Centrum Kliniczno-Dydaktycznego Uniwersytetu Medycznego w Łodzi wraz z Akademickim Ośrodkiem Onkologicznym”, który został ustanowiony uchwałą Nr 202/2017 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2017 r. z późn. zm.,
- 5) „Wieloletni program medyczny - rozbudowa i modernizacja Szpitala Uniwersyteckiego Nr 2 im. dr Jana Bizuela w Bydgoszczy”, który został ustanowiony uchwałą Nr 203/2017 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2017 r. z późn. zm.,
- 6) „Powstanie Śląskiego Ośrodka Kliniczno – Naukowego Zapobiegania i Leczenia Chorób Środowiskowych, Cywilizacyjnych i Wieku Podeszłego im. prof. Zbigniewa Religi”, który został ustanowiony uchwałą Nr 85/2018 Rady Ministrów z dnia 14 czerwca 2018 r. z późn. zm.,
- 7) „Wieloletni program inwestycji w zakresie rewitalizacji i rozbudowy Centrum Onkologii - Instytut im. Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie – etap I”, który został ustanowiony uchwałą Rady Ministrów nr 95/2019 z dnia 10 września 2019 r.,
- 8) „Centralny Zintegrowany Szpital Kliniczny – centrum medycyny interwencyjnej (etap I CZSK)”, który został ustanowiony uchwałą Nr 1/2020 Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 2020 r.,
- 9) „Wieloletni Plan Inwestycyjny – budowa, przebudowa, modernizacja infrastruktury Narodowego Instytutu Kardiologii Stefana Kardynała Wyszyńskiego – Państwowego Instytutu Badawczego w celu zwiększenia dostępności i jakości wysokospecjalistycznych świadczeń zdrowotnych dla pacjentów z chorobami układu sercowo-naczyniowego”, który został ustanowiony uchwałą Nr 49/2020 Rady Ministrów z dnia 24 kwietnia 2020 r.,
- 10) „Budowa Nowego Szpitala Onkologicznego we Wrocławiu”, który został ustanowiony uchwałą Nr 91/2020 Rady Ministrów z dnia 3 lipca 2020 r.,
- 11) „Rozbudowa wraz z modernizacją Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie i Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego Nr 1 w Szczecinie w zakresie kliniczno-dydaktycznym i medycznych wdrożeń innowacyjnych”, który został ustanowiony uchwałą Nr 58/2019 Rady Ministrów z dnia 18 czerwca 2019 r.

„Rozbudowa wraz z modernizacją Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie i Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego Nr 1 w Szczecinie w zakresie kliniczno-dydaktycznym i medycznych wdrożeń innowacyjnych” będzie realizowana także w ramach funkcji **10. Szkolnictwo wyższe i nauka**, zadania 10.1. Zarządzanie systemem szkolnictwa wyższego i nauki, podzadania 10.1.2. Utrzymanie i rozwój infrastruktury szkolnictwa wyższego i nauki, działania 10.1.2.2. Rozwój infrastruktury związanej z kształceniem.

Nadzór nad realizacją programów wymienionych w pkt 1-9 i 11 sprawuje Minister Zdrowia, natomiast nadzór nad realizacją programu wymienionego w pkt 10 sprawuje Wojewoda Dolnośląski.

Celem wszystkich Programów jest racjonalny rozwój i modernizacja infrastruktury ochrony zdrowia, w tym przede wszystkim dostosowanie obiektów do obowiązujących standardów i przewidywanych potrzeb zdrowotnych. Programy obejmują przedsięwzięcia związane z budową, przebudową i rozbudową obiektów szpitalnych, których realizacja przyczyni się do poprawy dostępności do specjalistycznych i wysokospecjalistycznych świadczeń zdrowotnych, podniesienia jakości udzielanych świadczeń, dostosowania obiektów do obsługi osób niepełnosprawnych.

Łączne całkowite koszty realizacji jedenastu Programów wynoszą 5.236.741 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2021 r. zaplanowano w kwocie 591.117 tys. zł.

Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2021 plan	
Ministerstwo Zdrowia – pkt.1-10		1) 100	
		2) 100	
		3) 88	
		4) 38	
		5) 64	
	Udział zrealizowanego zakresu rzeczowego (w %)	6) 87	
		7) 5	
		8) 20	
		9) 9	
	Wojewoda Dolnośląski – pkt. 11		10) 4
			11) 5

W 2021 r. planowana jest kontynuacja prac w zakresie poszczególnych inwestycji, których efektem będzie postęp realizacji zakresu rzeczowego zgodnie z założeniami uwidocznionymi w powyższej tabeli.

18. Narodowa Strategia Onkologiczna na lata 2020-2030

Program wieloletni „Narodowa Strategia Onkologiczna” na lata 2020-2030 realizowany będzie w 2021 r. w ramach funkcji **20. Zdrowie**, w zadaniu 20.4.W *Rozwój infrastruktury systemu ochrony zdrowia*, podzadaniu 20.4.1.W o tej samej nazwie, działaniu 20.4.1.3. *Inwestycje budowlane oraz wymiana i modernizacja sprzętu w zakresie programów polityki zdrowotnej* oraz w zadaniu 20.5.W *Profilaktyka, edukacja i promocja zdrowia oraz nadzór sanitarno-epidemiologiczny*, podzadaniu 20.5.1.W *Profilaktyka zdrowotna i promocja zdrowego trybu życia*, w działaniu 20.5.1.4. *Profilaktyka, edukacja i promocja*

zdrowia w ramach programów polityki zdrowotnej.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 10/2020 Rady Ministrów z dnia 4 lutego 2020 r.⁹

Nadzór nad realizacją programu sprawuje wykonawca Programu – Minister Zdrowia.

Program obejmuje szereg działań w ramach 5 priorytetów Programu, tj.:

- 1) promocję zdrowia i profilaktykę nowotworów – główne działania to promowanie aktywnego trybu życia, zdrowego odżywiania, działań na rzecz ograniczenia palenia tytoniu, ograniczenia spożywania alkoholu, profilaktyki nowotworów złośliwych skóry (w szczególności czerniaka złośliwego), na rzecz zwiększenia zgłaszalności na badania przesiewowe oraz działania promujące karmienie piersią,
- 2) profilaktykę wtórną, diagnostykę oraz wykrywanie nowotworów – główne działania to badania przesiewowe w kierunku wykrywania: raka jelita grubego, raka piersi, raka szyjki macicy, opieka nad rodzinami wysokiego, dziedzicznie uwarunkowanego ryzyka zachorowania na nowotwory złośliwe oraz badania w kierunku wczesnego wykrywania raka płuca. Dokonywany będzie zarówno zakup, jak i wymiana sprzętu diagnostycznego do wczesnego wykrywania nowotworów,
- 3) wsparcie procesu leczenia nowotworów – główne działania to zakup i wymiana sprzętu do leczenia nowotworów, zakup endoprotez onkologicznych dla dzieci oraz zintegrowana opieka nad pacjentami onkologicznymi i ich bliskimi,
- 4) edukację onkologiczną – prowadzone będą działania mające na celu poprawę stanu wiedzy i umiejętności personelu medycznego oraz przedstawicieli innych zawodów medycznych w dziedzinach mających zastosowanie w ochronie zdrowia – z zakresu diagnostyki onkologicznej (ze szczególnym uwzględnieniem programów przesiewowych i postępowania terapeutycznego),
- 5) wspomaganie systemu rejestracji nowotworów – prowadzone będą działania na rzecz poprawy funkcjonowania obecnego systemu gromadzenia danych o chorobach nowotworowych w Polsce oraz jakości publikowanych danych.

Realizacja zadań inwestycyjnych przewidziana jest w ramach priorytetów profilaktyka wtórna, diagnostyka oraz wykrywanie nowotworów oraz wsparcie procesu leczenia nowotworów.

Całkowite koszty Programu w latach 2020-2030 wynoszą 5.100.000 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2021 r. zaplanowano w kwocie 450.000 tys. zł.

⁹ Uchwała nr 11 Rady Ministrów z dnia 4 lutego 2020 r. uchyliła uchwałę w sprawie ustanowienia programu wieloletniego na lata 2016-2024 pod nazwą "Narodowy Program Zwalczania Chorób Nowotworowych".

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2021 plan
Wzrost odsetka osób przeżywających 5 lat od zakończenia terapii onkologicznej.	Ministerstwo Zdrowia	Liczba świadczeniobiorców objętych koordynowaną opieką onkologiczną (w os.)	6000

W **2021 r.** przewiduje się między innymi wykonywanie badań przesiewowych w kierunku wykrycia nowotworu, których celem jest zwiększenie skuteczności leczenia i prawdopodobieństwa przeżycia, dzięki wczesnemu rozpoczęciu terapii.

19. Rządowy Program Rezerw Strategicznych na lata 2017-2021

Wieloletni „Rządowy Program Rezerw Strategicznych na lata 2017-2021” realizowany będzie w 2021 r. w ramach funkcji **6. Polityka gospodarcza kraju**, zadania 6.2. *W Bezpieczeństwo gospodarcze państwa i gospodarka złożami kopalin*, podzadania 6.2.2. *Rezerwy strategiczne oraz zapasy agencyjne ropy naftowej i paliw*, działania 6.2.2.1. *Rezerwy strategiczne*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 160/2017 Rady Ministrów z dnia 10 października 2017 r.

Koordinację i nadzór nad realizacją Programu sprawuje Minister Klimatu.

Celem realizacji Programu wieloletniego jest:

- 1) zakup asortymentu w celu utworzenia rezerw strategicznych,
- 2) przechowywanie rezerw strategicznych, w tym ich magazynowanie, wymiana, zamiana i konserwacja,
- 3) poddanie odzyskowi lub unieszkodliwieniu zlikwidowanych rezerw strategicznych,
- 4) dofinansowanie inwestycji Agencji Rezerw Materiałowych związanych z budową lub modernizacją infrastruktury technicznej utrzymywania rezerw strategicznych.

Całkowite koszty Programu w latach 2017-2021 wynoszą 1.551.702 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2021 r. zaplanowano w kwocie 273.693 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2021 plan
Określenie asortymentu i ilości rezerw strategicznych, które mają być tworzone i utrzymywane (lub likwidowane) w poszczególnych latach jego obowiązywania	Ministerstwo Klimatu	Procent realizacji wielkości bazowej rezerw, określonej przez organ tworzący (w %)	nie mniej niż 80

W ramach Programu w **2021 r.** planuje się osiągnąć stany docelowe rezerw w określonych

grupach asortymentowych, których osiągnięcie nie nastąpiło w latach poprzednich, z uwzględnieniem odchyłeń wynikających z możliwości finansowych państwa oraz sytuacji popytowo-podażowej.

20. Program polskiej energetyki jądrowej

Wieloletni „Program polskiej energetyki jądrowej” na lata 2014-2030 realizowany będzie w 2021 r. w ramach funkcji **6. Polityka gospodarcza kraju**, zadania 6.2. *W Bezpieczeństwo gospodarcze państwa i gospodarka złożami kopalin*, podzadania 6.2.1. *W Rynki paliw i energii*, działania 6.2.1.6. *Działalność w zakresie rozwoju energetyki jądrowej*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 15/2014 Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 2014 r.

Program realizowany jest przez Ministra Klimatu i Państwową Agencję Atomistyki.

Głównym celem Programu jest realizacja zadań związanych z:

- uchwaleniem ram prawnych dla budowy i funkcjonowania energetyki jądrowej w Polsce,
- wdrożeniem aktów prawnych niezbędnych dla budowy i funkcjonowania energetyki jądrowej i związanej z tym infrastruktury oraz zapewnienia najwyższego poziomu bezpieczeństwa jądrowego,
- przeprowadzaniem postępowań dotyczących odpadów promieniotwórczych,
- znalezieniem nowej lokalizacji oraz budową nowego składowiska odpadów promieniotwórczych, przygotowanie i wprowadzenie racjonalnej oraz społecznie akceptowalnej gospodarki odpadami promieniotwórczymi i wypalonym paliwem jądrowym,
- kształceniem i szkoleniem kadr dla instytucji i przedsiębiorstw związanych z energetyką jądrową - przygotowanie kadr dla polskiej energetyki jądrowej, na potrzeby przygotowania i rozwoju infrastruktury oraz eksploatacji energetyki jądrowej,
- działaniami informacyjno-edukacyjnymi,
- przedstawieniem społeczeństwu wiarygodnej i rzetelnej informacji na temat energetyki jądrowej, działania edukacyjne, podniesienie wiedzy w społeczeństwie,
- utworzeniem odpowiedniego zaplecza naukowo-badawczego pracującego na potrzeby energetyki jądrowej,
- udziałem polskiego przemysłu w Programie Polskiej Energetyki Jądrowej – zapewnieniem jak największego udziału polskiego przemysłu w dostawach urządzeń i realizacji usług dla energetyki jądrowej.

Całkowite koszty Programu w latach 2014-2030 wynoszą 265.043 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2021 r. zaplanowano w kwocie 2.463 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2021 plan
Wdrożenie w Polsce energetyki jądrowej, co przyczyni się do zapewnienia dostaw odpowiedniej ilości energii elektrycznej po akceptowalnych dla gospodarki i społeczeństwa cenach, przy równoczesnym zachowaniu wymagań ochrony środowiska	Ministerstwo Klimatu, Państwowa Agencja Atomistyki	Poziom akceptacji społecznej dla rozwoju energetyki jądrowej w Polsce (w %)	51

W 2021 r. w ramach realizacji Programu zaplanowano m.in. następujące działania:

- 1) znalezienie potencjalnej lokalizacji nowego składowiska odpadów promieniotwórczych nisko i średnio aktywnych,
- 2) publikacje, materiały informacyjne oraz pikniki naukowe,
- 3) organizacja „szkoły” energetyki jądrowej oraz edukacyjnego forum energetyki jądrowej, szkolenia dla nauczycieli i warsztaty dla uczniów szkół ponadpodstawowych,
- 4) materiały informacyjne dla przedsiębiorców, organizacja szkoleń, konferencji, seminariów branżowych, publikacje specjalistycznych opracowań oraz rozpowszechnianie wiedzy technicznej w prasie branżowej,
- 5) analizy na potrzeby aktualizacji PPEJ.

21. Wieloletni program rządowy „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023

*Wieloletni program rządowy „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 realizowany będzie w 2021 r. w ramach funkcji **3. Edukacja, wychowanie i opieka**, zadania 3.1.W Oświata i wychowanie, podzadania 3.1.7.W Wspieranie działalności edukacyjno-wychowawczej, działania 3.1.7.6.W Realizacja działań edukacyjnych, w tym wychowawczych, opiekuńczych, terapeutycznych i resocjalizacyjnych wobec dzieci i młodzieży zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym oraz funkcji*

13. Zabezpieczenie społeczne i wspieranie rodziny, zadania 13.1.W Pomoc i integracja społeczna, podzadania 13.1.2.W Wspieranie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, działania 13.1.2.6.W Pomoc państwa w zakresie dożywiania oraz pomoc żywnościowa dla najuboższych.

Program został przyjęty uchwałą nr 140/2018 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r.

Wykonawcami Programu są Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz Minister Edukacji Narodowej, którzy monitorują realizację Programu za pośrednictwem Wojewodów.

Celem Programu jest wsparcie finansowe gmin w udzieleniu pomocy w formie posiłku,

świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Istotnym elementem Programu jest zapewnienie dzieciom i młodzieży w wieku szkolnym zjedzenia gorącego posiłku przygotowanego w stołówce szkolnej. Ze środków przekazywanych gminom w ramach Programu dofinansowane zostaną zarówno posiłki wydawane na stołówkach, ale również te dowożone osobom dorosłym, w tym osobom niewychodzącym z domu (np. ze względu na podeszły wiek czy niepełnosprawność), niebędącym w stanie przygotować sobie codziennie gorącego posiłku.

Całkowite koszty Programu w latach 2019-2023 wynoszą 3.886.941 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2021 r. zaplanowano w kwocie 550.000 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2021 plan
Wzmocnienie opiekuńczej funkcji szkoły podstawowej poprzez tworzenie warunków umożliwiających spożywanie przez uczniów posiłku w trakcie pobytu w szkole	Ministerstwo Edukacji Narodowej, Wojewodowie	Liczba szkół publicznych, która została objęta programem (w tys.)	0,5
Zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Wojewodowie	Liczba osób objętych programem (w mln)	1

W 2021 r. w ramach Programu zaplanowano ocenę wniosków, podzielenie środków budżetu państwa zaplanowanych na rok budżetowy 2021 i wsparcie finansowe gmin.

22. Modernizacja Krajowej Administracji Skarbowej w latach 2020–2022

Program wieloletni „*Modernizacja Krajowej Administracji Skarbowej w latach 2020–2022*” realizowany będzie w 2021 r. w ramach funkcji **4. Zarządzanie finansami państwa i mieniem państwowym**, zadania 4.1. *W Realizacja należności budżetu państwa*, podzadania: 4.1.1. *W Pobór podatków, ceł i niepodatkowych należności budżetu państwa*, 4.1.2. *Kontrola celno-skarbowa oraz kontrola podatkowa*, 4.1.3. *Zwalczanie przestępczości ekonomicznej* oraz funkcji **11. Bezpieczeństwo zewnętrzne i nienaruszalność granic**

zadania 11.4.W *Gotowość struktur administracyjno-gospodarczych kraju do obrony państwa*, podzadania: 11.4.2.W *Pozamilitarne przygotowania obronne*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 44/2019 Rady Ministrów z dnia 28 maja 2019 r.

Podmiotem odpowiedzialnym za realizację Programu jest Krajowa Administracja Skarbowa.

Podstawowym celem Programu wieloletniego „*Modernizacja Krajowej Administracji Skarbowej w latach 2021-2022*” jest zapewnienie stabilnego finansowania, w perspektywie średniookresowej, służącego efektywnej realizacji zadań oraz rozwojowi Krajowej Administracji Skarbowej, zgodnie z założeniami Strategii na rzecz odpowiedzialnego rozwoju do roku 2021 (z perspektywą do roku 2030) stanowiącej kluczowy dokument w obszarze średnio i długofalowej polityki gospodarczej. W Strategii na rzecz odpowiedzialnego rozwoju – w ramach realizacji celu III „Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi...” – przewidziano „Uszczelnienie systemu poboru podatków”, w tym m.in. utworzenie KAS jako jednolitej i wyspecjalizowanej administracji rządowej wykonującej zadania z zakresu realizacji dochodów z tytułu podatków, należności celnych, ochrony interesów Skarbu Państwa oraz ochrony obszaru celnego Unii Europejskiej, a także zapewniającej obsługę i wsparcie w prawidłowym wykonywaniu obowiązków podatkowych i celnych.

Całkowite koszty Programu w latach 2020-2022 wynoszą 1.900.000 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2021 r. zaplanowano w kwocie 374.271 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2021 plan
Rozwój Krajowej Administracji Skarbowej zgodnie z założeniami strategii państwa, wykonującej zadania z zakresu realizacji dochodów z tytułu podatków, należności celnych, ochrony interesów Skarbu Państwa oraz ochrony obszaru celnego Unii Europejskiej a także zapewniającej obsługę i wsparcie w prawidłowym wykonywaniu obowiązków podatkowych i celnych	Krajowa Administracja Skarbowa	Wskaźnik wzrostu wpływów z dodatkowych ustaleń (wydanych decyzji, wyników kontroli, korekt złożonych w trakcie postępowań prowadzonych przez organy KAS, wymierzonych przez organy KAS grzywien, kar, opłat itp.) podatków, należności celnych, niepodatkowych należności budżetowych z odsetkami za zwłokę w zapłacie (w tym zmniejszenia: nadpłat i zwrotów podatków) (w%)	4

W 2021 r. w ramach Programu Modernizacji KAS zakłada się: zakup nowoczesnego sprzętu do kontroli celno-skarbowej, zwiększenie bazy sprzętowej, transportowej oraz składników

indywidualnego wyposażenia pracowników i funkcjonariuszy, zapewnienie właściwych standardów powierzchni biurowej dla każdego zatrudnionego, z uwzględnieniem dostępu do sieci i urządzeń komputerowych, zrealizowanie zadania inwestycyjnego dla zapasowego ośrodka obliczeniowego, modernizację i rozbudowę sieci lokalnych LAN w co najmniej 100 obiektach jednostek organizacyjnych KAS.

23. Oświęcimski strategiczny program rządowy – Etap VI 2021-2025

Wieloletni Program „*Oświęcimski strategiczny program rządowy – Etap VI 2021-2025*” realizowany będzie w 2021 r. w ramach funkcji **9. Kultura i dziedzictwo narodowe**, zadania 9.1.W *Ochrona i popularyzacja dziedzictwa i tożsamości narodowej w kraju i za granicą*, podzadania 9.1.1.W *Ochrona materialnego dziedzictwa kulturowego i miejsc pamięci narodowej w kraju i za granicą*, działania 9.1.1.7.W *Opieka nad miejscami pamięci narodowej oraz grobami i cmentarzami wojennymi*.

Program został przyjęty uchwałą nr 101/2020 Rady Ministrów z dnia 10 lipca 2020 r..

Wykonanie zadań przez Wojewodę Małopolskiego w ramach Programu koordynuje Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji. Podmiotami bezpośrednio realizującymi Program są: Województwo Małopolskie, Powiat Oświęcimski, Gmina Miejska Oświęcim, Gmina Oświęcim, Gmina Brzeszcze, Gmina Chelmek oraz Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. rotmistrza Witolda Pileckiego w Oświęcimiu.

Priorytety programu wieloletniego zakładają: uporządkowanie i zagospodarowanie terenów wokół Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau, poprawę dostępności komunikacyjnej Oświęcimia, rozwój działalności edukacyjnej, poprawę atrakcyjności turystycznej miasta oraz poprawę dostępności i zagospodarowanie otoczenia obiektów byłych podobozów KL Auschwitz-Birkenau. Oczekiwanym efektem realizacji programu jest stworzenie właściwych warunków dla lepszego udostępnienia zwiedzającym największego w Europie i na świecie miejsca pamięci masowej zagłady, wpisanego na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO.

Całkowite koszty Programu w latach 2021 – 2025 wynoszą 92.013 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2021 r. zaplanowano w kwocie 12.896 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2021 plan
Zapewnienie pokoju społecznego wokół byłego niemieckiego nazistowskiego obozu koncentracyjnego Auschwitz-Birkenau dla tworzenia warunków godnego upamiętnienia największego w Europie i świecie miejsca pamięci masowej zagłady, wpisanego na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	Liczba wykonanych zadań Programu do końca roku (w szt. narastająco)	3

W 2021 r. w ramach Programu zaplanowano m.in. realizację 9 przedsięwzięć, w tym ukończenie 3 zadań programowych:

- 1) przebudowy drogi powiatowej nr 1877K ul. Greglów w Babicach (poprawa estetyki terenów w otoczeniu Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau, zwiększenie przepustowości i funkcjonalności układu komunikacyjnego, umożliwienie bezpośredniego dojazdu z drogi krajowej 44 do Bramy Śmierci byłego KL Birkenau),
- 2) zagospodarowania terenu zielonego pomiędzy ulicami: Więźniów Oświęcimia i Obozową (rozbudowa Parku Zasole, poprawa estetyki terenu zielonego położonego u zbiegu ulic stanowiących bezpośredni dojazd do Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau),
- 3) przebudowy drogi powiatowej nr 1888K ul. Wyspiańskiego, ul. Sobieskiego i ul. Śniadeckiego w Oświęcimiu (zwiększenie dostępności wszystkich rejonów miasta dla mieszkańców i przyjezdnych, uporządkowanie parkowania pojazdów, poprawa estetyki części miasta).

24. Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023 (z perspektywą do 2025 r.)

Wieloletni „Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023 (z perspektywą do 2025 r.)” realizowany będzie w 2021 r. jednocześnie w ramach funkcji **17. Kształtowanie rozwoju regionalnego kraju** oraz funkcji **19. Transport i infrastruktura transportowa**, w zadaniach: 1) zadanie 17.2.W *Koordinacja, zarządzanie i wdrażanie realizacji programów operacyjnych polityki spójności oraz pozostałych programów finansowanych z udziałem niepodlegających zwrotowi środków pomocowych*, podzadanie 17.2.1.W *Koordinacja realizacji, zarządzanie i wdrażanie programów realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu UE*; 2) zadanie 19.1.W *Transport drogowy i infrastruktura drogowa*, podzadanie 19.1.3. *Zarządzanie siecią dróg krajowych*, a także w podzadaniu 19.1.4.W *Budowa, przebudowa, utrzymanie i remonty sieci dróg publicznych*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 156/2015 Rady Ministrów z dnia 8 września 2015 r. z późn. zm.

Nadzór nad realizacją Programu przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad sprawuje Minister Infrastruktury.

Celem realizacji Programu jest budowa spójnego i nowoczesnego systemu dróg krajowych, zapewniającego efektywne funkcjonowanie drogowego transportu osobowego i towarowego. Rozbudowa sieci połączeń przyczyni się także do znacznej poprawy gęstości i przepustowości głównych arterii komunikacyjnych kraju, co powinno wpłynąć na gospodarczy rozwój regionów i całego kraju. Zakłada się, że poprzez realizację inwestycji ujętych w Programie wieloletnim osiągnie się: zwiększenie gęstości dróg ekspresowych z 3,9 km/1.000 km² do 12 km/1.000 km² oraz zwiększenie gęstości autostrad i dróg ekspresowych z 8,7 km/1.000 km² do 17,5 km/1.000 km².

Całkowity koszt realizacji zadań w ramach Programu w latach 2014-2023 wynosi 225.187.107 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2021 r. zaplanowano w kwocie 4.837.276 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2021 plan
Poprawa dostępności komunikacyjnej Polski i połączenie z głównymi korytarzami transportowymi	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad	Stopień realizacji docelowej sieci dróg szybkiego ruchu (w %)	59,7

W ujęciu zadaniowej prezentacji programów wieloletnich Generalny Dyrektor Dróg Krajowych jako wykonawca programu wieloletniego wykonuje działania wskazane w uchwale Rady Ministrów Nr 105/2017 z dnia 12 lipca 2017 roku z późn. zm., a w szczególności ogłasza i prowadzi postępowania przetargowe oraz nadzoruje przebieg procesu inwestycyjnego dla zadań wskazanych do realizacji przez ministra właściwego ds. transportu. Działania planowane do realizacji **w 2021 roku** przez GDDKiA wynikają z zaawansowania procesu przygotowania i realizacji poszczególnych projektów.

25. Krajowy Program Kolejowy do 2023 roku

Program wieloletni *"Krajowy Program Kolejowy do 2023 roku"* (KPK) realizowany będzie w 2021 r. w ramach w funkcji **19. Transport i infrastruktura transportowa**, zadania 19.2. *Transport kolejowy i infrastruktura kolejowa*, podzadania 19.2.4. *Rozwój infrastruktury kolejowej*, działania: 19.2.4.2. *Budowa, modernizacja i rewitalizacja linii kolejowych*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 162/2015 Rady Ministrów z dnia 15 września 2015 r. z późn. zm.

Nadzór nad realizacją Programu przez spółkę PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. sprawuje Minister Infrastruktury.

KPK jest dokumentem określającym zadania inwestycyjne w zakresie rozwoju infrastruktury kolejowej zarządzanej przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. wraz ze wskazaniem źródeł ich finansowania – przewiduje inwestycje w zakresie modernizacji, rewitalizacji oraz budowy infrastruktury kolejowej. KPK stanowi kontynuację programu wieloletniego pod nazwą Wieloletni Program Inwestycji Kolejowych do roku 2015, z perspektywą do roku 2020.

Całkowite koszty realizacji zadań Programu w latach 2014-2023 wynoszą 75.452.163 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2021 r. zaplanowano w kwocie 1.847.836 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2021 plan
Zwiększenie długości przebudowanych linii kolejowych	PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.	Długość przebudowanych linii kolejowych (w km toru)	926,4

W ramach Programu KPK w 2021 r. przewiduje się inwestycje w zakresie modernizacji, rewitalizacji i budowy infrastruktury kolejowej. W ramach KPK realizowane będą projekty liniowe i tzw. multilokalizacyjne (np. przebudowa przejazdów kolejowych, obiektów inżynierskich, zabudowa Europejskiego Systemu Zarządzania Ruchem Kolejowym, zasilanie trakcyjne).

26. Pomoc w zakresie finansowania kosztów zarządzania infrastrukturą kolejową, w tym jej utrzymania i remontów do 2023 roku

Wieloletni Program „Pomoc w zakresie finansowania kosztów zarządzania infrastrukturą kolejową, w tym jej utrzymania i remontów do 2023 roku” realizowany będzie w 2021 r. w ramach funkcji **19. Transport i infrastruktura transportowa**, zadania 19.2. *Transport kolejowy i infrastruktura kolejowa*, podzadania 19.2.3. *Efektywne wykorzystanie infrastruktury kolejowej*, działań: 19.2.3.1. *Utrzymanie i remonty infrastruktury kolejowej (z wyłączeniem linii o znaczeniu obronnym)*, 19.2.3.2. *Zapewnienie prawidłowego funkcjonowania infrastruktury kolejowej*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 7/2018 Rady Ministrów z dnia 16 stycznia 2018 r.

Koordinację i nadzór nad realizacją Programu sprawuje Minister Infrastruktury.

Celem realizacji Programu wieloletniego jest poprawa stanu infrastruktury kolejowej w zakresie jej charakterystyk wpływających na istotne z punktu widzenia użytkowników

(przewoźników) parametry, przede wszystkim czas przejazdu i dopuszczalne naciski osi taboru oraz uwarunkowania eksploatacyjne m.in. w zakresie przepustowości. Program określa ramy finansowe oraz warunki realizacji zamierzeń państwa dotyczące infrastruktury kolejowej w zakresie zarządzania nią, w tym działalności utrzymaniowo-remontowej, przewidywane do wykonania do końca 2023 roku. Program obejmuje zagwarantowanie wieloletniego finansowania ze środków budżetowych infrastruktury kolejowej w zakresie kosztów zarządzania nią ponoszonych przez zarządców infrastruktury, którzy udostępniają infrastrukturę kolejową, kalkulują oraz pobierają opłaty za korzystanie z niej w sposób zgodny z przepisami ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (tj. po tzw. koszcie bezpośrednim).

Proces utrzymania infrastruktury prowadzony jest przez zarządców na całej zarządzanej sieci kolejowej w sposób nieprzerwany. Jego realizacja ma na celu zapewnienie odpowiedniego stanu infrastruktury, w oparciu o ustalone normy i rygory i obejmuje obsługę techniczną, diagnostykę, naprawy, konserwację. Ważnym kierunkiem działań w tym obszarze jest dążenie do utrzymywania infrastruktury w stanie niepogorszonym oraz poprawy stanu w lokalizacjach ważnych dla przewoźników z punktu widzenia prowadzenia przez nich działalności przewozowej oraz dla korzystających z infrastruktury kolejowej obywateli – w lokalizacjach niespełniających ich oczekiwań odnośnie do funkcji użytkowych.

Całkowite koszty Programu w latach 2019-2023 wynoszą 23.833.300 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2021 r. zaplanowano w kwocie 0 zł, wydatki zarządców w kwocie 604.600 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2021 plan
Zwiększenie dostępności i poprawa jakości transportu kolejowego	Zarządcy infrastruktury kolejowej	Udział długości eksploatowanych linii kolejowych spełniających standardy do ogólnej długości eksploatowanych linii kolejowych (w %)	85

Proces utrzymania stanowi zespół wszystkich działań prowadzonych w oparciu o ustalone rygory techniczne, organizacyjne, prawne, gospodarcze i finansowe, mających na celu zapewnienie stanu infrastruktury kolejowej umożliwiającego wypełnianie przypisanej jej funkcji.

27. Rządowy Program Uzupelniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Drogowej – Mosty dla Regionów

Program wieloletni „Rządowy Program Uzupelniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Drogowej – Mosty dla Regionów” realizowany będzie w 2021 r. w ramach funkcji

19. Transport i infrastruktura transportowa, zadania 19.1.W *Transport drogowy i infrastruktura drogowa*, podzadania 19.1.4.W *Budowa, przebudowa, utrzymanie i remonty sieci dróg publicznych*, działania 19.1.4.6.W *Pozostałe drogi publiczne*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 93/2018 Rady Ministrów z dnia 9 lipca 2018 r. z późn. zm.

Koordinatorem Programu jest Minister Funduszy i Polityki Regionalnej, a jednostkami realizującymi są Wojewodowie.

Celem Programu jest uzupelnienie lokalnej i regionalnej infrastruktury drogowej o brakujące przeprawy mostowe w ciągu dróg będących w zarządaniu JST, a przez to poprawa wewnętrznej spójności komunikacyjnej regionów Polski przy wsparciu z budżetu państwa.

Program ma na celu wsparcie finansowe jednostek samorządu terytorialnego dla uzupelnienia istniejącej sieci drogowej w zakresie:

- 1) przygotowania dokumentacji niezbędnej do uzyskania decyzji pozwalających na realizację inwestycji,
- 2) budowy brakujących przepraw mostowych.

Zakres wsparcia dotyczy realizacji inwestycji na drogach publicznych gminnych, powiatowych lub wojewódzkich.

Całkowite koszty Programu w latach 2019-2028 wynoszą 2.877.700 tys. zł, z czego w 2021 r. na realizację zadań objętych Programem przeznaczone zostaną środki z budżetu państwa do wysokości 20.000 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2021 plan
Poprawienie wewnętrznej spójności komunikacyjnej regionów poprzez uzupelnienie lokalnej infrastruktury drogowej o brakujące przeprawy mostowe w ciągu dróg będących w zarządaniu JST	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Wojewodowie	Liczba zadań, dla których przyznano środki na opracowanie dokumentacji (szt. narastająco)	20

W 2021 r. przewiduje się realizację działań mających na celu opracowanie dokumentów zgodnie z wymaganiami przepisów środowiskowych oraz opracowanie projektów

budowlanych jak również uzyskanie decyzji o pozwoleniu na budowę lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej.

28. Program na rzecz zwiększania szans rozwojowych Ziemi Słupskiej na lata 2019–2024

Program wieloletni „*Program na rzecz zwiększania szans rozwojowych Ziemi Słupskiej na lata 2019–2024*” realizowany będzie w 2021 r. w ramach funkcji w ramach funkcji

17. Kształtowanie rozwoju regionalnego kraju, zadania 17.1. *Wsparcie rozwoju regionalnego kraju*, podzadania 17.1.2. *Wsparcie rozwoju województw w ramach programów krajowych*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 117/2019 Rady Ministrów z dnia 7 października 2019 r.

Koordynatorem Programu jest Minister Funduszy i Polityki Regionalnej, a jednostką realizującą Wojewoda Pomorski.

Program ma na celu zwiększanie możliwości rozwoju Ziemi Słupskiej i podniesienie jakości życia jej mieszkańców, poprzez wsparcie finansowe zadań własnych wybranych jednostek samorządu terytorialnego z zakresu polityki rozwoju. W ramach Programu wsparcie mogą otrzymać zadania polegające na realizacji inwestycji w czterech obszarach mających kluczowy wpływ dla rozwoju lokalnego:

- infrastruktura drogowa oraz inwestycje towarzyszące na rzecz mobilności i bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- infrastruktura społeczna,
- infrastruktura czasu wolnego oraz infrastruktura turystyczna,
- racjonalizacja gospodarki wodno-ściekowej.

Całkowite koszty Programu w latach 2019-2024 wynoszą 165.000 tys. zł, z czego w 2021 r. na realizację zadań objętych Programem przeznaczone zostaną środki z budżetu państwa do wysokości 25.000 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2021 plan
Zwiększenie możliwości rozwoju Ziemi Słupskiej i podniesienie jakości życia jej mieszkańców poprzez wsparcie finansowe zadań własnych wybranych jednostek samorządu terytorialnego z zakresu polityki rozwoju	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Wojewoda Pomorski	Liczba zadań, dla których wydano pozytywną opinię ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego o dofinansowaniu zadania z budżetu państwa (szt. narastająco)	27

W 2021 r. przewiduje oddanie do użytku 7 inwestycji podjętych do realizacji w roku 2020 oraz kontynuację zadań polegających na:

- modernizacji układu funkcjonalnego zagospodarowania terenu stadionu przy ulicy Zielonej w Słupsku,
- budowie oraz wyposażeniu przedszkola z oddziałami wczesnoszkolnymi w miejscowości Włynkówko na terenie Gminy Słupsk,
- zwiększeniu dostępności węzła transportowego w Słupsku o znaczeniu krajowym poprzez przebudowę ulicy Zygmunta Augusta.

Planowane jest także rozpoczęcie realizacji „Rozbudowy Szkoły Podstawowej im. Jana Kochanowskiego w miejscowości Kończewo (gm. Kobylnica) oraz wydanie zgód na dofinansowanie i podpisanie umów dotacji dla nowych zadań.

Rozdział VII

Agencje wykonawcze, instytucje gospodarki budżetowej i państwowe osoby prawne

1. Agencje wykonawcze

Agencja wykonawcza jest państwową osobą prawną tworzoną na podstawie odrębnej ustawy w celu realizacji zadań państwa. Podstawą gospodarki finansowej agencji wykonawczej jest roczny plan finansowy sporządzony także w ujęciu kasowym, tj. dochody i wydatki ujmowane są w terminie ich zapłaty. Plany finansowe agencji wykonawczych wymienione są w załączniku 11 do projektu ustawy budżetowej na rok 2021.

W projekcie ustawy budżetowej na rok 2021 zamieszczono plany finansowe następujących agencji wykonawczych nadzorowanych przez:

Prezesa Rady Ministrów

- Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego,

Ministra Rozwoju

- Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości,
- Polska Agencja Kosmiczna,

Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

- Narodowe Centrum Badań i Rozwoju,
- Narodowe Centrum Nauki,

Ministra Obrony Narodowej

- Agencja Mienia Wojskowego,

Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa wraz z planem finansowym Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa,
- Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych,

Ministra Klimatu

- Agencja Rezerw Materiałowych.

W 2021 r. planuje się łączne przychody agencji wykonawczych na kwotę 8.740.557 tys. zł, w tym 6.102.813 tys. zł pochodzić będzie z dotacji z budżetu państwa, co stanowi 69,8% przychodów ogółem.

Planowane na 2021 r. przez agencje wykonawcze koszty ogółem wyniosą 8.814.496 tys. zł. Suma wyników finansowych brutto agencji wykonawczych będzie ujemna i wyniesie -73.939 tys. zł.

Wśród wymienionych wyżej agencji wykonawczych w trzech z nich dotacje z budżetu państwa stanowią 93,6% ich przychodów (Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, Narodowe Centrum Nauki, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa).

Najważniejsze zadania realizowane przez agencje wykonawcze w 2021 r.:

- **Polska Agencja Kosmiczna (PAK)** działa na podstawie ustawy z dnia 26 września 2014 r. o Polskiej Agencji Kosmicznej jako agencja wykonawcza powołana do realizacji zadań z zakresu badań i rozwoju techniki kosmicznej, w tym inżynierii satelitarnej oraz ich zastosowania dla celów użytkowych, gospodarczych, obronnych, bezpieczeństwa państwa oraz naukowych.

Do zadań Agencji należy m. in.:

- 1) inicjowanie, przygotowywanie oraz wdrażanie założeń, głównych kierunków badań i programów rozwoju o istotnym znaczeniu dla interesu narodowego i gospodarki państwa w dziedzinie badania i użytkowania przestrzeni kosmicznej,
- 2) zapewnianie spójności polskiej polityki kosmicznej realizowanej w ramach programów narodowych i międzynarodowych, w tym programów Unii Europejskiej,
- 3) reprezentowanie polskiego interesu gospodarczego i naukowego w dziedzinie badania i użytkowania przestrzeni kosmicznej na arenie międzynarodowej, w szczególności w ramach uczestnictwa w programach Unii Europejskiej, Europejskiej Agencji Kosmicznej, Europejskiej Organizacji Eksploatacji Satelitów Meteorologicznych (EUMETSAT) i Europejskiej Agencji Obrony (EDA),
- 4) sprawowanie doradztwa w dziedzinie użytkowania przestrzeni kosmicznej,
- 5) przygotowywanie analiz i raportów z zakresu badań i użytkowania przestrzeni kosmicznej oraz ich wykorzystywania w różnych sektorach gospodarki, a także w obszarach obronności i bezpieczeństwa państwa,
- 6) podejmowanie oraz wspieranie działań na arenie międzynarodowej na rzecz promocji polskiej gospodarki i myśli naukowej w dziedzinie użytkowania przestrzeni kosmicznej,
- 7) prowadzenie działalności informacyjnej i promocyjnej w dziedzinie użytkowania przestrzeni kosmicznej,
- 8) prowadzenie działalności edukacyjnej w zakresie badania i użytkowania przestrzeni kosmicznej, a także wspieranie organizacji i przedsięwzięć promujących sprzyjające

warunki dla podejmowania działań rozwojowo-badawczych w dziedzinie użytkowania przestrzeni kosmicznej.

Zarówno przychody jak i koszty Polskiej Agencji Kosmicznej w 2021 r. zaplanowano w kwocie 27.501 tys. zł.

- **Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (NIW)** realizuje zadania na rzecz wspierania rozwoju wspólnoty obywatelskiej i społeczeństwa obywatelskiego w Rzeczypospolitej Polskiej.

Do zadań Instytutu należy m.in.

- 1) wzmocnienie potencjału organizacji pozarządowych oraz innych zorganizowanych form społeczeństwa obywatelskiego,
- 2) podtrzymywanie i upowszechnianie kultury oraz zakorzenionej w chrześcijańskim dziedzictwie tradycji narodowej i lokalnej, pielęgnowanie polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturalnej, a także solidarności i wrażliwości społecznej,
- 3) promocja poszanowania i ochrony praw człowieka i praw obywatelskich,
- 4) edukacja obywatelska i kształtowanie postaw obywatelskich oraz wspieranie zaangażowania obywateli i organizacji obywatelskich w realizację zadań z zakresu edukacji formalnej i nieformalnej,
- 5) wspieranie ochrony środowiska oraz praw zwierząt,
- 6) upowszechnianie informacji w środowisku organizacji pozarządowych oraz innych zorganizowanych form społeczeństwa obywatelskiego planowanych i ogłaszanych konkursach,
- 7) udział w realizacji międzynarodowych programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, w tym programów współfinansowanych ze środków zagranicznych.

Przychody NIW zaplanowano w 2021 r. w kwocie 185.202 tys. zł, koszty natomiast 186.222 tys. zł.

- **Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP)** realizuje zadania z zakresu administracji rządowej, które zostały określone dla niej w programach rozwoju gospodarki, w szczególności w zakresie:

- 1) wspierania przedsiębiorców, w szczególności mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców oraz osób zamierzających podjąć działalność gospodarczą,
- 2) eksportu,
- 3) rozwoju regionalnego,

- 4) działalności innowacyjnej,
- 5) tworzenia nowych miejsc pracy, przeciwdziałania bezrobociu i rozwoju zasobów ludzkich.

PARP realizuje zadania, w szczególności przez świadczenie usług doradczych, organizowanie szkoleń i seminariów, organizowanie przedsięwzięć informacyjnych, promocyjnych w kraju i za granicą, świadczenie usług eksperckich, udzielanie pomocy finansowej przeznaczonej m.in. na wzmocnienie potencjału podmiotów działających na rzecz rozwoju gospodarczego, innowacyjności, zatrudnienia, rozwoju zasobów ludzkich lub potencjału adaptacyjnego przedsiębiorców.

Zarówno przychody jak i koszty Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości w 2021 r. zaplanowano w kwocie 268.354 tys. zł.

- **Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBiR)** działa na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju jako agencja wykonawcza powołana do realizacji zadań z zakresu polityki naukowej państwa. Centrum wspiera tworzenie nowoczesnych rozwiązań i technologii poprzez finansowanie projektów badawczych. Ponadto NCBiR uczestniczy we wdrażaniu programów operacyjnych.

Przychody Centrum w 2021 r. zaplanowano w wysokości 1.470.750 tys. zł. Podstawowym źródłem przychodów będą dotacje otrzymane z budżetu państwa w kwocie 1.335.963 tys. zł, przeznaczone na realizację zadań (w tym na projekty finansowane z udziałem środków Unii Europejskiej) oraz na pokrycie kosztów funkcjonowania jednostki. Narodowe Centrum Badań i Rozwoju może pozyskiwać również przychody z innych źródeł, w tym z budżetu Unii Europejskiej, międzynarodowych programów badawczych, z komercjalizacji wyników prowadzonych badań.

Planowane na 2021 r. koszty NCBiR zostały określone na kwotę 1.470.750 tys. zł, z czego na finansowanie zadań przewidziano 1.258.702 tys. zł. Środki te przeznaczone zostaną przede wszystkim na realizację strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych oraz badań naukowych i prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa.

- **Narodowe Centrum Nauki (NCN)** funkcjonuje na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki jako agencja wykonawcza powołana do wspierania działalności naukowej w zakresie badań podstawowych.

Przychody Centrum w 2021 r. zaplanowano w wysokości 1.317.124 tys. zł. Źródłem przychodów będą przede wszystkim dotacje otrzymane z budżetu państwa w kwocie 1.281.838 tys. zł, przeznaczone na realizację zadań oraz na pokrycie kosztów funkcjonowania jednostki. Narodowe Centrum Nauki może uzyskiwać również środki

z innych źródeł, w tym przekazywane przez krajowe i zagraniczne podmioty finansujące programy badawcze.

Planowane na 2021 r. koszty Narodowego Centrum Nauki zostały określone na kwotę 1.317.119 tys. zł, z tego na realizację zadań badawczych planuje się kwotę 1.266.445 tys. zł.

– **Agencja Mienia Wojskowego (AMW)** realizuje zadania własne i zadania zlecone, przede wszystkim w zakresie:

- 1) gospodarowania powierzonym i użyczonym mieniem Skarbu Państwa,
- 2) obrotu mieniem, w tym sprzedaży lokali mieszkalnych i innych nieruchomości oraz infrastruktury, a także przejmowania i nabywania mienia,
- 3) zbywania podmiotom mienia ruchomego przekazanego Agencji przez Ministra Obrony Narodowej,
- 4) działalności gospodarczej wynikającej z potrzeb obronności i bezpieczeństwa państwa,
- 5) obrotu z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, w tym współpracy z przedsiębiorcami w tym zakresie,
- 6) budowy domów mieszkalnych, a także remontów budynków i lokali mieszkalnych, użytkowych i internatów oraz związanej z nimi infrastruktury, wynikających z potrzeb obronności i bezpieczeństwa państwa,
- 7) wypłacania osobom uprawnionym świadczeń pieniężnych, na które Agencja otrzymuje dotację budżetową,
- 8) wydawania żołnierzom zawodowym decyzji o przydziale lokali mieszkalnych znajdujących się w dyspozycji Agencji.

Przychody Agencji Mienia Wojskowego zaplanowano w 2021 r. w wysokości 1.391.993 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 1.368.543 tys. zł.

– głównym zadaniem **Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR)**, są dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na sfinansowanie części kosztów inwestycji i częściowa spłata kapitału kredytów na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych, a także na sfinansowanie kosztów wznowienia produkcji oraz odtworzenia środków trwałych w przypadku wystąpienia szkód.

Ponadto ARiMR posiada status unijnej agencji płatniczej, w związku z powyższym oprócz kosztów realizacji zadań zawartych w planie finansowym przekazuje również transfery środków europejskich w ramach współfinansowania z budżetu państwa i finansowania z budżetu środków europejskich.

Przychody Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zaplanowano w 2021 r. w wysokości 1.836.888 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 1.828.823 tys. zł.

Agencja przychody przeznacza m.in. na:

- 1) dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na sfinansowanie części kosztów inwestycji i częściową spłatę kapitału kredytów na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych,
 - 2) dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na sfinansowanie kosztów wznowienia produkcji oraz odtworzenia środków trwałych w przypadku wystąpienia szkód,
 - 3) finansowanie lub dofinansowanie ponoszonych przez producentów rolnych kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie,
 - 4) dopłaty krajowe do materiału siewnego,
 - 5) finansowanie zalesiania gruntów rolnych.
- **Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (KOWR)** funkcjonuje na podstawie ustawy z dnia 10 lutego 2017 r. o Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa.

Przychody Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w 2021 r. zaplanowano w kwocie 617.700 tys. zł, w tym dotacja z budżetu państwa – 158.138 tys. zł., natomiast koszty zaplanowano w kwocie 609.966 tys. zł.

Do głównych zadań Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa należą:

- 1) gospodarowanie mieniem Skarbu Państwa przejętym po likwidacji państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej, które stanowią **Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa**,
- 2) działania w zakresie promocji produktów rolnych i rolno-spożywczych,
- 3) wspieranie rozwoju współpracy handlowej sektora rolno-spożywczego z zagranicą,
- 4) wsparcie działań na rzecz odnawialnych źródeł energii, w szczególności w rolnictwie,
- 5) wsparcie działań rozwojowych i inwestycyjnych w zakresie innowacyjności w sektorze rolno-spożywczym,
- 6) restrukturyzacja zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne.

Przychody Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa zaplanowano w 2021 r. w wysokości 1.185.200 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 1.307.388 tys. zł.

- w **Centralnym Ośrodku Badania Odmian Roślin Uprawnych (COBORU)** realizowane są zadania związane z prowadzeniem badań urzędowych, w zakresie badania i rejestracji odmian roślin, porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego oraz ochrony prawnej odmian roślin.

Przychody Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych zaplanowano w 2021 r. w wysokości 117.033 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 115.220 tys. zł.

- **Agencja Rezerw Materiałowych (ARM)** realizuje zadania w zakresie gospodarowania rezerwami strategicznymi, jak również utrzymuje agencyjne zapasy ropy naftowej i produktów naftowych oraz nadzoruje zapasy obowiązkowe ropy naftowej i paliw, w tym m.in.:
 - 1) utrzymywanie rezerw strategicznych, w tym ich przechowywanie, dokonywanie wymiany lub zamiany oraz przeprowadzanie konserwacji przechowywanych rezerw strategicznych,
 - 2) prowadzenie inwestycji związanych z budową lub modernizacją infrastruktury technicznej utrzymywania rezerw strategicznych,
 - 3) zakup i utrzymywanie zapasów agencyjnych ropy naftowej i produktów naftowych na zasadach określonych w ustawie o zapasach ropy naftowej i produktów naftowych oraz wykonywanie innych obowiązków wynikających z tej ustawy,
 - 4) przeprowadzanie kontroli u podmiotów, którym oddano na przechowanie rezerwy strategiczne na podstawie umowy przechowania,
 - 5) sporządzanie planów, informacji, procedur i sprawozdań oraz innych dokumentów w zakresie określonym w ustawie.

Przychody Agencji Rezerw Materiałowych w 2021 r. zaplanowano w kwocie 322.812 tys. zł, natomiast koszty w wysokości 314.610 tys. zł.

Zaplanowane w 2021 r. kwoty przychodów, z uwzględnieniem dotacji z budżetu państwa, kosztów oraz wynik finansowy brutto agencji wykonawczych przedstawiają się następująco:

Wyszczególnienie	Przychody	w tym dotacja z budżetu państwa	Koszty	Wynik finansowy brutto
1	2	3	4	5
Polska Agencja Kosmiczna	27.501	14.866	27.501	0
Narodowy Instytut Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego	185.202	126.297	186.222	-1.020
Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	268.354	184.243	268.354	0
Narodowe Centrum Badań i Rozwoju	1.470.750	1.335.963	1.470.750	0
Narodowe Centrum Nauki	1.317.124	1.281.838	1.317.119	5
Agencja Mienia Wojskowego	1.391.993	979.871	1.368.543	23.450
Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	1.836.888	1.712.591	1.828.823	8.065
Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa	617.700	158.138	609.966	7.734
Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa	1.185.200	0	1.307.388	-122.188
Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych	117.033	35.313	115.220	1.813
Agencja Rezerw Materiałowych	322.812	273.693	314.610	8.202
Razem	8.740.557	6.102.813	8.814.496	-73.939

2. Instytucje Gospodarki Budżetowej

Instytucje gospodarki budżetowej wymienione są w załączniku 12 do projektu ustawy budżetowej na rok 2021.

W przedłożonym projekcie zamieszczono plany finansowe następujących instytucji gospodarki budżetowej utworzonych przez:

Szefa Kancelarii Prezydenta RP

- Centrum Obsługi Kancelarii Prezydenta RP,

Dyrektora Sądu Apelacyjnego w Krakowie

- Centrum Zakupów dla Sądownictwa Instytucja Gospodarki Budżetowej,

Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

- Centrum Obsługi Administracji Rządowej,

Ministra Cyfryzacji

- Centralny Ośrodek Informatyki,

Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji

- Centrum Usług Logistycznych,

Ministra Sportu

- Centralny Ośrodek Sportu,

Ministra Obrony Narodowej

- Zakład Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego,

Ministra Sprawiedliwości

- Mazowiecka Instytucja Gospodarki Budżetowej „MAZOVIA”,

Ministra Zdrowia

- Profilaktyczny Dom Zdrowia w Juracie,

Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego

- Centrum Badań i Edukacji Statystycznej GUS.

W 2021 r. planuje się łączne przychody instytucji gospodarki budżetowej na kwotę 1.835.424 tys. zł, w tym 455.398 tys. zł pochodzić będzie z dotacji budżetu państwa (dla: Centrum Obsługi Administracji Rządowej, Centralnego Ośrodka Sportu oraz Zakładu Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego), co stanowi 24,8% przychodów ogółem. Planowane przez instytucje gospodarki budżetowej koszty ogółem na 2021 r.

wyniosą 1.840.592 tys. zł, natomiast wynik finansowy brutto ogółem będzie ujemny i wyniesie -5.168 tys. zł.

Najważniejsze zadania realizowane przez poszczególne instytucje gospodarki budżetowej w 2021 r. wskazano poniżej:

- **Centrum Obsługi Kancelarii Prezydenta RP** – w ramach prowadzonej działalności realizuje zadania publiczne na rzecz Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz Kancelarii Prezydenta RP, w szczególności w zakresie obsługi gospodarczej, techniczno-remontowej, inwestycyjnej, porządkowej, teleinformatycznej, kancelaryjnej, usług wydawniczych i poligraficznych oraz obsługi recepcyjnej, transportowej, hotelarskiej, gastronomicznej, szkoleniowej, wizerunkowej, rekreacyjnej, gospodarki materiałowej i zaopatrzenia.

Przychody Centrum Obsługi Kancelarii Prezydenta RP zaplanowano w 2021 r. w wysokości 71.294 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 70.194 tys. zł.

- **Centrum Zakupów dla Sądownictwa Instytucja Gospodarki Budżetowej** – pełniąc funkcję centralnego zamawiającego dokonuje centralnych zakupów w kategoriach wyposażenia i materiałów oraz usług dla jednostek sądownictwa powszechnego. Ponadto Instytucja zajmuje się sprzedażą usług kwaterunkowych, głównie dla pracowników resortu sprawiedliwości oraz członków ich rodzin, a także udostępnia sale szkoleniowe na potrzeby wewnętrzne sądownictwa.

Przychody Centrum Zakupów dla Sądownictwa Instytucja Gospodarki Budżetowej zaplanowano w 2021 r. w wysokości 7.751 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 7.670 tys. zł.

- **Centrum Obsługi Administracji Rządowej (COAR)** – wykonuje zadania na rzecz Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz prowadzi sprzedaż wyrobów i usług dla odbiorców zewnętrznych. Zapewnia techniczne, w tym teleinformatyczne warunki pracy Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, prowadzi remonty obiektów budowlanych, maszyn i urządzeń oraz inwestycje w obiektach budowlanych, administruje przydzielonymi składnikami majątkowymi, świadczy usługi konferencyjne dla Rządu RP i administracji rządowej.

Przychody COAR zaplanowano w 2021 r. w wysokości 59.697 tys. zł, w tym dotacja z budżetu państwa w kwocie 1.527 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 63.085 tys. zł.

- **Centralny Ośrodek Informatyki (COI)** – przedmiotem podstawowej działalności Ośrodka jest odpłatne wykonywanie usług na rzecz Ministra Cyfryzacji: udostępnianie danych krajowych i zagranicznych z centralnej ewidencji pojazdów i centralnej ewidencji kierowców oraz prowadzenie ewidencji lub rejestrów państwowych, w szczególności

Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności, Rejestru Dowodów Osobistych, Rejestru Stanu Cywilnego oraz innych rejestrów wchodzących w skład Systemu Rejestrów Państwowych, jak również budowa, rozwój, utrzymanie, serwis i eksploatacja systemów informatycznych i teleinformatycznych prowadzonych przez Ministra Cyfryzacji.

Przychody Centralnego Ośrodka Informatyki zaplanowano w 2021 r. w wysokości 418.717 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 418.617 tys. zł.

- **Centrum Usług Logistycznych (CUL)** – stanowi logistyczne i techniczne wsparcie dla działań Policji oraz pozostałych jednostek resortu spraw wewnętrznych i administracji. Instytucja realizuje zadania polegające m.in. na: organizacji i obsłudze szkoleń, w tym z zakresu bezpieczeństwa, zakwaterowaniu osób, dystrybucji paliw, zabezpieczeniu funkcjonowania lotniska Warszawa – Babice dla potrzeb lotnictwa służb porządku publicznego, lotnictwa cywilnego oraz utrzymywanie gotowości lotniska do realizacji zadań dodatkowych.

Przychody Centrum Usług Logistycznych zaplanowano w 2021 r. w wysokości 55.507 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 54.423 tys. zł.

- **Centralny Ośrodek Sportu (COS)** – realizuje zadania publiczne w zakresie kultury fizycznej poprzez tworzenie warunków organizacyjnych, ekonomicznych i technicznych dla szkolenia sportowego prowadzonego przez polskie związki sportowe i inne podmioty działające w zakresie kultury fizycznej, w tym zapewnienie zaplecza materialno-technicznego dla potrzeb szkolenia.

Przychody Centralnego Ośrodka Sportu zaplanowano w 2021 r. w wysokości 146.369 tys. zł, w tym dotacja z budżetu państwa w kwocie 25.000 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 154.379 tys. zł.

- **Zakład Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego** – realizuje zobowiązania strony polskiej wynikające z członkostwa w Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego w zakresie udziału Rzeczypospolitej Polskiej w Programie Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego w Dziedzinie Bezpieczeństwa (NSIP: NATO Security Investment Programme). Program ten stworzono w celu zapewnienia wspólnego finansowania projektów inwestycyjnych w krajach członkowskich NATO. Obejmuje on wyłącznie zadania zgrupowane w pakietach inwestycyjnych, których wykonanie zapewnia osiągnięcie podstawowych zdolności operacyjnych. Pakiety realizowane w ramach Programu NSIP obejmują następujące kategorie infrastruktury wojskowej: lotniska, bazy morskie, systemy łączności, stanowiska dowodzenia obroną powietrzną, radary dalekiego zasięgu obrony powietrznej, instalacje paliwowe.

Przychody Zakładu Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego zaplanowano w 2021 r. w wysokości 658.668 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 658.642 tys. zł.

Środki z dotacji celowej w wysokości 419.645 tys. zł zostaną przeznaczone na wydatki inwestycyjne w ramach NSIP, natomiast dotacja podmiotowa w wysokości 9.226 tys. zł przeznaczona jest na sfinansowanie udziału narodowego w ramach krajowych wydatków administracyjnych.

- **Mazowiecka Instytucja Gospodarki Budżetowej „MAZOVIA” (MIGB Mazovia)** – zajmuje się szerokim spektrum prac związanych z produkcją i usługami m.in. z zakresu budownictwa czy drobnej wytwórczości mających na celu aktywizację zawodową więźniów.

Przychody MIGB Mazovia zaplanowano w 2021 r. w wysokości 410.356 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 406.562 tys. zł.

- **Profilaktyczny Dom Zdrowia w Juracie** – statutową działalnością instytucji jest rehabilitacja połączona z pobytem – turnusy (częściowo refundowane ze środków z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i Narodowego Funduszu Zdrowia). Profilaktyczny Dom Zdrowia osiąga przychody także z wynajmu gościom komercyjnym pokoi hotelowych wraz z wyżywieniem (bez rehabilitacji). Pozostałe przychody osiągane są z wynajmu oraz organizacji konferencji i szkoleń. Działalność PDZ jest sezonowa, większość przychodów jest osiągnięta w miesiącach letnich.

Przychody Profilaktycznego Domu Zdrowia w Juracie zaplanowano w 2021 r. w wysokości 1.760 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 1.740 tys. zł.

- **Centrum Badań i Edukacji Statystycznej GUS** – przedmiotem działalności podstawowej jest wykonywanie zadań w zakresie badawczym, edukacyjnym i popularyzatorskim na rzecz statystyki publicznej oraz jednostek spoza resortu statystyki publicznej. Źródłami przychodów Centrum są przychody z działalności z tytułu realizacji zadań naukowo-badawczych, szkoleniowych, konferencji, seminariów oraz wspomagającej edukację na rzecz sektora publicznego i niepublicznego.

Przychody Centrum Badań i Edukacji Statystycznej GUS zaplanowano w 2021 r. w wysokości 5.305 tys. zł, natomiast koszty w kwocie 5.280 tys. zł.

Zaplanowane na 2021 r. kwoty przychodów, z uwzględnieniem dotacji budżetowych, kosztów oraz wyników finansowych brutto instytucji gospodarki budżetowych przedstawiają się następująco:

Wyszczególnienie	Przychody	w tym: dotacja z budżetu	Koszty	Wynik finansowy brutto
	w tys. zł			
1	2	3	4	5
Centrum Obsługi Kancelarii Prezydenta RP	71.294		70.194	1.100
Centrum Zakupów dla Sądownictwa IGB	7.751		7.670	81
Centrum Obsługi Administracji Rządowej	59.697	1.527	63.085	-3.388
Centralny Ośrodek Informatyki	418.717		418.617	100
Centrum Usług Logistycznych	55.507		54.423	1.084
Centralny Ośrodek Sportu	146.369	25.000	154.379	-8.010
Zakład Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego	658.668	428.871	658.642	26
Mazowiecka Instytucja Gospodarki Budżetowej „MAZOVIA”	410.356		406.562	3.794
Profilaktyczny Dom Zdrowia w Juracie	1.760		1.740	20
Centrum Badań i Edukacji Statystycznej GUS	5.305		5.280	25
Razem	1.835.424	455.398	1.840.592	-5.168

3. Państwowe osoby prawne, o których mowa w art. 9 pkt 14 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych

Jednostki sektora finansów publicznych, których plany finansowe wymienione są w załączniku 14 do projektu ustawy budżetowej na rok 2021 są tworzone, jako państwowe osoby prawne, na podstawie odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, instytutów badawczych, banków i spółek prawa handlowego.

W przedłożonym projekcie ustawy budżetowej na rok 2021 zamieszczono plany finansowe następujących państwowych osób prawnych nadzorowanych przez:

Prezesa Rady Ministrów

- Ośrodek Studiów Wschodnich im. Marka Karpia,
- Instytut Zachodni im. Zygmunta Wojciechowskiego,
- Instytut Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Wacława Felczaka,
- Instytut Europy Środkowej,
- Urząd Komisji Nadzoru Finansowego,
- Polski Instytut Ekonomiczny,

Ministra Rozwoju

- Krajowy Zasób Nieruchomości,
- Urząd Dozoru Technicznego,
- Polskie Centrum Akredytacji,
- Polska Organizacja Turystyczna,

Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej

- Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie,

Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

- Polski Instytut Sztuki Filmowej,
- Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia,

Ministra Sportu

- Polska Agencja Antydopingowa,
- Polskie Laboratorium Antydopingowe,

Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

- Polski Klub Wyścigów Konnych,
- Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie,
- 16 wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego,

Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

- Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej,
- Centrum Łukasiewicz,

Ministra Infrastruktury

- Polska Agencja Żeglugi Powietrznej,
- Transportowy Dozór Techniczny,

Ministra Klimatu

- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,

Ministra Środowiska

- 23 parki narodowe (Babiogórski, Białowiecki, Biebrzański, Bieszczadzki, Bory Tucholskie, Drawieński, Gorczański, Góry Stołowe, Kampinoski, Karkonoski, Magurski, Narwiański, Ojcowski, Pieniński, Poleski, Roztoczański, Słowiński, Świętokrzyski, Tatrzański, Ujście Warty, Wielkopolski, Wigierski, Woliński),

Ministra Spraw Zagranicznych

- Polski Instytut Spraw Międzynarodowych,

Ministra Zdrowia

- Agencja Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji,
- Agencja Badań Medycznych,

Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

- Zakład Ubezpieczeń Społecznych,

Ministra Finansów

- Polska Agencja Nadzoru Audytowego

oraz

- Rzecznik Finansowy.

W 2021 r. planuje się łączne przychody państwowych osób prawnych na kwotę 13.027.906 tys. zł, w tym 1.862.009 tys. zł pochodzić będzie z dotacji i subwencji z budżetu państwa, co stanowi 14,3% przychodów ogółem.

Planowane na 2021 r. przez państwowe osoby prawne koszty ogółem wyniosą 17.020.030 tys. zł.

Wynik finansowy brutto państwowych osób prawnych ogółem będzie ujemny i wyniesie -3.992.124 tys. zł.

Do głównych zadań realizowanych przez ww. jednostki w 2021 r. należą:

- **Ośrodek Studiów Wschodnich im. Marka Karpia** zajmuje się gromadzeniem, opracowywaniem oraz udostępnianiem organom władzy publicznej informacji o istotnych wydarzeniach i procesach politycznych, społecznych i gospodarczych na obszarze Europy Środkowej, Europy Wschodniej, Rosji, Półwyspu Bałkańskiego oraz Kaukazu Południowego i Azji Centralnej, a w przypadkach uzasadnionych strategicznymi interesami politycznymi lub gospodarczymi Rzeczypospolitej Polskiej również na innych obszarach. Do jego zadań należy wykonywanie ekspertyz, analiz i studiów prognostycznych dotyczących sytuacji politycznej, społecznej i gospodarczej oraz rozwoju stosunków międzynarodowych, a także współpraca z polskimi i zagranicznymi instytucjami, ośrodkami nauki i osobami fizycznymi oraz promocja polskiej myśli analitycznej poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

Przychody Ośrodka Studiów Wschodnich im. Marka Karpia w 2021 r. zaplanowano w kwocie 9.818 tys. zł, natomiast koszty w kwocie 9.708 tys. zł.

- **Instytut Zachodni im. Zygmunta Wojciechowskiego** jest państwową jednostką organizacyjną z siedzibą w Poznaniu, działającą na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 2015 r. o Instytucie Zachodnim im. Zygmunta Wojciechowskiego.

Do zadań Instytutu należy m.in:

- gromadzenie, opracowywanie oraz udostępnianie organom władzy publicznej informacji o istotnych wydarzeniach i procesach politycznych, społecznych i gospodarczych w zakresie stosunków polsko-niemieckich, przemian politycznych, gospodarczych, społecznych i kulturowych w Niemczech, roli Niemiec w Europie i świecie, roli Europy w stosunkach międzynarodowych, w tym w zakresie ładu oraz bezpieczeństwa międzynarodowego oraz procesów związanych z kształtowaniem się pamięci zbiorowej i polityki historycznej oraz prowadzeniem polityki polonijnej,
- przygotowywanie analiz, ekspertyz i studiów prognostycznych w ww. zakresie,
- organizowanie i prowadzenie badań naukowych w zakresie prowadzonej tematyki,
- gromadzenie specjalistycznego księgozbioru i dokumentacji naukowej, a także prowadzenie otwartej działalności bibliotecznej i działalności wydawniczej,

- współpraca z krajowymi, zagranicznymi i międzynarodowymi instytucjami naukowymi i stowarzyszeniami.

Zarówno przychody jak i koszty Instytutu Zachodniego im. Zygmunta Wojciechowskiego w 2021 r. zaplanowano w kwocie 4.005 tys. zł.

- **Instytut Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Wacława Felczaka** jest państwową osobą prawną, działającą na podstawie ustawy z dnia 8 lutego 2018 r. o Instytucie Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Wacława Felczaka.

Do zadań Instytutu należy:

- przekazywanie młodym pokoleniom znaczenia tradycji polsko-węgierskiej,
- wzmacnianie współpracy i nawiązywanie kontaktów między przedstawicielami młodego pokolenia, w szczególności w dziedzinie kultury i sportu,
- wspieranie współpracy naukowej, inicjatyw oraz projektów naukowych i oświatowych mających na celu wzajemne poznanie języka, kultury, historii i polityki obu państw,
- wspieranie wzajemnej myśli innowacyjnej polsko-węgierskich organizacji kulturalnych, gospodarczych i politycznych w celu wzmacniania konkurencyjności obu państw,
- finansowanie lub dofinansowanie przedsięwzięć na rzecz współpracy polsko-węgierskiej,
- analiza przemian politycznych, gospodarczych i społecznych w Europie, wpływających na bezpieczeństwo i rozwój Rzeczypospolitej Polskiej i Węgier.

Przychody Instytutu Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Wacława Felczaka w 2021 r. zaplanowano w kwocie 5.813 tys. zł, natomiast koszty w kwocie 5.777 tys. zł.

- **Instytut Europy Środkowej** - został utworzony na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o Instytucie Europy Środkowej.

Do zadań Instytutu należy m. in.:

- prowadzenie działalności analitycznej wspierającej działania polityczne na rzecz budowania współpracy z państwami Europy Środkowej i Europy Środkowo-Wschodniej,
- współpraca z zagranicznymi podmiotami zajmującymi się stosunkami międzynarodowymi, ze szczególnym uwzględnieniem podmiotów mających siedzibę w państwach Europy Środkowej i Europy Środkowo-Wschodniej,
- prowadzenie badań naukowych w dziedzinie nauk społecznych i humanistycznych, ze szczególnym uwzględnieniem stosunków międzynarodowych, polityki zagranicznej

oraz planowanych projektów współpracy międzynarodowej i transgranicznej w Europie Środkowej i Europie Środkowo-Wschodniej.

Zarówno przychody jak i koszty Instytutu Europy Środkowej w 2021 r. zaplanowano w kwocie 3.913 tys. zł.

- **Urząd Komisji Nadzoru Finansowego (UKNF)**, na mocy ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem nadzoru nad rynkiem finansowym oraz ochrony inwestorów na tym rynku jest od dnia 1 stycznia 2019 r. państwową osobą prawną. Zadaniem Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego jest zapewnienie obsługi Komisji Nadzoru Finansowego i Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego. Nadzór nad działalnością Urzędu Komisji sprawuje Prezes Rady Ministrów. Planu finansowy Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego na rok 2021 został przygotowany w wysokości uwzględniającej potrzeby wydatkowe wynikające z rozszerzenia zakresu podmiotowego i przedmiotowego sprawowanego przez KNF nadzoru w ostatnich latach. Koszty funkcjonowania oraz przychody służące finansowaniu tych kosztów zaplanowano w kwotach 450.220 tys. zł oraz 460.839 tys. zł.
- **Polski Instytut Ekonomiczny** powstał w miejsce zlikwidowanego Instytutu Badań Rynku, Konsumpcji i Koniunktur – Państwowego Instytutu Badawczego. Został on utworzony na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o Polskim Instytucie Ekonomicznym.

Do zadań Instytutu należy m. in.:

- inspirowanie, organizowanie i prowadzenie badań naukowych w zakresie nauk ekonomicznych i społecznych oraz przekazywanie ich wyników organom władzy publicznej,
- przygotowywanie analiz, ekspertyz i studiów prognostycznych z zakresu nauk ekonomicznych i społecznych,
- współpraca z polskimi i zagranicznymi instytucjami, ośrodkami nauki i osobami fizycznymi oraz promocja polskiej myśli analitycznej poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej,
- współpraca z jednostkami akademickimi i naukowymi, w tym zagranicznymi, w realizacji badań naukowych z zakresu nauk ekonomicznych i społecznych.

Zarówno przychody jak i koszty Polskiego Instytutu Ekonomicznego w 2021 r. zaplanowano w kwocie 13.147 tys. zł.

- **Krajowy Zasób Nieruchomości (KZN)** utworzony został na mocy ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zasobie Nieruchomości, będzie gospodarował nieruchomościami

Skarbu Państwa, przeznaczając je pod budowę mieszkań w formule najmu lub najmu z opcją dojścia do własności.

- Przychody KZN, które na 2021 rok zaplanowano w wysokości 55.800 tys. zł – będą pochodziły w głównej mierze ze środków dotacji z budżetu państwa oraz działalności w zakresie gospodarowania Zasobem. Koszty KZN na 2021 rok zostały określone na kwotę 55.768 tys. zł, w tym kwota 40.000 tys. zł zostanie przeznaczona na realizację zadań, a 15.768 tys. zł na pokrycie kosztów funkcjonowania KZN.
- **Urząd Dozoru Technicznego** uzyskuje przychody przede wszystkim z tytułu opłat uzyskiwanych za badania urządzeń znajdujących się pod dozorem technicznym i opłat pobieranych za świadczenie usług w zakresie dozoru technicznego. Koszty zaś związane są z działalnością statutową nakierowaną na wspieranie państwa i obywateli w zapewnieniu bezpieczeństwa użytkowania urządzeń technicznych.

Przychody Urzędu Dozoru Technicznego zaplanowano w 2021 r. w wysokości 516.755 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 444.925 tys. zł.

- **Polskie Centrum Akredytacji** jest krajową jednostką upoważnioną do akredytacji jednostek certyfikujących, kontrolujących, laboratoriów badawczych i wzorcujących oraz innych podmiotów prowadzących oceny zgodności i weryfikacje. Przychodami Polskiego Centrum Akredytacji są w głównej mierze przychody z prowadzonej działalności akredytacyjnej, w tym szkoleniowej, które całkowicie pokrywają koszty działalności tej państwowej osoby prawnej.

Przychody Polskiego Centrum Akredytacji zaplanowano w 2021 r. w wysokości 24.200 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 23.956 tys. zł.

- Zadania **Polskiej Organizacji Turystycznej (POT)** nakierowane są na promocję Polski jako kraju atrakcyjnego turystycznie.

Zarówno przychody jak i koszty Polskiej Organizacji Turystycznej zaplanowano w 2021 r. w wysokości 58.682 tys. zł. Dotacje z budżetu państwa dla Polskiej Organizacji Turystycznej stanowią 89,7% przychodów. Koszty funkcjonowania POT wyniosą w 2021 r. 26.623 tys. zł (co stanowi 45,4% kosztów ogółem). W roku 2021 wynagrodzenia osób zatrudnionych w Zagranicznych Ośrodkach Polskiej Organizacji Turystycznej, które dotychczas ujmowane były w kosztach realizacji zadań, ujęte zostały w pozycji wynagrodzenia osobowe. Pozostałe środki są przeznaczone głównie na realizację projektów wynikających z zadań statutowych Polskiej Organizacji Turystycznej, tj. na wsparcie i promocję turystyki.

- **Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie (PGW WP)** utworzone zostało na mocy ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, jako państwowa osoba prawna.

PGW WP realizuje od 1 stycznia 2018 r. zadania w zakresie gospodarki wodnej.

PGW WP tworzą: Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, 11 regionalnych zarządów gospodarki wodnej (Białystok, Bydgoszcz, Gdańsk, Gliwice, Kraków, Lublin, Poznań, Rzeszów, Szczecin, Warszawa i Wrocław), zarządy zlewni i nadzory wodne.

Przychodami Wód Polskich będą głównie: wpływy z opłat za usługi wodne, wpływy z tytułu należności za korzystanie ze śródlądowych dróg wodnych oraz urządzeń stanowiących własność Skarbu Państwa, wpływy z tytułu partycypacji w kosztach utrzymania wód lub urządzeń wodnych, wpływy z tytułu opłat za udzielenie zgody wodnoprawnej, środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, dotacje celowe z budżetu państwa, środki od innych jednostek sektora finansów publicznych. Na koszty działalności składają się głównie koszty funkcjonowania oraz wydatki majątkowe.

Przychody PGWWP zaplanowano na 2021 r. w wysokości 1.427.244 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 1.758.409 tys. zł.

- **Polski Instytut Sztuki Filmowej** realizuje zadania z zakresu polityki państwa w dziedzinie kinematografii, w szczególności przez:
 - tworzenie warunków do rozwoju polskiej produkcji filmów i koprodukcji filmowej,
 - inspirowanie i wspieranie rozwoju wszystkich gatunków polskiej twórczości filmowej, w szczególności filmów artystycznych, w tym przygotowanie projektów filmowych, produkcji filmów i rozpowszechniania filmów,
 - wspieranie działań mających na celu tworzenie warunków powszechnego dostępu do dorobku polskiej, europejskiej i światowej sztuki filmowej,
 - wspieranie debiutów filmowych oraz rozwoju artystycznego młodych twórców filmowych,
 - promocję polskiej twórczości filmowej,
 - dofinansowywanie przedsięwzięć z zakresu przygotowania projektów filmowych, produkcji, dystrybucji i rozpowszechniania filmów, promocji polskiej twórczości filmowej i upowszechniania kultury filmowej, w tym produkcji filmów podejmowanych przez środowiska polonijne,
 - świadczenie usług eksperckich organom administracji publicznej,
 - wspieranie utrzymywania archiwów filmowych,
 - wspieranie rozwoju potencjału polskiego niezależnego przemysłu kinematograficznego, a w szczególności małych i średnich przedsiębiorców działających w kinematografii,

- wspieranie produkcji audiowizualnej na zasadach określonych w ustawie o finansowym wspieraniu produkcji audiowizualnej,
- nadawanie każdemu filmowi wyświetlanemu w kinie indywidualnego identyfikatora publikowanego na stronie podmiotowej Instytutu w Biuletynie Informacji Publicznej.

Zarówno przychody jak i koszty Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej w 2021 r. zaplanowano w kwocie 260.680 tys. zł.

- Podstawowym celem **Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia** jest inicjowanie, wspieranie i podejmowanie działań w Rzeczypospolitej Polskiej i Federacji Rosyjskiej na rzecz dialogu i porozumienia w stosunkach polsko-rosyjskich. W ramach podejmowanych działań są m.in.: prowadzone badania naukowe, organizowane konferencje, spotkania, prowadzona jest działalność edukacyjna i wydawnicza, organizowana jest wymiana młodzieży i studentów.

Zarówno przychody jak i koszty Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia w 2021 r. zaplanowano w kwocie 6.498 tys. zł.

- Zadania **Polskiej Agencji Antydopingowej (POLADA)** nakierowane są na realizację szeroko zakrojonego programu antydopingowego, zgodnego ze Światowym Programem Antydopingowym Światowej Agencji Antydopingowej.

Zarówno przychody jak i koszty Polskiej Agencji Antydopingowej zaplanowano na 2021 r. w wysokości 8.120 tys. zł. Dotacje z budżetu państwa dla POLADA stanowią 98,5% przychodów. Koszty funkcjonowania POLADA stanowią 100% kosztów ogółem.

- Zadania **Polskiego Laboratorium Antydopingowego (PLAD)** nakierowane są przede wszystkim na prowadzenie działań niezbędnych do utrzymania akredytacji Światowej Agencji Antydopingowej oraz krajowej jednostki akredytującej na zgodność z normą ISO obowiązującą w laboratoriach badawczych, prowadzenie analiz antydopingowych próbek fizjologicznych zawodników i zwierząt, realizację projektów badawczych w zakresie zwalczania dopingu w sporcie oraz inne zadania wynikające ze standardów międzynarodowych Światowej Agencji Antydopingowej.

Zarówno przychody jak i koszty Polskiego Laboratorium Antydopingowego zaplanowano na 2021 r. w wysokości 12.815 tys. zł. Dotacje z budżetu państwa dla PLAD stanowią 26,5% przychodów. Koszty funkcjonowania PLAD stanowią 93,8% kosztów ogółem.

- Podstawowym przedmiotem działalności **Polskiego Klubu Wyścigów Konnych (PKWK)** jest nadzór nad zasadami organizowania wyścigów konnych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, działanie na rzecz umacniania i doskonalenia hodowli koni oraz na rzecz rozwoju wyścigów konnych.

Przychody Polskiego Klubu Wyścigów Konnych zaplanowano w 2021 r. w wysokości 6.589 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 6.496 tys. zł.

- **Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie** realizuje zadania z zakresu doradztwa rolniczego mającego na celu poprawę dochodów rolniczych, podnoszenie konkurencyjności gospodarstw rolnych, wspieranie zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich, a także podnoszenie poziomu kwalifikacji zawodowych rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich.

Przychody Centrum Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Brwinowie zaplanowano w 2021 r. w wysokości 32.711 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 32.681 tys. zł.

- **Wojewódzkie Ośrodki Doradztwa Rolniczego** realizują zadania z zakresu doradztwa rolniczego, polegające m. in. na prowadzeniu szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich, podnoszeniu ich kwalifikacji zawodowych, prowadzą działalność informacyjną wspierającą rozwój produkcji rolniczej, upowszechniają metody produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska, prowadzą analizy rynku artykułów rolno-spożywczych i środków produkcji oraz gromadzą i upowszechniają informacje rynkowe w tym zakresie.

Łączne przychody wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego zaplanowano w 2021 r. w wysokości 337.343 tys. zł, w tym dotacja z budżetu państwa w kwocie 226.691 tys. zł. Łączne koszty zostały określone na kwotę 336.782 tys. zł.

- **Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej (NAWA)** jest państwową osobą prawną, działającą na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 2017 r. o Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej.

Celem Agencji jest realizacja zadań z zakresu umiędzynarodowienia szkolnictwa wyższego i nauki, w tym:

- inicjowanie i realizowanie działań wspierających międzynarodową wymianę akademicką oraz proces umiędzynarodowienia podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki,
- upowszechnianie informacji o polskim systemie szkolnictwa wyższego i nauki,
- upowszechnianie języka polskiego poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej,
- prowadzenie spraw z zakresu uznawalności wyższego wykształcenia oraz stopni naukowych,
- zapewnianie obsługi administracyjnej i finansowej Państwowej Komisji do spraw Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego,
- uwierzytelnianie dyplomów ukończenia studiów, dyplomów doktoranckich i habilitacyjnych.

Przychody Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w 2021 r. zaplanowano w wysokości 175.800 tys. zł. Źródłem przychodów będą przede wszystkim dotacje z budżetu państwa w kwocie 129.369 tys. zł.

Planowane na 2021 r. koszty NAWA zostały określone na kwotę 175.790 tys. zł, w tym na finansowanie zadań przewidziano 153.788 tys. zł.

- **Centrum Łukasiewicz** jest państwową osobą prawną, działającą na podstawie ustawy z dnia 21 lutego 2019 r. o Sieci Badawczej Łukasiewicz.

Celem Centrum jest planowanie i koordynowanie badań naukowych i prac rozwojowych prowadzonych przez instytuty Sieci Łukasiewicz, szczególnie ważnych dla realizacji polityki gospodarczej i innowacyjnej państwa określonej w strategiach rozwoju oraz dla realizacji polityki naukowej państwa.

Do zadań Centrum Łukasiewicz należy:

- zapewnienie mechanizmów współpracy podmiotów tworzących Sieć,
- zapewnienie środków finansowych na realizację celów Sieci,
- realizacja projektów badawczych w ramach celu Sieci,
- komercjalizacja wyników badań,
- współpraca międzynarodowa w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz komercjalizacji.

Przychody Centrum w 2021 r. zaplanowano w wysokości 112.500 tys. zł.

Źródłem przychodów będą przede wszystkim subwencje i dotacje z budżetu państwa oraz środki uzyskane ze zbycia skarbowych papierów wartościowych otrzymanych w 2020 r.

Planowane na 2021 r. koszty Centrum Łukasiewicz zostały określone na kwotę 112.500 tys. zł, z czego na finansowanie zadań przewidziano 91.000 tys. zł.

- **Polska Agencja Żeglugi Powietrznej (PAŻP)** realizuje zadania związane z zarządzaniem ruchem lotniczym, a w szczególności kontrolą ruchu lotniczego, służbą informacji powietrznej, służbą alarmową, planowaniem przepływu ruchu lotniczego nad Polską, koordynacją zajętości przestrzeni powietrznej, prowadzeniem biur odpraw załóg oraz aktualizacją i wydawaniem publikacji lotniczych. Przychody Agencji pochodzą głównie z opłat nawigacyjnych (trasowych i terminalowych) wnoszonych przez przewoźników i innych użytkowników przestrzeni powietrznej. PAŻP prowadzi samodzielną gospodarkę finansową, z budżetu państwa otrzymuje wyłącznie dotację celową na sfinansowanie wydatków związanych z zapewnieniem służb nawigacyjnych w przypadku lotów zwolnionych z tych opłat.

Z uwagi na prowadzenie przez PAŻP Pracowniczego Programu Emerytalnego, PAŻP nie planuje wnoszenia wpłat na PPK (w planach ujęto wysokość składki zgodną z umową zakładową).

Przychody Polskiej Agencji Żeglugi Powietrznej zaplanowano w 2021 r. w wysokości 1.055.674 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 1.179.931 tys. zł.

- Działalność statutowa **Transportowego Dozoru Technicznego (TDT)** dotyczy głównie wykonywania zadań z zakresu zapewnienia bezpieczeństwa funkcjonowania urządzeń technicznych w transporcie drogowym, kolejowym czy żeglugi śródlądowej, które mogą stwarzać zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego oraz mienia i środowiska. TDT realizuje zadania związane z działalnością dozоровą, odbiorczą, certyfikacyjną, notyfikacyjną i laboratoryjną oraz z zakresu przewozu towarów niebezpiecznych (m.in. w zakresie wydawania świadectw dopuszczenia pojazdów przewożących materiały niebezpieczne czy przeprowadzania egzaminów, w tym dla kandydatów na doradców do spraw przewozu towarów niebezpiecznych). Dodatkowo działalność TDT obejmuje zadania z zakresu homologacji pojazdów, a także certyfikacji m.in. określonych systemów zarządzania, wyrobów, zakładowej kontroli produkcji, procesów i osób.

Przychody pochodzą z opłat za wykonywanie czynności, głównie realizowanych w ramach działalności dozоровej.

Jednostka w ramach kosztów funkcjonowania, zaplanowała środki na PPK (Pracownicze Plany Kapitałowe).

Przychody Transportowego Dozoru Technicznego zaplanowano w 2021 r. w wysokości 66.402 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 66.237 tys. zł.

- **Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej** w 2021 r. będzie prowadził działalność obejmującą przede wszystkim bezzwrotne finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej ze środków, których dofinansowanie będzie pochodzić z wpływów wynikających z ustawy Prawo energetyczne i z ustawy o efektywności energetycznej, ustawy Prawo ochrony środowiska, ustawy Prawo geologiczne i górnicze, ustawy Prawo wodne m.in. na program „Czyste powietrze”, w tym na finansowanie termomodernizacji i wymianę przestarzałych i nieefektywnych źródeł ciepła, oraz wpłaty na rzecz Funduszu Dróg Samorządowych, regenerację środowiskową gleb poprzez ich wapnowanie, gospodarkę wodno-ściekową poza granicami aglomeracji ujętych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych, System Finansowania Służb Ratowniczych, usuwanie wyrobów zawierających azbest, geologię i górnictwo. Wspierane finansowo będą również zadania związane z zarządzaniem energią w budynkach podmiotów sektora finansów publicznych (m.in. termomodernizacja), ochroną obszarów cennych przyrodniczo, działalnością monitoringu środowiska,

przeciwdziałaniem zagrożeniom środowiska i likwidacją ich skutków, oraz edukacją ekologiczną.

Przychody Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zaplanowano w 2021 r. w wysokości 2.711.550 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 5.360.500 tys. zł.

- **Parki narodowe** tworzy się na obszarach wyróżniających się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, w celu zachowania różnorodności biologicznej, zasobów, tworów i składników przyrody nieożywionej oraz walorów krajobrazowych, przywrócenia właściwego stanu zasobów i składników przyrody, odtworzenia zniekształconych siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk roślin, zwierząt lub grzybów. Najważniejszym celem działania parku jest ochrona przyrody. Na jego obszarze ochronie podlega całość przyrody oraz swoiste, charakterystyczne dla każdego regionu walory krajobrazowe. Aktualnie w Polsce funkcjonują 23 parki narodowe, które zajmują powierzchnię 316.748 ha, co stanowi ok. 1% powierzchni kraju. Wszystkie polskie parki narodowe włączono do Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000.

Łączne przychody parków narodowych zaplanowano w 2021 r. w wysokości 313.225 tys. zł, a łączne koszty zostały określone na kwotę 325.127 tys. zł.

- **Polski Instytut Spraw Międzynarodowych (PISM)** jest instytucją analityczną i ekspercką, utworzoną w 1996 r. na mocy ustawy o PISM. Jego zadaniem jest pogłębianie i upowszechnianie wiedzy o współczesnych sprawach międzynarodowych. PISM utrzymuje kontakty z ośrodkami akademickimi, naukowymi i politycznymi w Polsce i za granicą. Prowadzi szkolenia dla kadr wykonujących zadania związane ze stosunkami międzynarodowymi i polityką zagraniczną RP. Ponadto gromadzi i udostępnia specjalistyczny księgozbiór (około 165 tys. woluminów), a także publikuje książki, czasopisma i dokumenty dyplomatyczne.

Zarówno przychody jak i koszty Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych w 2021 r. zaplanowano w kwocie 14.084 tys. zł.

- Do zadań **Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji (AOTMiT)** należy m.in.: realizacja zadań związanych z oceną świadczeń opieki zdrowotnej w zakresie opracowywania raportów w sprawie oceny świadczeń opieki zdrowotnej i opracowywania analiz weryfikacyjnych środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych, ustalanie taryfy świadczeń, opiniowanie projektów programów polityki zdrowotnej oraz realizacja innych zadań zleconych przez ministra właściwego do spraw zdrowia. Przychody AOTMiT pochodzą będą przede wszystkim z odpisu otrzymanego z Narodowego Funduszu Zdrowia oraz opłat za analizy weryfikacyjne.

Przychody Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji zaplanowano w 2021 r. w wysokości 12.872 tys. zł, natomiast koszty zostały określone na kwotę 56.018 tys. zł.

- **Agencja Badań Medycznych (ABM)** – do zadań ABM należy m.in.: dofinansowanie badań naukowych i prac rozwojowych w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz projektów interdyscyplinarnych wyłonionych w drodze konkursu ze szczególnym uwzględnieniem badań klinicznych, obserwacyjnych i epidemiologicznych, wydawanie opinii i ekspertyz w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu na rzecz organów administracji publicznej lub innych podmiotów w wyniku realizacji zawartych umów, inicjowanie i rozwijanie współpracy międzynarodowej w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, inicjowanie i realizacja własnych badań naukowych i prac rozwojowych. Przychody ABM pochodzą przede wszystkim z odpisu otrzymanego z Narodowego Funduszu Zdrowia oraz dotacji z budżetu państwa.

Przychody Agencji Badań Medycznych zaplanowano w 2021 r. w wysokości 470.121 tys. zł, koszty również zostały określone na kwotę 470.121 tys. zł.

- **Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS)** jest państwową jednostką organizacyjną posiadającą osobowość prawną, która gromadzi składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne obywateli oraz dystrybuje świadczenia (np. emerytury, renty, zasiłki chorobowe lub macierzyńskie) w wysokości i na zasadach ustalonych w przepisach powszechnie obowiązujących. Łączne przychody ZUS na 2021 r. planuje się w kwocie 4.791.441 tys. zł.

Źródłem przychodów Zakładu będą środki finansowe pochodzące z:

- odpisu z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na działalność ZUS w kwocie 3.865.499 tys. zł,
- odpisu z Funduszu Emerytur Pomostowych na finansowanie przez ZUS emerytur pomostowych w kwocie 4.081 tys. zł,
- tytułu poboru i dochodzenia składek innych niż na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych w kwocie 233.531 tys. zł,
- tytułu zwrotu kosztów obsługi świadczeń zleconych ZUS do wypłaty w wysokości 443.863 tys. zł,
- przychodów finansowych w wysokości 5.700 tys. zł,
- pozostałych przychodów w kwocie 238.767 tys. zł.

Ogółem koszty ZUS na rok 2021 zaplanowano w kwocie 5.707.875 tys. zł. Największą pozycję w kosztach stanowią wynagrodzenia, które na rok 2021 zaplanowano w kwocie 3.113.115 tys. zł, w tym na wynagrodzenia osobowe zaplanowano kwotę 3.086.415 tys. zł.

Drugą co do wielkości pozycję kosztów ZUS stanowią koszty usług obcych (usługi pocztowe i bankowe, usługi telekomunikacyjne, usługi związane z przetwarzaniem danych, pozostałe) oszacowane w 2021 r. na łączną kwotę 1.195.873 tys. zł, tj. o 6,5% więcej od kosztów zaplanowanych na ten cel w ustawie budżetowej na 2020 rok.

Wydatki ZUS na finansowanie działalności inwestycyjnej w roku 2021 zostały zaplanowane na kwotę 703.762 tys. zł.

- **Polska Agencja Nadzoru Audytowego** rozpoczęła działalność z dniem 1 stycznia 2020r. Agencja jako organ nadzoru publicznego działa na rzecz wzmocnienia jakości usług świadczonych przez biegłych rewidentów i firmy audytorskie (w tym usług związanych z transakcjami na rynku kapitałowym). Agencja sprawuje niezależny nadzór nad biegłymi rewidentami, firmami audytorskimi i samorządem zawodowym biegłych rewidentów. Do głównych zadań Agencji należy m.in. przeprowadzanie kontroli w zakresie badań ustawowych sprawozdań finansowych jednostek zainteresowania publicznego (JZP) i pozostałych jednostek niebędących JZP, przeprowadzanie kontroli tematycznych i doraźnych, prowadzenie postępowań administracyjnych (w tym postępowań wynikających z kontroli) oraz postępowań dyscyplinarnych wobec biegłych rewidentów, podejmowanie działań mających na celu rozwój rynku biegłych rewidentów i firm audytorskich oraz jego konkurencyjności a także działań edukacyjnych i informacyjnych w zakresie funkcjonowania rynku biegłych rewidentów i firm audytorskich.

Koszty działalności Agencji pokrywane będą z opłat wnoszonych przez firmy audytorskie. Prognozowane przychody równoważą koszty zaplanowane na rok 2021 i pozwalają na zapewnienie realizacji zadań oraz na bieżącą obsługę Agencji. Zarówno przychody, jak i koszty Agencji w 2021 r. zaplanowano w kwocie 26.657 tys. zł.

- **Rzecznik Finansowy** działa na rzecz ochrony klientów podmiotu rynku finansowego (ryнку ubezpieczeniowego i emerytalnego – krajowych zakładów ubezpieczeń, zagranicznych zakładów ubezpieczeń, głównych oddziałów zagranicznych zakładów ubezpieczeń, głównych oddziałów i oddziałów zagranicznych zakładów ubezpieczeń, funduszy emerytalnych, towarzystw emerytalnych, Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego i Polskiego Biura Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, rynku bankowego oraz kapitałowego – banków krajowych, banków zagranicznych, oddziałów banków zagranicznych, oddziałów instytucji kredytowych, instytucji finansowych, instytucji płatniczych, małych instytucji płatniczych, dostawców świadczących usługi dostępu do informacji o rachunku, dostawców świadczących wyłącznie usługi dostępu do informacji o rachunku, biuro usług płatniczych, instytucji pieniądza elektronicznego, oddziałów zagranicznych instytucji pieniądza elektronicznego, towarzystw funduszy inwestycyjnych, funduszy

inwestycyjnych, zarządzających ASI i alternatywnych spółek inwestycyjnych, spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, firm inwestycyjnych, instytucji pożyczkowych i pośredników kredytów hipotecznych). Koszty działalności Rzecznika Finansowego i jego Biura ponoszone będą przez podmioty rynku finansowego. Zarówno przychody, jak i koszty Rzecznika Finansowego w 2021 r. zaplanowano w kwocie 32.608 tys. zł.

Zaplanowane na 2021 r. kwoty przychodów, z uwzględnieniem dotacji i subwencji z budżetu państwa, kosztów oraz wynik finansowy brutto państwowych osób prawnych przedstawiają się następująco:

Wyszczególnienie	Przychody	w tym: dotacje i subwencje z budżetu państwa	Koszty	Wynik finansowy brutto
1	2	3	4	5
Ośrodek Studiów Wschodnich im. Marka Karpia	9.818	9.634	9.708	110
Instytut Zachodni im. Zygmunta Wojciechowskiego	4.005	3.710	4.005	0
Instytut Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Wacława Felczaka	5.813	5.773	5.777	36
Instytut Europy Środkowej	3.913	3.913	3.913	0
Urząd Komisji Nadzoru Finansowego (UKNF)	460.839		450.220	10.619
Polski Instytut Ekonomiczny	13.147	10.819	13.147	0
Krajowy Zasób Nieruchomości	55.800	55.000	55.768	32
Urząd Dozoru Technicznego	516.755		444.925	71.830
Polskie Centrum Akredytacji	24.200		23.956	244
Polska Organizacja Turystyczna	58.682	52.623	58.682	0
Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	1.427.244	801.224	1.758.409	-331.165
Polski Instytut Sztuki Filmowej	260.680	126.210	260.680	0
Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia	6.498	6.295	6.498	0
Polska Agencja Antydopingowa	8.120	8.000	8.120	0
Polskie Laboratorium Antydopingowe	12.815	3.400	12.815	0
Polski Klub Wyścigów Konnych	6.589	444	6.496	93
Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie	32.711	29.295	32.681	30
Wojewódzkie Ośrodki Doradztwa Rolniczego	337.343	226.691	336.782	561
Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej	175.800	129.369	175.790	10
Centrum Łukasiewicz	112.500	21.500	112.500	0
Polska Agencja Żeglugi Powietrznej	1.055.674	16.544	1.179.931	-124.257
Transportowy Dozór Techniczny	66.402		66.237	165
Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	2.711.550	66.720	5.360.500	-2.648.950
23 parki narodowe	313.225	90.076	325.127	-11.902
Polski Instytut Spraw Międzynarodowych	14.084	12.584	14.084	0
Agencja Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji	12.872	680	56.018	-43.146
Agencja Badań Medycznych	470.121	181.505	470.121	0
Zakład Ubezpieczeń Społecznych	4.791.441		5.707.875	-916.434
Polska Agencja Nadzoru Audytowego	26.657		26.657	0
Rzecznik Finansowy	32.608		32.608	0
Razem	13.027.906	1.862.009	17.020.030	-3.992.124

Rozdział VIII

Państwowe fundusze celowe

Zgodnie z art. 9 ustawy o finansach publicznych państwowe fundusze celowe zaliczane są do sektora finansów publicznych. Każdy państwowy fundusz celowy tworzony jest na podstawie odrębnej ustawy.

Podstawą gospodarki finansowej państwowego funduszu celowego jest roczny plan finansowy obejmujący przychody i koszty na cele wskazane w ustawie powołującej fundusz oraz stany na początek i na koniec roku.

Łączne przychody funduszy prezentowanych w projekcie ustawy budżetowej na rok 2021 w załączniku nr 13 Plany finansowe państwowych funduszy celowych zaplanowano w wysokości 337.283.006 tys. zł. Natomiast planowane łączne koszty realizacji zadań funduszy wyniosą 370.031.422 tys. zł.

Zestawienie poszczególnych funduszy zaplanowanych w projekcie ustawy budżetowej na 2021 r. przedstawia tabela:

Wyszczególnienie	Przychody	w tym:	Koszty realizacji zadań
		dotacja z budżetu	
1	2	3	4
Razem	337.283.006	83.182.762	370.031.422
I Fundusze związane z ubezpieczeniami społecznymi	293.292.358	79.424.762	305.147.662
Fundusz Ubezpieczeń Społecznych	270.630.618	59.490.124	282.385.129
Fundusz Emerytalno - Rentowy	20.180.480	18.569.122	20.269.300
Fundusz Prewencji i Rehabilitacji	44.098	13.334	44.953
Fundusz Administracyjny	778.651		772.557
Fundusz Emerytur Pomostowych	1.658.511	1.352.182	1.675.723
II Fundusze związane z zadaniami socjalnymi państwa	34.123.571	2.158.000	51.029.942
Fundusz Pracy	7.041.829		10.968.630
Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	6.293.966	700.000	6.461.060
Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych	466.961		142.096
Fundusz Solidarnościowy	20.256.459	1.458.000	33.393.800
Fundusz Dostępności	64.356		64.356
III Fundusze związane z prywatyzacją	421.900	0	830.700
Fundusz Reprywatyzacji	20.000		420.700
Fundusz Rekompensacyjny	401.900		410.000

Wyszczególnienie	Przychody	w tym:	Koszty realizacji zadań
		dotacja z budżetu	
w tys. zł			
1	2	3	4
IV Fundusze związane z bezpieczeństwem i obronnością kraju	1.742.488	0	2.235.339
Fundusz Zapasów Interwencyjnych	1.156.111		1.455.834
Fundusz Wsparcia Policji	59.638		59.772
Fundusz Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego	2.153		7.701
Fundusz - Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców	159.134		274.189
Fundusz Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywieszennych Zakładów Pracy	140.000		190.000
Fundusz Modernizacji Sił Zbrojnych	155.827		175.827
Fundusz Wsparcia Straży Granicznej	1.275		1.275
Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej	68.350		70.741
V Fundusze związane z kulturą i kulturą fizyczną	1.250.264	0	1.286.722
Fundusz Zajęć Sportowych dla Uczniów	17.674		21.010
Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej	993.200		1.025.875
Fundusz Promocji Kultury	238.690		239.013
Narodowy Fundusz Ochrony Zabytków	700		824
VI Pozostałe fundusze	6.452.425	1.600.000	9.501.057
Fundusz Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym	6.412		6.888
Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej	257.359		279.559
Fundusz Rozwiązywania Problemów Hazardowych	12.161		25.666
Fundusz Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego	90		540
Fundusz Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego	47.130		58.010
Fundusz Niskoemisyjnego Transportu	411.800		351.530
Fundusz Dróg Samorządowych	3.232.037	1.600.000	6.358.477
Fundusz Rozwoju Przewozów Autobusowych o Charakterze Użyteczności Publicznej	804.100		800.005
Fundusz Inwestycji Kapitałowych	561.871		600.201
Fundusz Wypłaty Różnicy Ceny	0		0
Fundusz Rekompensat Pośrednich Kosztów Emisji	989.284		890.000
Fundusz Szerokopasmowy	130.181		130.181

1. Fundusze związane z ubezpieczeniami społecznymi

Do zadań realizowanych przez tę grupę funduszy należy m. in. realizacja zadań z zakresu ubezpieczeń społecznych, finansowanie świadczeń dla rolników z ubezpieczenia emerytalno – rentowego, obsługa zadań w zakresie ubezpieczenia zdrowotnego, finansowanie kosztów obsługi ubezpieczenia społecznego rolników, finansowanie emerytur pomostowych.

W 2021 r. przychody tych funduszy zaplanowano w łącznej wysokości 293.292.358 tys. zł. Natomiast koszty na realizację zadań szacuje się na łączną kwotę 305.147.662 tys. zł.

1.1 Fundusz Ubezpieczeń Społecznych

Zadaniem Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest zapewnienie finansowania wydatków związanych z powszechnymi obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi (emerytalnym, rentowym, chorobowym i wypadkowym).

Głównym źródłem przychodów Funduszu są wpływy ze składek na ubezpieczenie społeczne. Ponadto na przychody Funduszu składają się m.in. takie tytuły jak: dotacja z budżetu państwa, wpłaty z OFE oraz inne przychody. W 2021 r. nie przewiduje się wykorzystania środków Funduszu Rezerwy Demograficznej (FRD) na uzupełnienie niedoboru funduszu emerytalnego wynikającego z przyczyn demograficznych.

Niedobór środków na wypłaty świadczeń gwarantowanych przez państwo zostanie sfinansowany dotacją z budżetu państwa, nie przewidziano natomiast pożyczki z budżetu na ten cel.

Łączne przychody Funduszu Ubezpieczeń Społecznych zostały zaplanowane w 2021 r. na kwotę 270.630.618 tys. zł.

Przychody Funduszu ze składek na ubezpieczenie społeczne (przypis) zaplanowano na 204.089.697 tys. zł. Planuje się, iż przychody obejmujące wpłaty z OFE wyniosą 5.587.111 tys. zł, a pozostałe przychody (przypis) Funduszu wyniosą łącznie 1.463.666 tys. zł.

Ponadto przyjęto następujące założenia:

- od 1 marca 2021 r. nastąpi waloryzacja emerytur i rent. Świadczenia będą waloryzowane wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych w poprzednim roku kalendarzowym powiększonym o 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim roku kalendarzowym. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych dla celów ustalenia wskaźnika waloryzacji stanowi średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów albo średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, w zależności od tego, którego wartość jest wyższa,
- wskaźnik ściągłości składek ukształtuje się na poziomie 99,0%,
- odpis na działalność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w 2021 r. wyniesie 3.865.499 tys. zł,
- niedobór FUS na wypłaty świadczeń będzie sfinansowany dotacją z budżetu państwa.

Koszty Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w 2021 r. oszacowano na kwotę 282.385.129 tys. zł.

Podstawową pozycję kosztów Funduszu w kwocie 276.223.612 tys. zł (tj. 97,8% ogółu kosztów) stanowią wypłaty świadczeń na rzecz ludności (emerytury, renty, dodatki do emerytur i rent: pielęgnacyjne, dla sierot zupełnych i za tajne nauczanie, zasiłki: chorobowe, macierzyńskie, pogrzebowe, itp.).

W ramach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wyodrębnione są cztery fundusze, w podziale na które dokonywana jest wypłata świadczeń i realizacja innych wydatków:

- fundusz emerytalny, z którego finansowane są wypłaty emerytur, emerytury kapitałowe, środki gwarantowane oraz jednorazowe wypłaty ustalane ze składek zewidencjonowanych na subkoncie – 194.404.517 tys. zł,
- fundusz rentowy, z którego finansowane są wypłaty rent z tytułu niezdolności do pracy, rent szkoleniowych, rent rodzinnych, dodatków do rent rodzinnych dla sierot zupełnych, dodatków pielęgnacyjnych i zasiłków pogrzebowych, wypłaty emerytur przyznanych z urzędu zamiast renty z tytułu niezdolności do pracy oraz finansowane są zadania w zakresie prewencji rentowej – 51.035.759 tys. zł,
- fundusz chorobowy, z którego finansowane są świadczenia z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej chorobą lub macierzyństwem – 25.838.238 tys. zł,
- fundusz wypadkowy, z którego finansowane są świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych wraz z prewencją wypadkową – 5.325.024 tys. zł.

W granicach określonych w ustawie budżetowej Fundusz może otrzymywać z budżetu państwa dotacje i nieoprocentowane pożyczki z przeznaczeniem na uzupełnienie środków na wypłaty świadczeń gwarantowanych przez państwo, jeżeli przychody FUS oraz środki zgromadzone na funduszu rezerwowym nie zapewniają pełnej i terminowej wypłaty świadczeń finansowanych z przychodów Funduszu.

Biorąc pod uwagę planowane w 2021 r. przychody Funduszu ze składek, wpłaty z OFE, pozostałe przychody oraz przewidywany koszt świadczeń oraz koszty bieżące Funduszu, w roku 2021 dotacja z budżetu państwa została zaplanowana w wysokości 59.490.124 tys. zł.

W planie Funduszu na 2021 r. przyjęto, iż Fundusz nie będzie posiadał zobowiązań z tytułu pożyczek z budżetu państwa.

1.2 Fundusz Emerytalno-Rentowy

Fundusz Emerytalno-Rentowy zabezpiecza ubezpieczenia społeczne dla rolników. Dysponentem Funduszu jest Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, która prowadzi samodzielną gospodarkę finansową.

Głównym zadaniem Funduszu jest finansowanie gwarantowanych przez państwo świadczeń wypłacanych rolnikom z zakresu ubezpieczenia emerytalno-rentowego, a także finansowanie emerytur i rent z innego ubezpieczenia społecznego wypłacanych łącznie ze świadczeniami z ubezpieczenia emerytalno-rentowego wraz z dodatkami, ubezpieczeń zdrowotnych rolników i ich domowników oraz refundacji określonych kosztów Funduszowi Ubezpieczeń Społecznych, jeżeli przepisy emerytalne przewidują taką refundację.

Łączne przychody Funduszu w 2021 r. zostały zaplanowane na kwotę 21.446.590 tys. zł, a łączne koszty w wysokości 21.535.410 tys. zł. Po stronie przychodów i kosztów ujęto

transfer środków na świadczenia zbiegowe (1.266.110 tys. zł), który przeznaczony jest na sfinansowanie emerytur i rent z innego ubezpieczenia społecznego, wypłacanych łącznie ze świadczeniami z ubezpieczenia emerytalno-rentowego, wraz z dodatkami oraz refundację określonych kosztów FUS.

Fundusz finansowany jest przede wszystkim z dotacji budżetowej, bowiem składka płacona przez rolników pokrywa tylko nieznaczną część wydatków. W roku 2021 do Funduszu zaplanowano dotację z budżetu państwa w wysokości 18.569.122 tys. zł.

Przy konstrukcji planu finansowego Funduszu Emerytalno-Rentowego na rok 2021 przyjęto następujące założenia:

- przeciętna emerytura rolnicza wyniesie 1.324 zł (łącznie z dodatkami), a renta rolnicza 1.354 zł (łącznie z dodatkami),
- wskaźnik ściągłości składek od rolników ukształtuje się na poziomie 99,0%,
- odpis na Fundusz Administracyjny wyniesie 625.845 tys. zł.

1.3 Fundusz Prewencji i Rehabilitacji

Fundusz Prewencji i Rehabilitacji przeznaczony jest na finansowanie kosztów rzeczowych Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego związanych z zapobieganiem wypadkom przy pracy i chorobom zawodowym rolników oraz działań na rzecz pomocy ubezpieczonym osobom uprawnionym do świadczeń z ubezpieczenia, wykazującym całkowitą niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym, ale rokującą jej odzyskanie w wyniku leczenia i rehabilitacji.

Przychody Funduszu w 2021 r. zaplanowano w kwocie 44.098 tys. zł, podstawowym przychodem jest odpis z Funduszu Składkowego, który wyniesie 30.760 tys. zł. W roku 2021 do Funduszu zaplanowano dotację z budżetu państwa w wysokości 13.334 tys. zł. Wzrost dotacji dla Funduszu Prewencji i Rehabilitacji o 3.010 tys. zł w stosunku do roku 2020 spowodowany jest głównie spadkiem odpisu z Funduszu Składkowego o 2.724 tys. zł.

Koszty Funduszu zaplanowano w wysokości 44.953 tys. zł. Większość kosztów ogółem stanowić będą koszty własne Funduszu w wysokości 39.333 tys. zł, które w szczególności przeznaczone zostaną na sfinansowanie rehabilitacji leczniczej rolników oraz turnusów rehabilitacyjnych dzieci rolników w okresie wakacji. Ponadto zaplanowano także koszty inwestycyjne w wysokości 5.620 tys. zł.

1.4 Fundusz Administracyjny

Fundusz Administracyjny przeznaczony jest na finansowanie kosztów obsługi ubezpieczenia społecznego rolników i kosztów obsługi zadań w zakresie ubezpieczenia zdrowotnego.

Podstawowym przychodem Funduszu w 2021 r. będzie odpis z Funduszu Emerytalno-Rentowego w wysokości 625.845 tys. zł, który stanowi de facto dotację z budżetu państwa. Łącznie z odpisem z Funduszu Składkowego w wysokości 56.787 tys. zł oraz z uwzględnieniem pozostałych przychodów w wysokości 96.019 tys. zł, przychody Funduszu Administracyjnego wyniosą razem 778.651 tys. zł.

Biorąc pod uwagę katalog zadań finansowanych ze środków Funduszu, koszty ogółem zaplanowano w wysokości 772.557 tys. zł. Większość kosztów ogółem w 2021 r. stanowić będą koszty własne Funduszu w wysokości 734.777 tys. zł, przeznaczone w szczególności na:

- wypłaty wynagrodzeń (wraz z pochodnymi) dla pracowników Kasy,
- zakup materiałów i wyposażenia, zakup energii, zakup usług remontowych, zakładowy fundusz świadczeń socjalnych oraz różne opłaty i składki,
- koszty przekazywania świadczeń (opłaty pocztowe, wydatki na usługi bankowe).

1.5 Fundusz Emerytur Pomostowych

Fundusz Emerytur Pomostowych powołany został w celu finansowania emerytur pomostowych. W początkowych latach istnienia Funduszu przychody przewyższały ponoszone wydatki, a nadwyżki były lokowane m.in. w obligacjach skarbu państwa.

Przewiduje się, iż w roku 2021 i latach następnych konieczne będzie zasilanie Funduszu o dodatkowe środki w postaci coraz wyższej dotacji z budżetu państwa na pokrycie wypłat emerytur pomostowych w wyniku stale rosnącej liczby osób pobierających emerytury pomostowe.

Przychody Funduszu Emerytur Pomostowych pochodzą głównie ze składek, finansowanych przez płatników w wysokości 1,5% podstawy wymiaru oraz z dotacji z budżetu państwa.

Przychody na rok 2021 zaplanowano w wysokości 1.658.511 tys. zł, z tego:

- dotacja z budżetu państwa – 1.352.182 tys. zł,
- składki – 303.666 tys. zł,
- pozostałe przychody i pozostałe zwiększenia – 2.663 tys. zł.

Koszty Funduszu w wysokości 1.675.723 tys. zł stanowią głównie emerytury pomostowe – 1.669.229 tys. zł i odpis na działalność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych – 4.081 tys. zł.

Przewiduje się, iż przeciętna liczba osób pobierających emerytury pomostowe w 2021 r. ukształtuje się na poziomie 39,6 tys. osób.

2. Fundusze związane z zadaniami socjalnymi państwa

Zadania realizowane przez te fundusze to m. in.: finansowanie zasiłków dla bezrobotnych łącznie ze składkami na ubezpieczenia społeczne, zasiłków i świadczeń przedemerytalnych, realizacja szkoleń dla bezrobotnych, dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych oraz zrekompensowanie gminom utraconych dochodów z tytułu zwolnień przysługujących prowadzącemu zakład pracy chronionej lub zakład aktywności zawodowej z podatków od nieruchomości, rolnego, leśnego i od czynności cywilnoprawnych, refundacja części składek na ubezpieczenia społeczne osobom niepełnosprawnym prowadzącym działalność gospodarczą, ochrona roszczeń pracowniczych w razie niemożności ich zaspokojenia przez pracodawcę z powodu jego niewypłacalności, finansowanie świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji oraz finansowanie zadań polegających na wsparciu działań w zakresie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami lub jej poprawy, jak również wsparcie finansowe emerytów i rencistów.

Łączne przychody dla tej grupy funduszy w 2021 r. wyniosą 34.123.571 tys. zł, a łączne koszty realizacji zadań przewiduje się na poziomie 51.029.942 tys. zł.

2.1 Fundusz Pracy

Głównym zadaniem Funduszu Pracy jest przeciwdziałanie bezrobociu oraz wypłata zasiłków dla osób bezrobotnych.

Plan Funduszu na 2021 r. został ustalony przy założeniu, że wysokość obowiązkowych składek na Fundusz Pracy wynosić będzie 1,0% podstawy ich wymiaru.

Przychody Funduszu w 2021 r. zaplanowano w wysokości 7.041.829 tys. zł. Na przychody składają się głównie: składki wnoszone przez pracodawców za zatrudnionych pracowników oraz składki wnoszone przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność, płatności w ramach budżetu środków europejskich oraz odsetki od środków Funduszu Pracy znajdujących się na rachunkach bankowych.

Koszty realizacji zadań Funduszu w 2021 r. zaplanowano w wysokości 10.968.630 tys. zł. Z Funduszu Pracy finansowane będą, m. in.:

- zasiłki dla bezrobotnych i składki na ubezpieczenia społeczne od zasiłków (przyjęto, że wypłaconych zostanie średniomiesięcznie ok. 230,4 tys. zasiłków, a przeciętna wysokość zasiłku wyniesie 1.041,0 zł (łącznie ze składkami na ubezpieczenia społeczne 1.327,5 zł), zasiłki i świadczenia przedemerytalne, dodatki aktywizacyjne, świadczenia integracyjne, Pracownicze Plany Kapitałowe,
- aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, głównie na: programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, dofinansowanie

- pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników, Krajowy Fundusz Szkoleniowy, koszty związane z realizacją zadań w zakresie rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, refundację wynagrodzeń młodocianych pracowników,
- wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne pracowników wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy.

2.2 Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych działa na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Środki Funduszu przeznaczone są na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych oraz ich zatrudnianie.

Przychody Funduszu zaplanowano w 2021 r. w wysokości 6.293.966 tys. zł. Na przychody składają się głównie: dotacje z budżetu państwa – z przeznaczeniem na dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych (675.000 tys. zł) oraz zrekompensowanie gminom utraconych dochodów z tytułu zwolnień przysługujących prowadzącemu zakład pracy chronionej lub zakład aktywności zawodowej z podatków od nieruchomości, rolnego, leśnego i od czynności cywilnoprawnych (25.000 tys. zł), środki otrzymane z Unii Europejskiej, wpłaty pracodawców.

Koszty realizacji zadań Funduszu zaplanowane w 2021 r. w wysokości 6.461.060 tys. zł mają być przeznaczone głównie na:

- dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych, zrekompensowanie gminom utraconych dochodów z tytułu zwolnień przysługujących prowadzącemu zakład pracy chronionej lub zakład aktywności zawodowej z podatków od nieruchomości, rolnego, leśnego oraz z podatku od czynności cywilnoprawnych, refundację części składek na ubezpieczenia społeczne osobom niepełnosprawnym prowadzącym działalność gospodarczą, a także niepełnosprawnym rolnikom lub rolnikom zobowiązanym do opłacania składek za niepełnosprawnych domowników, programy zatwierdzone przez Radę Nadzorczą PFRON, zadania zlecane fundacjom i organizacjom pozarządowym, przelewy redystrybucyjne (środki na zadania realizowane przez samorządy wojewódzkie i powiatowe oraz koszty obsługi tych zadań),
- wydatki bieżące własne Biura i Oddziałów Funduszu oraz wydatki inwestycyjne własne i zakupy inwestycyjne własne.

2.3 Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych działa na podstawie ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy.

W planie finansowym Funduszu na rok 2021 zaplanowano przychody w kwocie 466.961 tys. zł, natomiast koszty realizacji zadań zaplanowano w kwocie 142.096 tys. zł.

Ze środków Funduszu realizowane są głównie wydatki na zaspokajanie podstawowych roszczeń pracowniczych przysługujących w ramach powszechnie obowiązującego prawa pracy.

Wypłacane świadczenia z tytułu zaspokajania podstawowych roszczeń pracowniczych powiększają należności Funduszu i podlegają zwrotowi z majątku niewypłacalnego pracodawcy. Dysponent Funduszu może określić warunki zwrotu należności, w szczególności odstąpić w całości lub w części od dochodzenia zwrotu należności, jeżeli ich zwrot jest w całości lub w znacznej części niemożliwy. Dysponent Funduszu może również umarzać należności na zasadach określonych w ustawie.

2.4 Fundusz Solidarnościowy

Fundusz Solidarnościowy został powołany na mocy ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym. Środki Funduszu przeznaczone są na wsparcie społeczne, zawodowe, zdrowotne oraz finansowe osób niepełnosprawnych, jak również wsparcie finansowe emerytów i rencistów.

Przychody Funduszu zaplanowano w 2021 r. w wysokości 20.256.459 tys. zł. Na przychody składają się głównie: składki wnoszone przez pracodawców za zatrudnionych pracowników oraz składki wnoszone przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność, danina solidarnościowa oraz dotacja celowa z budżetu państwa na dofinansowanie świadczenia uzupełniającego, kosztów obsługi wypłaty tego świadczenia, kosztów obsługi wniosku o świadczenie uzupełniające oraz kosztów świadczeń zdrowotnych związanych z wydawaniem orzeczeń dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji, o których mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji.

Ponadto w przychodach ujęto umorzenie pożyczki udzielonej Funduszowi z Funduszu Rezerwy Demograficznej w 2019 r. przeznaczonej na refundację wypłaconego z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jednorazowego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o jednorazowym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów w 2019 r.

Koszty realizacji zadań Funduszu zaplanowane w wysokości 33.393.800 tys. zł mają być przeznaczone głównie na:

- świadczenie uzupełniające dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji wraz z kosztami obsługi,

- dodatkowe roczne świadczenie pieniężne dla emerytów i rencistów wraz z kosztami obsługi,
- rentę socjalną i zasiłek pogrzebowy, który przysługuje w razie śmierci osoby pobierającej rentę socjalną wraz z kosztami obsługi,
- programy rządowe i resortowe, w tym obejmujące realizację zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego w zakresie wsparcia osób niepełnosprawnych,
- odpis na Fundusz Dostępności.

2.5 Fundusz Dostępności

Fundusz Dostępności został powołany na mocy ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Przychody Funduszu w 2021 r. zaplanowano w wysokości 64.356 tys. zł. Źródłem przychodów Funduszu będą przede wszystkim środki Funduszu Solidarnościowego, odsetki od wolnych środków Funduszu Dostępności gromadzonych na rachunku oraz środki ze spłat pożyczek udzielonych w ramach inżynierii finansowej wdrażanej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013.

Koszty realizacji zadań Funduszu w 2021 r. zaplanowane w wysokości 64.356 tys. zł mają być przeznaczone na realizację zadań polegających na wsparciu działań w zakresie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami lub jej poprawy, w szczególności w budynkach użyteczności publicznej oraz budynkach mieszkalnictwa wielorodzinnego.

3. Fundusze związane z prywatyzacją

Wydatki tych Funduszy przeznaczone są na zaspokajanie roszczeń byłych właścicieli mienia przejętego przez Skarb Państwa oraz na rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

W roku 2021 przychody dla tych funduszy zaplanowano na poziomie 421.900 tys. zł, a koszty realizacji zadań ustalono w wysokości 830.700 tys. zł.

3.1 Fundusz Reprywatyzacji

Dysponentem Funduszu Reprywatyzacji jest minister właściwy do spraw finansów publicznych.

Na rok 2021 przychody Funduszu zostały zaplanowane w wysokości 20.000 tys. zł.

Koszty realizacji zadań Funduszu zaplanowane zostały na kwotę 420.700 tys. zł.

Na rachunku Funduszu gromadzone są środki pochodzące ze sprzedaży 5% akcji należących do Skarbu Państwa w każdej ze spółek powstałych w wyniku komercjalizacji, dochody

uzyskane z tytułu posiadania akcji oraz odsetki od tych środków, z przeznaczeniem na cele związane z zaspakajaniem roszczeń byłych właścicieli mienia przejętego przez Skarb Państwa. Środki przeznaczone są na:

- wypłatę odszkodowań wynikających z prawomocnych wyroków i ugód sądowych oraz ostatecznych decyzji administracyjnych, wydanych w związku z nacjonalizacją mienia,
- wypłatę odszkodowań przyznanych na podstawie uznania za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego,
- realizację porozumień zawieranych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych oraz jednostki samorządu terytorialnego w sprawie dotacji celowych na rzecz jednostek samorządu terytorialnego przeznaczonych na dofinansowanie zaspokajania przez te jednostki roszczeń byłych właścicieli mienia przejętego przez Skarb Państwa, w szczególności przez wydanie rzeczy lub wypłatę świadczeń wynikających z prawomocnych wyroków i ugód sądowych oraz ostatecznych decyzji administracyjnych wydanych w związku z nacjonalizacją mienia,
- pokrycie kosztów postępowania sądowego i egzekucyjnego, w tym wynagrodzeń biegłych sądowych za sporządzanie ekspertyz, których koszty w wyroku ponosi pozwany – Skarb Państwa,
- pokrycie kosztów zastępstwa procesowego w sprawach prowadzonych poza granicami kraju,
- pokrycie kosztów wynagrodzeń wypłacanych na podstawie umów cywilnoprawnych w zakresie specjalistycznych opinii i analiz, w ramach realizacji celów,
- udzielanie przez Skarb Państwa reprezentowany przez Prezesa Rady Ministrów pożyczek na rzecz spółek z udziałem Skarbu Państwa lub państwowej osoby prawnej, w których ponad połowa akcji lub udziałów należy do Skarbu Państwa lub innych państwowych osób prawnych oraz na rzecz przedsiębiorców, w stosunku do których osoby, o których mowa wyżej są przedsiębiorcami dominującymi.

3.2 Fundusz Rekompensacyjny

Fundusz Rekompensacyjny przeznaczony jest na finansowanie wypłat świadczeń pieniężnych z tytułu rekompensat za mienie pozostawione poza obecnymi granicami RP oraz na obsługę wypłat z tytułu tych świadczeń, realizowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

W 2021 r. planowane są przychody Funduszu w wysokości 401.900 tys. zł.

Na powyższą kwotę składają się:

- środki z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa przekazywane do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w formie zaliczek kwartalnych w terminie 30 dni po zakończeniu kwartału,
- odsetki od wolnych środków przekazanych w zarządzenie, oszacowane w oparciu o oprocentowanie wolnych środków przekazywanych w zarządzenie Ministrowi Finansów.

W roku 2021 planowane są koszty Funduszu w wysokości 410.000 tys. zł. Na powyższą kwotę składają się:

- wypłaty rekompensat dla osób uprawnionych w kwocie 407.000 tys. zł (kwota ta oszacowana została przy założeniu realizacji ok. 3.000 wypłat rekompensat w ciągu roku, przy przeciętnej wysokości wypłacanej rekompensaty wynoszącej 50.000 zł, pozostała część środków zostanie przeznaczona na ewentualną wypłatę rekompensat z tytułu pozostawienia nieruchomości o znacznej wartości (ordynacje rodowe)),
- wypłata prowizji zmiennej i stałej dla Banku Gospodarstwa Krajowego z tytułu powierzenia Bankowi wypłaty rekompensat, zapłata wynagrodzenia za usługę wsparcia technicznego, serwisu oraz migracji aplikacji Systemu Informatycznego Rejestrów (SIR) oraz wydatki związane z dzierżawą serwerów, licencji oraz oprogramowania w łącznej kwocie 3.000 tys. zł.

4. Fundusze związane z bezpieczeństwem i obronnością kraju

Do zadań realizowanych przez te fundusze należą: przebudowa i modernizacja techniczna Sił Zbrojnych, bezpieczeństwo ruchu drogowego oraz bezpieczeństwo pojazdów i ich właścicieli, modernizacja jednostek organizacyjnych Policji, utrzymanie i funkcjonowanie jednostek organizacyjnych Straży Granicznej oraz Państwowej Straży Pożarnej, udzielanie pomocy osobom pozbawionym wolności, zwalnianym z zakładów karnych i aresztów śledczych, rodzinom tych osób oraz osobom pokrzywdzonym, resocjalizacja osób pozbawionych wolności jak również modernizacja przywieziennych zakładów pracy oraz zabezpieczenie ciągłości funkcjonowania rynku paliwowego w sytuacji wystąpienia zakłóceń w dostawach na rynku krajowym.

W roku 2021 łączne przychody dla tych funduszy zaplanowano na poziomie 1.742.488 tys. zł, a koszty realizacji zadań tych funduszy ustalono w łącznej wysokości 2.235.339 tys. zł.

4.1 Fundusz Zapasów Interwencyjnych

Fundusz Zapasów Interwencyjnych został powołany w celu zabezpieczenia ciągłości funkcjonowania rynku paliwowego w sytuacji wystąpienia zakłóceń w dostawach na rynku krajowym. Dysponentem Funduszu jest Prezes Agencji Rezerw Materiałowych.

Przychody Funduszu w 2021 r. zaplanowano w wysokości 1.156.111 tys. zł. Ich źródłem będą głównie środki pochodzące ze składek opłaty zapasowej wnoszonej przez producentów wykonujących działalność gospodarczą w zakresie produkcji paliw lub przetwarzania paliw oraz handlowców wykonujących działalność gospodarczą w zakresie przywozu ropy naftowej lub paliw. Podstawą obliczenia składki opłaty zapasowej będzie ilość paliw przywiezionych lub wyprodukowanych w danym miesiącu kalendarzowym.

W 2021 r. koszty Funduszu, które zaplanowano w kwocie 1.455.834 tys. zł, obejmą realizację następujących zadań:

- zakupy paliw na zapasy agencyjne,
- utrzymywanie zapasów agencyjnych,
- finansowanie kosztów działalności Agencji Rezerw Materiałowych związane z wykonywaniem zadań w zakresie zapasów interwencyjnych,
- finansowanie innych kosztów realizacji zadań ustawowych.

4.2 Fundusz Wsparcia Policji

Fundusz Wsparcia Policji współfinansuje m.in. wydatki na zakup sprzętu i uzbrojenia dla jednostek organizacyjnych Policji.

Źródłem przychodów Funduszu w 2021 r. będą środki finansowe uzyskiwane przez Policję na podstawie umów i porozumień zawieranych przez dysponentów Funduszu, które określają przeznaczenie środków przekazywanych jednostkom Policji.

Zaplanowane w 2021 r. przychody Funduszu w kwocie 59.638 tys. zł, pochodzą m.in. z wpłat od jednostek na państwowy fundusz celowy, w tym na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych oraz odsetek od środków przekazanych Ministrowi Finansów w zarządzenie.

Koszty w 2021 r. zaplanowano w wysokości 59.772 tys. zł, przeznaczone zostaną na: rekompensaty za ponadnormatywny czas służby oraz nagrody za osiągnięcia w służbie dla funkcjonariuszy służby prewencyjnej, wydatki bieżące jednostki, zakup usług remontowych, zakup sprzętu łączności, informatyki oraz specjalistycznego sprzętu techniki policyjnej. Ponadto będą realizowane inwestycje dotyczące przede wszystkim zakupu samochodów służbowych, motocykli, sprzętu informatycznego, sprzętu łączności i specjalistycznego sprzętu techniki policyjnej oraz współfinansowania budowy i rozbudowy budynków komend wojewódzkich, powiatowych i komisariatów Policji.

4.3 Fundusz Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego

Fundusz Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego przeznacza uzyskane środki na realizację zadań inwestycyjnych oraz na modernizację uzbrojenia i wyposażenia

jednostek organizacyjnych resortu spraw wewnętrznych, w szczególności Policji i Straży Granicznej.

Przychody Funduszu w 2021 r. zaplanowano w wysokości 2.153 tys. zł. Źródłem przychodów będą wpłaty dokonywane przez Agencję Mienia Wojskowego oraz odsetki od środków przekazanych Ministrowi Finansów w zarządzanie.

Koszty Funduszu zaplanowane w 2021 r. w wysokości 7.701 tys. zł, będą przeznaczone na pokrycie kosztów własnych tj. opłat bankowych oraz na dofinansowanie kosztów realizacji zadań inwestycyjnych: budowę wolnostojącej policyjnej strzelnicy ćwiczebnej wraz z niezbędną infrastrukturą (lotnisko Warszawa-Babice), zakup jednostki wodnej wraz z wyposażeniem, pełniącej funkcję mobilnego Posterunku Wodnego Policji z przeznaczeniem dla Komendy Miejskiej Policji w Toruniu oraz rozbudowę budynku administracyjnego Komendy Głównej Straży Granicznej.

4.4 Fundusz – Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców

Fundusz – Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców gromadzi i aktualizuje dane zawierające informacje o pojazdach zarejestrowanych w Polsce i kierowcach posiadających polskie prawo jazdy.

Przychody Funduszu w 2021 r. zaplanowano w wysokości 159.134 tys. zł. Źródłem przychodów Funduszu będą przede wszystkim wpływy z opłat ewidencyjnych oraz przychody z opłat pobieranych za udostępnianie danych lub informacji z centralnej ewidencji pojazdów i centralnej ewidencji kierowców.

Koszty Funduszu zaplanowano w 2021 r. w wysokości 274.189 tys. zł, z przeznaczeniem w szczególności na: zakup usług związanych z utrzymaniem, serwisowaniem, eksploatacją, modernizacją i rozwojem Systemu Informatycznego CEPiK/CEK 2.0, usługi w obszarze wykonywania czynności materialno-technicznych związane z przygotowaniem odpowiedzi na wnioski i zapytania, utrzymanie Centrum Zapasowego w Bydgoszczy, zakup usług na wykonanie ekspertyz, analiz i opinii z zakresu działania systemu CEPiK oraz realizację zadań związanych z informatyzacją.

4.5 Fundusz Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywiąziennych Zakładów Pracy

Dysponentem Funduszu Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywiąziennych Zakładów Pracy jest Dyrektor Generalny Służby Więziennej.

Przychodami Funduszu są wpłaty od przywiąziennych zakładów pracy z tytułu zwolnień uzyskanych przez te podmioty oraz wpłaty z tytułu potrąceń z wynagrodzeń skazanych.

W roku 2021 planowane jest uzyskanie przychodów w kwocie 140.000 tys. zł.

Koszty Funduszu zaplanowane w 2021 r. w kwocie 190.000 tys. zł przeznacza się na m.in. finansowanie działań w zakresie resocjalizacji osób pozbawionych wolności, w szczególności na ochronę i tworzenie miejsc pracy dla skazanych, modernizację przywieziennych zakładów pracy i ich produkcji oraz organizowanie nauki zawodu i doskonalenia zawodowego dla osób pozbawionych wolności. Przedsiębiorcy zatrudniający osadzonych otrzymują ze środków Funduszu Aktywizacji ryczałt w wysokości 35% wartości wynagrodzeń, przysługujących zatrudnionym osobom pozbawionym wolności. Ze środków Funduszu mogą być również przyznawane pożyczki i dotacje podmiotom zatrudniającym osoby pozbawione wolności.

4.6 Fundusz Modernizacji Sił Zbrojnych

Dysponentem Funduszu Modernizacji Sił Zbrojnych jest Minister Obrony Narodowej.

Przychody Funduszu w 2021 r. zaplanowano w kwocie 155.827 tys. zł. Źródłami przychodów będą m.in. wpływy z usług świadczonych przez Siły Zbrojne RP wojskom obcym, odszkodowania i kary umowne oraz wpłaty Agencji Mienia Wojskowego.

Koszty Funduszu planowane są w 2021 r. w kwocie 175.827 tys. zł i przeznaczone zostaną na zakup nowoczesnego uzbrojenia i sprzętu wojskowego.

4.7 Fundusz Wsparcia Straży Granicznej

Źródłem przychodów Funduszu Wsparcia Straży Granicznej w 2021 r. będą środki finansowe uzyskiwane przez Straż Graniczną na podstawie umów zawieranych pomiędzy właściwymi dysponentami Funduszu a jednostkami samorządu terytorialnego, państwowymi jednostkami organizacyjnymi, bankami oraz instytucjami ubezpieczeniowymi, które określają przeznaczenie przekazywanych środków.

Przychody Funduszu w 2021 r. zaplanowano w wysokości 1.275 tys. zł.

Koszty Funduszu zaplanowane w 2021 r. w wysokości 1.275 tys. zł, przeznaczone będą na pokrycie kosztów własnych, głównie na zakup materiałów i wyposażenia, w tym m.in. zakup paliwa i części zamiennych do pojazdów służbowych, odzieży ochronnej i roboczej do poprawy bezpieczeństwa i warunków pracy, materiałów biurowych, tonerów do drukarek i sprzętu komputerowego oraz na pokrycie kosztów inwestycyjnych, tj. w szczególności zakup: urządzenia do utrzymania pasa drogi granicznej, defibrylatorów, urządzenia wielofunkcyjnego do drukowania, kserowania i skanowania.

4.8 Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej

Zadaniem Funduszu Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej jest współfinansowanie wydatków bieżących i inwestycyjnych jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej.

Przychody Funduszu w 2021 r. zaplanowano w wysokości 68.350 tys. zł. Źródłem przychodów Funduszu są środki finansowe uzyskane na podstawie umów lub porozumień zawieranych pomiędzy właściwymi dysponentami Funduszu a jednostkami samorządu terytorialnego, jak również organizatorami imprez masowych, osobami prawnymi lub fizycznymi, opłaty za szkolenia inspektorów ochrony przeciwpożarowej oraz opłaty za przeprowadzenie egzaminu potwierdzającego przygotowanie do wykonywania zawodu rzeczoznawcy do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych.

Koszty Funduszu zaplanowane w 2021 r. w wysokości 70.741 tys. zł, przeznaczone będą na realizację zadań inwestycyjnych, modernizacyjnych i remontowych, koszty utrzymania i funkcjonowania jednostek organizacyjnych PSP, a także na zakup niezbędnych na ich potrzeby towarów i usług oraz na cele statutowe szkół PSP, jak również rekompensatę pieniężną za wydłużony czas służby strażaka, a także wydatków związanych z przeprowadzeniem egzaminów dla osób ubiegających się o przyznanie prawa do wykonywania zawodu rzeczoznawcy do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych oraz związanych z organizacją i przeprowadzeniem szkoleń dla inspektorów ochrony przeciwpożarowej.

Środki będą wydatkowane m.in. na:

- zakup umundurowania, środków ochrony osobistej strażaków, paliwa, oleju opałowego, usługi remontowe i pozostałe usługi.
- dofinansowanie zakupu samochodów ratowniczo-gaśniczych, samochodów operacyjnych i specjalnych, zakupu sprzętu ratowniczo-gaśniczego, a także budowy i modernizacji obiektów.

5. Fundusze związane z kulturą i kulturą fizyczną

Fundusze te realizują zadania w zakresie: dofinansowania inwestycji obiektów sportowych, promowania przedsięwzięć artystycznych, ochrony polskiego dziedzictwa narodowego, dofinansowania zajęć sportowych.

Łączne przychody dla tej grupy funduszy w 2021 r. wyniosą 1.250.264 tys. zł, koszty natomiast przewiduje się na poziomie 1.286.722 tys. zł.

5.1 Fundusz Zajęć Sportowych dla Uczniów

Fundusz Zajęć Sportowych dla Uczniów działa na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Środkami Funduszu dysponuje minister właściwy do spraw kultury fizycznej.

Źródłem przychodów Funduszu są wpływy z opłat wnoszonych przez podmioty świadczące usługi, których przedmiotem jest reklama napojów alkoholowych. Przychody Funduszu w 2021 r. zaplanowano w kwocie 17.674 tys. zł.

Planowane na 2021 r. koszty realizacji zadań Funduszu zostały określone w wysokości 21.010 tys. zł i przeznaczone zostaną na dofinansowanie zajęć sportowych dla uczniów oraz na zadania z zakresu zdrowia publicznego.

5.2 Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej

Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej działa na podstawie ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych. Środkami Funduszu dysponuje minister właściwy do spraw kultury fizycznej.

Źródłem przychodów Funduszu jest głównie 75% wpływów pochodzących z dopłat do stawek w grach stanowiących monopol państwa. Na rok 2021 zaplanowano przychody w kwocie 993.200 tys. zł.

Planowane koszty Funduszu wyniosą w 2021 r. 1.025.875 tys. zł i zostaną poniesione na realizację zadań związanych z przebudową, remontami i dofinansowaniem inwestycji obiektów sportowych, rozwijaniem sportu wśród dzieci, młodzieży i osób niepełnosprawnych oraz na zadania z zakresu zdrowia publicznego, a także na rozwój turystyki społecznej sprzyjającej aktywności fizycznej społeczeństwa.

5.3 Fundusz Promocji Kultury

Fundusz Promocji Kultury działa na podstawie ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych. Dysponentem Funduszu jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Źródłem przychodów Funduszu jest 20% wpływów pochodzących z dopłat do stawek w grach stanowiących monopol państwa. Przychody Funduszu w 2021 r. zaplanowano w kwocie 238.690 tys. zł.

Planowane koszty realizacji zadań Funduszu wyniosą w 2021 r. 239.013 tys. zł i zostaną poniesione na wspieranie oraz promowanie określonych w ustawie o grach hazardowych zadań z dziedziny kultury, w tym również zadań o charakterze inwestycyjnym, jak i zadania realizowane przez Polski Instytut Sztuki Filmowej oraz zadania polegające na dofinansowaniu wypłaty wynagrodzeń z tytułu wypożyczeń bibliotecznych. Ze środków Funduszu pokrywane będą także koszty obsługi Funduszu.

5.4 Narodowy Fundusz Ochrony Zabytków

Zadaniem Narodowego Funduszu Ochrony Zabytków jest dofinansowanie nakładów na wykonywanie prac konserwatorskich przy zabytkach. Dysponentem Funduszu jest minister właściwy do spraw kultury i dziedzictwa narodowego.

Źródłem przychodów Funduszu są wpływy z administracyjnych kar pieniężnych wymierzanych przez organy ochrony zabytków na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz nawiązek orzekanych w związku z popełnieniem przestępstwa zniszczenia lub uszkodzenia zabytku.

Przychody Funduszu w 2021 r. zaplanowano w kwocie 700 tys. zł.

Planowane koszty realizacji zadań Funduszu wyniosą w 2021 r. 824 tys. zł i zostaną przeznaczone na dofinansowanie nakładów koniecznych na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków. Ze środków Funduszu pokrywane będą także koszty obsługi Funduszu.

6. Pozostałe Fundusze

Przychody pozostałych funduszy celowych zaplanowano w 2021 r. w wysokości 6.452.425 tys. zł, a łączną kwotę kosztów realizacji ich zadań ustalono na poziomie 9.501.057 tys. zł.

6.1 Fundusz Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym

Głównym zadaniem Funduszu Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym jest gromadzenie, utrzymywanie w gotowości użytkowej, aktualizacja, uzupełnianie, udostępnianie oraz zabezpieczenie centralnego zasobu geodezyjnego i kartograficznego.

Przychody Funduszu zostały zaplanowane w 2021 r. w wysokości 6.412 tys. zł. Przychody Funduszu stanowiąc będą głównie wpływy z opłat za udostępnianie zbiorów danych oraz innych materiałów z centralnego zasobu geodezyjnego i kartograficznego oraz za czynności urzędowe związane z prowadzeniem tego zasobu jak również opłaty za korzystanie z usług teleinformatycznego systemu ASG-EUPOS umożliwiającego udostępnianie danych podstawowej osnowy geodezyjnej.

Koszty Funduszu zaplanowano w 2021 r. w wysokości 6.888 tys. zł, głównie na dofinansowanie zadań związanych z aktualizacją i utrzymaniem państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego oraz na zadania związane z nadawaniem uprawnień zawodowych w dziedzinie geodezji i kartografii.

6.2 Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej

Dysponentem Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej jest Minister Sprawiedliwości.

Planowane w 2021 r. przychody Funduszu w kwocie 257.359 tys. zł to środki pieniężne pochodzące z orzeczonych przez sądy nawiązek oraz świadczeń pieniężnych, potrąceń w wysokości 7% wynagrodzenia przysługującego za pracę skazanych zatrudnionych na podstawie skierowania do pracy, umowy o pracę, umowy zlecenia, umowy o dzieło, umowy o pracę nakładczą lub na innej podstawie prawnej oraz wykonania kar dyscyplinarnych poprzez obniżenie przypadającej skazanemu części wynagrodzenia za pracę, nie więcej niż o 25%, na okres do 3 miesięcy, spadków, zapisów i darowizn, dotacji, zbiórek i innych źródeł.

Koszty Funduszu w planowanej w 2021 r. wysokości 279.559 tys. zł przeznacza się na udzielanie pomocy osobom pozbawionym wolności, zwalnianym z zakładów karnych i aresztów śledczych oraz członkom ich rodzin, a także na udzielanie pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem oraz członkom ich rodzin, a także na przeciwdziałanie przyczynom przestępczości.

6.3 Fundusz Rozwiązywania Problemów Hazardowych

Źródłem przychodów Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych jest 1% wpływów z dopłat z gier objętych monopolem państwa. Dysponentem Funduszu jest minister właściwy do spraw zdrowia.

Przychody Funduszu w 2021 r. zaplanowano w wysokości 12.161 tys. zł. W 2021 r. koszty Funduszu wyniosą 25.666 tys. zł i zostaną przeznaczone na realizację następujących zadań:

- prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej i opracowywanie specjalistycznych ekspertyz, raportów, sprawozdań dotyczących problematyki uzależnień od hazardu lub innych uzależnień niestanowiących uzależnienia od substancji psychoaktywnych,
- opracowywanie i wdrażanie nowych metod profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z uzależnień od hazardu lub innych uzależnień niestanowiących uzależnienia od substancji psychoaktywnych,
- udzielanie finansowej pomocy instytucjom i stowarzyszeniom realizującym zadania związane z rozwiązywaniem problemów wynikających z uzależnień od hazardu lub innych uzależnień niestanowiących uzależnienia od substancji psychoaktywnych, w tym sporządzanie oceny rozpowszechnienia i zagrożeń patologicznym hazardem,
- prowadzenie działań ukierunkowanych na podnoszenie jakości programów profilaktycznych i terapeutycznych, a także zwiększanie kompetencji zawodowych osób zajmujących się leczeniem w celu zwiększenia skuteczności oraz dostępności leczenia

uzależnień od hazardu lub innych uzależnień niestanowiących uzależnienia od substancji psychoaktywnych dla osób uzależnionych i ich bliskich,

- zadania określone w przepisach o zdrowiu publicznym.

6.4 Fundusz Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego

Podstawowym celem Funduszu jest wzmocnienie potencjału organizacji pożytku publicznego poprzez wyrównywanie ich szans.

Przychodami Funduszu są środki finansowe pochodzące z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych:

- wykorzystane przez organizacje pożytku publicznego niezgodnie z przeznaczeniem,
- przekazane na rzecz organizacji pożytku publicznego, nieuwzględnionej w wykazie prowadzonym przez Dyrektora Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego,
- niewydatkowane przez organizacje, które utraciły status organizacji pożytku publicznego.

Na rok 2021 zaplanowano przychody Funduszu w wysokości 90 tys. zł.

Koszty realizacji zadań Funduszu zaplanowane w 2021 r. w wysokości 540 tys. zł przeznaczone zostaną głównie na udzielanie wsparcia organizacjom pożytku publicznego, realizowanego w trybie otwartego konkursu ofert zgodnie z art. 13 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

6.5 Fundusz Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego

Fundusz został utworzony z dniem 1 kwietnia 2017 r. na mocy ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o grach hazardowych oraz niektórych innych ustaw.

Celem Funduszu jest wspieranie społeczeństwa obywatelskiego na drodze do wszechstronnego rozwoju poprzez wdrażanie systemowych rozwiązań służących wzmocnieniu i podnoszeniu jakości działania całego sektora pozarządowego.

Przychody Funduszu w 2021 r. zaplanowano w wysokości 47.130 tys. zł. Źródłem przychodów Funduszu są dopłaty do stawek w grach hazardowych.

Koszty realizacji zadań Funduszu zaplanowane w 2021 r. w wysokości 58.010 tys. zł będą przeznaczone na:

- działania nastawione na przygotowanie i wdrożenie systemowych rozwiązań służących wzmocnieniu i podniesieniu jakości działania całego sektora pozarządowego lub jego znaczących części (branż, środowisk),
- wspieranie rozwoju porozumień organizacji, platform współpracy, reprezentacji środowisk organizacji sektora pozarządowego,

- wspieranie działań statutowych organizacji sektora pozarządowego,
- rozwój instytucjonalny organizacji, w tym: budowanie stabilnych podstaw ich dalszego funkcjonowania, tworzenie perspektywicznych planów działania i finansowania, podnoszenie standardów pracy i zarządzania organizacją.

6.6 Fundusz Niskoemisyjnego Transportu

Fundusz Niskoemisyjnego Transportu został powołany do zapewnienia finansowego wsparcia projektów związanych z rozbudową infrastruktury umożliwiającej stosowanie paliw alternatywnych w celu zmniejszenia stosowania oleju napędowego i benzyn silnikowych w transporcie.

Przychody Funduszu w 2021 r. zaplanowano w wysokości 411.800 tys. zł. Ich źródłem będą środki przekazywane przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego w wysokości 0,1% uzasadnionego zwrotu z kapitału zaangażowanego w wykonywaną działalność gospodarczą w zakresie przesyłania energii elektrycznej, wpływy z tytułu opłaty zastępczej oraz wpływy z tytułu opłaty emisyjnej, w części przypadającej Funduszowi Niskoemisyjnego Transportu, oraz inne przychody.

Koszty realizacji zadań Funduszu zaplanowane w wysokości 351.530 tys. zł mają być przeznaczone w szczególności na:

- finansowanie rozbudowy infrastruktury umożliwiającej stosowanie paliw alternatywnych, tj. biokomponentów, biopaliw ciekłych, innych paliw odnawialnych, energii elektrycznej, wodoru, sprężonego gazu ziemnego (CNG) i skroplonego gazu ziemnego (LNG) w transporcie,
- wsparcie publicznego transportu zbiorowego wykorzystującego paliwa alternatywne,
- pomoc dla wytwórców paliw alternatywnych,
- działania edukacyjne, badawcze i promocyjne związane z rozwojem transportu niskoemisyjnego,
- obsługę Funduszu.

6.7 Fundusz Dróg Samorządowych

Fundusz Dróg Samorządowych został utworzony w 2018 r. na podstawie ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Dróg Samorządowych. Fundusz stanowi kompleksowy instrument wsparcia realizacji zadań na drogach zarządzanych przez jednostki samorządu terytorialnego. Jego celem jest przyspieszenie powstawania nowoczesnej i bezpiecznej infrastruktury drogowej na szczeblu lokalnym, która stanowi ważny element prawidłowego funkcjonowania i rozwoju gospodarki oraz przyczynia się do poprawy poziomu życia obywateli.

Źródłami finansowania Funduszu są:

- wpłaty z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- dotacja celowa z budżetu państwa z części budżetu, której dysponentem jest Minister Obrony Narodowej,
- dotacja celowa z budżetu państwa z części budżetu, której dysponentem jest minister właściwy do spraw transportu,
- wpłaty Dyrekcji Generalnej Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe,
- wpłaty z zysku jednoosobowych spółek Skarbu Państwa i spółek, w których wszystkie akcje (udziały) są własnością Skarbu Państwa.

Ponadto Fundusz może zostać zasilony środkami pochodzącymi z przekazania skarbowych papierów wartościowych, a także dobrowolnymi wpłatami na rzecz Funduszu np. przez spółki, w których udziały albo akcje posiada Skarb Państwa.

W 2021 r. planowane przychody Funduszu wynoszą 3.232.037 tys. zł, w tym dotacja z budżetu państwa w kwocie 1.600.000 tys. zł.

Koszty realizacji zadań Funduszu w 2021 r. zaplanowane w wysokości 6.358.477 tys. zł mają być przeznaczone w szczególności na:

- dofinansowanie budowy, przebudowy i remontu dróg powiatowych i dróg gminnych,
- dofinansowania budowy mostów lokalizowanych w ciągach dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych,
- finansowanie budowy, przebudowy i remontu dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych o znaczeniu obronnym.

Wysokość nowopowstałych zobowiązań dotyczących zadań wieloletnich gminnych i powiatowych, zadań obronnych i zadań mostowych określono na poziomie przewidywanej wielkości zawartych przez wojewodów lub ministra właściwego do spraw transportu umów na dofinansowanie lub finansowanie tych zadań.

6.8 Fundusz Rozwoju Przewozów Autobusowych o Charakterze Użyteczności Publicznej

Celem Funduszu, który został powołany w 2019 r. na podstawie ustawy z dnia 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, jest zapewnienie dostępności autobusowego publicznego transportu zbiorowego, co ma zapobiec wykluczeniu transportowemu mieszkańców niewielkich miejscowości. Dofinansowanie ze środków Funduszu otrzymują organizatorzy publicznego transportu zbiorowego jako wsparcie dla realizacji zadań własnych w powyższym zakresie.

Środki Funduszu w 2021 r. pochodzą z:

- opłaty emisyjnej,
- opłaty paliwowej,
- opłaty zastępczej,
- wpływów z tytułu kar, grzywien i opłat pobieranych przez Głównego Inspektora Transportu Drogowego i Wojewódzkich Inspektorów Transportu Drogowego, a także zezwoleń wydawanych przez te organy,
- budżetu państwa w części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw transportu,
- odsetek bankowych.

Przychody Funduszu w 2021 r. wynoszą 804.100 tys. zł., z czego 800.000 tys. zł będzie wydatkowane do jednostek samorządu terytorialnego na dofinansowanie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, natomiast 5 tys. zł przewidziane jest na koszty usług bankowych Banku Gospodarstwa Krajowego. Środki niewykorzystane, pozostające na dzień 31 grudnia na rachunku Funduszu mogą zostać przekazane przez dysponenta Funduszu na rachunek Krajowego Funduszu Drogowego, Funduszu Kolejowego lub na dochody budżetu państwa.

6.9 Fundusz Inwestycji Kapitałowych

Fundusz Inwestycji Kapitałowych został utworzony w 2019 r. na podstawie ustawy z dnia 21 lutego 2019 r. o zmianie ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym oraz niektórych innych ustaw, w celu zapewnienia źródła finansowania kapitałowych celów inwestycyjnych Skarbu Państwa, tym samym zadania Prezesa Rady Ministrów, polegającego na nabywaniu i obejmowaniu akcji lub udziałów spółek.

W 2021 r. planowane są przychody Funduszu w wysokości 561.871 tys. zł, w tym:

- wpłaty z zysku spółek, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 1 grudnia 1995 r. o wpłatach z zysku przez jednoosobowe spółki Skarbu Państwa – 382.012 tys. zł,
- środki w wysokości 30% każdej wypłaconej dywidendy, a także zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy, z akcji należących do Skarbu Państwa – 159.660 tys. zł,
- środki z tytułu zwrotu pomocy publicznej lub wsparcia niebędącego pomocą publiczną, udzielonych przedsiębiorcom z Funduszu Restrukturyzacji Przedsiębiorców, wraz z należnościami ubocznymi – 20.199 tys. zł.

W roku 2021 planowane są koszty Funduszu w wysokości 600.201 tys. zł, z przeznaczeniem na:

- zakup lub objęcie akcji przez Skarb Państwa – zakłada się, że od 2021 r. co roku podpisywane będą umowy z 3 podmiotami – 600.000 tys. zł,
- pokrycie kosztów nabycia lub objęcia akcji, w tym usług świadczonych przez doradców w związku z ich nabywaniem lub obejmowaniem przez Skarb Państwa reprezentowany przez Prezesa Rady Ministrów – 200 tys. zł,
- pokrycie kosztów związanych z obsługą bankową Funduszu – 1 tys. zł.

Ponadto przy konstrukcji planu finansowego przyjęto założenie, że wolne środki pieniężne mogą być przechowywane na lokatach. Niemniej z uwagi na fakt, że podstawowe stopy procentowe NBP zostały istotnie obniżone w 2020 r., w tym stopa depozytowa w chwili sporządzania niniejszego planu wynosi 0,00%, nie założono przychodów z tytułu odsetek.

6.10 Fundusz Wyłaty Różnicy Ceny

Fundusz Wyłaty Różnicy Ceny. funkcjonuje na mocy ustawy z dnia 28 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw. Celem Funduszu jest finansowanie utraconego przychodu spółek energetycznych w 2019 r., w związku z przepisami art. 5 oraz art. 6 ww. ustawy.

W 2021 r. Fundusz nie planuje uzyskiwania przychodów. Ostatnia z aukcji, z której dochód zasilił Fundusz odbyła się w grudniu 2019 r.

W 2021 r. nie zaplanowano ponoszenia kosztów Funduszu.

6.11 Fundusz Rekompensat Pośrednich Kosztów Emisji

Na mocy ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o systemie rekompensat dla sektorów i podsektorów energochłonnych powołany został Fundusz Rekompensat Pośrednich Kosztów Emisji.

Przychody Funduszu w 2021 r. zaplanowano w wysokości 989.284 tys. zł. Ich źródłem będą środki ze sprzedaży w drodze aukcji uprawnień do emisji, o których mowa w art. 49 ust. 2c ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych oraz odsetki od środków zgromadzonych na wydzielonym rachunku bankowym Funduszu.

Koszty realizacji zadań Funduszu zaplanowane w wysokości 890.000 tys. zł mają być przeznaczone na wypłatę rekompensat z tytułu przenoszenia kosztów zakupu uprawnień do emisji na ceny energii elektrycznej zużywanej do wytwarzania produktów w sektorach lub podsektorach energochłonnych.

6.12 Fundusz Szerokopasmowy

Fundusz Szerokopasmowy został utworzony na podstawie art. 16a ust. 1 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.

Przychody Funduszu w 2021 r. zaplanowano w wysokości 130.181 tys. zł.

Źródłem przychodów Funduszu będą przede wszystkim wpływy z następujących tytułów:

- 100% wpływów z opłat za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji (opłata, o której mowa w art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne),
- 15% wpływów z opłat za prawo do dysponowania częstotliwością (opłata, o której mowa w art. 185 ust. 1 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne),
- wpływy z kar pieniężnych nakładanych przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

W 2021 r. zaplanowano koszty Funduszu w wysokości 130.181 tys. zł, w szczególności na pokrycie kosztów inwestycyjnych, z przeznaczeniem na wypłaty beneficjentom interwencji podejmowanych ze środków Funduszu (gminy, przedsiębiorcy telekomunikacyjni, placówki ochrony zdrowia) celem dalszego przeznaczenia na wydatki inwestycyjne (budowa sieci szerokopasmowych, wykonywanie przyłączy telekomunikacyjnych).

Rozdział IX

Rozliczenia z Unią Europejską

Członkostwo Polski w UE związane jest z włączeniem Polski w system finansowy UE, obejmujący przede wszystkim budżet ogólny UE. Budżet ten, akceptowany corocznie przez władze budżetowe UE (Radę UE i Parlament Europejski) na wniosek Komisji Europejskiej (posiadającej wyłączną kompetencję przygotowania projektu budżetu UE), mieści się w ramach wieloletniego planu finansowego UE (tzw. wieloletnie ramy finansowe – WRF). Wysokość polskiej składki do budżetu UE oraz wysokość potencjalnych transferów do Polski jest ograniczona limitami wyznaczonymi w WRF, a doprecyzowanymi w rocznych budżetach UE.

Wobec niezakończonego jeszcze procesu uzgadniania WRF na lata 2021-2027 poniżej zaprezentowano kwoty przyjęte przez Radę Europejską 21 lipca 2020 r. Finalne kwoty zostaną zaktualizowane po porozumieniu Rady i Parlamentu Europejskiego.

Projekt Wieloletnich Ram Finansowych UE na lata 2021-2027*

(w mln EUR – ceny bieżące.)

Środki na zobowiązania	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Ogółem 2021–2027
1. Jednolity rynek, innowacje i gospodarka cyfrowa	20.919	21.288	21.125	20.984	21.272	21.847	22.077	149.512
2. Spójność, odporność i wartości	52.786	55.314	57.627	60.761	63.387	66.536	70.283	426.694
2a. Spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna	48.191	49.739	51.333	53.077	54.873	56.725	58.639	372.577
2b. Odporność i wartości	4.595	5.575	6.294	7.684	8.514	9.811	11.644	54.117
3. Zasoby naturalne i środowisko	58.624	56.519	56.849	57.003	57.112	57.332	57.557	400.996
w tym: Wydatki związane z rynkiem i płatności bezpośrednie	40.925	41.257	41.518	41.649	41.782	41.913	42.047	291.091
4. Migracja i zarządzanie granicami	2.467	3.043	3.494	3.697	4.218	4.315	4.465	25.699
5. Bezpieczeństwo i obrona	1.805	1.868	1.918	1.976	2.215	2.435	2.705	14.922
6. Sąsiedztwo i świat	16247	16802	16329	15830	15304	14754	15331	110.597
7. Europejska administracja publiczna	10.635	11.058	11.419	11.773	12.124	12.506	12.959	82.474
w tym: Wydatki administracyjne instytucji	8.216	8.528	8.772	9.006	9.219	9.464	9.786	62.991
ŚRODKI NA ZOBOWIĄZANIA OGÓŁEM	163.483	165.892	168.761	172.024	175.632	179.725	185.377	1.210.894
ŚRODKI NA PŁATNOŚCI OGÓŁEM	166.140	167.585	165.542	168.853	172.230	175.674	179.187	1.195.211

* Źródło: Konkluzje Rady Europejskiej z 21 lipca 2020 r.

Wydatki wspólnotowe można podzielić na następujące grupy:

1. Wydatki skierowane do podmiotów znajdujących się poza Unią Europejską.

W skład tych wydatków można włączyć środki znajdujące się w dziale 6 budżetu UE „Sąsiedztwo i świat”, m.in. na finansowanie projektów realizowanych w ramach pomocy rozwojowej w krajach rozwijających się, a także środki w ramach funduszy przedakcesyjnych, skierowane do krajów kandydujących do UE. Dodatkowo wydatki w dziale 1 budżetu UE „Jednolity rynek, innowacje i gospodarka cyfrowa” są w pewnej części kierowane do państw spoza UE.

2. Alokacje przeznaczone na funkcjonowanie UE - przede wszystkim dział 7 budżetu UE („Europejska administracja publiczna”) oraz projekty realizowane w skali ponadnarodowej (głównie dział 1), których nie da się przypisać konkretnie do żadnego z krajów członkowskich.
3. Środki, które służą finansowaniu projektów (fundusze strukturalne, Fundusz Spójności itp.) bądź polityk (wspólna polityka rolna – WPR) w konkretnych państwach członkowskich i które są alokowane dla konkretnych państw (zarządzanie zdecentralizowane wykonywane przez administracje państw członkowskich, beneficjentów tych środków).
4. Środki dostępne podmiotom z państw członkowskich, których podział następuje w drodze konkursowej (zarządzanie scentralizowane wykonywane przez Komisję Europejską lub agencje UE).

Transfery otrzymywane z budżetu UE przez Polskę sklasyfikowane są przede wszystkim w ww. trzeciej grupie wydatków z niewielkim udziałem grupy czwartej.

Składka wpłacana przez Polskę do budżetu UE, w całkowitej planowanej wysokości 28.520.043 tys. zł., w całości jest przekazywana z budżetu państwa i służy finansowaniu wszystkich ww. wydatków.

Prognozowane saldo przepływów finansowych w roku 2021 pomiędzy Polską a Unią Europejską i państwami członkowskimi EFTA przedstawia poniższe zestawienie.

Treść	Kwota
	w tys. zł
1	2
I. ŚRODKI PRZEKAZANE PRZEZ UE i państwa EFTA	80.929.548
Zadania wynikające ze wspólnej polityki rolnej	21.995.881
Programy realizowane z udziałem funduszy strukturalnych i EFR	57.823.840
Norweski Mechanizm Finansowy 2014-2021, Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021	611.395
Pozostałe	498.432
II. ŚRODKI WYDATKOWANE Z BUDŻETU PAŃSTWA	
Środki własne UE (składka do budżetu UE)*	28.520.043
III. RÓŻNICA (I-II)	52.409.505

* Z czego kwota w wysokości 2 300 000 tys. zł jest ujęta w rezerwie celowej.

Rozdział X

Budżet środków europejskich

Budżet środków europejskich, stosownie do postanowień ustawy o finansach publicznych [z dnia 27 sierpnia 2009 r., obejmuje dochody i podlegające refundacji wydatki przeznaczone na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich, z wyłączeniem środków przeznaczonych na realizację projektów pomocy technicznej.

1. Dochody budżetu środków europejskich

W projekcie ustawy budżetowej na rok 2021, w części Dochody budżetu środków europejskich, zaplanowane zostały dochody budżetu środków europejskich w łącznej wysokości 80.475.876 tys. zł.

Na powyższą kwotę składają się dochody z tytułu realizacji zadań w ramach:

- Regionalnych Programów Operacyjnych na lata 2014–2020 w wysokości 21.228.200 tys. zł,
- Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 w wysokości 18.939.596 tys. zł,
- Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 w wysokości 3.348.556 tys. zł,
- Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020 w wysokości 873.933 tys. zł,
- Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 w wysokości 6.814.316 tys. zł,
- Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020 w wysokości 2.032.555 tys. zł,
- Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze 2014–2020 w wysokości 336.869 tys. zł,
- Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014–2020 w wysokości 359.215 tys. zł,
- Instrumentu „Łącząc Europę” w wysokości 3.861.157 tys. zł,
- Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014 – 2021 w wysokości 376.721 tys. zł,
- Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014 - 2021 w wysokości 234.674 tys. zł
- Wspólnej polityki rolnej w wysokości 22.070.084 tys. zł.

2. Wydatki budżetu środków europejskich

W projekcie ustawy budżetowej na rok 2021 w budżecie środków europejskich zaplanowane zostały wydatki w wysokości 87.340.722 tys. zł z przeznaczeniem na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich, z wyłączeniem projektów pomocy technicznej.

W ramach powyższej kwoty w poszczególnych częściach budżetowych zaplanowana została kwota 49.954.515 tys. zł na wydatki przeznaczone na projekty realizowane w ramach:

- 1) Perspektywy Finansowej Unii Europejskiej 2014-2020, tj. na:
 - 16 Regionalnych Programów Operacyjnych 2014-2020,

- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020,
 - Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020,
 - Program Operacyjny Polska Wschodnia 2014-2020,
 - Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020,
 - Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014-2020,
 - Program Operacyjny Rybactwo i Morze 2014-2020,
 - Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020,
 - Instrument "Łącząc Europę" (CEF),
- 2) Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014 – 2021 i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014 – 2021,
- 3) Wspólnej polityki rolnej.

Pozostała część wydatków została zaplanowana w rezerwie celowej poz. 98 z przeznaczeniem na finansowanie programów z budżetu środków europejskich w kwocie 37.346.719 tys. zł oraz w rezerwie celowej poz. 99 z przeznaczeniem na finansowanie wynagrodzeń w ramach budżetu środków europejskich w kwocie 39.488 tys. zł.

Zaplanowanie rezerw wynika z faktu, że na etapie opracowywania projektu ustawy budżetowej nie można dokonać podziału wszystkich wydatków na poszczególne podziałki klasyfikacji budżetowej. Ponadto rezerwa celowa poz. 98 obejmuje również wydatki na umowy, których podpisanie jest dopiero planowane. Jednocześnie należy zauważyć, że stopień realizacji poszczególnych projektów kształtuje się różnie w poszczególnych częściach budżetowych, więc trudno przewidzieć, który dysponent wykorzysta w pełni środki ujęte w ramach własnej części, a w których przypadkach realizacja projektów z różnych przyczyn będzie przebiegała z opóźnieniem, co ostatecznie będzie miało wpływ na różny poziom wykorzystania środków w ramach części danego dysponenta. Ponadto stopień zaawansowania realizacji programów operacyjnych nie pozwala w pełni określić wszystkich potrzeb dysponentów.

Umieszczenie części wydatków w rezerwie celowej pozwoli na sprawniejszą i bardziej elastyczną realizację projektów finansowanych w ramach poszczególnych programów, a tym samym przyczyni się do lepszej absorpcji środków unijnych.

Zaplanowane wydatki w budżecie środków europejskich, w częściach poszczególnych dysponentów, obejmują przede wszystkim następujące programy:

2.1 Perspektywa Finansowa 2014–2020

W ramach Perspektywy Finansowej na lata 2014 – 2020 realizowane są Krajowe Programy Operacyjne oraz 16 Regionalnych Programów Operacyjnych.

2.1.1 16 Regionalnych Programów Operacyjnych 2014-2020

W ramach 16 Regionalnych Programów Operacyjnych 2014 – 2020 zaplanowano na 2021 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 15.795.796 tys. zł.

Celem 16 Regionalnych Programów Operacyjnych na lata 2014–2020 jest dalsze zwiększanie konkurencyjności regionów oraz poprawy jakości życia ich mieszkańców poprzez wykorzystanie potencjałów regionalnych i niwelowanie barier rozwojowych. Szczególny nacisk położony będzie przede wszystkim na wspieranie przedsiębiorczości, edukacji, zatrudnienia i włączenia społecznego, technologii informacyjno-komunikacyjnych, infrastruktury ochrony środowiska, energetyki oraz transportu. Dodatkowo w ramach RPO bezpośrednią pomoc uzyskają osoby pozostające bez pracy, wykluczone bądź zagrożone wykluczeniem społecznym chcące podnieść swoje kwalifikacje.

W latach 2014-2020 samorzady województw zarządzają około 40% funduszy polityki spójności. W ramach tych środków zawarte są również dodatkowe fundusze pochodzące z podziału rezerwy programowej, czyli środki na Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT) oraz inne Obszary Strategicznej Interwencji (OSI).

RPO realizowane w latach 2014-2020 są programami dwufunduszowymi, tj. finansowanymi z udziałem środków EFRR oraz EFS, z czego 15 z nich realizowanych jest w województwach zaliczanych do kategorii „słabiej rozwinięte”, jedynie RPO w województwie mazowieckim zostało sklasyfikowane jako region „lepiej rozwinięty”.

W ramach RPO realizowane są projekty z zakresu następujących celów tematycznych:

- wzmacnianie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji,
- zwiększanie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości TIK,
- wzmacnianie konkurencyjności MŚP,
- wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach,
- promowanie dostosowania do zmian klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem,
- zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania odpadami,
- promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszej infrastruktury sieciowej,
- promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników,
- promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją,
- inwestowanie w kształcenie, szkolenia oraz szkolenia zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie.

2.1.2 Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020

W ramach POIiŚ 2014-2020 zaplanowano na 2021 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 12.724.269 tys. zł.

PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 to największy pod względem budżetu program na lata 2014-2020. Główne obszary, na które przekazywane są środki to: gospodarka niskoemisyjna, ochrona środowiska, przeciwdziałanie i adaptacja do zmian klimatu, transport i bezpieczeństwo energetyczne oraz ochrona zdrowia i dziedzictwo kulturowe.

Dzięki równowadze pomiędzy działaniami inwestycyjnymi w infrastrukturę oraz wsparciu skierowanemu do wybranych obszarów gospodarki, program realizuje założenia strategii Europa 2020, z którą powiązany jest jego cel główny - wsparcie gospodarki efektywnie korzystającej z zasobów i przyjaznej środowisku oraz sprzyjającej spójności terytorialnej i społecznej.

W ramach programu realizowanych jest 10 osi priorytetowych:

- Zmniejszenie emisyjności gospodarki,
- Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu,
- Rozwój sieci drogowej TEN-T i transportu multimodalnego,
- Infrastruktura drogowa dla miast,
- Rozwój transportu kolejowego w Polsce,
- Rozwój niskoemisyjnego transportu zbiorowego w miastach,
- Poprawa bezpieczeństwa energetycznego,
- Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury,
- Wzmocnienie strategiczne infrastruktury ochrony zdrowia,
- Pomoc techniczna.

Program jest współfinansowany środkami EFRR i FS.

2.1.3 Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020

W ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 zaplanowano na 2021 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 3.060.249 tys. zł.

Program powstał w odpowiedzi na potrzeby reform w obszarach zatrudnienia, włączenia społecznego, adaptacyjności, edukacji, szkolnictwa wyższego, zdrowia i dobrego rządzenia. Wspierane są też innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa w wymienionych dziedzinach. Ponadto, w ramach PO WER realizowane są projekty w ramach Rządowego programu Dostępność Plus.

W ramach programu realizowanych jest 6 osi priorytetowych:

- Osoby młode na rynku pracy,
- Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy gospodarki i edukacji,

- Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju,
- Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa,
- Wsparcie dla obszaru zdrowia,
- Pomoc techniczna.

Program jest współfinansowany środkami EFS oraz szczególnego instrumentu wsparcia skierowanego do młodych bezrobotnych – Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych.

2.1.4 Program Operacyjny Polska Wschodnia 2014-2020

W ramach Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020 zaplanowano na 2021 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 624.898 tys. zł.

Program Operacyjny Polska Wschodnia 2014-2020 stanowi kontynuację Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej, jako dodatkowy element wsparcia z funduszy strukturalnych oraz wzmocnienie działań innych programów na obszarze Polski Wschodniej, tj. województw: warmińsko-mazurskiego, podlaskiego, lubelskiego, świętokrzyskiego i podkarpackiego.

Celem głównym interwencji PO PW w latach 2014-2020 jest wzrost konkurencyjności i innowacyjności makroregionu Polski Wschodniej. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez koncentrację działań programu na wsparciu tworzenia warunków sprzyjających powstawaniu MŚP w Polsce Wschodniej, wsparciu konkurencyjności przedsiębiorstw w szczególności poprzez internacjonalizację, wsparciu w zakresie poprawy efektywności układów transportowych miast wojewódzkich i ich obszarów funkcjonalnych oraz wsparciu w zakresie zwiększenia spójności wewnętrznej makroregionu w zakresie infrastruktury transportowej.

W ramach programu realizowane są 4 osie priorytetowe:

- Przedsiębiorcza Polska Wschodnia,
- Nowoczesna infrastruktura transportowa,
- Ponadregionalna infrastruktura kolejowa,
- Pomoc techniczna.

Program jest współfinansowany środkami EFRR.

2.1.5 Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020

W ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 zaplanowano na 2021 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 5.081.494 tys. zł.

PO Inteligentny Rozwój to drugi pod względem budżetu program na lata 2014-2020. Celem głównym PO IR jest wspieranie innowacyjności i konkurencyjności polskiej gospodarki, wyrażające się głównie zwiększeniem nakładów na B+R w szczególności poprzez wsparcie przedsiębiorstw w obszarach innowacyjności i działalności badawczo-rozwojowej,

podniesienie jakości i interdyscyplinarności badań naukowych i prac rozwojowych oraz zwiększenie stopnia ich komercjalizacji oraz umiędzynarodowienia.

Cel ten zostanie osiągnięty przez koncentrację działań programu na wzmacnianiu powiązań między nauką i potrzebami rynku oraz przedsiębiorstwami, w tym wzmacnianiu roli inicjatyw klastrowych w celu budowy tych powiązań, rozwoju innowacyjności przedsiębiorstw, wspieraniu tworzenia inicjatyw gospodarczych (w tym zwłaszcza MŚP oraz spin-out, opartych o implementację innowacji wykorzystujących Kluczowe Technologie Prorozwojowe, podniesieniu jakości prac B+R oraz pozycji krajowych jednostek naukowych w ramach Europejskiej Przestrzeni Badawczej oraz wsparciu działań odpowiadających na potrzebę pogodzenia wzrostu gospodarczego i poprawy wyników ekonomicznych przy jednoczesnym ograniczeniu wykorzystania zasobów (w tym także energii, wody i surowców mineralnych) i zmniejszeniu presji na środowisko.

Program umożliwia skuteczne przejście „od pomysłu do przemysłu”. Założeniem PO IR jest bowiem wsparcie realizacji całego procesu powstawania innowacji: od fazy tworzenia się pomysłu, poprzez etap prac badawczo-rozwojowych, w tym przygotowanie prototypu, aż po komercjalizację wyników prac B+R. Mając na uwadze zróżnicowany poziom ryzyka realizacji projektu na ww. etapach, przewiduje się wykorzystanie instrumentów wsparcia o charakterze dotacyjnym oraz zwrotnym.

W ramach programu realizowanych jest 5 osi priorytetowych:

- Wsparcie prowadzenia prac B+R przez przedsiębiorstwa,
- Wsparcie otoczenia i potencjału przedsiębiorstw do prowadzenia działalności B+R+I,
- Wsparcie innowacji w przedsiębiorstwach,
- Zwiększenie potencjału naukowo-badawczego,
- Pomoc techniczna.

Program jest współfinansowany środkami EFRR.

2.1.6 Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014-2020

W ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 zaplanowano na 2021 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 1.515.746 tys. zł.

Celem programu jest wzmocnienie cyfrowych fundamentów dla rozwoju kraju. Fundamenty te to szeroki dostęp do szybkiego Internetu, efektywne i przyjazne użytkownikom e-usługi publiczne oraz stale rosnący poziom kompetencji cyfrowych społeczeństwa.

W ramach programu realizowane są 4 osie priorytetowe:

- Powszechny dostęp do szybkiego Internetu,
- E-administracja i otwarty rząd,
- Cyfrowe kompetencje społeczeństwa,
- Pomoc techniczna.

Program będzie współfinansowany środkami EFRR.

2.1.7 Program Operacyjny Rybactwo i Morze 2014-2020

W ramach tego programu zaplanowano na 2021 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 208.432 tys. zł.

Program ten zakłada wsparcie finansowe z Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR). EFMR zastąpił Europejski Fundusz Rybacki, wdrażany w latach 2007-2013.

Program Operacyjny „Rybactwo i Morze” na lata 2014-2020 zakłada realizację sześciu priorytetów:

- Promowanie zrównoważonego, innowacyjnego i konkurencyjnego rybołówstwa,
- Wspieranie zrównoważonej, innowacyjnej i konkurencyjnej akwakultury (chów i hodowla organizmów wodnych),
- Wspieranie wdrażania Wspólnej Polityki Rybołówstwa,
- Zatrudnienie i spójność terytorialna na obszarach rybackich,
- Wspieranie przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury,
- Zintegrowana polityka morska oraz Pomoc techniczna.

2.1.8 Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020

W ramach tego programu zaplanowano na 2021 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 122.686 tys. zł.

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 jest programem operacyjnym współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym, który realizowany jest w oparciu o rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 223/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.

PO PŻ obejmuje zakup i dystrybucję żywności oraz obligatoryjne działania towarzyszące, przyczyniające się do ograniczania ubóstwa poprzez zwiększenie bezpieczeństwa żywnościowego osób najbardziej potrzebujących oraz realizację działań na rzecz włączenia społecznego.

2.1.9 Instrument „Łącząc Europę” (CEF)

W ramach Instrumentu „Łącząc Europę” (CEF) zaplanowano na 2021 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 1.737.807 tys. zł.

Connecting Europe Facility – Instrument „Łącząc Europę” (CEF) to fundusz rozbudowy infrastrukturalnej, ściśle związany z polityką spójności, który wspiera przedsięwzięcia

o kluczowym znaczeniu dla Europy. Ideą CEF jest wzmocnienie sieci transportowo-komunikacyjnej, poprzez rozbudowę infrastruktury transportowej, połączeń energetycznych oraz rozwiązań z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnych. CEF jest zarządzany centralnie przez Komisję Europejską.

2.2. Mechanizm Finansowy EOG (MF EOG) 2014 – 2021 i Norweski Mechanizm Finansowy (NMF) 2014 – 2021

W ramach tych programów zaplanowano na 2021 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 396.439 tys. zł., w tym na:

- Norweski Mechanizm Finansowy 2014 – 2021 w wysokości 244.028 tys. zł,
- Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014 – 2021 w wysokości 152.411 tys. zł.

Mechanizm Finansowy EOG (MF EOG) i Norweski Mechanizm Finansowy (NMF) 2014 – 2021 jest kontynuacją Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2009 – 2014 i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2009 – 2014.

Głównymi celami funduszy norweskich i funduszy EOG są: przyczynianie się do zmniejszenia różnic ekonomicznych i społecznych w obrębie Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz wzmacnianie stosunków dwustronnych pomiędzy państwami – darczyńcami a państwami – beneficjentami.

2.3 Wspólna polityka rolna (WPR)

W ramach budżetu środków europejskich na realizację WPR zaplanowano na 2021 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 8.686.699 tys. zł.

Środki z tytułu WPR przekazywane przez KE do państw członkowskich mają charakter refundacyjny. Warunkiem ich otrzymania jest wcześniejsze poniesienie określonych wydatków przez agencję płatniczą. Udokumentowane wydatki tej agencji są zwracane ze środków budżetu unijnego, w terminach wynikających z prawa UE.

W roku 2021 będą realizowane płatności w ramach I filaru WPR, w tym płatności bezpośrednie oraz działania interwencyjne na wspólnotowych rynkach rolnych, a także płatności z tytułu Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (PROW).

W ramach PROW realizowane są następujące priorytety wyznaczone dla unijnej polityki rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014-2020:

1. Ułatwianie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich.
2. Poprawa konkurencyjności wszystkich rodzajów gospodarki rolnej i zwiększenie rentowności gospodarstw rolnych.

3. Poprawa organizacji łańcucha żywnościowego i promowanie zarządzania ryzykiem w rolnictwie.
4. Odtwarzanie, chronienie i wzmacnianie ekosystemów zależnych od rolnictwa i leśnictwa.
5. Wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami i przechodzenia na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu w sektorach: rolnym, spożywczym i leśnym.
6. Zwiększanie włączenia społecznego, ograniczanie ubóstwa i promowanie rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich.

Rozdział XI

Finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa

Przewiduje się, że w 2020 r. potrzeby pożyczkowe netto budżetu państwa wyniosą 101.318,6 mln zł wobec kwoty 103.340,0 mln zł przyjętej w nowelizacji ustawy budżetowej. Planuje się, że finansowanie krajowe potrzeb pożyczkowych netto ukształtuje się na poziomie 115.022,0 mln zł, a finansowanie zagraniczne na ujemnym poziomie 13.703,3 mln zł.

Na finansowanie krajowe w wysokości 115.022,0 mln zł złożą się następujące pozycje:

- a) dodatnie saldo z tytułu sprzedaży i wykupu skarbowych papierów wartościowych w wysokości 104.718,0 mln zł,
- b) dodatnie saldo środków pozostających na rachunkach budżetu państwa na początek i koniec roku w wysokości 10.304,0 mln zł.

Na saldo z tytułu skarbowych papierów wartościowych złożą się następujące pozycje:

- a) dodatnie saldo sprzedaży i wykupu obligacji rynkowych w wysokości 82.664,7 mln zł będące wynikiem:
 - ujemnego salda w obligacjach zmiennoprocentowych w wysokości 844,3 mln zł,
 - dodatniego salda w obligacjach stałoprocentowych w wysokości 83.509,0 mln zł,
- b) dodatnie saldo sprzedaży i wykupu obligacji oszczędnościowych w wysokości 11.209,7 mln zł.

Na ujemne finansowanie zagraniczne w wysokości 13.703,3 mln zł złożą się następujące pozycje:

- a) ujemne saldo emisji i wykupu obligacji skarbowych wyemitowanych na międzynarodowych rynkach finansowych w wysokości 589,3 mln zł,
- b) ujemne saldo kredytów otrzymanych w wysokości 2.491,1 mln zł,
- c) dodatnie saldo pożyczki z europejskiego instrumentu tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem (SURE) w wysokości 4.395,3 mln zł,
- d) ujemne saldo przepływów związanych z rachunkiem walutowym w wysokości 15.018,2 mln zł.

1. Potrzeby pożyczkowe netto budżetu państwa i ich finansowanie

W 2021 r. zakładany jest deficyt budżetu państwa w wysokości 82.300,0 mln zł, deficyt budżetu środków europejskich w wysokości 6.864,8 mln zł oraz pozostałe potrzeby pożyczkowe netto w kwocie 24.366,9 mln zł. W rezultacie planowane w 2021 r. potrzeby pożyczkowe netto kształtują się na poziomie 113.531,8 mln zł wobec kwoty przewidywanego

wykonania w 2020 r. 101.318,6 mln zł (w nowelizacji ustawy budżetowej na 2020 r. 103.340,0 mln zł). Planowany poziom potrzeb pożyczkowych brutto (suma potrzeb netto oraz przypadającego do wykupu długu przy przyjętych założeniach odnośnie do sprzedaży skarbowych papierów wartościowych w 2020 r.) wynosi 283.621,1 mln zł wobec kwoty przewidywanego wykonania w 2020 r. 232.649,5 mln zł (w nowelizacji ustawy budżetowej na 2020 r. 234.670,9 mln zł).

	PW 2020	2021	3:2
	<i>mln zł</i>		%
1	2	3	4
Potrzeby pożyczkowe netto budżetu państwa	101.318,6	113.531,8	112,1
– deficyt budżetu państwa	109.347,6	82.300,0	75,3
– deficyt budżetu środków europejskich	9.528,1	6.864,8	72,0
– kredyty i pożyczki udzielone	1.886,6	690,8	36,6
– prefinansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej	-37,1	65,3	-
– płatności związane z udziałami Skarbu Państwa w międzynarodowych instytucjach finansowych	768,6	1.723,8	224,3
– zarządzanie płynnością sektora finansów publicznych	-23.600,0	21.900,0	-
– zarządzanie środkami europejskimi	5.313,9	5,8	0,1
– pozostałe przychody i rozchody	-1.889,0	-18,7	1,0
Finansowanie potrzeb pożyczkowych netto budżetu państwa	101.318,6	113.531,8	112,1
1. Finansowanie krajowe	115.022,0	77.782,1	67,6
1.1 Skarbowe papiery wartościowe	104.718,0	77.782,1	74,3
1.2 Środki na rachunkach budżetowych	10.304,0	0,0	-
2. Finansowanie zagraniczne	-13.703,3	35.749,7	-
2.1 Obligacje skarbowe	-589,3	-9.061,6	1.537,7
2.2 Kredyty otrzymane	-2.491,1	32,9	-
2.3 Pożyczka z europejskiego instrumentu tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem (SURE)	4.395,3	31.181,5	709,4
2.4 Przepływy związane z rachunkiem walutowym	-15.018,2	13.596,9	-

Planuje się, że finansowanie krajowe potrzeb pożyczkowych netto ukształtuje się na poziomie 77.782,1 mln zł, a finansowanie zagraniczne wyniesie 35.749,7 mln zł.

Na finansowanie krajowe złożą się następujące pozycje:

- a) dodatnie saldo z tytułu sprzedaży i wykupu skarbowych papierów wartościowych w wysokości 77.782,1 mln zł,
- b) zerowe saldo środków pozostających na rachunkach budżetu państwa na początek i koniec roku.

Na saldo z tytułu skarbowych papierów wartościowych złożą się następujące pozycje:

- a) dodatnie saldo sprzedaży i wykupu obligacji rynkowych w wysokości 62.419,8 mln zł będące wynikiem:
 - dodatniego salda w obligacjach zmiennoprocentowych w wysokości 30.462,9 mln zł,
 - dodatniego salda w obligacjach stałoprocentowych w wysokości 31.957,0 mln zł,
- b) dodatnie saldo sprzedaży i wykupu obligacji oszczędnościowych w wysokości 6.244,0 mln zł.

Na finansowanie zagraniczne potrzeb pożyczkowych netto w wysokości 35.749,7 mln zł złożą się następujące pozycje:

- a) ujemne saldo emisji i wykupu obligacji skarbowych wyemitowanych na międzynarodowych rynkach finansowych w wysokości 9.061,6 mln zł,
- b) dodatnie saldo kredytów otrzymanych w wysokości 32,9 mln zł,
- c) dodatnie saldo pożyczki z europejskiego instrumentu tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem (SURE) w wysokości 31.181,5 mln zł,
- d) dodatnie saldo przepływów związanych z rachunkiem walutowym w wysokości 13.596,9 mln zł.

2. Przychody i rozchody budżetu państwa

Zakładane kwoty łącznych przychodów i rozchodów (krajowych oraz zagranicznych), bez uwzględniania zobowiązań finansowych zaciąganych i spłacanych w tym samym roku budżetowym oraz operacji finansowych dokonywanych pomiędzy rachunkami Ministra Finansów, wynoszą odpowiednio 597.094,7 mln zł oraz 507.929,9 mln zł. Zgodnie z art. 52 ust. 1a ustawy o finansach publicznych rozchody z tego rodzaju zobowiązań oraz operacji nie są zaliczane do limitu rozchodów. Na kwotę rozchodów nieobjętych limitem w 2021 r. składają się:

- potencjalne przepływy z tytułu bonów emitowanych w ramach zarządzania płynnością budżetu państwa (sprzedawanych i wykupywanych w ciągu roku) na kwotę 23.957,9 mln zł,

- przepływy z tytułu obligacji oszczędnościowych sprzedawanych i wykupywanych w ciągu roku na kwotę 3.690,0 mln zł,
- przepływy z tytułu depozytów jednostek sektora finansów publicznych zawiązanych i rozwiązanych w ciągu roku w ramach zarządzania płynnością tego sektora na kwotę 4.898.684,9 mln zł,
- przepływy z tytułu depozytów zabezpieczających w transakcjach pochodnych na kwotę 945,6 mln zł,
- przepływy na rachunku walutowym w wysokości 138.819,9 mln zł.

Po uwzględnieniu tych wielkości planowana łączna kwota przychodów wynosi 5.663.192,9 mln zł, a rozchodów 5.574.028,1 mln zł.

2.1 Przychody i rozchody krajowe

Przychody i rozchody krajowe są planowane odpowiednio na poziomie 423.773,1 mln zł oraz 368.208,0 mln zł.

Na planowane przychody składają się kwoty z następujących tytułów:

- a) skarbowe papiery wartościowe – przychody ze sprzedaży w wysokości 192.648,9 mln zł, z czego z tytułu:
 - bonów skarbowych – 19.961,8 mln zł,
 - obligacji rynkowych – 157.677,1 mln zł. Środki te będą pochodzić ze sprzedaży obligacji stałoprocentowych w wysokości 114.331,4 mln zł, obligacji zmiennoprocentowych w wysokości 43.345,7 mln,
 - obligacji oszczędnościowych – 15.010,0 mln zł,
- b) pożyczki udzielone – przychody w wysokości 82,5 mln zł będące wynikiem spłaty przez:
 - jednostki samorządu terytorialnego (36,0 mln zł),
 - Korporację Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych (46,5 mln zł).
- c) prefinansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej – przychody w wysokości 148,9 mln zł,
- d) zarządzanie płynnością sektora finansów publicznych – przychody w wysokości 71.819,6 mln zł,
- e) pozostałe przychody w wysokości 150.073,1 mln zł. Większość przepływów w tej pozycji (150.000,0 mln zł) ma charakter warunkowy i zawiera potencjalne wpływy z tytułu SPW (zwiększona sprzedaż w celu sfinansowania potencjalnych wyższych rozchodów, w szczególności wyższych wykupów SPW w efekcie przeprowadzania przetargów

zamiany obligacji zapadających w 2022 r.). Pozostała część przepływów w tej pozycji wynika z wpływów z rachunku rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych Skarbu Państwa wykorzystywanych okresowo w procesie finansowania potrzeb pożyczkowych budżetu państwa (17,1 mln zł), depozytów zabezpieczających w transakcjach pochodnych (54,4 mln zł) oraz z przychodów z prywatyzacji (1,7 mln zł),

- f) środki na rachunkach budżetowych – przychody w wysokości 9.000,0 mln zł wynikające ze stanu środków na koniec 2020 r.

Na planowane rozchody składają się kwoty z następujących tytułów:

- a) skarbowe papiery wartościowe – rozchody w wysokości 114.866,8 mln zł związane z wykupem:
 - bonów skarbowych – 10.843,6 mln zł,
 - obligacji rynkowych – 95.257,3 mln zł. Kwota wynika z przypadających wykupów obligacji stałoprocentowych w wysokości 82.374,4 mln zł oraz obligacji zmiennoprocentowych w wysokości 12.882,8 mln zł,
 - obligacji oszczędnościowych – 8.766,0 mln zł,
- b) pożyczki udzielone – rozchody w wysokości 353,0 mln zł wynikające z założonego udzielenia pożyczek dla:
 - jednostek samorządu terytorialnego (250,0 mln zł),
 - Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych (103,0 mln zł),
- c) prefinansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej – rozchody w wysokości 214,2 mln zł,
- d) zarządzanie płynnością sektora finansów publicznych – rozchody w wysokości 93.719,6 mln zł,
- e) pozostałe rozchody w wysokości 150.054,4 mln zł. Większość przepływów w tej pozycji (150.000,0 mln zł) ma charakter warunkowy i zawiera potencjalne rozchody z tytułu zwiększenia potrzeb pożyczkowych netto lub wykupu długu, w szczególności na przetargach zamiany obligacji zapadających w 2022 r. Pozostała kwota wynika z przepływów z tytułu depozytów zabezpieczających w transakcjach pochodnych (54,4 mln zł),
- f) środki na rachunkach budżetowych – rozchody w wysokości 9.000,0 mln zł wynikające ze stanu środków na koniec 2021 r.

2.2 Przychody i rozchody zagraniczne

Przychody i rozchody zagraniczne są planowane odpowiednio na poziomie 173.321,7 mln zł oraz 139.721,8 mln zł.

Na planowane przychody składają się kwoty z następujących tytułów:

- a) obligacje skarbowe – przychody ze sprzedaży obligacji na międzynarodowych rynkach finansowych w wysokości 22.129,9 mln zł,
- b) kredyty otrzymane – przychody w wysokości 5.834,3 mln zł w efekcie zaciągnięcia kredytów w następujących instytucjach:
 - Europejski Bank Inwestycyjny (4.454,5 mln zł) - m.in. na projekty refinansujące wydatki poniesione przez budżet państwa na zadania inwestycyjne w obszarach, w ramach których realizowana jest umowa (np. obszar nauki i szkolnictwa wyższego, rolnictwa, wkład krajowy do funduszy strukturalnych w ramach perspektywy finansowej na lata 2014-20),
 - Bank Światowy (951,7 mln zł) – na projekt ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły,
 - Bank Rozwoju Rady Europy (428,1 mln zł) – na projekt ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły,
- c) pożyczka z europejskiego instrumentu tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem (SURE) – przychody w wysokości 31.181,5 mln zł,
- d) zarządzanie środkami europejskimi – przychody w wysokości 80.470,1 mln zł wynikające z wpływów środków z Komisji Europejskiej,
- e) kredyty i pożyczki udzielone – przychody w wysokości 108,9 mln zł będące wynikiem spłat dokonywanych przez kredytobiorców na podstawie zawartych umów międzynarodowych,
- f) przychody w wysokości 20.000,0 mln zł. Przepływy finansowe zawarte w tej pozycji mają charakter warunkowy i zawierają wpływy z tytułu potencjalnego zwiększenia finansowania zagranicznego,
- g) przepływy związane z rachunkiem walutowym – przychody w wysokości 13.596,9 mln zł wynikające z wyższej kwoty wykorzystania środków walutowych niż wpływów walutowych (dodatnie saldo przepływów na rachunku walutowym).

Na planowane rozchody składają się kwoty z następujących tytułów:

- a) obligacje skarbowe – rozchody w wysokości 31.191,5 mln zł związane z wykupem obligacji wyemitowanych na międzynarodowych rynkach finansowych,

- b) kredyty otrzymane – rozchody w wysokości 5.801,4 mln zł związane ze spłatą kredytów otrzymanych od:
- Europejskiego Banku Inwestycyjnego (4.119,3 mln zł),
 - Banku Światowego (1.613,3 mln zł),
 - Banku Rozwoju Rady Europy (68,8 mln zł),
- c) zarządzanie środkami europejskimi – rozchody w wysokości 80.475,9 mln zł wynikające z przekazania środków złotych do budżetu środków europejskich,
- d) kredyty i pożyczki udzielone – rozchody w wysokości 529,2 mln zł z tytułu realizacji umów międzynarodowych z rządami innych państw,
- e) płatności związane z udziałami Skarbu Państwa w międzynarodowych instytucjach finansowych – rozchody w wysokości 1.723,8 mln zł,
- f) pozostałe rozchody w wysokości 20.000,0 mln zł. Przepływy zawarte w tej pozycji mają charakter warunkowy i zawierają potencjalne wyższe rozchody z tytułu operacji związanych z zarządzaniem długiem zagranicznym oraz pozostałych przepływów w finansowaniu zagranicznym.

Rozdział XII

Należności Skarbu Państwa

Stan należności Skarbu Państwa (SP) na koniec 2019 r. oraz prognozę tej wielkości na koniec lat 2020 i 2021 przedstawia tabela.

Wyszczególnienie	Stan na:			Zmiana	
	31 XII 2019	31 XII 2020	31 XII 2021	XII'2021 – XII'2020	
	w mln zł				
1	2	3	4	5	6
Razem	152.616,1	175.564,5	201.442,0	25.877,4	14,7
1. Należności podatkowe i niepodatkowe pozostałe do zapłaty	143.489,7	165.184,3	190.280,8	25.096,4	15,2
1) Należności podatkowe, w tym:	116.719,7	137.544,0	162.154,9	24.610,9	17,9
1.1) Podatki pośrednie	104.243,4	123.221,2	146.476,3	23.255,1	18,9
1.2) Podatek dochodowy od osób prawnych	4.981,5	5.914,1	6.893,7	979,5	16,6
1.3) Podatek dochodowy od osób fizycznych	7.490,6	8.404,9	8.781,6	376,7	4,5
1.4) Podatek od wydobycia niektórych kopalin	0,0	0,0	0,0	0,0	-
1.5) Podatek od niektórych instytucji finansowych	2,5	2,0	2,0	0,0	0,0
1.6) Podatki zniesione	1,8	1,8	1,4	-0,4	-21,9
2) Należności niepodatkowe, w tym:	26.770,0	27.640,3	28.125,9	485,5	1,8
2.1) Wpłaty z zysku od przedsiębiorstw państwowych oraz spółek SP	2,5	4,0	3,0	-1,0	-25,0
2.2) Cło	210,1	202,6	195,3	-7,3	-3,6
2.3) Pozostałe dochody ¹⁾	26.557,4	27.433,8	27.927,6	493,8	1,8
2. Należności z tytułu przejściowego wykupienia odsetek od kredytów mieszkaniowych	395,0	218,0	122,0	-96,0	-44,0
3. Należności z tytułu pożyczek udzielonych ze środków budżetu państwa:	1.332,3	1.406,3	1.755,6	349,3	24,8
1) Pożyczki na prefinansowanie dla jednostek sektora finansów publicznych	110,3	34,8	100,1	65,3	187,7
2) Pożyczki udzielane sędziom i prokuratorom na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych	300,7	287,8	301,3	13,6	4,7
3) Pożyczka dla KUKE ²⁾	335,0	280,9	337,3	56,5	20,1
4) Pożyczki udzielone jednostkom samorządu terytorialnego	586,3	802,9	1.016,9	214,0	26,6
4. Należności bieżące i zaległe z tytułu udzielonych kredytów zagranicznych ³⁾	6.755,4	8.098,5	8.617,1	518,6	6,4
5. Należności z tytułu gwarancji i poręczeń SP, w tym:	230,9	239,0	248,1	9,1	3,8
1) z tytułu poręczeń i gwarancji krajowych	219,2	228,7	237,6	8,9	3,9
2) z tytułu gwarancji zagranicznych	11,7	10,2	10,4	0,2	2,0
6. Inne należności	412,7	418,4	418,4	0,0	0,0

¹⁾ Obejmują należności z tytułu dochodów budżetu państwa związanych z realizacją zadań zleconych JST oraz zaległości z tytułu opłat, grzywien, kar i różnych innych dochodów.

²⁾ Kwoty przedstawione w tabeli dla 2020 r. i 2021 r. stanowią prognozy, które mogą różnić się od limitów zapisanych w ustawie budżetowej na 2020 r. i w projekcie ustawy budżetowej na 2021 r.

³⁾ Wycień za 2019 r. dokonano po kursach z dnia 31.12.2019 r.: 3,7977 USD/PLN; 4,2585 EUR/PLN; za 2020 r. i 2021 r. zgodnie z prognozami kursów: 3,9603 USD/PLN i 4,4545 EUR/PLN na koniec obydwu lat. Dla należności w RT wycień dokonano po kursie 21 gr/RT.

1. Należności podatkowe i niepodatkowe pozostałe do zapłaty

Prognozuje się, że należności podatkowe i niepodatkowe pozostałe do zapłaty na koniec 2020 r. wzrosną o 21.694,6 mln zł, tj. o 15,1% w porównaniu z końcem 2019 r. Na koniec 2021 r. przewidywany jest wzrost o 25.096,4 mln zł r/r, tj. o 15,2%.

W przypadku należności podatkowych na koniec 2020 r. przewidywany jest ich wzrost o 20.824,3 mln zł, tj. o 17,8% w stosunku do końca 2019 r. Natomiast na koniec 2021 r. prognozuje się zwiększenie należności o 24.610,9 mln zł r/r, tj. o 17,9%. Wzrost należności podatkowych w latach 2020-2021 wynikać będzie przede wszystkim ze wzrostu należności z tytułu podatków pośrednich.

Należności podatkowe pozostałe do zapłaty obejmują zaległości zarówno wymagalne, jak i niewymagalne, tj.: płatne w ratach i odroczone, w postępowaniu egzekucyjnym, objęte decyzjami o wstrzymaniu wykonania decyzji ostatecznej, w postępowaniu ugodowym, układowym i upadłościowym, objęte egzekucją sądową, wynikające z decyzji nieostatecznych (bez nadanego rygoru natychmiastowej wykonalności) oraz te, w stosunku do których nie podjęto żadnych czynności.

W związku z obecnym stanem epidemii oraz przewidywanym w związku z tym spowolnieniem gospodarczym przewiduje się większy wzrost niezapłaconych zobowiązań niż w latach ubiegłych.

Z uwagi na powyższe na koniec 2020 r. założono wzrost zaległości w podatkach CIT, PIT, VAT i akcyzowym. Spadek niezapłaconych należności wystąpi tylko w zakresie podatku od niektórych instytucji finansowych oraz w podatku od gier. Natomiast w zakresie podatków zniesionych prognozuje się, że stan należności pozostałych do zapłaty w porównaniu do końca 2019 r. nie ulegnie zmianie.

Szacowany duży wzrost niezapłaconych zobowiązań z tytułu podatków, w tym w szczególności w zakresie podatku VAT na 2020 r. i 2021 r, związany jest z przewidywanym spowolnieniem gospodarczym spowodowanym epidemią COVID-19.

Ponadto na wzrost zaległości wpływ mają następujące czynniki:

- przypisanie decyzji wydanych przez naczelników urzędów celno-skarbowych oraz naczelników urzędów skarbowy, określające wysokie kwoty zobowiązań podatkowych, w tym decyzji wydanych w trybie art. 108 ustawy o podatku od towarów,
- brak możliwości skutecznego prowadzenia postępowania egzekucyjnego do podmiotów (podatników, osób trzecich) posiadających zaległości podatkowe (m.in. wynikające z decyzji wydanych na podstawie art. 108 ustawy o podatku od towarów i usług) z uwagi na brak majątku (ruchomego, nieruchomości, praw majątkowych, środków pieniężnych, wierzytelności),

- trudności w wyegzekwowaniu zaległości od osób, które brały udział w procederze wystawiania fikcyjnych faktur, a także prowadzących działalność w branżach objętych ryzykiem zewnętrznym (obejmujących obrót paliwami, handel złomem i sprzętem elektronicznym, sprzedaż internetowa),
- nieuregulowanie przez podatników zobowiązań wynikające ze złożonych zeznań podatkowych, deklaracji oraz ich korekt,
- brak możliwości zastosowania skutecznych środków egzekucyjnych z uwagi na brak majątku podatników pozwalającego na zaspokojenie wierzytelności,
- brak wpłat zaliczek na podatek dochodowy w ciągu roku, co generuje obowiązek poniesienia znacznej kwoty podatku deklarowanego w rocznym zeznaniu o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty),
- objęcie zaległych należności toczącymi się postępowaniami upadłościowymi,
- opóźnienia w płatnościach pomiędzy kontrahentami - powstaniem tzw. zatorów płatniczych oraz kredytowanie się przedsiębiorców środkami, które powinny być wpłacone do budżetu państwa.

W przypadku należności niepodatkowych na koniec 2020 r. przewidywany jest ich wzrost o 870,3 mln zł, tj. o 3,3% względem końca 2019 r. Na koniec 2021 r. prognozowany jest wzrost należności o 485,5 mln zł, tj. o 1,8% w ujęciu r/r.

Na koniec 2020 r. przewidywany jest spadek należności z tytułu ceł o 7,6 mln zł, tj. 3,6%, a na koniec 2021 r. prognozowany jest dalszy spadek tych należności – o 7,3 mln zł, tj. 3,6%. Wysokość należności z tytułu wpłat z zysku od przedsiębiorstw państwowych oraz spółek SP kształtuje się w ostatnich latach na podobnym poziomie, oscylując w granicach kilku milionów złotych. Należności te dotyczą przede wszystkim bieżących zobowiązań podmiotów prowadzących działalność, które są sukcesywnie egzekwowane, ale także tzw. „starych długów”, powstałych w latach dziewięćdziesiątych i na początku lat dwutysięcznych, dotyczących od lat tych samych podmiotów znajdujących się w upadłości lub likwidacji, które zostały zgłoszone do masy upadłości poszczególnych podmiotów.

2. Należności z tytułu przejściowego wykupu ze środków budżetu państwa odsetek od kredytów mieszkaniowych

Na koniec 2020 r. prognozowany jest spadek stanu należności z tytułu przejściowego wykupu odsetek od kredytów mieszkaniowych ze środków budżetu państwa o 177,0 mln zł, tj. o 44,8% względem końca 2019 r. W 2021 r. przewidywany jest dalszy spadek stanu należności o 96,0 mln zł, tj. o 44,0% względem końca 2020 r. Na zmniejszenie stanu należności w 2020 r., jak i w 2021 r. będzie miała wpływ szacowana wysokość umorzeń tych należności oraz spłaty zadłużenia dokonywane przez kredytobiorców.

3. Należności z tytułu pożyczek udzielonych ze środków budżetu państwa

Przewiduje się, że w latach 2020-2021 nastąpi wzrost łącznej kwoty należności z tytułu pożyczek udzielonych ze środków budżetu państwa. Prognozowany na koniec 2021 r. stan należności z tytułu pożyczek udzielonych z budżetu państwa uwzględnia przewidywane wykonanie 2020 r.

Na należności z tytułu pożyczek składają się:

a) pożyczki na prefinansowanie

Na należności SP z tytułu pożyczek na prefinansowanie składają się:

- należności z tytułu pożyczek udzielanych przez BGK w ramach finansowania wyprzedzającego niektórych działań Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW 2007-2013 i PROW 2014-2020),
- należności z tytułu pożyczek udzielanych jednostkom sektora finansów publicznych realizujących programy i projekty finansowane z udziałem funduszy strukturalnych oraz Funduszu Spójności zostały spłacone w roku 2019.

Na koniec 2020 r. prognozuje się obniżenie stanu należności z powyższego tytułu o 75,5 mln zł r/r, do poziomu 34,8 mln zł, co będzie wynikało z przewidywanego wzrostu liczby spłaconych przez beneficjentów pożyczek z tytułu PROW 2014-2020. W 2021 r. prognozowane jest zwiększenie stanu należności – o 65,3 mln zł, do kwoty 100,1 mln zł, co będzie wynikało z zakładanego zwiększenia zainteresowania beneficjentów uzyskaniem pomocy w ramach tego mechanizmu, który w roku 2023 zakończy się wraz z PROW 2014-2020.

b) pożyczki na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych sędziów i prokuratorów

Należności Skarbu Państwa z tytułu pożyczek udzielonych na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych sędziów i prokuratorów na koniec 2020 roku prognozuje się w wysokości 287,8 mln zł, co oznacza spadek o 13,0 mln zł r/r tj. o 4,3%.

Na koniec 2021 r. należności Skarbu Państwa z tytułu pożyczek udzielonych na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych sędziów i prokuratorów prognozuje się w wysokości 301,3 mln zł, co oznacza wzrost o 13,6 mln zł. tj. o 4,7%, w stosunku do przewidywanego stanu należności na koniec 2020 r.

c) pożyczki dla KUKI S.A.

Należności Skarbu Państwa z tytułu pożyczek udzielonych KUKI S.A. na koniec 2020 roku prognozuje się w wysokości 280,9 mln zł, przy założeniu nie udzielenia w bieżącym roku żadnych nowych pożyczek dla KUKI S.A. Powyższe oznaczałoby spadek poziomu należności na koniec 2020 r. w stosunku do stanu na koniec 2019 r. o 54,1 mln zł.

Jednocześnie, przy założeniu udzielenia w 2021 r. nowych pożyczek dla KUKE S.A. w wysokości 103,0 mln zł (kwota przyjęta do planu rozchodów na 2021 r.) stan należności Skarbu Państwa z tytułu pożyczek udzielonych KUKE S.A. na koniec 2021 r. wyniesie 337,3 mln zł.

Wartość i liczba nowych pożyczek faktycznie udzielonych KUKE S.A. w roku 2021 zależą będzie od szkodowości ubezpieczeń eksportowych objętych gwarancjami Skarbu Państwa oraz od wysokości środków zgromadzonych na wyodrębnionym rachunku „Interes Narodowy” służącym do obsługi tych ubezpieczeń. Z uwagi na trudności w szacowaniu ww. szkodowości, spowodowane m.in. skutkami COVID-19 prognozy rozchodów z tytułu nowych pożyczek udzielanych KUKE S.A., a tym samym prognozy stanu należności Skarbu Państwa z ww. tytułu na koniec okresu sprawozdawczego są obarczone wysokim ryzykiem błędu. Przy szacowaniu stanu należności wzięto pod uwagę wyłącznie przychody z tytułu spłat pożyczek dotychczas udzielonych KUKE S.A., ze względu na brak pewności co do ostatecznych kwot, terminów i warunków finansowych ewentualnych nowych umów pożyczek.

d) pożyczki dla jednostek samorządu terytorialnego

Należności Skarbu Państwa z tytułu pożyczek udzielonych jednostkom samorządu terytorialnego na koniec 2020 roku prognozuje się w wysokości 802,9 mln zł, co oznacza wzrost o 216,6 mln zł., tj. o 36,9%, w stosunku do osiągniętego stanu należności na koniec 2019 r. Wzrost ten będzie rezultatem zarówno zwiększenia należności Skarbu Państwa w wyniku udzielonych pożyczek, jak również spłat dokonywanych przez poszczególne jednostki samorządu terytorialnego.

Na koniec 2021 r. należności Skarbu Państwa z tytułu pożyczek udzielonych jednostkom samorządu terytorialnego prognozuje się w wysokości 1.016,9 mln zł, co oznacza wzrost o 214,0 mln zł. tj. o 26,6%, w stosunku do przewidywanego stanu należności na koniec 2020 r. Limit możliwych do udzielenia pożyczek z budżetu państwa w ramach postępowania naprawczego lub ostrożnościowego w roku 2021 wynosi 250,0 mln zł.

4. Należności z tytułu udzielonych kredytów i pożyczek zagranicznych

Stan należności Skarbu Państwa z tytułu kredytów udzielonych innym krajom obejmuje należności bieżące i zaległe w USD i EUR. W 2020 r. przewidywany jest wzrost należności o 1.343,1 mln zł r/r do 8.098,5 mln zł, a w 2021 r. o 518,6 mln zł do 8.617,1 mln zł.

Na powyższe zmiany mają wpływ m.in. następujące czynniki:

- 1) spłaty z tytułu kredytów udzielonych m.in. następującym krajom: Angola, Chiny, Etiopia, Indonezja, Serbia, Uzbekistan, Wietnam, Czarnogóra, Bośnia i Hercegowina, Kenia, Tanzania, Mjanma,

- 2) brak spłaty zobowiązań przez Irak,
- 3) planowane wypłaty z tytułu udzielonych kredytów oraz umów przewidywanych do zawarcia w 2020 r. i 2021 r.

5. Należności Skarbu Państwa z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń

Stan należności SP z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń na koniec 2020 r. prognozuje się na kwotę 239,0 mln zł, co oznaczać będzie wzrost o 8,0 mln zł, tj. o 3,5% w stosunku do stanu na koniec 2019 r. Na koniec 2021 r. należności SP z tego tytułu prognozuje się w wysokości 248,1 mln zł, co oznacza wzrost o 9,1 mln zł, tj. o 3,8% w stosunku do prognozowanego stanu na koniec 2020 r. Wzrost ten będzie rezultatem zwiększenia należności w wyniku zaewidencjonowania odsetek ustawowych i za opóźnienie od wiarytelności SP.

6. Inne należności

Pozycja „Inne należności” obejmuje: należności z tytułu udzielonej pomocy publicznej w formie gwarancji i poręczeń SP¹⁰, należności związane z wystąpieniem Polski z Międzynarodowego Banku Inwestycyjnego, należności z tytułu kredytów udostępnionych w ramach kredytów udzielonych przez b. ZSRR, dotyczących Porozumienia Generalnego z 1986 r. oraz należności z tytułu sald na rachunkach likwidacyjnych.

Przewiduje się, że stan należności SP z tych tytułów na koniec 2020 r. wyniesie 418,4 mln zł, co oznaczać będzie wzrost o 5,7 mln zł względem końca 2019 r. Na koniec 2021 r. należności pozostaną na niezmiennym poziomie 418,4 mln zł.

¹⁰ Należności te powstały w wyniku wydania przez Komisję Europejską Decyzji w sprawie pomocy państwa udzielonej przez Polskę Stoczni Gdynia, na mocy której gwarancje i poręczenia udzielone stoczni przez Skarb Państwa zostały uznane za niezgodne ze wspólnym rynkiem.

Rozdział XIII

Sektor finansów publicznych

1. Dochody, wydatki oraz saldo sektora finansów publicznych

Dochody i wydatki sektora finansów publicznych w 2021 r. determinowane są w głównej mierze przez budżet państwa, budżet środków europejskich oraz agencje wykonawcze, instytucje gospodarki budżetowej, państwowe fundusze celowe i państwowe osoby prawne, o których mowa w art. 9 pkt 14 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, których plany finansowe stanowią załącznik do projektu ustawy budżetowej.

Prezentowanie planowanego przez jednostki sektora finansów publicznych poziomu wydatków wynika z obowiązujących regulacji, zgodnie z którymi ujęte w budżecie państwa, budżetach jednostek samorządu terytorialnego i planach finansowych jednostek budżetowych wydatki stanowią nieprzekraczalny limit, a koszty ujęte w rocznych planach finansowych jednostek sektora finansów publicznych mogą ulec zwiększeniu jedynie w przypadku, gdy zrealizowano przychody wyższe od prognozowanych, a wzrost kosztów nie spowoduje zwiększenia dotacji z budżetu lub zwiększenia planowanego stanu zobowiązań (art. 52 ustawy o finansach publicznych).

Projekt ustawy budżetowej został przygotowany z uwzględnieniem art. 112d ustawy o finansach publicznych określającym kwotę i limit wydatków jednostek objętych stabilizującą regułą wydatkową w okresie następującym po zastosowaniu klauzuli wyjścia ze stabilizującej reguły wydatkowej w związku ze stanem epidemii ogłoszonym na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi i związanego z nim znacznego spowolnienia gospodarczego. Projekt zakłada, w stosunku do ograniczeń wynikających z zastosowania stabilizującej reguły wydatkowej (art. 112aa ustawy o finansach publicznych), dodatkowy impuls fiskalny powiązany z wysokością skutków finansowych po stronie dochodów i wydatków wynikających z (1) działań dyskrecjonalnych bezpośrednio nakierowanych na powstrzymanie skutków stanu pandemii koronawirusa (SARS-CoV-2) i walkę z tymi skutkami i (2) na bezpośrednie wsparcie dotkniętych nim podmiotów (stopniowy powrót na pierwotną ścieżkę wydatków wyznaczoną przez stabilizującą regułą wydatkową; tempo powrotu uzależnione od sytuacji gospodarczej) oraz wynikający z wyłączenia ze stabilizującej reguły wydatkowej środków na inwestycje publiczne, celem wsparcia odbudowy potencjału wzrostu polskiej gospodarki. W projekcie ustawy budżetowej na rok 2021 uwzględniono środki na finansowanie działań/programów o dużym znaczeniu społecznym (Program „Rodzina 500+”, „Dobry start”, dodatkowe roczne świadczenia pieniężne dla emerytów i rencistów, program „Maluch+”) oraz rozwojowym. Jest to kolejny budżet, w którym w sposób priorytetowy potraktowano wydatki na wspieranie

rodzin, walkę z wykluczeniem społecznym oraz wyrównywanie szans rozwojowych regionów. Oprócz celów społecznych i rozwojowych budżet będzie wspierał powrót gospodarki na ścieżkę szybkiego wzrostu gospodarczego po spowolnieniu wywołanym pandemią. Wspierane będą zadania w zakresie transportu lądowego: infrastruktury drogowej oraz krajowych pasażerskich przewozów kolejowych, jak również inwestycje lokalne. Na zwiększone możliwości inwestycyjne samorządów wpływ będą miały także wprowadzone regulacje w ramach tzw. tarczy antykryzysowej dla samorządów. Zgodnie z nią m.in. ustalając relację ograniczającą wysokość spłaty długu jednostki samorządu terytorialnego:

- na lata 2020-2025 wydatki bieżące budżetu tej jednostki podlegają pomniejszeniu o wydatki bieżące na obsługę długu; w tym zakresie nie ma zastosowania art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2500);
- na rok 2021 i lata kolejne wydatki bieżące budżetu tej jednostki podlegają pomniejszeniu o wydatki bieżące poniesione w 2020 r. w celu realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19.

W 2021 r. nastąpi także zwiększenie wydatków publicznych na obronę narodową (mierzone udziałem tych wydatków w PKB), naukę i szkolnictwo wyższe oraz istotny wzrost nakładów ze środków publicznych na finansowanie ochrony zdrowia.

Wynik sektora finansów publicznych w 2021 r. będzie wypadkową odbudowywania dochodów (przewiduje się powrotów gospodarki na ścieżkę wzrostu) i działań stymulujących gospodarkę po stronie wydatkowej (ekspansywna polityka budżetowa wspierająca ożywienie gospodarcze). Planowany w ustawie budżetowej deficyt sektora finansów publicznych w 2021 r. wyniesie 136,9 mld zł, tj. 5,8% PKB, natomiast po wyeliminowaniu wyniku budżetu środków europejskich (neutralnego dla wyniku sektora instytucji rządowych i samorządowych wg metodyki unijnej) ukształtuje się w 2021 r. na poziomie 130,0 mld zł, tj. 5,5% PKB. Na wynik sektora finansów publicznych istotny wpływ będzie miał wynik budżet państwa, gdzie górny limit wydatków ustalany jest na podstawie stabilizującej reguły wydatkowej.

Poniższa tabela przedstawia planowany wynik kasowy sektora finansów publicznych (uwzględniający w zakresie wyniku budżetu państwa projekt ustawy o zmianie ustawy budżetowej na rok 2020) i jego relacji do PKB w latach 2020-2021 oraz wykonanie 2019 r.

Wyszczególnienie	2019	2020	2021
Sektor finansów publicznych			
mld zł	1,3	-95,9	-136,9
% PKB	0,1	-4,3	-5,8

Uwzględniając dostosowania metodyki krajowej do metodyki europejskiej oraz poziom wydatków zgodny z maksymalnymi limitami, wynikającymi ze stabilizującej reguły wydatkowej prognozowany deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych wg metodyki unijnej (ESA2010) wyniesie ok. 6% PKB, tj. powyżej wartości referencyjnej dla deficytu nominalnego sektora instytucji rządowych i samorządowych (3% PKB) określonego w *Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej* (TFUE) w art. 126 ust. 1. W marcu 2020 r. Komisja Europejska, w związku z obserwowanym w całej Unii Europejskiej poważnym spowolnieniem gospodarczym wywołanym pandemią uruchomiła tzw. ogólną klauzulę wyjścia, przewidzianą w *Pakcie Stabilności i Wzrostu*. Klauzula umożliwia państwom członkowskim odejście w 2020 r. od zaleceń Rady Ecofin dotyczących polityki budżetowej. Instytucje UE, dostrzegając potrzebę kontynuacji przez państwa członkowskie ekspansywnej polityki budżetowej, tak aby wspierać wyjście z recesji, odstąpiły też od wyznaczania państwom członkowskim pożądanego tempa wzrostu wydatków, który należałoby uwzględnić przy projektowaniu budżetu na rok 2021.

Planowany na 2021 r. deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych (ESA2010) jest wyższy od prognozowanego przez KE^[1] (3,8% PKB), jednak mając na uwadze, że prognoza Komisji została opublikowana 8 maja, nie obejmuje ona skutków działań legislacyjnych podjętych w ramach przeciwdziałania skutkom COVID-19 po tym terminie, a mających wpływ na rok bieżący i kolejne lata. Ponadto prognoza Komisji oparta jest na standardowym podejściu *no-policy change*, czyli w przypadku działań ogłoszonych przez rząd i objętych prognozą, Komisja stosuje ostrożne podejście, uwzględniając jedynie skutki tych działań, które są już na zaawansowanym etapie procesu legislacyjnego, a ich skutki zostały zaprezentowane w sposób odpowiednio szczegółowy.

2. Dług publiczny

W poniższej tabeli znajdują się prognozy poziomu państwowego długu publicznego i jego relacji do PKB na koniec 2020 r. i 2021 r.

Wyszczególnienie	2019	2020	2021
Państwowy dług publiczny			
mld zł	990,9	1.132,0	1.246,2
% PKB	43,6	50,7	52,9

^[1] Wiosenne prognozy Komisji Europejskiej opublikowane w maju br.
https://ec.europa.eu/economy_finance/forecasts/2020/spring/ecfin_forecast_spring_2020_pl_en.pdf

Wyszczególnienie	2019	2020	2021	
Kwota, o której mowa w art. 38a pkt 3 ustawy o finansach publicznych*	mld zł	957,4	1.088,7	1.216,1
	% PKB	42,1	48,7	51,6
Dług Skarbu Państwa	mld zł	973,3	1.116,8	1.216,0
	% PKB	42,8	50,0	51,6
Dług sektora instytucji rządowych i samorządowych (definicja UE)	mld zł	1.045,1	1.391,0	1.523,8
	% PKB	46,0	62,2	64,7

*) Kwota ustalona w wyniku przeliczenia kwoty państwowego długu publicznego na walutę polską z zastosowaniem dla zobowiązań wyrażonych w walutach obcych średniej arytmetycznej średnich kursów każdej z walut obcych ogłaszanych przez Narodowy Bank Polski i obowiązujących w dni robocze roku budżetowego i pomniejszona o kwotę wolnych środków służących finansowaniu potrzeb pożyczkowych budżetu państwa w kolejnym roku budżetowym.

Wartość państwowego długu publicznego na koniec 2019 r. wyniosła 990,9 mld zł, a jego relacja do PKB wyniosła 43,6%. Kwota ustalona w wyniku przeliczenia wartości państwowego długu publicznego na walutę polską z zastosowaniem dla zobowiązań wyrażonych w walutach obcych średniej arytmetycznej średnich kursów każdej z walut obcych ogłaszanych przez Narodowy Bank Polski i obowiązujących w dni robocze 2019 roku pomniejszona o kwotę wolnych środków służących finansowaniu potrzeb pożyczkowych budżetu państwa w kolejnym roku w relacji do PKB wyniosła 42,1%.

Zakłada się, że państwowy dług publiczny w ujęciu nominalnym wzrośnie o 141,0 mld zł w 2020 r. i o 114,2 mld zł w 2021 r. Relacja długu do PKB wzrośnie do 50,7% w 2020 r., a następnie do 52,9% w 2021 r. Z kolei relacja do PKB kwoty ustalonej w wyniku przeliczenia państwowego długu publicznego z zastosowaniem średnich kursów walut obcych i pomniejszenia o kwotę wolnych środków służących finansowaniu potrzeb pożyczkowych budżetu państwa w kolejnym roku budżetowym wyniesie na koniec 2020 i 2021 r. odpowiednio 48,7% oraz 51,6%, tj. wzrośnie powyżej progu 48% PKB zawartego w stabilizującej regule wydatkowej. Ze względu na spełnienie warunków określonych w art. 112d ustawy o finansach publicznych tj. wprowadzony stan epidemii na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej i jednocześnie znaczne pogorszenie się sytuacji makroekonomicznej (prognozowane tempo wzrostu niższe niż 6-letnia średnia historyczna minus 2 p.p.) w 2020 r. zastosowanie ma zapisana w ustawie o finansach publicznych klauzula wyjścia ze stabilizującej reguły wydatkowej. Jednocześnie, zgodnie z mechanizmem powrotu oraz przedstawionymi prognozami makroekonomicznymi, w drugim roku budżetowym od zawieszenia reguły (tj. w roku 2022) nastąpi powrót do jej stosowania zgodnie z pierwotną formułą z art. 112aa ustawy o finansach publicznych.

Przy przyjętych założeniach przewidywana relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych (wg definicji UE) do PKB wzrośnie do 62,2% na koniec 2020 r. i 64,7% na koniec 2021 r. Oznacza to przekroczenie zawartej w traktacie z Maastricht wartości referencyjnej relacji długu do PKB na poziomie 60%. Jednak w marcu br. Komisja Europejska, w związku z obserwowanym w całej Unii Europejskiej poważnym spowolnieniem gospodarczym wywołanym pandemią koronawirusa, uruchomiła tzw. ogólną klauzulę wyjścia, przewidzianą w *Pakcie Stabilności i Wzrostu*. Klauzula umożliwia państwom członkowskim czasowe odejście od zaleceń Rady Ecofin dotyczących średniookresowego celu budżetowego. Elastyczne podejście UE nie zawiesza unijnych reguł budżetowych ani nie wyklucza procedury nadmiernego deficytu, ma natomiast ułatwić skoordynowaną reakcję państw na kryzys.

Wzrost długu sektora instytucji rządowych i samorządowych, poza czynnikami wpływającymi na wzrost państwowego długu publicznego, wynika przede wszystkim z finansowania rządowych programów walki z epidemią COVID-19 przez utworzony w Banku Gospodarstwa Krajowego Fundusz Przeciwdziałania COVID-19 oraz Polski Fundusz Rozwoju. Fundusz Przeciwdziałania COVID-19 oraz Tarcza Finansowa realizowana przez Polski Fundusz Rozwoju zostały zaliczone do sektora instytucji rządowych i samorządowych, nie są zaliczane natomiast do sektora finansów publicznych określonego w ustawie o finansach publicznych.

Kształtowanie się długu w latach 2020-21 będzie głównie rezultatem finansowania potrzeb pożyczkowych netto budżetu państwa, a w przypadku długu sektora instytucji rządowych i samorządowych dodatkowo zobowiązań zaciąganych na walkę z epidemią przez jednostki z tego sektora.

Podobnie jak w latach poprzednich, znaczącą większość (powyżej 90%) państwowego długu publicznego będzie stanowić dług Skarbu Państwa.

Rozdział XIV

Omówienie artykułów ustawy budżetowej na rok 2021

Art. 1 – stosownie do art. 110 pkt 1-3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zwanej dalej „ustawą o finansach publicznych”, ustala:

- łączną kwotę prognozowanych podatkowych i niepodatkowych dochodów budżetu państwa,
- łączną kwotę planowanych wydatków budżetu państwa,
- kwotę planowanych wydatków, obliczoną zgodnie z art. 112aa ust.1 albo art. 112d ust. 3 ustawy o finansach publicznych,
- kwotę planowanego limitu wydatków, o którym mowa w art. 112aa ust. 3 ustawy o finansach publicznych,
- kwotę planowanego deficytu budżetu państwa.

Kwota wydatków obliczona zgodnie z art. 112d ust. 3 ustawy o finansach publicznych określa planowane wydatki podmiotów objętych zakresem stabilizującej reguły wydatkowej (SRW) z wyłączeniem wydatków finansowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 tej ustawy. W kwocie wydatków nie uwzględnia się przepływów pomiędzy podmiotami objętymi SRW z tytułu dotacji i subwencji oraz przepływów finansowych między funduszami zarządzanymi przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Kwota ta, pomniejszona o planowane koszty Narodowego Funduszu Zdrowia, planowane wydatki Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, wydatki jednostek samorządu terytorialnego oraz ich związków i samorządowych jednostek budżetowych, pomniejszone o dotacje i subwencje planowane do otrzymania od podmiotów objętych SRW, a także wydatki organów i jednostek, o których mowa w art. 139 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, oraz powiększona o działania jednorazowe w zakresie dochodów stanowi nieprzekraczalny limit wydatków, o którym mowa w art. 112aa ust. 3.

W 2021 r. w zakresie SRW uwzględniono także przepisy art. 12 ustawy z dnia 24 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o delegowaniu pracowników w ramach świadczenia usług oraz niektórych innych ustaw.

Biorąc pod uwagę, iż w trakcie wykonania budżetu państwa zarówno wykonanie dochodów jak i relacja realizacji wydatków w stosunku do dochodów budżetu państwa kształtuje się zmiennie, powodując w konsekwencji wahanie poziomu deficytu budżetu państwa, ust. 5 tego artykułu dookreśla termin, na który ustala się planowany deficyt budżetu państwa, przypadający na ostatni dzień roku budżetowego, tj. na dzień 31 grudnia 2021 r.

Dochody i wydatki budżetu państwa prezentowane są w załącznikach nr 1 i 2.

Art. 2 – określa łączną kwotę prognozowanych dochodów budżetu środków europejskich i łączną kwotę planowanych wydatków budżetu środków europejskich oraz wynik budżetu środków europejskich, stosownie do art. 110 pkt 4-6 ustawy o finansach publicznych.

Wprowadzenie do ustawy budżetowej odrębnego załącznika dotyczącego budżetu środków europejskich wynika z art. 117 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym budżet środków europejskich jest rocznym planem dochodów i podlegających refundacji wydatków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich, z wyłączeniem środków przeznaczonych na realizację projektów pomocy technicznej oraz środków, o których mowa w art. 4 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008 (Dz. U. L 347 z 20.12.2013, s. 549, ze zm.), jak również z art. 119 ww. ustawy przewidującego sposób ujmowania w ustawie budżetowej dochodów i wydatków budżetu środków europejskich.

Prognozowane dochody budżetu środków europejskich określone zostały w załączniku nr 3, a planowane wydatki – w załączniku nr 4.

Art. 3 – stosownie do postanowień art. 110 pkt 7-9 ustawy o finansach publicznych ustala łączną kwotę planowanych przychodów i łączną kwotę planowanych rozchodów budżetu państwa, których tytuły zostały wymienione w załączniku nr 5 oraz planowane saldo przychodów i rozchodów budżetu państwa. Planowane rozchody budżetu państwa, o których mowa w art. 110 pkt 8 ustawy o finansach publicznych i w konsekwencji planowane przychody nie zawierają kwot z tytułu zobowiązań finansowych zaciąganych i spłacanych przez Ministra Finansów, działającego w imieniu Skarbu Państwa, w tym samym roku budżetowym oraz kwot z tytułu operacji finansowych dokonywanych pomiędzy rachunkami Ministra Finansów, a jedynie saldo tych kwot. Kwoty z powyższych tytułów zostały z mocy art. 52 ust. 1a ustawy o finansach publicznych wyłączone z limitu rozchodów budżetu państwa, a w konsekwencji również z kwoty planowanych przychodów.

Art. 4 – ustala źródła finansowania potrzeb pożyczkowych budżetu państwa, w tym deficytu budżetu państwa, zgodnie z art. 110 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, zobowiązującym do ustalenia źródeł pokrycia deficytu budżetu państwa.

Art. 5 – określa, zgodnie z postanowieniami art. 82, art. 95 ust. 2 oraz art. 110 pkt 10 ustawy o finansach publicznych, limity przyrostu zadłużenia w 2021 r. z tytułu zaciąganych i spłaconych kredytów i pożyczek oraz emisji i spłaty skarbowych papierów wartościowych, przy czym przez spłatę kredytów lub pożyczek należy rozumieć terminowe lub przedterminowe spłaty kapitału, natomiast w przypadku skarbowych papierów wartościowych spłata może nastąpić w szczególności w wyniku ich wykupu,

przedterminowego wykupu, wcześniejszego wykupu, odkupu oraz zamiany. Uwzględniając postanowienia art. 78 ust. 1 i 3 oraz art. 95 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, przepisy ust. 2 i 3 omawianego artykułu umożliwiają dokonywanie operacji finansowych, które wpłyną na zmianę struktury zadłużenia Skarbu Państwa, jak również mają one zastosowanie do emisji skarbowych papierów wartościowych, których przekazanie wynika z innych ustaw, orzeczeń sądów lub innych tytułów, w ramach limitu określonego w ustawie budżetowej.

Art. 6 – określa łączną kwotę, do wysokości której mogą być udzielane przez Skarb Państwa poręczenia i gwarancje, zgodnie z dyspozycją art. 31 ustawy z dnia 8 maja 1997 r.

o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. z 2020 r. poz. 122, z późn. zm.). W 2021 roku przewiduje się możliwość udzielania poręczeń i gwarancji wspierających m.in. realizację strategicznych programów rządowych, takich jak budowa infrastruktury drogowej oraz wspieranie rozwoju infrastruktury kolejowej. Kwota ww. limitu może być wykorzystana również dla działań, które mogą być potencjalnie podjęte w przypadku ewentualnego pogorszenia warunków działania polskiego systemu finansowego. Zaproponowany limit poręczeń i gwarancji Skarbu Państwa ma zapewnić możliwość potencjalnego wykorzystania ww. instrumentu w celu przeciwdziałania negatywnym skutkom gospodarczym i społecznym pandemii COVID-19.

Art. 7 – jest wykonaniem postanowienia art. 5a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r.

o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1135), zobowiązującego do określenia w ustawie budżetowej wysokości limitu, którego nie mogą przekroczyć łączne zobowiązania Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. z tytułu gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń eksportowych i gwarancji ubezpieczeniowych. Limit na rok 2021 został ustalony w wysokości umożliwiającej przyjęcie do ubezpieczenia lub objęcia gwarancjami przez KUKE S.A. kolejnych projektów eksportowych, w tym w ramach programu rządowego „Finansowe Wspieranie Eksportu”.

Art. 8 – upoważnia Ministra Finansów do:

1. dokonywania ze środków budżetu państwa wypłat z tytułu kredytów i pożyczek udzielanych na podstawie umów międzynarodowych rządów innych państw. Przepis ten ma na celu zwiększenie skuteczności instrumentów finansowych, które mogą być stosowane na podstawie zawieranych umów międzynarodowych i które mają na celu stymulowanie wzrostu polskiego eksportu. Umożliwi to elastyczne reagowanie na oczekiwania w relacjach międzynarodowych wobec Polski związane zarówno z realizacją bieżącej polityki finansowej, jak i średniookresowych oraz długookresowych celów wsparcia i rozwoju.

Zaplanowana na rok 2021 kwota dotyczy wypłat dla polskich eksporterów z tytułu zawartych umów kredytowych m.in. z Ukrainą, Kenią, Tanzanią, Angolą

i Mongolią oraz wypłat w ramach planowanych do udzielenia nowych kredytów, w tym między innymi dla Senegal i Mjanmy.

Możliwość udzielania kredytów i pożyczek z budżetu państwa wynika z art. 115 ustawy o finansach publicznych.

2. udzielania ze środków budżetu państwa pożyczek:

a) dla Banku Gospodarstwa Krajowego na zwiększenie funduszy własnych Banku. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może udzielić Bankowi Gospodarstwa Krajowego pożyczki ze środków budżetu państwa na zwiększenie funduszy własnych Banku na podstawie art. 5b ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1198). Aktualna sytuacja finansowa Banku Gospodarstwa Krajowego nie budzi zastrzeżeń, co ma swoje odzwierciedlenie w wysokiej ocenie ratingowej, jak i okresowych wynikach finansowych. W ramach swojej działalności Bank obsługuje liczne programy rządowe oraz fundusze celowe i może być zobowiązany do wykonywania innych zadań o charakterze publicznym jako zadań zleconych Rządowi. Szczególną rolę w działalności Banku Gospodarstwa Krajowego odgrywa realizacja zadań nałożonych na Bank w ramach Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju. Należy także uwzględnić zadania Banku Gospodarstwa Krajowego jako instytucji wspierającej sieć bezpieczeństwa (*safety net*) w przypadku ewentualnych zawirowań na rynkach finansowych lub problemów poszczególnych instytucji. Ponadto, BGK realizuje działania wynikające z przyjętej przez Rząd Tarczy Antykryzysowej.

Proponowana kwota ma charakter ostrożnościowy i stanowi dodatkową możliwość wsparcia finansowego Banku Gospodarstwa Krajowego w celu umożliwienia realizacji zadań rządowych,

b) dla Bankowego Funduszu Gwarancyjnego. Przepis art. 270 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 842) przewiduje możliwość uzyskania przez Fundusz pożyczki ze środków budżetu państwa. W założeniu instrument ten ma stanowić mechanizm służący awaryjnemu zwiększeniu zasobów Bankowego Funduszu Gwarancyjnego na wypadek wystąpienia sytuacji kryzysowej związanej np. z kumulacją w czasie negatywnych zjawisk w postaci upadłości podmiotów i dokonywania wysokokwotowych wypłat środków gwarantowanych lub koniecznością prowadzenia kosztownych procesów przymusowej restrukturyzacji, które to zdarzenia mogłyby spowodować zaangażowanie środków Funduszu w znacznej wysokości i w konsekwencji spowodować wyczerpanie się zasobów Bankowego

Funduszu Gwarancyjnego. Jednocześnie rozwiązanie to nawiązuje do przepisów wdrożonej Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/49/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie systemów gwarancji depozytów, w której wskazuje się na konieczność zapewnienia systemom gwarancji depozytów możliwości korzystania z alternatywnych mechanizmów finansowania w celu zaspokojenia roszczeń deponentów. Rozwiązanie to pozostaje instrumentem o charakterze prewencyjnym, na wypadek wystąpienia ewentualnej potrzeby awaryjnego wsparcia finansowego Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, w celu umożliwienia prawidłowej realizacji zadań ustawowych. Interwencje Funduszu i związane z nimi koszty zależą w szczególności od wydarzeń w sektorze bankowym i sektorze spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych.

Kondycja sektora bankowego jest na bieżąco monitorowana, zwłaszcza w kontekście pandemii, której skutki dla niektórych podmiotów mogą okazać się szczególnie odczuwalne. Niezależnie od kwestii gwarantowania depozytów oraz wspierania przez BFG procesów restrukturyzacyjnych w sektorze banków spółdzielczych oraz w sektorze spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, niezbędne jest również zapewnienie gotowości operacyjnej Funduszu, w tym finansowej, do przeprowadzania ewentualnych procesów przymusowych restrukturyzacji, bowiem zgodnie z ustawą z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji Fundusz jest organem ds. przymusowej restrukturyzacji banków, oddziałów banków zagranicznych, firm inwestycyjnych i kas (tzw. *resolution authority*).

Możliwość wystąpienia nieznanych obecnie zagrożeń w sektorze bankowym lub sektorze spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych powoduje, że nie można wykluczyć ewentualnej konieczności podejmowania przez Fundusz działań interwencyjnych o trudnej obecnie do prognozowania skali. W związku z tym, że sytuacja może zmieniać się dynamicznie, niezbędne jest zapewnienie możliwości skorzystania przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny z awaryjnego finansowania na realizację ustawowych zadań, mających na celu zapewnienie stabilności rynku finansowego i ochronę interesów klientów (deponentów) banków i spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych,

- c) dla jednostek samorządu terytorialnego w ramach postępowania naprawczego lub ostrożnościowego. Udzielanie ww. pożyczek – zgodnie z treścią art. 115 w związku z art. 224 ustawy o finansach publicznych – stanowi istotny element polityki Rządu ukierunkowany na restrukturyzację zobowiązań jednostek samorządu terytorialnego,

- d) dla Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. – zgodnie z art. 5a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych ustawa budżetowa określa kwotę, do wysokości której mogą być udzielone pożyczki dla Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. na wypłatę odszkodowań z tytułu gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń eksportowych oraz gwarancji ubezpieczeniowych. Wysokość pożyczek z budżetu państwa dla KUKE S.A. została oszacowana w oparciu o bieżące prognozy dotyczące wypłat odszkodowań oraz stanu środków na wyodrębnionym rachunku bankowym „Interes Narodowy” służącym do prowadzenia rozliczeń finansowych w zakresie ubezpieczeń eksportowych gwarantowanych przez Skarb Państwa,
- e) dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na wypłatę świadczeń gwarantowanych przez państwo – zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 266, z późn. zm.) określono wysokość nieoprocentowanej pożyczki dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przeznaczonej na uzupełnienie środków na pełne i terminowe wypłaty świadczeń gwarantowanych przez państwo.

Art. 9 – stanowi realizację postanowień art. 9 ust. 1 oraz art. 10 ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. 2018 r. poz. 2288, z późn. zm.).

Zgodnie z postanowieniami art. 9 ust. 1 tej ustawy w ustawie budżetowej ustala się:

- kwoty wynagrodzeń dla osób objętych i nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń,
- kwoty bazowe, które stanowią podstawę naliczania wynagrodzeń dla osób objętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń, o których mowa w art. 5 pkt 1 lit. a, c i d,
- średnioroczne wskaźniki wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej.

Średnie wynagrodzenie nauczycieli – zgodnie z art. 30 ust. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2019 r. poz. 2215) – ustalane jest na podstawie kwoty bazowej określonej dla nauczycieli corocznie w ustawie budżetowej.

W projekcie ustawy budżetowej na rok 2021 – zgodnie z postanowieniem art. 10 ustawy o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw – tworzy się:

- rezerwę płacową na zmiany organizacyjne i nowe zadania, która jest przeznaczona tylko dla państwowych jednostek budżetowych i dotyczy wynagrodzeń przewidzianych do uruchomienia w roku 2021, w szczególności w związku z ewentualną realizacją nowych zadań, zwiększeniem zakresu realizowanych zadań lub powołaniem nowych

jednostek organizacyjnych w trakcie roku 2021; rezerwa ta jest tworzona na zadania, których nie można uwzględnić w ustawie budżetowej,

- rezerwę na zwiększenie wynagrodzeń przeznaczonych na wypłaty wynagrodzeń dla osób odwołanych z kierowniczych stanowisk państwowych, a także nagród jubileuszowych, odpraw emerytalnych i odpraw w związku z przejściem na rentę z tytułu niezdolności do pracy oraz ekwiwalentów za niewykorzystany urlop wypoczynkowy dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, dla pracowników jednostek organizacyjnych stanowiących wyodrębnioną część budżetową, w których średnioroczne zatrudnienie w roku poprzednim nie przekracza 50 osób; jednorazowe wypłaty na rzecz osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe nie zależą od polityki kadrowej danej jednostki, stąd też istnieje potrzeba utworzenia tej rezerwy; natomiast w jednostkach, w których średnioroczne zatrudnienie w roku poprzednim nie przekracza 50 osób, trudno jest wygospodarować środki na jednorazowe wypłaty, które są zmienne w poszczególnych latach,
- rezerwę na podwyższenie wynagrodzeń nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez organy administracji rządowej.

Art. 10 – określa zestawienie zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami, zawarte w załączniku nr 7, zgodnie z art. 122 ust. 1 pkt 5 ustawy o finansach publicznych.

Art. 11 – wypełnia przepis art. 122 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy o finansach publicznych, zobowiązujący do zamieszczenia, w załączniku do ustawy budżetowej wykazu jednostek otrzymujących dotacje podmiotowe i celowe oraz kwoty tych dotacji. Wykaz ten zawiera załącznik nr 8.

Art. 12 – wypełnia dyspozycję art. 122 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym zakres i kwoty dotacji przedmiotowych i podmiotowych zostały określone w załączniku nr 9.

Art. 13 – określa kwotę bazową dla zawodowych kuratorów sądowych – zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 167).

Wynagrodzenie zasadnicze kuratorów zawodowych na równorzędnych stopniach służbowych jest równe i stanowi odpowiednio do rangi stopnia służbowego wielokrotność kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej.

Kwota bazowa dla zawodowych kuratorów sądowych jest waloryzowana corocznie średniorocznym wskaźnikiem wzrostu wynagrodzeń ustalonym na podstawie przepisów o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej.

Art. 14 – wynika z art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2020 r. poz. 360, z późn. zm.), który stanowi, że etaty Policji określa ustawa budżetowa.

Art. 15 – określa kwotę ogólnej rezerwy budżetowej, która – zgodnie z art. 140 ust. 1 ustawy o finansach publicznych – może być tworzona w wysokości do 0,2% wydatków budżetu.

Art. 16 – określa limit mianowań urzędników w służbie cywilnej na dany rok budżetowy i środki finansowe na wynagrodzenia oraz szkolenia członków korpusu służby cywilnej – zgodnie z postanowieniami art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. z 2020 r. poz. 265, z późn. zm.).

Art. 17 – określa prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych. Wskaźnik ten jest powszechnie wykorzystywany w planowaniu wydatków i dochodów oraz indeksowaniu różnego typu opłat. Stosujące go podmioty powinny mieć możliwość powołania się na oficjalne źródło, jakim jest przepis w ustawie budżetowej. Przykładowo, na prognozowany w ustawie budżetowej wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych powołuje się:

- art. 3 ust. 1a ustawy z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1801, z późn. zm.),
- art. 66 ust. 4 i art. 136 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2020 r. poz. 1064, z późn. zm.),
- art. 6 pkt 15 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507, z późn. zm.),
- art. 13 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r. poz. 55, z późn. zm.),
- art. 383 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85, z późn. zm.),
- art. 12 ust. 5c, 5e i 5f ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych (Dz. U. z 2019 r. poz. 706, z późn. zm.).

Art. 18 – określa średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów. Na wskaźnik ten powołuje się art. 74 ust. 2 ustawy z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji i restrukturyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe” (Dz. U. z 2020 r. poz. 292, z późn. zm.). Za podstawę ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego, o którym mowa w ust. 1 wymienionego wyżej artykułu, przyjmuje się przeciętną średnioroczną cenę detaliczną 1000 kg węgla kamiennego z roku poprzedzającego rok, w którym ekwiwalent ma być wypłacany, ogłaszaną przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w terminie do dnia 20 stycznia każdego roku, w formie komunikatu, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski", skorygowaną o przewidywany w ustawie budżetowej średnioroczny wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów na rok planowany.

Art. 19 – stosownie do art. 76 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych – określa wysokość odpisu z wyodrębnionych w ramach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych funduszy, ustalonego na podstawie planu finansowego tego Funduszu i stanowiącego przychód Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 20 – stosownie do art. 57 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych – określa kwotę wydatków na prewencję rentową.

Art. 21 – określa wysokość odpisu wynikającego z art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1924), który zobowiązuje do ustalenia w ustawie budżetowej na dany rok kwoty odpisu z Funduszu Emerytur Pomostowych z przeznaczeniem na działalność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na realizację kosztów wypłaty emerytur pomostowych.

Art. 22 – określa wysokość należności z tytułu poniesionych kosztów poboru i dochodzenia przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych składek na otwarte fundusze emerytalne; przepis art. 76 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych stanowi, że maksymalna wysokość tych należności wynosi nie więcej niż 0,4% kwoty przekazanych do otwartych funduszy emerytalnych składek na to ubezpieczenie, zaś w ustawie budżetowej corocznie ustala się wysokość tej należności.

Art. 23 – ustala wysokość odpisu od funduszu emerytalno–rentowego na fundusz administracyjny Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Art. 79 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2020 r. poz. 174, z późn. zm.) stanowi, iż odpis może wynosić do 3,5% planowanych wydatków funduszu emerytalno–rentowego.

Art. 24 – określa prognozowane przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej na rok 2021, którego obowiązek opublikowania w ustawie budżetowej na dany rok wynika w szczególności z art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (roczna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób, o których mowa w art. 6 i 7 ww. ustawy (podmioty podlegające obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym i dobrowolnie ubezpieczeni), w danym roku kalendarzowym nie może być wyższa od kwoty odpowiadającej trzydziestokrotności prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej na dany rok kalendarzowy, określonego w ustawie budżetowej, ustawie o prowizorium budżetowym lub ich projektach, jeżeli odpowiednie ustawy nie zostały uchwalone).

Art. 25 – stosownie do art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 23, z późn. zm.) jednostki samorządu terytorialnego dokonują wpłat do budżetu państwa.

Obowiązek określenia w ustawie budżetowej kwot ww. wpłat wynika z art. 19 tej ustawy.

Zasady dokonywania wpłat przez gminy, powiaty i województwa, a także przeznaczanie środków podchodzących z tego tytułu, określają przepisy art. 29, 30 i 70a ww. ustawy. Wysokość wpłat jest wynikiem relacji pomiędzy wysokością dochodów podatkowych poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego (odpowiednio: gmin, powiatów i województw), w przeliczeniu na jednego mieszkańca, a średnimi dochodami podatkowymi wyliczonymi na jednego mieszkańca danej grupy jednostek.

Art. 26 – wprowadzenie do ustawy budżetowej powyższego przepisu wynika z postanowień art. 104 ust. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1409), zgodnie z którym wysokość składki na Fundusz Pracy określa ustawa budżetowa.

Art. 27 – wprowadzenie do ustawy budżetowej powyższego przepisu wynika z postanowień art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. poz. 2192, z późn. zm.), zgodnie z którym wysokość składki na Fundusz Solidarnościowy określa ustawa budżetowa.

Art. 28 – wprowadzenie do ustawy budżetowej powyższego przepisu wynika z postanowień art. 29 ust. 2 ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. z 2020 r. poz. 7), zgodnie z którym wysokość składki na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych określa ustawa budżetowa.

Art. 29 – stanowi o zamieszczeniu w załączniku nr 10 zestawienia programów wieloletnich w układzie zadaniowym, zgodnie z art. 122 ust. 1 pkt 4 ustawy o finansach publicznych, zawierającego, stosownie do ust. 2 tego artykułu, nazwę programu i podstawę prawną jego utworzenia, jednostkę organizacyjną realizującą program lub koordynującą jego wykonanie, cel programu, zadania programu, okres realizacji programu, łączne nakłady, w tym z budżetu państwa, na realizację programu, wysokość wydatków w roku budżetowym oraz w kolejnych latach na realizację programu oraz mierniki określające stopień realizacji celu.

Art. 30 – wypełnia postanowienia art. 122 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy o finansach publicznych zobowiązujące do zamieszczenia, w załączniku do ustawy budżetowej, planów finansowych agencji wykonawczych. Plany te zawiera załącznik nr 11.

Art. 31 – wynika z postanowień art. 122 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy o finansach publicznych zobowiązujących do zamieszczenia, w załączniku do ustawy budżetowej, planów finansowych instytucji gospodarki budżetowej. Plany te zawiera załącznik nr 12.

Art. 32 – wypełnia postanowienia art. 122 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy o finansach publicznych zobowiązujące do zamieszczenia, w załącznikach do ustawy budżetowej, planów finansowych państwowych funduszy celowych. Plany te zawiera załącznik nr 13 odrębnie dla każdego funduszu.

Art. 33 – wypełnia postanowienia art. 122 ust. 1 pkt 1 lit. d ustawy o finansach publicznych zobowiązujące do zamieszczenia, w załączniku do ustawy budżetowej, planów finansowych państwowych osób prawnych, o których mowa w art. 9 pkt 14 ustawy. Plany te zawiera załącznik nr 14.

Art. 34 – określa łączną kwotę zobowiązań, do wysokości której organy administracji rządowej mogą w danym roku zaciągać zobowiązania finansowe z tytułu umów o partnerstwie publiczno- prywatnym, zgodnie z dyspozycją art. 17 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno- prywatnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 711). Ustalenie w ustawie budżetowej tego limitu nie powoduje automatycznego przekazywania organom administracji rządowej środków budżetowych na realizację przedsięwzięć w ramach partnerstwa publiczno- prywatnego, wydatki te są realizowane przez poszczególnych dysponentów w ramach posiadanych środków. Celem określenia powyższego limitu jest zapewnienie kontroli skali zawieranych przez organy administracji rządowej nowych umów w ramach partnerstwa publiczno- prywatnego. Ponadto, zgodnie z art. 18 wymienionej wyżej ustawy, gdy przedsięwzięcie realizowane przez podmiot publiczny w ramach partnerstwa publiczno- prywatnego będzie wymagało finansowania z budżetu państwa w kwocie przekraczającej 100 mln zł, zgodę na realizację takiego przedsięwzięcia wyraża minister właściwy do spraw finansów publicznych – z wyłączeniem środków przeznaczonych na finansowanie programów operacyjnych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2019 r. poz. 1295, z późn. zm.) oraz ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818).

Art. 35 – stanowi o ujęciu, zgodnie z art. 121 oraz art. 122 ust. 1 pkt 2 lit. b i c ustawy o finansach publicznych, w załączniku nr 15 - planowanych dochodów i wydatków budżetu środków europejskich oraz budżetu państwa w latach 2021-2023 w zakresie programów finansowanych z udziałem środków europejskich, programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej oraz programów Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa, a w załączniku nr 16 – wykazu programów wraz z limitami wydatków i zobowiązań w kolejnych latach realizacji programów finansowanych z udziałem środków europejskich.

Art. 36 – dotyczy zamieszczenia w ustawie budżetowej załącznika nr 17, stosownie do przepisu art. 122 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy o finansach publicznych. Załącznik obejmuje środki nieujęte w załączniku nr 16, które zgodnie z art. 117 ww. ustawy nie wchodzi do budżetu środków europejskich, co wymaga wprowadzenia w tym zakresie odrębnego załącznika do ustawy budżetowej.

Art. 37 – dotyczy prefinansowania zadań przewidzianych do finansowania ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w zakresie wspólnej polityki rolnej wynikającego z art. 13 ustawy z dnia 27 maja 2015 r. o finansowaniu wspólnej polityki rolnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 719) oraz przepisów wykonawczych wydanych na jej podstawie. Prefinansowanie tych zadań określa załącznik nr 18.

SPIS TABLIC

Tablica 1. Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne w latach 2019-2024

Tablica 2. Dochody budżetu państwa

Tablica 1. Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne w latach 2019 - 2024

Wyszczególnienie	jedn.	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Procesy realne							
PKB	%	104,1	95,4	104,0	103,4	103,0	103,0
Eksport	%	104,7	90,7	106,9	105,1	104,2	104,2
Import	%	102,7	89,8	107,3	105,4	104,4	104,5
Popyt krajowy	%	103,0	95,2	104,1	103,5	103,0	103,1
Spożycie	%	104,1	97,4	103,7	103,1	102,9	102,7
- prywatne	%	103,8	95,8	104,4	103,4	103,0	103,0
- publiczne	%	104,9	102,5	101,5	102,0	102,4	101,8
Akumulacja	%	99,3	86,7	105,7	105,3	103,5	105,0
- nakłady brutto na środki trwałe	%	107,2	89,4	104,0	104,6	102,4	105,0
PKB w cenach bieżących	mld zł	2.273,6	2.234,6	2.356,1	2.490,5	2.625,5	2.772,3
Ceny							
Dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych							
- średnioroczna	%	102,3	103,3	101,8	102,2	102,4	102,5
Dynamika cen produkcji sprzedanej przemysłu							
- średnioroczna	%	101,2	99,5	101,5	101,9	102,1	102,2
Deflator PKB	%	102,9	103,0	101,4	102,2	102,4	102,5
Wynagrodzenia							
Przeciętne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej	zł	4.918	5.088	5.259	5.476	5.731	6.032
- w sektorze przedsiębiorstw	zł	5.169	5.323	5.508	5.709	5.925	6.164
Rynek pracy							
Przeciętne zatrudnienie w gospodarce narodowej	tys. etatów	10.766	10.511	10.434	10.434	10.434	10.434
- w sektorze przedsiębiorstw	tys. etatów	6.395	6.265	6.222	6.222	6.222	6.222
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych (koniec okresu)	tys. osób	866	1.329	1.238	1.076	936	799
Stopa bezrobocia rejestrowanego (koniec okresu)	%	5,2	8	7,5	6,6	5,8	5
Kurs walutowy							
PLN/EUR (średni w roku)	PLN	4,30	4,43	4,45	4,45	4,45	4,45
Stopy procentowe							
Stopy procentowe w ujęciu nominalnym							
- operacji otwartego rynku (średnio w okresie)	%	1,5	0,5	0,1	0,1	0,1	0,1
Bilans płatniczy na bazie transakcji							
Saldo obrotów bieżących do PKB	%	0,4	2,3	0,5	0,3	0,1	0,0

Tablica 2. Dochody budżetu państwa

Wyszczególnienie	2019	2020	2021
		Projekt nowelizacji	Projekt
	w tys. zł		
1	2	3	4
DOCHODY OGÓŁEM	400.535.582	398.671.644	403.727.972
1. Dochody podatkowe	367.291.047	349.740.000	368.427.013
1.1. Podatek od towarów i usług	180.891.751	170.000.000	181.000.000
1.2. Podatek akcyzowy	72.395.920	68.400.000	71.739.000
1.3. Podatek od gier	2.336.574	2.300.000	2.860.000
1.4. Podatek dochodowy od osób prawnych	39.984.713	38.500.000	36.900.000
1.5. Podatek dochodowy od osób fizycznych	65.444.928	64.100.000	68.100.000
1.6. Podatek od wydobycia niektórych kopalin	1.536.509	1.700.000	1.500.000
1.7. Podatek od niektórych instytucji finansowych	4.700.379	4.740.000	4.870.000
1.8. Podatek od sprzedaży detalicznej			1.458.013
1.9. Pozostałe dochody	273		
2. Dochody niepodatkowe	31.379.034	46.589.928	32.709.806
2.1. Dywidendy i wpłaty z zysku	3.510.656	499.868	386.740
2.2. Wpłaty z zysku z Narodowego Banku Polskiego		7.437.077	1.329.145
2.3. Cło	4.409.000	4.680.000	4.428.000
2.4. Dochody państwowych jednostek budżetowych i inne dochody niepodatkowe	20.861.634	31.034.571	23.420.408
2.5. Wpłaty jednostek samorządu terytorialnego	2.597.744	2.938.412	3.145.513
3. Środki z Unii Europejskiej i innych źródeł niepodlegające zwrotowi	1.865.501	2.341.716	2.591.153